78వ సూరా

అన్ నబా

గొప్పవార్త

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 40

పరిచయం

ప్రళయాన్ని, మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడాన్ని, తీర్పుదినాన్ని, శిక్షా బహుమానాలను ఈ సూరా ముఖ్యంగా ప్రస్తావించింది. ఈ సూరాలోని రెండవ ఆయతులో ప్రస్తావించబడిన 'అన్ నబా' (గొప్పవార్త) అన్న పదాన్నే దీనికి పేరుగా నిర్ధారించడమైనది.

అవిశ్వాసులు ముఖ్యంగా మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడం అన్న విషయమై ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం)తో వాదించేవారు. మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడాన్ని వారు తిరస్కరించేవారు, ఎగతాళి చేసేవారు. ఈ సూరా అవిశ్వాసులకు వారు వినడానికి ఇష్టపడని గొప్పవార్తను తెలియజేసింది. ఆ వార్త... మనిషి చేసిన పనులకు బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది, జవాబు చెప్పుకోవలసి ఉంటుందన్న వార్త. తీర్పుదినం తప్పనిసరిగా వస్తుందని ఈ సూరా నొక్కి చెప్పింది. సత్యతిరస్కారుల వాదనను తిప్పికొట్టడానికి ఈ సూరాలో అల్లాహ్ శక్తిసామర్థ్యాలను, ప్రకృతిలో కనిపించే దృష్టాంతాలను వివరించడం జరిగింది. అల్లాహ్ భూమిని పరచి మనిషికి నివాసయోగ్యంగా చేశాడు. భూమి తొణకకుండా దానిపై పర్వతాలను నిలబెట్టాడు. ఆయన మనలను జంటలుగా సృష్టించాడు. నిద్రను విశ్రాంతి కోసం సృష్టించాడు. ఆయన మనపై ఏడు ఆకాశాలను నిలబెట్టాడు. ఆకాశంలో దీపంగా సూర్యుడిని ఉంచాడు. మేఘాల నుంచి వర్షాన్ని కురిపిస్తున్నాడు.

తీర్పుదినం స్వచ్ఛమైన సత్యం. మంచీచెడులను వేరు చేసే రోజు. ప్రతి ఒక్కరు తప్పక చవిచూడవలసిన రోజు. ఈ విషయాలు తెలుపుతూ నరకాగ్నిని వర్ణించడం కూడా జరిగింది. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారికి, తీర్పుదినాన్ని కాదన్న వారికి నరకాగ్ని ఒక మాటు వంటిదని చెప్పడం జరిగింది. నరకంలో వారికి నల్లని, జుగుప్సాకరమైన, సలసలకాగే ద్రవం ఇవ్వబడుతుంది. అక్కడ చల్లని నీడ కాని, చల్లని పానీయం కాని దొరకదు. మరోవైపు స్వర్గవనాలను వర్ణిస్తూ మనోహరమైన ఉద్యానవనంగా పేర్కొనడం జరిగింది. అక్కడ వారికి సమవయస్కులైన కన్యలు ఉంటారు.

అన్ నబా సూరా	سُورَةُ النَّبَإِ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
1 వీళ్లు దేన్ని గురించి అడుగుతున్నారు?[1]	عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ①
2 గొప్ప సమాచారాన్ని గురించేనా?	عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ ②

1. ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) దైవప్రవక్తగా నియుక్తులవగానే ఆయన(స) దేవుని ఏకత్వం (తౌహీద్), ప్రళయం (ఖియామత్), మరణానంతర జీవితం గురించి ప్రజలకు బోధపరచటం మొదలెట్టారు. దివ్య ఖుర్ఆన్ వాక్యాలను చదివి వినిపించారు. ఇదంతా అవిశ్వాసులకు, ముష్రిక్కులకు వింతగా తోచింది. 'ఏమిటీ, ఈ ప్రళయదినం, ఈ మరణానంతర జీవితం నిజంగా సంభవిస్తాయంటారా?!' అని వాళ్లు పరస్పరం గుసగుసలాడుకునేవారు. ముహమ్మద్ (సఅసం) అంటున్నట్లు ఈ ఖుర్ఆన్ నిజంగానే దైవవాణి అంటారా?! అని మరికొందరు ప్రశ్నించేవారు.

3 దాని గురించి వారందరూ విభేదించుకుంటున్నారు.[2]	الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾
4 కాదు, త్వరలోనే వారు తెలుసుకుంటారు.	كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾
5 మరెన్నటికీ కాదు. అతి త్వరలోనే వారికి (వాస్తవం) తెలిసి పోతుంది.[3]	ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾
6 ఏమిటి, మేము భూమిని పాన్పుగా చేయలేదా?[4]	أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا ﴿٦﴾
7 పర్వతాలను మేకులుగా (పాతిపెట్టలేదా?)[5]	وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾
8 ఇంకా, మేము మిమ్మల్ని జంటలుగా సృష్టించాము.[6]	وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾
9 ఇంకా, మేము మీ నిద్రను హాయినిచ్చేదిగా చేశాము.[7]	وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾

వారి సందేహాలను పటాపంచలు చేయటానికి దేవుడు తొలుత వారి సందేహాలనే ప్రస్తావించి ఆ తరువాత సమాధానమిచ్చాడు.

2. ఇంతకీ వారు విభేదించుకుంటున్న ఆ మహావార్త ఏది? ఖుర్ఆన్ గురించి వారి మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలు పొడసూపాయని కొంతమంది వ్యాఖ్యాతలు భావిస్తున్నారు. ఎందుకంటే వారు దివ్య ఖుర్ఆన్ గురించి రకరకాలుగా చెప్పుకునేవారు. కొందరు దాన్ని ఇంద్రజాలం అంటే, కొందరు జ్యోతిష్యం అన్నారు. కొందరు కవిత్వం అనంటే మరికొందరు పూర్వీకుల కట్టుకథలన్నారు.

మరికొంతమంది ప్రకారం మరణానంతర జీవితం, ప్రళయదినం వారికి వింతగా తోచింది. ఈ విషయాన్ని వారు సంచలనాత్మక సమాచారంగా భావించి, దాని గురించి గుసగుసలు మొదలెట్టారు. కొందరు దీన్ని ఆసాంతం త్రోసి పుచ్చగా మరికొందరు దీని గురించి సందిగ్ధంలో పడిపోయారు. కొంతమంది విద్వాంసుల అభిప్రాయం ప్రకారం అవిశ్వాసులతో పాటు విశ్వాసులు కూడా ఈ 'మహావార్త'ను గురించి ప్రశ్నించేవారు. అయితే విశ్వాసులు మాత్రం తమ విశ్వాసాన్ని, నమ్మకాన్ని మరింత దృఢతరం చేసుకునే ఉద్దేశంతో ప్రశ్నించేవారు. కాని అవిశ్వాసులు మాత్రం వేళాకోళం చేసే ఉద్దేశంతో వెటకారంగా ప్రళయదినం గురించి ప్రశ్నలు గుప్పించేవారు.

3. వాస్తవానికి ఇది తిరస్కార జనులకు హెచ్చరిక లాంటిది. ఏమిటి? మీరు ప్రళయదినాన్ని, దైవసన్నిధిలో సమాధానం ఇచ్చుకోవలసిన చాలా ముఖ్యమైన విషయాన్ని ఎగతాళి చేస్తున్నారా? మీరనుకునేది ఎంతమాత్రం నిజం కాదు. మీకు శీఘ్రంగానే యదార్థం తెలిసిపోతుంది అని అల్లాహ్ చెప్పాడు. ఆ తరువాత తిరస్కారులకు విషయాన్ని విడమరచి చెప్పటానికి దేవుడు తన అపూర్వ సృష్టిని, తన అసాధారణ శక్తియుక్తులను గురించి ప్రస్తావించాడు. దేవుని ఏకత్వాన్ని (తౌహీద్‌ను), దైవప్రవక్త (సఅసం) ఇచ్చే సందేశాన్ని ప్రజలు సత్యమని నమ్మి అనుసరించాలన్నదే దీని ప్రధాన ఉద్దేశం.

4. అంటే – మేము భూమిని నివాసయోగ్యంగా చేశాము. దానిపై మీరు స్థిరంగా నడుస్తారు. పండుకుంటారు. నిలబడతారు, కూర్చుంటారు. బ్రతుకు తెరువుకు సంబంధించిన సమస్త కార్యకలాపాలు సాగిస్తారు. ఇంకా ఈ భూమిలోనే మీరు వ్యవసాయం కూడా చేస్తారు. మేమే గనక భూమిని సువిశాలంగా పరచి, స్థిరంగా ఉంచకపోతే మీ బ్రతుకు దుర్భరమైపోయేది.

5. **'అవ్‌తాద్'** అంటే మేకులని అర్థం. ఈ భూమిని మరింత సుస్థిరం చేయడానికి అందులో పర్వతాలను మేకులుగా పాతాము. తత్ఫలితంగా నేల కదలకుండా, ఓ ప్రక్కకు ఒరిగిపోకుండా, ప్రకంపించకుండా స్థిరంగా ఉంటుంది. అలా కాకుండా నేల తరచూ కదలుతూ, కంపిస్తూ ఉంటే మానవ మనుగడే ప్రశ్నార్థకం అయిపోయేది.

6. అంటే; ఆడ – మగ, పెంటి – పోతు అనే జతలను పుట్టించాము. వివిధ ఆకారాలలో, వివిధ రంగులలో పుట్టిం

10 ఇంకా, మేము రాత్రిని మీ కొరకు ఆచ్ఛాదనగా చేశాము.[8]	وَّجَعَلْنَا الَّيْلَ لِبَاسًا ⑩
11 ఇంకా, పగటిని జీవనోపాధి సమయంగా చేశాము.[9]	وَّجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ⑪
12 ఇంకా, మీపైన మేము పటిష్ఠమైన ఏడు ఆకాశాలను నిర్మించాము.[10]	وَّبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ⑫
13 ఇంకా, ఉజ్వలమైన ఒక దీపాన్ని సృజించాము.[11]	وَّجَعَلْنَا سِرَاجًا وَّهَّاجًا ⑬
14 ఇంకా, మేము నీళ్లతో నిండిన మేఘాల ద్వారా పుష్కలంగా వర్షాన్ని కురిపించాము.[12]	وَّاَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرٰتِ مَآءً ثَجَّاجًا ⑭
15 తద్వారా ఆహార ధాన్యాలు, పచ్చిక బయళ్లు[13] వెలికితీయ టానికి.	لِّنُخْرِجَ بِهٖ حَبًّا وَّنَبَاتًا ⑮
16 దట్టమైన తోటలు (ఉత్పన్నం చేయటానికి!)[14]	وَّجَنّٰتٍ اَلْفَافًا ⑯
17 నిశ్చయంగా తీర్పుదిన సమయం నిర్ధారితమై ఉంది.[15]	اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيْقَاتًا ⑰

చాము అన్న అర్థం కూడా వస్తుంది. అందచందాల రీత్యా, రూపురేఖల దృష్ట్యా, రంగు రీత్యా, పరిమాణం రీత్యా ఒక్క మానవ జాతిలోనే ఎంతో వైవిధ్యం కానవస్తుంది.

7. **'సుబాత్'** అంటే త్రెంపేది అని అర్థం. అంటే రాత్రి సమయం మనుషులను, పశువులను వారి వారి వ్యాపకాల నుంచి సంబంధాన్ని త్రెంచి నిద్రపుచ్చుతుంది. తద్వారా వారు తియ్యని నిద్రను తనివితీరా ఆస్వాదించి నవజీవనాన్ని పొందుతారు.
8. అంటే రాత్రి చీకటి ప్రతి వస్తువును తన ఒడిలో కప్పుకుంటుంది. ఒక మనిషి ధరించే దుస్తులు అతని ఒంటిని, మర్మస్థానాలను మరుగుపరచినట్లే రాత్రి కూడా లోకంలోని వస్తువులను మరుగుపరుస్తుంది.
9. అంటే – పగటివేళ మనుషులు దేవుని ఉపాధిని అన్వేషించేందుకు వీలుగా వెలుగుమయం చేశాము.
10. వాటిలో ఒక ఆకాశానికి – మరో ఆకాశానికి మధ్య 500 ఏండ్ల సుదీర్ఘ ప్రయాణానికి సమానమైన అంతరం ఉంది. ఈ ఆకాశాల సుస్థిరమైన వ్యవస్థకు ఇదొక మచ్చుతునక మాత్రమే.
11. అంటే సూర్యుడని అర్థం. మూలంలోని **'జఅల'** (చేశాము) అన్న పదం **'ఖలఖ'** (సృజించాము) అన్న అర్థంలో ఉపయోగించబడింది.
12. **'మూసిరాత్'** (**مُعْصِرَاتُ**) అంటే నీళ్ళతో నిండిన మేఘమాలికలు, కాని అప్పటిదాకా కురవకుండా ఉన్నవి అని భావం. బహిష్టు దగ్గరపడిన స్త్రీని అరబీలో **'అల్ మర్అతుల్ మూతసిర'** అని అనటం గమనార్హం. **'సజ్జాజా'** (**ثَجَّاجاً**) అంటే అత్యధికంగా ప్రవహించే నీరు అని అర్థం.
13. **'హబ్బ్'** (**حَبٌّ**) అంటే తిండి కోసం నిలువచేసి ఉంచే గింజలని అర్థం. అంటే ఆహార ధాన్యాలన్నమాట. ఉదాహరణకు: గోధుమలు, వరి, జొన్నలు మొదలగునవి. **'నబాత్'** అనే పదంలో కూరగాయలు, వృక్షాలు, పశువుల మేత లాంటివన్నీ చేరి ఉన్నాయి.
14. **'అల్ఫాఫా'** (**اَلْفَافاً**) అంటే శాఖోపశాఖలుగా విస్తరించినందువల్ల ఒకదానితో ఒకటి కలిసి దట్టంగా ఏర్పడిన వృక్షాలని భావం.
15. అంటే – పూర్వీకులు, వెనుకటివారు – అందరూ సమావేశపరచబడతారని వాగ్దానం చేయబడిన రోజు. అది

18 శంఖం పూరించబడిననాడు, మీరు తండోపతండాలుగా తరలివస్తారు.[16]

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ فَتَاْتُوْنَ اَفْوَاجًا ﴿18﴾

19 మరి ఆకాశం తెరువబడుతుంది. అందులో ఎన్నెన్నో ద్వారాలు ఏర్పడతాయి.[17]

وَّفُتِحَتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا ﴿19﴾

20 పర్వతాలు నడిపింపబడి, ఎండమావుల్లా మారిపోతాయి.[18]

وَّسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿20﴾

21 నిశ్చయంగా నరకం మాటేసి ఉన్నది.[19]

اِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿21﴾

22 తలబిరుసుల నివాస స్థలమదే.

لِّلطّٰغِيْنَ مَاٰبًا ﴿22﴾

23 వారందులో యుగాల తరబడి (మ్రగ్గుతూ) ఉంటారు.[20]

لّٰبِثِيْنَ فِيْهَآ اَحْقَابًا ﴿23﴾

24 వారందులో ఎలాంటి చల్లదనాన్నిగానీ, త్రాగటానికి ఏ పానీయాన్నిగానీ రుచిచూడరు –

لَا يَذُوْقُوْنَ فِيْهَا بَرْدًا وَّلَا شَرَابًا ﴿24﴾

తీర్పుదినంగా ఖరారు చేయబడటంలోని మర్మం ఏమిటంటే, ఆ రోజు మానవులందరి కర్మలను బట్టి తీర్పు ఇవ్వటం జరుగుతుంది.

16. కొంతమంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ప్రతి మానవ సముదాయం తమ తమ ప్రవక్తల వెంట మహ్షర్ మైదానంలో హాజరవుతుంది. ఇది రెండవసారి ఊదబడిన శంఖం. ఈ పిలుపుపై అందరూ సమాధుల నుండి సజీవులై బయటికి వస్తారు. దేవుడు ఆకాశం నుంచి నీటిని కురిపిస్తాడు. దాంతో మానవులు మొక్కలు మొలకెత్తినట్లే వెలికి వస్తారు. మానవుని ప్రతి అవయవం కుళ్ళి కృశించి పోతుంది. కాని వెన్నెముకలోని ఒక చివరి భాగం మాత్రం కృశించదు. దాంతోనే పునరుత్థాన దినాన మనుషులంతా మళ్లీ కూర్చబడతారు (సహీహ్ బుఖారీ – అన్ నబా సూరా వ్యాఖ్యానం).

17. దైవదూతలు దివి నుంచి భువికి దిగి రావటానికి వీలుగా ఈ ద్వారాలు ఏర్పడతాయి.

18. **'సరాబ్'** అంటే ఎండమావి. దూరం నుంచి నిగనిగలాడుతూ నీరులా కనిపించే ఇసుక తిన్నెలను ఎండమావులంటారు. ఆనాడు పెద్ద పెద్ద పర్వతాలు సయితం ఎండమావుల్లా –దూరం నుంచి– కనిపిస్తాయి. చివరికి అవి నామరూపాల్లేకుండా సమసిపోతాయి.

కొంతమంది విద్వాంసుల వ్యాఖ్యానం ప్రకారం దివ్య ఖుర్ఆన్‌లో పర్వతాల వివిధ స్థితిగతులు వివరించబడ్డాయి. వాటన్నింటినీ జోడించి చూస్తే, విదితమయ్యే విషయమేమిటంటే, మొదటి దశలో అవి ఎడాపెడా దంచబడి తుత్తునియలుగా చేయబడతాయి (అల్ హాఖ్ఖా – 14). తరువాత అవి ఏకబడిన దూదిపింజాల్లా అయిపోతాయి (అల్ ఖారియహ్ – 5). అవి చెలరేగిన దుమ్ముధూళిలా మారిపోతాయి (వాఖియహ్– 6). అవి ధూళిగా ఎగురవేయబడతాయి (తాహా –105). చివరి దశలో వాటి పరిస్థితి ఎండమావుల్లా తయారవుతుంది. అంటే అసలక్కడ ఏమీ ఉండదు. (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

19. శత్రువు కోసం వేచి ఉండే స్థలాన్ని 'మాటు' అంటారు. శత్రువులు అటువైపునుంచి వెళుతున్నప్పుడు మెరుపుదాడి చేస్తారు. తీర్పు దినాన నరకభటులు కూడా నరకవాసుల కోసం మాటేసి కూర్చుని ఉంటారు. స్వయంగా నరకం సయితం దైవాదేశానుసారం నరకవాసుల కోసం కడు ఆతురతతో వేచి ఉంటుంది.

20. **'అహ్ఖాబ్'** (اَحۡقَابٌ) అనేది 'హుఖుబ్'కు బహువచనం. హుఖుబ్ అంటే యుగం, కాలం అని అర్థం. ఆ లెక్కన అహ్ఖాబ్ అనే పదానికి ఎల్లకాలం అనే అర్థం వస్తుంది. అనంతకాలం వారు నరకంలో పడి ఉండవలసిందే. ఈ శిక్ష ముష్రిక్కులకు, అవిశ్వాసులకు ప్రత్యేకం. వారికింక విముక్తి ఉండదు.

25 మరిగే నీరు, (కారే) చీము తప్ప![21]
إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿25﴾

26 మొత్తానికి వారికి పూర్తి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది.[22]
جَزَاءً وِفَاقًا ﴿26﴾

27 నిశ్చయంగా వారికి లెక్క గురించిన ధ్యాసే ఉండేది కాదు.[23]
إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿27﴾

28 మా వాక్యాలను వారు యధేచ్ఛగా ధిక్కరించేవారు.
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّابًا ﴿28﴾

29 మేము ప్రతి విషయాన్ని లిఖించి, లెక్కించి ఉంచాము.[24]
وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿29﴾

30 ఇక మీరు (మీ స్వయంకృతాల) రుచి చూడండి. మేము మీకు (నరక) శిక్ష తప్ప మరే విషయాన్నీ పెంచము.[25]
فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿30﴾

31 నిశ్చయంగా దైవభీతిపరులు సాఫల్య భాగ్యం పొందుతారు.[26]
إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿31﴾

32 వారి కొరకు స్వర్గవనాలు, ద్రాక్ష ఫలాలున్నాయి.[27]
حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿32﴾

33 నవనవలాడే సమ వయస్కులైన కన్యలున్నారు.[28]
وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿33﴾

---

21. నరకవాసుల శరీరాల నుండి కారే చీము నెత్తురు అది.

22. అంటే వారు ప్రాపంచిక జీవితంలో చేసిన దురాగతాలకు, పాపకార్యాలకు తగ్గట్టుగానే వారికి ఆ శిక్ష పడుతుంది.

23. ఎందుకంటే వారు లెక్కల దినాన్ని ఖాతరు చేసేవారు కాదు. పైగా లెక్కల ఘడియను వారు పరిహసించేవారు. అసలు మరణానంతర జీవితంపైనే వారికి నమ్మకం ఉండేదికాదు. అందుచేత దేవుడు వారికి ఈ దుర్గతిని పట్టించాడు.

24. అంటే **"లౌహె మహ్ఫూజ్"** అన్నమాట! లేదా దైవదూతలు భద్రపరిచే కర్మల చిట్టా కూడా కావచ్చు. మొదటిదే చాలావరకు సరైనది. ఎందుకంటే, దేవుడు వేరొకచోట; "మేము ప్రతిదానిని ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో నమోదుచేసి ఉంచాము" అని అన్నాడు (యాసీన్ – 12).

25. పైగా ఈ యాతన శాశ్వితమైనది. నరకవాసుల చర్మాలు కాలిపోతే, వాటి స్థానంలో కొత్తచర్మాలు వస్తాయి (నిసా – 56). నరకాగ్ని చల్లారితే మళ్లీ రాజేయబడుతుంది (బనీ ఇస్రాయీల్ – 97).

26. దౌర్భాగ్యుల ప్రస్తావన తరువాత ఇప్పుడు భాగ్యవంతుల ప్రస్తావన వచ్చింది. వారు శాశ్వతమైన స్వర్గసుఖాలను ఆస్వాదిస్తారు. వారి భయభక్తుల, సత్కార్యాల మూలంగా వారికి ఈ భోగభాగ్యాలు ప్రాప్తించాయి. విశ్వాసం కోరే నైతిక నడవడిని, విధేయత వాంఛించే సదమరవర్తనను అలవరచుకున్న మనిషి నికార్సయిన భక్తిపరుడు (ముత్తఖీ)గా రాణిస్తాడు. కాబట్టి విశ్వసించిన మీదట సత్కార్యాలు చేసి భయభక్తుల జీవితాన్ని గడిపిన వారు నిజంగా ధన్యులు. ఆ పరమ ప్రభువు మనందరినీ ఆ ధన్యులలో చేర్చుగాక!

27. ఇవి కూడా ఆ సాఫల్య భాగ్యంలోనివే.

28. అంటే యౌవనం ఎగిసిపడే, పరువం ఉరకలు వేసే సుందరాంగులు. పైగా వారు స్వర్గంలోని పురుషులతో సమవయస్కులై ఉంటారు. అందువల్ల వారి ఈడూ జోడూ సరిగ్గా ఉంటుంది. వారు తమ దంపతులకు నిజమైన ప్రేమానురాగాలను, అన్యోన్యాన్ని పంచి ఇవ్వగల వారై ఉంటారు. మూలంలో **'కవాయిబ్'** (كَوَاعِبُ) అని ఉంది. అసలు ఇది 'కాబున్' నుంచి వచ్చింది. కాబున్ అంటే 'కాలి గిలక' అని అర్థం. కాలి గిలకలు ఎత్తుగా ఉన్నట్లు వారి రొమ్ము భాగం కూడా ఎత్తుగా ఉండి అందాలొలికిస్తూ ఉంటుంది. **'అత్రాబ్'** అంటే సమవయస్కులు అని అర్థం.

34 మద్యంతో నిండిన మధుపాత్రలున్నాయి.[29]

وَّكَاْسًا دِهَاقًا ﴿34﴾

35 అక్కడ వారు ఏ విధమైన వ్యర్థ ప్రలాపనలుగానీ, అసత్యా లనుగానీ వినరు.[30]

لَا يَسْمَعُوْنَ فِيْهَا لَغْوًا وَّلَا كِذّٰبًا ﴿35﴾

36 నీ ప్రభువు తరఫు నుండి వారికి (వారి కర్మలకు ప్రతిఫలంగా) తగినంతగా లభించే బహుమానం ఇది.[31]

جَزَآءً مِّنْ رَّبِّكَ عَطَآءً حِسَابًا ﴿36﴾

37 ఆయన భూమ్యాకాశాలకు, వాటి మధ్యనున్న సమస్త వస్తువు లకు ప్రభువు. మిక్కిలి కరుణామయుడు. ఆయనతో సంభాషిం చడానికి ఎవరూ సాహసించరు.[32]

رَّبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ لَا يَمْلِكُوْنَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿37﴾

38 ఏ రోజున ఆత్మ మరియు దైవదూతలు వరుసలు తీరి నిలబడతారో[33] (ఆ రోజు), కరుణామయుని అనుమతి పొందిన వాడు తప్ప మరెవడూ మాట్లాడలేడు. మరి అతనైనా సరైన మాటను మాత్రమే పలుకుతాడు.[34]

يَوْمَ يَقُوْمُ الرُّوْحُ وَالْمَلٰٓئِكَةُ صَفًّا ۙ لَّا يَتَكَلَّمُوْنَ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿38﴾

39 ఆ రోజు (సంభవించటం అనేది) సత్యం.[35] ఇక కోరినవారు (మంచి పనులు చేసి) తమ ప్రభువు దగ్గర స్థానం ఏర్పరచు కోవచ్చు.[36]

ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ ۚ فَمَنْ شَآءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهٖ مَاٰبًا ﴿39﴾

29. ఆ మద్యం స్వచ్ఛమైనది, మనిషి మనోమస్తిష్కాలపై ఏమాత్రం చెడు ప్రభావం వేయనిది అయి ఉంటుంది. పైగా ఆ మధు పాత్రలు నింపబడిన తీరు చూడముచ్చటగా ఉంటుంది.

'దిహాఖా' అంటే నిండుగా ఉన్నవి, వరుసగా పేర్చబడినవి, ఒకదాని తర్వాత ఒకటిగా పేర్చబడినవి, స్వచ్ఛమైనవి అనే అర్థాలు వస్తాయి. **'కాసున్'** అంటే బాగా నిండివున్న పాత్ర.

30. అంటే – అక్కడ పనికిమాలిన మాటలుగానీ, వ్యర్థ విషయాలుగానీ ఉండవు. స్వర్గ వాసులు పరాచికానికి కూడా పరస్పరం అబద్ధాలాడరు.

31. **'అతాఅన్'** (عَطَآءً) అన్న తర్వాత **'హిసాబా'** అనే పదాన్ని చేరిస్తే దాని ద్వారా భావంలో ఎంతో ఆధిక్యత స్ఫురిస్తుంది. దేవుని అనుగ్రహాలు పరిమితమైనవి కావు. దైవదాసులు సత్కార్యాలలో ఎంత ముందంజవేసినాసరే – వారి పురోగతి ప్రకారం ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. ఎవరికీ రవంత కూడా తగ్గించి ఇవ్వబడదు.

32. అంటే – అల్లాహ్ ఔన్నత్యాన్ని, వైభవాన్ని, ప్రతాపాన్ని చూసి ఆయన సమక్షంలో నోరు మెదపటానికి మొదట ఎవరూ సాహసించరు. అందుకే ఆయన అనుజ్ఞ కానంతవరకూ ఎవరూ సిఫారసు నిమిత్తం నోరెత్తరు.

33. ఇక్కడ **'రూహ్'** అంటే ఆత్మ. ఈ ఆత్మను జిబ్రయీల్ (అలైహి) తో పాటు మరిన్ని అర్థాల్లో తీసుకోవటం జరిగింది. సందర్భం దృష్ట్యా ఈ పదం ఆదం సంతతికి బాగా వర్తిస్తుందని ఇబ్నె కసీర్ భావించారు.

34. ఈ అనుమతిని బహుశా దేవుడు దైవదూతలకు, దైవప్రవక్తలకు ఇస్తాడు. లేదా సజావుగా మాట్లాడేవారికి, కలిమయె తయ్యిబాను మనస్ఫూర్తిగా స్వీకరించి ఉన్నవారికి మాత్రమే మాట్లాడేందుకు అనుమతి లభిస్తుంది.

35. అంటే ఈ తీర్పుదినం వచ్చి తీరుతుంది. అది రాకుండా ఎవరూ అడ్డుకోలేరు.

40 దగ్గరలోనే ఉన్న శిక్షను గురించి మేము మీకు హెచ్చరిం
చాము.[37]ఆ రోజు మానవుడు తన చేతులతో ఆర్జించి–ముందుగా
పంపుకున్న – దానిని చూసుకుంటాడు.[38] అప్పుడు అవిశ్వాసి,
"అయ్యో! నేను మట్టినైపోయినా బావుండేదే!"[39] అనంటాడు.

إِنَّآ أَنذَرۡنَٰكُمۡ عَذَابٗا قَرِيبٗا يَوۡمَ يَنظُرُ ٱلۡمَرۡءُ
مَا قَدَّمَتۡ يَدَاهُ وَيَقُولُ ٱلۡكَافِرُ يَٰلَيۡتَنِي كُنتُ
تُرَٰبَۢا ﴿٤٠﴾

36. అంటే – వారు రానున్న ఆ దినాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని విశ్వాసమార్గాన్ని, భయభక్తుల మార్గాన్ని అవలంబించాలి. అలా జాగ్రత్తపడినవారికే ఆ రోజు మంచి స్థానం లభిస్తుంది.

37. అంటే – మీకు చాలా సమీపంలోనే ఉన్న ప్రళయదిన శిక్ష గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరించటం జరిగింది. ఆ రోజు రావటం తథ్యం. రానున్న ఆ వస్తువు మీకు ఎంతో దూరాన లేదు.

38. అది సత్కర్మ అయినా, దుష్కర్మ అయినా – అది అతని ముందు సమర్పించబడుతుంది. ఇహలోక జీవితంలో అతను సంపాదించుకున్నదంతా ప్రళయదినాన అతని ముందుకు వచ్చేస్తుంది. దాన్ని అతను చూసుకుంటాడు. "వారు ఏమేం చేశారో అదంతా తమ ప్రభువు ముందు ప్రత్యక్షం కావటాన్ని చూస్తారు" (అల్ కహఫ్–49). "ఆ రోజు మనిషికి, అతడు ముందూ వెనుకా చేసిందీ, చేయించిందీ – అంతా తెలుపబడుతుంది." (అల్ ఖియామా – 13).

39. ఆ రోజు ఒళ్లు గగుర్పొడిచే యాతనను చూడగానే మనిషి నోట వెలువడే మాటలివి! మరికొంతమంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం దేవుడు ఆనాడు జంతువుల మధ్య కూడా న్యాయసమ్మతంగా తీర్పు చేస్తాడు. కడకు కొమ్ములుగల ఒక మేక కొమ్ములు లేని మరో మేకపై దౌర్జన్యానికి పాల్పడి ఉంటే దాని పరిహారం కూడా ఇప్పించబడుతుంది. ఈ తీర్పు తరువాత దేవుడు జంతువులను ఉద్దేశించి "మట్టి అయిపోండి" అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అవన్నీ మట్టి అయిపోతాయి. ఆ సమయంలో అవిశ్వాసులు తమ దుస్థితిపై జాలిపడుతూ, అయ్యో! మేము మట్టిగా మారిపోయినా బావుండేదే! అంటారు (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్).

79 వ సూరా

అన్ నాజిఆత్

ప్రాణాన్ని వెలికి లాగేవారు

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 46

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడం, తీర్పుదినం, శిక్షా బహుమానాల గురించి బోధించింది. ఈ సూరాలోని మొదటి ఆయతులో దైవదూతల గురించిన ప్రస్తావన వచ్చింది. అవిశ్వాసులకు మృత్యువు సమీపించినప్పుడు వారు అవిశ్వాసుల ప్రాణాలను గుంజి బాధాకరంగా బయటకు లాగుతారు. కాగా; విశ్వాసుల ప్రాణాలను మృదువుగా బయటకు తీస్తారని ఇందులో చెప్పబడింది. ఈ ప్రస్తావన ఆధారంగానే ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడం అన్నది అనివార్యమనీ, ఇందులో ఎలాంటి సందేహం లేదని ఈ సూరా నొక్కి చెప్పింది. తీర్పుదినం నాటి భయానక పరిస్థితుల గురించి ఈ సూరా వర్ణించింది. ఆ రోజున ప్రకంపనాల కుదుపులకు గుండెలు దడదడలాడుతాయి. చూపులు క్రిందికి వాలిపోతాయి. ఈ సందర్భంగా ఫిర్ఔన్ కథను, ఫిర్ఔన్ అనుచరుల వినాశాన్ని గురించి తెలిపి హెచ్చరిక చేయడం జరిగింది. అల్లాహ్‌కు గల ప్రత్యేకమైన సృష్టి సామర్థ్యం గురించి వివరించడం జరిగింది. అల్లాహ్ మనపైన ఆకాశాలను నిర్మించాడు. ఆయన భూమిని సృష్టించి దానిలో నీరు, ఆహారాలు కల్పించాడు. ఆయన పర్వతాలను సృష్టించాడు అని వివరిస్తూ విశ్వాసులకు లభించే శాశ్వత స్వర్గవనాల గురించి, అవిశ్వాసులకు లభించే అగ్ని శిక్ష గురించి తెలిపింది.

అన్ నాజిఆత్ సూరా — سُورَةُ النَّازِعَاتِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
1 మునిగి నిర్దాక్షిణ్యంగా (ప్రాణాలు) లాక్కుపోయేవారి సాక్షిగా![1]	وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ①
2 ముడిని విప్పి విడిపించేవారి సాక్షిగా![2]	وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا ②
3 తేలియాడుతూపోయే వారి సాక్షిగా![3]	وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ③

1. మరణదూతల స్వభావం ఇక్కడ తెలుపబడింది. వారు అవిశ్వాసుల ప్రాణాలను శరీరాల్లోనికి దూరి కర్కశంగా బయటికి లాగుతారు.
   'నజ్‌వున్' (نَزْعٌ) అంటే కఠినంగా లాగటం అని అర్థం. **'గర్‌ఖన్'** (غَرْقًا) అన్న పదానికి 'మునగటం' అని అర్థం.
2. అయితే విశ్వాసుల ప్రాణాలను మాత్రం వారు ఎంతో లాఘవంగా – కట్లు విప్పి విడుదల చేసినట్లే – తీసుకుంటారు. 'నష్‌తున్' అంటే ముడి విప్పటం.
3. **'సబ్‌హన్'** (سَبْحًا) అంటే ఈదటం, తేలియాడటం అని అర్థం. దైవదూతలు ప్రాణం తీయటానికి మనిషి లోపలికి చొచ్చుకుపోయి – సముద్రంలోని ముత్యాలను వెలికితీసే గజ ఈతగాళ్లు సముద్రపు అగాథంలోకి పోయి ఈదినట్లే– మనిషి శరీరంలో ఈదుతూ తిరుగుతారు. లేదా వారు దైవాజ్ఞను తీసుకుని వాయువేగంతో భువిపై వాలుతారు. అత్యంత వేగంగా పరుగెత్తే గుర్రాన్ని కూడా అరబీలో 'సాబిహ్' అని అనటం గమనార్హం.

4 వేగంగా దూసుకుపోతూ, ఒండొకరిని మించిపోయేవారి సాక్షిగా![4]

فَالسّٰبِقٰتِ سَبۡقًا ﴿4﴾

5 (తమ ప్రభువు అప్పగించిన) పనులను పకడ్బందీగా అమలు పరిచే వారి సాక్షిగా![5]

فَالۡمُدَبِّرٰتِ اَمۡرًا ﴿5﴾

6 ఆ రోజు దద్దరిల్లేది దద్దరిల్లుతుంది.[6]

يَوۡمَ تَرۡجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿6﴾

7 మరి దాని వెనుక వచ్చేది (వెంబడిస్తూనే) వస్తుంది.[7]

تَتۡبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿7﴾

8 (ఎన్నో) గుండెలు ఆ రోజు భయంతో దడదడలాడుతాయి.[8]

قُلُوۡبٌ يَّوۡمَئِذٍ وَّاجِفَةٌ ﴿8﴾

9 వారి చూపులు క్రిందికి వంగి ఉంటాయి.[9]

اَبۡصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿9﴾

10 "ఏమిటి, మేము మొదటి అవస్థలోనికే మళ్ళించబడ తామా?"[10] (అని వారు అడుగుతున్నారు.)

يَقُوۡلُوۡنَ ءَاِنَّا لَمَرۡدُوۡدُوۡنَ فِى الۡحَافِرَةِ ﴿10﴾

4. ఈ దైవదూతలు దైవసందేశాన్ని దైవప్రవక్తలకు అందజేసేటప్పుడు కూడా చాలా వేగంగా పోతారు. దైవసందేశం గగనతలంలోని షైతానుల చెవిన పడకుండా ఉండాలన్నదే వారి తాపత్రయం. ఈ ఆయతుకు మరొక అర్థం ఇది కూడా కావచ్చు:- వారు విశ్వాసుల (మోమినుల) ప్రాణాలను ఊర్ధ్వలోకాలకు- స్వర్గానికి- తీసుకు పోవటంలో అత్యంత చురుకుగా ఉంటారు. ఒండొకరిని మించిపోయేందుకు ప్రయత్నిస్తూ ఉంటారు.

5. అంటే – దేవుడు వారికి అప్పగించిన బాధ్యతల నిర్వహణపై చాలా ఖచ్చితంగా వ్యవహరిస్తారు. వాస్తవానికి ఈ వ్యూహరచన చేసేవాడు దేవుడే. కాని దేవుడు తన యుక్తిననుసరించి ఈ కార్యాన్ని తన దూతలతో చేయించినప్పుడు కూడా వారిని వ్యూహకర్తలుగా అభివర్ణించటం జరిగింది. ఈ విధంగా ఈ సూరాలో దైవదూతల ఐదు ముఖ్య లక్షణాలు తెలుపుతూ, వాటిపై దేవుడు ప్రమాణం చేశాడు. ఈ ప్రమాణాల అంతరార్థం ఏమిటంటే – "మీరు తప్పకుండా మళ్లీ బ్రతికించబడతారు. మీరు చేసిన కర్మలేమిటో మీకు తప్పకుండా తెలియపరచబడతాయి." మరణానంతర జీవితం గురించి దివ్య ఖుర్‌ఆన్‌లో అనేకచోట్ల ప్రమాణం చేయబడింది. ఉదాహరణకు: తగాబున్ సూరా 7వ ఆయతులో కూడా దేవుడు ప్రమాణం చేసి ఈ యదార్థాన్ని స్పష్టపరిచాడు. ఇంతకీ ఇది ఎప్పుడు జరుగుతుంది? దీనికి సమాధానం రాబోయే వాక్యాలలో వుంది.

6. ఇది మొదటిసారి ఊదబడే శంఖం. దీన్నే వినాశకర శంఖారావం (నఫ్ఖయె ఫనా) అని కూడా అంటారు. ఈ శంఖం పూరించబడినపుడు విశ్వమంతా దద్దరిల్లుతుంది. భూమండలమంతా ప్రకంపిస్తుంది. ఆ రోజు జగతిన ఉన్నవన్నీ నశిస్తాయి.

7. ఇది మలిసారి శంఖారావం. ఈసారి శంఖం పూరించబడినపుడు సమాధులలో ఉన్నవారంతా సజీవులై – లేచి – వస్తారు. ఈ మలిసారి శంఖారావం తొలిసారి శంఖారావం జరిగిన 40 ఏండ్ల తరువాత సంభవిస్తుంది. ఈ రెండవ శంఖారావాన్ని 'రాదిఫహ్' అంటారు. 'రాదిఫహ్' అంటే వెనుక లేక తర్వాత వచ్చేది అని అర్థం.

8. ఎందుకంటే ప్రళయదినపు పరిస్థితి అలా ఉంటుంది మరి.

9. భయకంపితులైన ఈ వ్యక్తుల చూపులు కూడా (నేరస్థుల మాదిరిగా) వంగి ఉంటాయి.

10. ఇవి సత్య తిరస్కారుల పలుకులు. మరణానంతర జీవితం అనే విషయం వారికి మింగుడుపడలేదు. అందుకే వారావిధంగా ప్రశ్నించారు. **'హాఫిరతున్'** (حَافِرَةٌ) అంటే మొదటి స్థితి అని అర్థం. మరణించిన తర్వాత మేము మళ్లీ పూర్వ స్థితికి వస్తామా అని అవిశ్వాసులు ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసేవారు.

11 "మేము కృశించిన ఎముకలుగా మారిన తరువాత కూడానా?!" (అని వారు అంటున్నారు కదూ!)[11]

ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا نَّخِرَةً ﴿11﴾

12 "మరయితే ఈ మళ్ళింపు (మా పాలిట) నష్టకరమే" అని కూడా వారంటున్నారు.[12]

قَالُوْا تِلْكَ اِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿12﴾

13 అదొక (భయంకరమైన) గద్దింపు (అని మరువకండి).

فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَّاحِدَةٌ ﴿13﴾

14 (అది సంభవించగానే) వారంతా ఒక్కసారిగా మైదానంలో సమీకరించబడతారు.[13]

فَاِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿14﴾

15 (ఓ ప్రవక్తా!) మూసా సంగతిగాని నీ వరకు చేరిందా?

هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ مُوْسٰى ﴿15﴾

16 అప్పుడు అతని ప్రభువు అతన్ని 'తువా' అనే పవిత్ర లోయ లోకి పిలిచాడు.[14]

اِذْ نَادٰىهُ رَبُّهٗ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿16﴾

17 "నువ్వు ఫిరౌను వద్దకు వెళ్ళు. వాడు మరీ చెలరేగి పోయాడు."[15]

اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ﴿17﴾

18 "నీ స్వీయ సంస్కరణకు నువ్వు సిద్ధంగా ఉన్నావా?" అని వాణ్ణి అడుగు.[16]

فَقُلْ هَلْ لَّكَ اِلٰٓى اَنْ تَزَكّٰى ﴿18﴾

---

11. తీర్పుదినాన్ని నిరాకరించేవారు లేవనెత్తిన మరో సందేహం ఇది! మేము చచ్చి, కుళ్ళి కృశించిపోయిన తరువాత, మా ఎముకలు సయితం పుప్పొడిగా మారిపోయాక మేము మళ్ళీ బ్రతికించబడతామా? వింతగా ఉందే! అని వారంటున్నారు.
12. ఒకవేళ ముహమ్మద్ (సఅసం) చెబుతున్నట్టుగా, మరణానంతర జీవితమే గనక ఉంటే ఆ జీవితం తమ పాలిట దుర్భరంగా, నష్టదాయకంగా ఉంటుందని కూడా వారు చెప్పారు.
13. ఆయతులో **'సాహిరతున్'** అని ఉంది. సాహిర అంటే చదునైన మైదానం, బహిరంగ ప్రదేశం అని అర్థం. అసలు ఈ పదానికి 'జాగారం చేయటం' అనే అర్థం ఉంది. ప్రాణులు నిద్రపోయేది, మేల్కొనేది భూ ఉపరితలం మీదే కాబట్టి దాన్ని 'సాహిరా' అంటారని కొంతమంది చెబుతారు. మరికొంతమంది ప్రకారం అడవి ప్రదేశాలలో, ఎడారి ప్రదేశాలలో భయాందోళనల మూలంగా మనిషికి నిద్రపట్టదు. అందువల్ల అతను మేల్కొనే ఉంటాడు. అందుకే దాన్ని **సాహిరా** అనటం జరిగింది (ఫత్హుల్ ఖదీర్). ప్రళయదినపు పరిస్థితిని వివరించటానికి ప్రయోగించబడిన పదజాలాలలో ఇదొకటి. శంఖం పూరించగానే – ఒక్కసారిగా – జనులంతా ఒక మైదానంలోకి వచ్చి చేర్తారు.
14. దైవప్రవక్త హజ్రత్ మూసా (అలైహిస్సలాం) మద్యన్ నుండి తన స్వస్థలానికి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు – నిప్పుకోసం తూరు పర్వతం వద్దకు వెళ్ళగా – అక్కడ దేవుడు ఒక వృక్షం వెనుక నుండి ఆయనతో సంభాషించినప్పటి సంఘటన ఇది. తాహా సూరా ప్రారంభంలో ఈ వివరాలు వచ్చాయి. ప్రవక్త మూసాతో దేవుడు సంభాషించాడంటే ఆయనకు ప్రవక్తా పదవిని, దైవదౌత్యాన్ని అనుగ్రహించాడన్నమాట! అంటే మూసా వెళ్లింది నిప్పుకోసమైతే, ఆయనకు ప్రవక్త పదవి లభించింది.
15. అంటే – సత్యతిరస్కారంలోనూ, దైవధిక్కరణలోనూ, అహంకారంలోనూ ఫిరౌను హద్దుమీరిపోయాడు.
16. అంటే – నీ దిద్దుబాటుకు, సంస్కరణకు తగిన మార్గాన్ని అవలంబించటానికి ఇష్టపడుతున్నావా? అలాగైతే నిన్ను నువ్వు సర్వోన్నతుడైన అల్లాహ్ ముందు సమర్పించుకో. ఆయనకు విధేయుడవై ఉండు.

19 "నువ్వు భయభక్తులతో మసలుకునేందుకుగాను, నేను నీకు నీ ప్రభువు మార్గం చూపించనా!?"[17] (అని చెప్పమని అల్లాహ్ మూసాకు ఉపదేశించాడు).	وَ اَهۡدِيَكَ اِلٰى رَبِّكَ فَتَخۡشٰى ﴿19﴾
20 మరి (మూసా) అతనికి గొప్ప సూచన (మహిమ)ను చూపాడు.[18]	فَاَرٰىهُ الۡاٰيَةَ الۡكُبۡرٰى ﴿20﴾
21 కాని వాడు మాత్రం ధిక్కరించాడు, అవిధేయతకు పాల్పడ్డాడు.[19]	فَكَذَّبَ وَعَصٰى ﴿21﴾
22 ఆ తర్వాత తిరిగివెళ్ళి, తన సన్నాహాలు మొదలెట్టాడు.[20]	ثُمَّ اَدۡبَرَ يَسۡعٰى ﴿22﴾
23 మరి అందరినీ సమావేశపరచి, ప్రకటించాడు:[21]	فَحَشَرَ فَنَادٰى ﴿23﴾
24 "నేనే మీ సర్వోన్నత ప్రభువును" అన్నాడు.	فَقَالَ اَنَا رَبُّكُمُ الۡاَعۡلٰى ﴿24﴾
25 అందువల్ల అల్లాహ్ అతన్ని ఇహపర లోకాల శిక్షగా పట్టు కున్నాడు.[22]	فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الۡاٰخِرَةِ وَ الۡاُوۡلٰى ﴿25﴾
26 నిశ్చయంగా ఇందులో దైవభీతిగల ప్రతి ఒక్కరికీ గొప్ప గుణపాఠం ఉంది.[23]	اِنَّ فِىۡ ذٰلِكَ لَعِبۡرَةً لِّمَنۡ يَّخۡشٰى ﴿26﴾

17. నువ్వు దేవుని ఏకత్వాన్ని ఒప్పుకుని, ఆయన్ని ఆరాధించినావంటే నీలో భయభక్తులు జనిస్తాయి. తద్వారా నీకు సన్మార్గ భాగ్యం ప్రాప్తమవుతుంది.

18. అంటే–దేవుని తరఫున తనకు ప్రసాదించబడిన సత్య నిదర్శనాలను మూసా అతని ముందు ప్రదర్శించారు. ఇంతకీ ఆ సత్య సూచనలేమిటి? చేతిలోని కర్ర పాముగా మారటం, చంకలో చేయి పెట్టినప్పుడు ప్రకాశించటమే ఆ సూచనలని కొందరు అభిప్రాయపడగా, మూసా కాలంలో సంభవించిన "తొమ్మిది సంఘటనలే" ఆ నిదర్శనాలని మరికొందరు భావిస్తున్నారు.

19. కాని ఆ మహిమలకు, సూచనలకు వాడు ఏమాత్రం ప్రభావితుడు కాలేదు. పైగా వాడు తన ధిక్కార వైఖరిపై మరింతగా మొండికేశాడు.

20. వాడు విశ్వాస మార్గాన్ని, విధేయతా మార్గాన్ని విడనాడటమే గాక భువిపై చెలరేగి పోయాడు. కల్లోలాన్ని రేకెత్తించాడు. ప్రజలపై, ముఖ్యంగా బలహీనవర్గాలపై దౌర్జన్యం చేశాడు. దైవప్రవక్త మూసా (అలైహిస్సలాం) సందేశాన్ని, ఉద్యమాన్ని విఫలం చేసేందుకు రాజ్యంలోని మాంత్రికులందరినీ ప్రోగుచేశాడు. ఎలాగైనా మూసాను అసత్యవాదిగా చిత్రీకరించా లన్నది వాడి ఉద్దేశం.

21. అంటే; తన జాతి జనులను, ప్రముఖులను సమావేశపరిచాడు. మరో అర్థంలో తన సైనికులను, మాంత్రికులను సమీకరించాడు. తన వాదంపై హఠం చేస్తూ, తన్ను తాను గొప్ప ప్రభువుగా ప్రకటించుకున్నాడు.

22. దేవుడు వాణ్ణి శిక్షించే తీరు ఉదాహరించదగినది. భావితరాల వారందరికీ గొప్ప గుణపాఠ సూచనగా మిగిలి ఉండేలా దేవుడు అతన్ని దండించాడు. పరలోక శిక్ష ఇంతకన్నా తీవ్రమైనది. అది అక్కడ అతనికి విధించబడుతుంది.

23. ఈ వాక్యంలో అంతిమ దైవప్రవక్త (స)కు ఓదార్పు, మక్కా అవిశ్వాసులకు హెచ్చరికా ఉన్నాయి. ఒకవేళ వారు గనక గతించిన వారి ఉదంతాల ద్వారా గుణపాఠం గ్రహించకపోతే వీళ్ళ పర్యవసానం కూడా దారుణంగా ఉంటుంది.

27 ఏమిటి, మిమ్మల్ని సృష్టించటం కష్టంతో కూడుకున్న పనా? లేక ఆకాశాన్నా?[24] ఆయనే (అల్లాహ్‌యే) దానిని నిర్మించాడు.

ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَآءُ ۚ بَنٰهَا ﴿27﴾

28 ఆయనే దాని కప్పును బాగా ఎత్తుగా చేశాడు. మరి దానిని తీర్చిదిద్దాడు.[25]

رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوّٰىهَا ﴿28﴾

29 దాని రాత్రిని చీకటిమయంగా చేశాడు. దాని పగటిని (వెలుతురుగా) బయల్పరిచాడు.[26]

وَاَغْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ ضُحٰىهَا ﴿29﴾

30 తరువాత భూమిని సుగమం చేశాడు.[27]

وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰىهَا ﴿30﴾

31 అందులో నుంచి దాని నీళ్లను, దాని పచ్చికను వెలికి తీశాడు.

اَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا وَمَرْعٰىهَا ﴿31﴾

32 ఇంకా, పర్వతాలను (స్థిరంగా) పాతి పెట్టాడు.

وَالْجِبَالَ اَرْسٰىهَا ﴿32﴾

33 ఇదంతా మీ కోసమూను, మీ పశువుల ప్రయోజనం కోసమే.

مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ﴿33﴾

34 మరెప్పుడయితే ఆ మహా విపత్తు (ప్రళయం) వచ్చి పడుతుందో...

فَاِذَا جَآءَتِ الطَّآمَّةُ الْكُبْرٰى ﴿34﴾

35 ఆ రోజు మనిషి తాను చేసిన దాన్ని నెమరు వేసుకుంటాడు.

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ مَا سَعٰى ﴿35﴾

36 ప్రతి చూపరి ముందూ నరకం బహిర్గతం చేయబడు తుంది.[28]

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيْمُ لِمَنْ يَّرٰى ﴿36﴾

24. మక్కా అవిశ్వాసుల్ని ఉద్దేశించి వేయబడిన ప్రశ్న ఇది. ఇందులో వారికి హెచ్చరిక కూడా ఉంది. ఆకాశాలను నిర్మించి, వాటిలో ఎన్నో అద్భుతాలను చేసిన దేవుడు, చనిపోయిన మిమ్మల్ని తిరిగి బ్రతికించలేడని ఎలా అనుకున్నారు? మిమ్మల్ని తిరిగి బ్రతికించటం ఆకాశాల నిర్మాణం కన్నా కష్టసాధ్యమైనపని అనుకున్నారా?

25. తీర్చిదిద్దటం లేక సరిదిద్దటం అంటే ఆకాశమండలంలో ఎలాంటి లోపంగానీ, వక్రతగానీ, బీటలుగానీ, అవరోధంగానీ లేకుండా సమతూకం గలదిగా చేయటం అని అర్థం.

26. అంటే, ఆయన పగటిని సూర్యుని ద్వారా వెలుగుమయం చేశాడు.

27. హామీమ్ సజ్దా సూరాలోని 9వ వచనంలో కూడా ఈ వివరాలు వచ్చాయి. భూమి ఆకాశం కంటే ముందే సృజించ బడింది. అయితే దీన్ని తీర్చిదిద్దే పని మాత్రం ఆకాశనిర్మాణం తర్వాతనే జరిగింది. ఈ విషయమే ఇక్కడ చెప్ప బడింది. **'దహాహా'** అంటే విశాలంగా పరచటం, సుగమం చేయటం, నివాసయోగ్యంగానూ, మనుగడకు అనువైనది గానూ మలచటం అని అర్థం. ఇందు నిమిత్తం ఏ ఏ వస్తువులు అవసరమో వాటన్నింటినీ దేవుడు భువిపై సమకూర్చాడు. ఉదాహరణకు : నేలనుండి నీళ్లను తీశాడు. పచ్చికను, ఆహారాన్ని ఉత్పన్నం చేశాడు. భూమి కదలకుండా ఉండటానికి పర్వతాలను మేకుల మాదిరిగా పాతాడు.

28. అంటే నరకానికి ఆహుతి కానున్న అవిశ్వాసులు దాన్ని చూసుకోవటానికి వీలుగా, అది వారి ముందుకు తీసుకు రాబడుతుంది. మరికొంతమంది విద్వాంసుల ప్రకారం చూచే ప్రతి ఒక్కరి ముందూ – అంటే విశ్వాసుల, అవిశ్వాసుల

37 కాబట్టి ఎవడు తలబిరుసుగా వ్యవహరించాడో,[29]
فَأَمَّا مَنْ طَغٰى (37)

38 మరి ప్రాపంచిక జీవితానికే ప్రాధాన్యం ఇచ్చాడో[30]
وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا (38)

39 అతని నివాసం నరకమే అవుతుంది.[31]
فَإِنَّ الْجَحِيْمَ هِيَ الْمَأْوٰى (39)

40 మరెవడు తన ప్రభువు ఎదుట నిలబడే విషయమై భయ పడ్డాడో,[32] ఇంకా తన మనసును చెడు వాంఛల నుండి ఆపుకున్నాడో,[33]
وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى (40)

41 అతని నివాసం స్వర్గమవుతుంది.[34]
فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوٰى (41)

42 వారు ప్రళయం గురించి, 'ఇంతకీ అదెప్పుడు సంభ విస్తుందీ?' అని నిన్ను అడుగుతున్నారు కదూ![35]
يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسٰهَا (42)

43 ఆ వివరణతో అసలు నీకేం సంబంధం (ఉందనీ?)[36]
فِيْمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرٰهَا (43)

44 ఆ సంగతి (దాని పరిజ్ఞానం) పూర్తిగా నీ ప్రభువు వైపే మరలు తుంది (కదా!)
إِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰهَا (44)

45 నువ్వు మాత్రం దానికి భయపడేవారిని హెచ్చరించే వాడివి మాత్రమే.[37]
إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَّخْشٰهَا (45)

ముందుకు కూడా – నరకం ప్రత్యక్షపరచబడుతుంది. విశ్వాసులు దాన్ని చూసి అల్లాహ్‌కు మనస్ఫూర్తిగా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటారు. ఎందుకంటే, అల్లాహ్ వారిని నరకయాతన నుండి కాపాడాడు గనక. అయితే అప్పటికే కలవరానికి గురై ఉన్న అవిశ్వాసులు నరకాన్ని చూడగానే మరింత ఆందోళనకు లోనవుతారు. తమ దీనావస్థపై వారికి సిగ్గేస్తుంది.

29. అంటే – తిరస్కారం, దుర్మార్గంలో బరితెగించిపోయాడో..

30. అంటే – ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో కూరుకుపోయి పరలోక జీవితానికి కావలసిన మంచి సామగ్రిని సమకూర్చు కోనివాడు.

31. నరకం మినహా వాడు ఆశ్రయం పొందేందుకు వేరొక ఆశ్రయం దొరకదు.

32. అంటే – తాను గనక దేవుని పట్ల అవిధేయతకు పాల్పడినట్లయితే, అల్లాహ్ పట్టునుంచి తనను రక్షించేవాడెవడూ ఉండడని భావించి సత్కార్యాలు చేసినవాడు, పాపకార్యాలను త్యజించినవాడు...

33. అంటే, తన ఆత్మను పాపాల నుండి, నిషిద్ధ విషయాల నుండి కాపాడుకుని, ధర్మపథంలో తన జీవన రథాన్ని నడిపించినవాడు.

34. అక్కడ అతను శాశ్వతంగా, దేవుని అతిథిగా ఉంటాడు.

35. అంటే ప్రళయం సంభవించే ఆ తుది ఘడియ ఏదో ఖచ్చితంగా చెప్పమని వారు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

36. (ఓ ముహమ్మద్ – సఅసం!) నిజానికి దీని గురించి నీక్కూడా తెలియదు. కాబట్టి ఆ సంగతి నీకు అనవసరం. ఆ సంగతిని అల్లాహ్‌కు వదలిపెట్టు. ఎందుకంటే ఆ ఘడియ ఎప్పుడనేది ఆయనకు మాత్రమే తెలుసు.

37. జనులను హెచ్చరించటం వరకే నీ పని. అగోచర విషయాల జ్ఞానాన్ని దేవుడు ఏ ప్రవక్తకు కూడా ఇవ్వలేదు.

46 వారు దానిని ప్రత్యక్షంగా చూసిన నాడు, తాము (ప్రపంచంలో) కేవలం ఒక దినములో అంత్య భాగమో లేక దాని ఆరంభ భాగమో ఉండి ఉంటామని వారికి అనిపిస్తుంది.[38]

كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوٓا۟ إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَىٰهَا ﴿46﴾

ప్రళయ ఘడియ గురించి కూడా అంతే. మనసులో భయభక్తులు ఉన్నవారు కూపీలు లాగే ప్రయత్నం చేయరు. వారు ఎల్లప్పుడూ హితబోధ ద్వారా ప్రయోజనం పొందే ప్రయత్నంలో ఉంటారు.

38. **'అషియ్యతన్'** (عَشِيَّةً) అంటే మధ్యాహ్నం (జుహ్ర్) నుండి సూర్యాస్తమయం వరకు గల సమయం. **'జుహా'** (ضُحَىٰ) అంటే సూర్యోదయం నుండి సూర్యుడు నడినెత్తి మీదికి వచ్చే వరకు గల సమయం. అవిశ్వాసులు నరక యాతనను చూడగానే, వారు ప్రాపంచిక జీవితంలో జుర్రుకున్న సుఖసౌఖ్యాలను, అనుభవించిన భోగభాగ్యాలను పూర్తిగా మరచిపోతారు. తాము ప్రపంచంలో పూర్తిగా ఒక్కరోజు కూడా ఉండలేదని, మహాఅయితే ఒక పూట ఉండి ఉంటామని వారు అనుకుంటారు.

80 వ సూరా

అబస

నుదురు చిట్లించాడు

అవతరణ: మక్కాలో

ఆయతులు: 42

పరిచయం

ఈ సూరా మర్యాదల గురించి, ప్రళయం గురించి, మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడం గురించి, తీర్పుదినం గురించి ముఖ్యంగా బోధించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'అబస' (నుదురు చిట్లించాడు) అన్న ప్రస్తావనను ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. దివ్య ఖుర్ఆన్ జ్ఞానం పొందడానికి ప్రవక్త (సఅసం) వద్దకు వచ్చిన ఒక నిరుపేద గుడ్డి వాని కథతో ఈ సూరా ప్రారంభమవుతుంది. ఆ గుడ్డి వ్యక్తి ప్రవక్త (సఅసం) వద్దకు వచ్చినప్పుడు ప్రవక్త (సఅసం) కొందరు ఖురైష్ అవిశ్వాసులకు దివ్యఖుర్ఆన్ బోధిస్తున్నారు. వాళ్ళు పలుకుబడి కలిగిన ప్రముఖులు. ఆ సమయంలో వచ్చిన గుడ్డివాణ్ణి చూసి ప్రవక్త (సఅసం) కాస్త చికాగ్గా నుదురు చిట్లించారు. ఈ సందర్భంగా అల్లాహ్ ప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅసం)కు చేసిన బోధన ఈ సూరాలో ఉంది. మనిషి సాధారణంగా మొండిగా వ్యవహరిస్తాడని, ఒక వీర్యబిందువు నుంచి తాను ఉద్భవించిన వాస్తవాన్ని మరిచిపోయి సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తాడని ఈ సూరా వ్యాఖ్యానించింది. తీర్పుదినం నాటి చెవులు చిల్లులు పడే శంఖారావం గురించి, ఆనాడు ఎదురయ్యే భయానక పరిస్థితుల గురించి, ఆనాడు ప్రజల స్థితిగతుల గురించి ఈ సూరాలో వివరించడం జరిగింది. ఆనాడు ఎవరికీ తమ గురించి తప్ప ఇతరుల గురించి ఆలోచన రానేరాదు.

అబస సూరా[1] | سُورَةُ عَبَسَ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1 (ప్రవక్త) నుదురు చిట్లించాడు, ముఖం త్రిప్పుకున్నాడు –

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿1﴾

2 తన వద్దకు ఒక అంధుడు వచ్చినంత మాత్రానికే.[2]

أَن جَآءَهُ ٱلْأَعْمَىٰ ﴿2﴾

3 (ఓ ప్రవక్తా!) నీకేం తెలుసు, బహుశా అతను తనను సంస్క రించుకుంటాడేమో!?[3]	وَمَا يُدۡرِيۡكَ لَعَلَّهٗ يَزَّكّٰىٓ ۙ﴿3﴾
4 లేదా ఉపదేశం వింటాడేమో! ఉపదేశం అతనికి ప్రయోజన కరం అవుతుందేమో!!	اَوۡ يَذَّكَّرُ فَتَنۡفَعَهُ الذِّكۡرٰى ؕ﴿4﴾
5 ఎవడయితే నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాడో[4]	اَمَّا مَنِ اسۡتَغۡنٰى ۙ﴿5﴾
6 అతనిపై నువ్వు ఎంతో శ్రద్ధ చూపుతున్నావు.[5]	فَاَنۡتَ لَهٗ تَصَدّٰى ؕ﴿6﴾
7 వాడు గనక దిద్దుబాటు చేసుకోకపోతే, ఆ నింద నీపై లేదుకదా![6]	وَمَا عَلَيۡكَ اَلَّا يَزَّكّٰى ؕ﴿7﴾
8 మరెవరయితే నీ దగ్గరకు (శ్రద్ధగా) పరుగెత్తుకుంటూ వస్తున్నాడో,[7]	وَاَمَّا مَنۡ جَآءَكَ يَسۡعٰى ۙ﴿8﴾
9 దైవభీతి (కూడా) కలిగి ఉన్నాడో,[8]	وَهُوَ يَخۡشٰى ۙ﴿9﴾

1. ఈ సూరా అవతరణ వెనుక గల సందర్భంపై పండితులందరి మధ్యా ఏకాభిప్రాయం ఉంది. ప్రవక్త ప్రియసహచరులైన హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమ్మె మక్తూమ్ నేపథ్యంలో ఇది అవతరించింది. ఈయన అంధులు. ఒకసారి – దైవప్రవక్త ఖురైష ప్రముఖులతో చర్చలు జరుపుతుండగా ఇబ్నె ఉమ్మె మక్తూమ్ అకస్మాత్తుగా వచ్చి ఏదో ధర్మసందేహం వెలిబుచ్చబోయారు. చర్చల్లో అంతరాయం కలిగినందుకు దైవప్రవక్త (సఅసం) వారి ముఖారవిందంపై కించిత్ అసహనం తొంగిచూసింది. ఉన్నట్టుండి ఆ సహాబి అక్కడ ఊడిపడటంపై దైవప్రవక్త (స) కాస్తంత విసుగు చెందారు. ఈ ధోరణి అల్లాహ్‌కు నచ్చలేదు. అందువల్ల దైవప్రవక్త (స)కు మందలింపుగా ఈ ఆయతులు అవతరించాయి (తిర్మిజీ–అబస సూరా వ్యాఖ్యానం; అల్‌బానీ గారు ఈ హదీసును ప్రామాణిక హదీసుల జాబితాలో చేర్చారు).
2. ఇబ్నె ఉమ్మె మక్తూమ్ గారు అకస్మాత్తుగా వచ్చినందుకు దైవప్రవక్త మోముపై వ్యక్తమయిన చిరాకు సహజమే అయినా, అది ప్రవక్త స్థాయికి శోభించని విషయం.
3. అంటే ఆ గుడ్డివాడు నీ ద్వారా ధర్మసందేహాన్ని నివృత్తి చేసుకుని సదాచరణకు ఉపక్రమించవచ్చు. తత్ఫలితంగా అతని దిద్దుబాటు జరగవచ్చు. అతని అంతరంగం పరిశుద్ధం కావచ్చు. నీ హితబోధ అతనికి లాభసాటి కావచ్చు. కనుక ఓ ముహమ్మద్ (స)! ఈ కులీనుల, భాగ్యవంతుల కోసం నువ్వు, నీ దగ్గరకు వచ్చిన అభాగ్య జీవులను నిర్లక్ష్యం చేయకు! అని దేవుడు తన ప్రవక్తకు బోధపరుస్తున్నాడు.
4. అంటే – విశ్వాసం (ఈమాన్) పట్ల, ప్రవక్త వద్దకు వచ్చిన 'జ్ఞానం' పట్ల చాలా నిర్లక్ష్యంగా ఉండేవాడు. లేదా తన సిరిసంపదల్ని చూసుకుని మురిసిపోతూ ఇతరులను లక్ష్యపెట్టనివాడు.
5. ఓ ముహమ్మద్! చిత్తశుద్ధిగల ఈ అభిమానధనులను విస్మరించి, సత్యంపట్ల వైముఖ్య ధోరణిని కనబరిచే ఈ బడా ఆసాములపై దృష్టిని కేంద్రీకరించటం నీకు తగదు అని దేవుడు మరోసారి తన ప్రవక్తను మృదువుగా మందలించాడు.
6. ఓ ప్రవక్తా! సందేశాన్ని చేరవేయటం వరకే నీ కర్తవ్యం. దాన్ని గ్రహించి బాగుపడేవారు లాభం పొందుతారు. ఒకవేళ ఎవరయినా తమ జీవితాన్ని తీర్చిదిద్దుకోక పోయినట్లయితే దానికి నీవు బాధ్యుడవు కావు. కాబట్టి ఈ సోకాల్డ్ అరిస్ట్రోక్రాట్‌ల కోసం నువ్వు మరీ అంతగా దిగులు చెందాల్సిన అవసరం లేదు సుమా!
7. అంటే – నీవు చూపే సన్మార్గం కోసం తహతహలాడేవాడు, నీ ఉపదేశాలను విని పవిత్ర జీవితం గడపాలని ఉవ్విళ్ళూరే పేదవాడు మరోవైపున ఉన్నాడు.
8. పైగా అతను అనుక్షణం దైవానికి భయపడుతూ, నీ సహచర్యం కోసం పరితపిస్తున్నాడు. అందువల్ల నీవు చేసే

10 అతని పట్లేమో నువ్వు అశ్రద్ధ వహిస్తున్నావు.[9] فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّىٰ (10)

11 ఇది సరైనది కాదు.[10] ఈ ఖుర్‌ఆను మాత్రం హితబోధ నిమిత్తమే ఉన్నది. كَلَّآ إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ (11)

12 కాబట్టి, కోరినవారు దీని ద్వారా హితబోధను గ్రహించ వచ్చు.[11] فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ (12)

13 అది గౌరవప్రదమైన సహీఫాల్లో (లిఖితమై) ఉన్నది.[12] فِى صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ (13)

14 అవి మహోన్నతమైనవి, పవిత్రమైనవీను.[13] مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍۭ (14)

15 అది లేఖకుల (దైవదూతల) చేతుల్లో[14] ఉంది. بِأَيْدِى سَفَرَةٍ (15)

హితబోధ అతనికి లాభం చేకూరుస్తుందన్న ఆశ ఉంది. నీ ప్రబోధనలను అతను అక్షరాలా పాటిస్తాడన్న నమ్మకం కూడా ఉంది. కనుక అలాంటి సచ్ఛీలురను నువ్వు అశ్రద్ధ చేయకు.

9. అసలు నువ్వు శ్రద్ధ తీసుకోవలసింది ఇలాంటి త్యాగధనుల పట్లనేగాని, ధనమదాంధుల, అధికార మదాంధుల పట్లకాదు. ఈ ఆయతుల ద్వారా అవగతమయ్యే ఒక ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే, దైవధర్మ పరిచయం (ప్రచారం) విషయంలో కొందరిపట్ల ప్రత్యేకంగా వ్యవహరించవలసిన, కొందరికి పెద్దపీట వేయవలసిన అవసరం లేదు. ఈ విషయంలో ఆసాములు – అగత్యపరులు; కలవారు – లేనివారు; యజమానులు– సేవకులు; స్త్రీలు – పురుషులు; వృద్ధులు – పిన్నవయస్కులు అంతా ఒక్కటే. కాబట్టి అందరిపట్లా సమభావం కలిగి ఉండాలి. అయితే దేవుడు తన యుక్తిననుసరించి, తాను తలచిన వారికి సన్మార్గ భాగ్యాన్ని అనుగ్రహిస్తాడు. (ఇబ్నె కసీర్).

10. అంటే – పేదవారిపట్ల అనాసక్తతను కనబరచి, శ్రీమంతుల పట్ల అమితాసక్తిని చూపే నీ ధోరణి సరైనది కాదు. ఇకమీదట ఇలాంటివి జరగకుండా జాగ్రత్తపడు! అని చెప్పటం దీని అంతరార్థం.

11. అంటే – ఈ గ్రంథం పట్ల శ్రద్ధాభక్తులు ఉన్నవారు దీన్నుండి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి. ఇందలి ఉపదేశాలను ఆచరించాలి. ఈ గ్రంథాన్ని లక్ష్యపెట్టని వారిని పట్టించుకోవాల్సిన పనిలేదు. మక్కాకు చెందిన సర్దారులు, కులీనులు కూడా ఈ గ్రంథంపట్ల అనాసక్తతే చూపారు. దానివల్ల ధర్మానికి వాటిల్లిన నష్టం ఏమీ లేదు. కాబట్టి విముఖత చూపేవారిని గురించి చింతించాల్సిన పనిలేదు.

12. అంటే **"లౌహె మహ్‌ఫూజ్"** లో అని భావం. ఎందుకంటే దివ్య ఖుర్‌ఆన్ అవతరించేది అక్కడి నుండే. మరో అర్థం ప్రకారం ఈ సహీఫాలు (పత్రాలు) దేవుని దగ్గర ఎంతో గౌరవప్రదమైనవి. ఎందుకంటే అవి జ్ఞానంతోనూ, యుక్తితోనూ నిండి ఉన్నవి.

13. **'మర్‌ఫూఅతిన్'** (مَرفُوعَةٍ) అంటే అవి దైవసన్నిధిలో ఉన్నత స్థానం గలవి. (లేదా) దోషాలకు అతీతమైనవి, మహోన్నతమైనవి. **'ముతహ్హరతిన్'** (مُطَهَّرَةٍ) అంటే అవి ఆసాంతం పరిశుద్ధమైనవి. ఎందుకంటే వాటిని పవిత్రులు (దైవదూతలు) తప్ప ఎవరూ తాకరు. (లేదా) అవి హెచ్చుతగ్గులకు, మార్పులు చేర్పులకు అతీతమైనవి.

14. **'లేఖకులు'** అంటే దైవదూతలు. వారు దైవవాణిని దైవప్రవక్తలకు చేరవేస్తారు. అంటే దైవానికి–దైవప్రవక్తలకు మధ్య 'దౌత్యం' నిర్వహిస్తారు. అందుకే అరబీలో వారిని **'సఫరతిన్'** గా వ్యవహరించటం జరిగింది. సఫరతిన్ అంటే 'దూతలు' అని అర్థం. దైవదూతలు దైవదౌత్యాన్ని అందిస్తారు. రాయబారులుగా వ్యవహరిస్తారు. (రాయబార కార్యాలయం, దౌత్యసిబ్బంది, దూతవంటి పదాలు తెలుగువారికి సుపరిచితమే కదా!)

16 (వారు) మహిమాన్వితులు, మంచి వారు కూడాను.[15]

كِرَامٍۭ بَرَرَةٍ ﴿16﴾

17 మనిషి నాశనంగాను! ఎటువంటి కృతఘ్నుడు వాడు?![16]

قُتِلَ الْإِنسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ﴿17﴾

18 (అల్లాహ్) వాణ్ణి దేంతో పుట్టించాడు?

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿18﴾

19 ఒక్క వీర్య బిందువుతో (నే కదా!)[17] పుట్టించాడు! మరి అతనికి (కావలసినవి) తగు రీతిలో ఉండేలా నిర్ధారించాడు.[18]

مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ﴿19﴾

20 ఆపైన అతని కొరకు మార్గాన్ని సులభతరం చేశాడు.[19]

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿20﴾

21 అటుపిమ్మట అతనికి చావునిచ్చాడు. ఆ తరువాత అతన్ని సమాధిలోనికి చేర్చాడు.[20]

ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿21﴾

22 మరి తాను కోరినప్పుడు అతన్ని బ్రతికించి లేపుతాడు.

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ ﴿22﴾

23 ఎంతమాత్రం కాదు.[21] అసలతను ఇంతవరకూ దైవాజ్ఞలను నెరవేర్చనేలేదు.

كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ﴿23﴾

---

15. అంటే – వారు పుట్టుకరీత్యా పునీతులు, ఆదరణీయులు. ఆచరణ రీత్యా సద్వర్తనులు, పవిత్రులు. దీన్నిబట్టి బోధపడే ఒక ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే దివ్య ఖుర్ఆన్ని కంఠస్థం చేసినవారు, దివ్య ఖుర్ఆన్లో పాండిత్యం సంపాదించినవారు నైతికంగా సద్గుణ సంపన్నులుగా, క్రియాత్మకంగా సజ్జనులుగా ఉండాలి. వారి జీవితమంతా ఈ **'కిరామిన్ బరరహ్'**కు ప్రతిరూపంగా ఉండాలి (ఇబ్నె కసీర్). ఒక హదీసు ప్రకారం మహనీయ ముహమ్మద్ (సఅసం) వారు ఇలా ప్రవచించారు: "ఎవరయితే దివ్య ఖుర్ఆన్ను పఠిస్తాడో, ఖుర్ఆన్లో ప్రావీణ్యం సంపాదించాడో అతను మహిమాన్వితు లైన, సజ్జనులైన దైవదూతల సరసన ఉంటాడు. మరెవరయితే దివ్య ఖుర్ఆన్ను చాలా కష్టపడుతూ పఠిస్తాడో (అంటే ఖుర్ఆన్ పండితుల మాదిరిగా ధారాళంగా చదవలేడో) అతనికి రెట్టింపు పుణ్యఫలం లభిస్తుంది." (సహీహ్ బుఖారీ – సూరయె అబస వ్యాఖ్యానం; ముస్లిం – కితాబుస్సలాత్).
16. ఇక్కడ **'మనిషి'** అంటే ఏ ఆధారమూ లేకుండా, మరే నిదర్శనమూ లేకుండా మరణానంతర జీవితాన్ని త్రోసిపుచ్చే మనిషి అన్నమాట! వాడు దేవుడు చేసిన మేళ్లను మరచిపోయాడు. ఆ మేళ్లేమిటో జ్ఞప్తికి తెస్తే బహుశా వాడు రుజువర్తనుడవుతాడేమోనని, దేవుడు ఇక్కడ తన అనుగ్రహాలను గుర్తుచేశాడు.
17. చూడండి! అత్యంత అల్పమైన రేతస్సుతో సృష్టించబడిన ఈ మనిషికి గర్వం, బడాయి శోభిస్తుందా?
18. అంటే – అతని ఉనికికి, స్థాయికి అవసరమైన వాటిని సమకూర్చాడు. అతనికి రెండు కళ్లను, రెండు కాళ్లను, రెండు చేతులను ఇచ్చాడు. వినేశక్తిని, గ్రహించే సామర్థ్యాన్ని వొసగాడు. ఇంకా ఎన్నో విలువైన శరీరావయవాలను, శక్తియుక్తు లను అతనికి ప్రదానం చేశాడు.
19. అంటే – మంచీ చెడుల మార్గాన్ని అతనికి స్పష్టపరిచాడు. మరి కొంతమంది ప్రకారం అతనికి తల్లి కడుపునుంచి బయటికి వచ్చే దారి చూపాడు. కాని మొదటి అర్థమే సరైనది, సహేతుకమైనది.
20. అంటే – మరణానంతరం అతన్ని మట్టిలో కలిపేందుకు ఆదేశించాడు. ఎందుకంటే అతన్ని సకల మర్యాదలతో ఖననం చేయకపోతే కాకులు, గ్రద్దలు, మృగాలు, జంతువులు అతని శవాన్ని చీల్చి చెండాడుతాయి. తత్కారణంగా అతని మానమర్యాదలకు తీరని విఘాతం కలుగుతుంది.
21. అంటే – దైవతిరస్కారి అయిన ఈ మనిషి అంటున్నదేదీ నిజం కాదు.

24 అయితే ఈ మనిషి తాను తినే ఆహారాన్ని కూడా కాస్త చూడాలి.[22]

فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ إِلَىٰ طَعَامِهِ (24)

25 మేము పుష్కలంగా నీటిని కురిపించాము.

أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا (25)

26 మరి నేలను అద్భుతమైన రీతిలో చీల్చాము.

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا (26)

27 మరి అందులో ఆహార ధాన్యాన్ని ఉత్పన్నం చేశాము.

فَأَنبَتْنَا فِيهَا حَبًّا (27)

28 ద్రాక్షపండ్లను, కూరగాయలను,

وَعِنَبًا وَقَضْبًا (28)

29 జైతూను (ఆలివ్), ఖర్జూర పండ్లను (పండించాము).

وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا (29)

30 దట్టమైన తోటలను,

وَحَدَائِقَ غُلْبًا (30)

31 పండ్లు ఫలాలను, పచ్చిక బయళ్ళను (కూడా పండించాము).[23]

وَفَاكِهَةً وَأَبًّا (31)

32 ఇదంతా మీ కోసం, మీ పశువుల ప్రయోజనార్థం (చేశాము).

مَّتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ (32)

33 (గూబ గుయ్యిమనిపించే) గావుకేక (అంటే ప్రళయం) వచ్చినప్పుడు[24]....

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ (33)

34 ఆ రోజు మనిషి తన (స్వంత) సోదరుని నుండి పారిపోతాడు.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ (34)

35 తన తల్లి నుండి, తండ్రి నుండి,

وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ (35)

36 తన భార్య నుండి, తన పిల్లల నుండి (పారిపోతాడు).

وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ (36)

37 ఆ రోజు ప్రతి ఒక్కరికీ తన సంగతి చూసుకోవటంతోనే సరిపోతుంది.[25]

لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ (37)

---

22. అంటే ఏ విధంగా దేవుడు తన జీవిక కోసం అన్నపానీయాలను సమకూర్చాడో, తన మనుగడ కోసం ఎన్నెన్ని ఉత్పత్తి కారకాలను లోకంలో పొందుపరచాడో అతను ఆలోచించాలి. అతనిలో ఈ ఆలోచన చిగురించినపుడే అతను పరలోకంలో సాఫల్యానికి దోహదపడే మార్గాన్ని పొందుతాడు.

23. కేవలం మనుషుల కోసమేగాక, మనుషులు ఆధారపడే పశువుల గ్రాసం కూడా ఆయన ఈ నేలనుండి మొలకెత్తించాడు.

24. ప్రళయదినాన్ని చెవుల్ని మొద్దుబార్చేది (సాఖ్ఖహ్)గా వర్ణించటంలోని ఆంతర్యం ఏమిటంటే అది అత్యంత భయంకరమైన శబ్దంతో వస్తుంది. దాంతో చెవులకు చెవుడు వచ్చేస్తుంది.

25. లేదా తన రక్త సంబంధీకుల పట్ల, సమీప బంధువుల యెడల చూచీ చూడనట్లుగా ప్రవర్తిస్తాడు. హదీసు ప్రకారం

38 ఆ రోజు ఎన్నో ముఖాలు వెలిగి పోతుంటాయి.	وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿38﴾
39 (తమకు వినిపించబడిన శుభవార్తపై) నవ్వులు చిందిస్తూ, ఆనందంలో తేలియాడుతూ ఉంటాయి.[26]	ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿39﴾
40 మరెన్నో ముఖాలు ఆనాడు దుమ్ము కొట్టుకుని ఉంటాయి.	وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿40﴾
41 వాటిపై నలుపు ఆవరించి ఉంటుంది.[27]	تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿41﴾
42 వారే అవిశ్వాసులు, దుర్జనులు.[28]	أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿42﴾

అంతిమ దైవప్రవక్త (సఅసం) వారు ఇలా ప్రవచించారు: "అందరూ మహ్షర్ మైదానంలోకి నగ్న శరీరాలతో తరలివస్తారు. వారి పాదాలకు చెప్పులుండవు. వాహనాల్లేకుండా నడచివస్తారు. వారు సున్నతీ (సుంతీ) చేయబడని స్థితిలో ఉంటారు." 'వారా విధంగా వస్తే వారి మర్మాంగాలపై ఇతరుల దృష్టిపడదా?' అని హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అన్హా) అడిగితే, దైవప్రవక్త (స) ఈ ఆయతునే పఠించారు. అంటే ఆ రోజు ఎవరి చింత వారికుంటుంది. ఇతరుల్ని గురించి పట్టించుకునే తీరికగానీ, ధ్యాసగానీ వారికుండదు అన్నమాట (తిర్మిజీ – అబస సూరా; నసాయి– కితాబుల్ జనాయెజ్). మరొక అభిప్రాయం ప్రకారం; ప్రళయదినాన తనవారు పడ్తున్న అవస్థల్ని, వారు ఎదుర్కొంటున్న బాధాకర పరిస్థితిని చూసి మనిషి అక్కణ్ణుంచి పారిపోతాడు. ఇంకొక అభిప్రాయం ప్రకారం; తాము ఇతరులకు ఎలాంటి లాభాన్ని చేకూర్చలేమని వారికి తెలుసు. అందుకే వారు తమ ఆత్మీయులను పట్టించుకోకుండా తమ సంగతిని మాత్రమే చూసుకుంటారు (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

26. ఇవి విశ్వాసుల, సజ్జనుల ముఖాలు. వారి కర్మల పత్రాలు వారి కుడిచేతికి ఇవ్వబడతాయి. తద్వారా వారు తమ పరలోక సాఫల్యాన్ని ఊహిస్తారు. అంతే! వారి మొహాలు దేదీప్యమానం అవుతాయి. ఆనందంతో విప్పారుతాయి.

27. అవమానంతో అవిశ్వాసుల ముఖాలు పాలిపోతాయి. ఒకవైపు శిక్షాభయం, మరోవైపు నిరాశ కూడా వారిని చుట్టుముడు తుంది. పుట్టెడు దుఃఖంతో విలపిస్తూ ఉంటారు. ఆ విషాదఛాయలన్నీ వారి మొహాలపై తొంగిచూస్తూ ఉండటం వల్ల అవి నల్లగా తయారవుతాయి.

28. అంటే – వారు దైవాన్ని, దైవప్రవక్తలను, పరలోక జీవితాన్ని త్రోసిపుచ్చటంతోపాటు, మంచిపనులను కూడా విడనాడేవారు. పైగా దుర్మార్గానికి, దౌష్ట్యానికి పాల్పడేవారు.

81 వ సూరా

అత్ తక్వీర్

చుట్టబడటం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 29

పరిచయం

దైవవాణి అవతరణ, ప్రవక్తల పరంపర, తీర్పుదినం నాటి భయానక పరిస్థితుల గురించి ఈ సూరా ముఖ్యంగా వివరించింది. మొదటి ఆయతులో 'తక్వీర్' (చుట్టబడటం) అన్న ప్రస్తావన వచ్చింది. ఆ ప్రస్తావన ఆధారంగా ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. తీర్పుదినం నాడు చోటు చేసుకునే తీవ్రమైన రోదసీ మార్పుల గురించి ఇందులో చెప్పడం జరిగింది. ఆ రోజు సూర్యుడు చుట్టబడతాడు. నక్షత్రాలు కాంతిని కోల్పోతాయి. పర్వతాలు స్థానభ్రంశం చెందుతాయి. ఆనాటి బీభత్సం కారణంగా ప్రజలు తమ విలువైన సంపదను కూడా పట్టించు కోకుండా వదిలేస్తారు. అడవి జంతువులు ఒకచోట సమీకరించ బడతాయి. సముద్రాలు మరుగుతాయి. ఆత్మలను వాటి శరీరాలతో తిరిగి కలుపడం జరుగుతుంది. ఆ రోజు సజీవంగా సమాధి కావించబడిన ఆడపిల్ల నేనే పాపం చేసాను? నన్నెందుకు హత్య చేసారని ప్రశ్నిస్తుంది. ఆకాశానికి ఉన్న తెరలు తొలగించబడతాయి. స్వర్గవనాలు దగ్గరకు తీసుకురాబడతాయి. మానవుల కర్మల చిట్టాలు తెరువబడతాయి. ఆ రోజున ప్రతి ఒక్కరికి తాను చేసిన మంచి లేదా చెడు తెలిసి వస్తుంది. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) అత్యంత గౌరవనీయుడైన దైవ సందేశహరుడనీ, ఆయన పిచ్చివాడు కాదని, ఆయన దేవుని సందేశాన్ని మానవాళికి చేరవేస్తారని, అల్లాహ్ ఆయనకు తెలియజేసినది తప్ప ఆయనకు మరేవిధమైన అగోచరాల జ్ఞానం లేదని ఈ సూరా విశదీకరించింది. దివ్యఖుర్ఆన్ దేవుని వాక్కు అని, ఇది యావత్తు మానవాళికి హెచ్చరిక అని ఈ సూరా స్పష్టంగా చెప్పింది.

అత్ తక్వీర్[1] సూరా	سُورَةُ التَّكْوِيرِ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
1 సూర్యుడు చుట్టివేయబడినప్పుడు,[2]	إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿1﴾
2 నక్షత్రాలు కాంతిహీనం అయిపోయినప్పుడు,[3]	وَإِذَا النُّجُومُ انكَدَرَتْ ﴿2﴾

1. ఈ సూరాలో ప్రళయదృశ్యం కళ్లకు కట్టినట్లే చిత్రీకరించబడింది. అందుకేనేమో మహాప్రవక్త (సఅసం) ఈ విధంగా చెప్పారు: "ఎవరయినా ప్రళయాన్ని తమ కళ్లారా చూడదలిస్తే వారు తక్వీర్ సూరాను, ఇన్ఫితార్ సూరాను, ఇన్షిఖాఖ్ సూరాను (శ్రద్ధగా) చదవాలి" (తిర్మిజీ–తక్వీర్ సూరా వ్యాఖ్యానం; ముస్నదె అహ్మద్ – 2/27, 36, 100).
2. అంటే – తలకు తలపాగా చుట్టినట్లే సూర్యుణ్ణి చుట్టివేయటం జరుగుతుంది. దాంతో సూర్యకాంతి అంతరించిపోతుంది. "ప్రళయదినాన సూర్యుడు, చంద్రుడు చుట్టివేయబడతాయ"ని హదీసులో కూడా ఉంది (సహీహ్ బుఖారీ). మరికొన్ని ఉల్లేఖనాల ప్రకారం సూర్యచంద్రులు చుట్టివేయబడి, నరకంలోకి విసరివేయబడతాయి. ఆ విధంగా సూర్యచంద్రులను పూజించే ముష్రిక్కులను ఆనాడు మరింతగా ఉడికించటం జరుగుతుంది. (ఫత్‌హుల్ బారీ).
3. 'నక్షత్రాలు రాలిపడిపోయినప్పుడు...' అని కూడా అర్థం వస్తుంది. అంటే అవి ఆకాశంలో లేనపుడు వాటి కాంతి ఉండే ప్రసక్తే ఉండదు.

3 పర్వతాలు నడిపింపబడినప్పుడు,[4]

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾

4 పదిమాసాల సూడి ఒంటెలు (వాటి మానాన) వదలివేయ బడినప్పుడు,[5]

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾

5 అడవి జంతువులన్నీ ఒకచోట సమీకరించబడినప్పుడు,[6]

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾

6 సముద్రాలు రాజేయబడినప్పుడు,[7]

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾

7 ఆత్మలు (వాటి తనువులతో) అనుసంధానం చేయబడి నప్పుడు,[8]

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾

8 సజీవంగా పాతిపెట్టబడిన బాలిక ప్రశ్నించబడినప్పుడు,[9]

وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾

9 'తను ఏ పాపం చేసిందని హతమార్చబడింది?' అని.

بِأَيِّ ذَنبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾

10 కర్మల చిట్టాలు తెరువబడినప్పుడు,[10]

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾

11 ఆకాశం తోలు ఒలచివేయబడినప్పుడు,[11]

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾

12 నరకం మండించబడినప్పుడు,

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾

13 స్వర్గం చాలా దగ్గరగా తేబడినప్పుడు,

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾

4. అంటే పర్వతాలు భూమిలో నుండి పెకలించివేయబడతాయి. అప్పుడవి గాల్లో దూది పింజాల మాదిరిగా తేలియాడతాయి.

5. పదిమాసాల సూడి ఒంటెలు (ఇషార్) అరబ్బుల దృష్టిలో చాలా విలువైనవి. ఆ సమయంలో వారు ఆ ఒంటెలను కంటికి రెప్పలా కాపాడుకుంటారు. కాని ప్రళయ ఘడియ ఎంత భయానకంగా ఉంటుందంటే, అది వచ్చిపడినప్పుడు వారు తమ సూడి ఒంటెలను సయితం ఏమాత్రం పట్టించుకోకుండా, వాటిని వాటి మానాన వదలివేస్తారు.

6. అంటే – అడవి జంతువులు కూడా ప్రళయదినాన సమీకరించబడతాయి.

7. అంటే దైవాజ్ఞపై వాటిలో అగ్ని మండసాగుతుంది.

8. ఈ వాక్యానికి అనేక భావార్థాలు చెప్పబడ్డాయి. కాని చాలా వరకు సరైన భావం ఇది కావచ్చు: ప్రతి మనిషీ తన మతస్థునితో, తన దృక్పథం గల వానితో చేర్చబడతాడు. విశ్వాసి విశ్వాసులతో, యూదుడు యూదులతో, క్రైస్తవుడు క్రైస్తవులతో, నాస్తికుడు నాస్తికులతో చేర్చబడతారు.

9. ఈ విధంగా ఆడపిల్లను చంపిన హంతకుణ్ణి నిలదీయటం జరుగుతుంది. ప్రశ్నవేసేది ఆడపిల్లకే అయినా, నిజానికి ఇక్కడ విచారణ జరుపుతున్నది ఆమెను సజీవంగా పాతిపెట్టిన హంతకుణ్ణి.

10. మరణ సమయంలో చుట్టివేయబడిన ఈ కర్మల రికార్డులు మళ్లీ తీర్పుదినాన విప్పబడతాయి. పైగా అవి ఆయా వ్యక్తుల చేతులకు ఇవ్వబడతాయి. ఆనాడు ప్రతి వ్యక్తీ తన సంపాదనను కళ్లారా చూస్తాడు.

11. అంటే – ఇంటికప్పును తొలచినట్లుగా, పశువు చర్మాన్ని ఒలచివేసినట్లుగానే ఆకాశ చర్మం కూడా ఒలచివేయటం జరుగుతుంది. దాంతో ఆకాశం లోపల ఉన్న వస్తువులన్నీ బహిర్గతం అవుతాయి.

14 అప్పుడు (ఆ రోజు) ప్రతి ప్రాణీ తాను తన వెంట తెచ్చుకున్న దేమిటో తెలుసుకుంటుంది.[12]	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّآ اَحْضَرَتْ ﴿14﴾
15 కనుక అది కాదు. వెనక్కి జరిగే నక్షత్రాలపై నేను ప్రమాణం చేస్తున్నాను,[13]	فَلَآ اُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿15﴾
16 అవి సంచరించేవి, కనుమరుగైపోయేవి.	الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿16﴾
17 గడచిపోయేటప్పటి రాత్రి సాక్షిగా![14]	وَالَّيْلِ اِذَا عَسْعَسَ ﴿17﴾
18 ప్రకాశిస్తున్నప్పటి ఉదయం సాక్షిగా[15] (చెబుతున్నాను)!	وَالصُّبْحِ اِذَا تَنَفَّسَ ﴿18﴾
19 నిశ్చయంగా ఇది గౌరవనీయుడైన సందేశవాహకుడు (జిబ్రయీల్) తెచ్చిన (దైవ) వాక్కు.[16]	اِنَّهٗ لَقَوْلُ رَسُوْلٍ كَرِيْمٍ ﴿19﴾
20 అతడు శక్తిశాలి.[17] అతడు సింహాసనాధిపతి (అయిన అల్లాహ్) దగ్గర ఉన్నత స్థానం కలవాడు.	ذِيْ قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِيْنٍ ﴿20﴾
21 (ఊర్ధ్వ లోకాలలో) అతని మాట అనుసరణీయం. అతను ఎంతో నిజాయితీపరుడు.[18]	مُّطَاعٍ ثَمَّ اَمِيْنٍ ﴿21﴾
22 (ఓ ప్రజలారా!) మీ ఈ సహచరుడు పిచ్చివాడు కాదు.[19]	وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُوْنٍ ﴿22﴾

12. ఇప్పటి వరకూ చెప్పబడిన విషయాలకు జవాబు ఇది. వాటిలో మొదటి ఆరు విషయాలు ప్రపంచానికి సంబంధించినవి కాగా; తర్వాతి ఆరు విషయాలు పరలోకానికి సంబంధించినవి. ఆనాడు ప్రతి మనిషికీ తాను ఆర్జించింది పుణ్యమో, పాపమో తెలిసిపోతుంది.

13. నక్షత్రాలు వెనక్కి జరగటం అంటే అర్థం, అవి పగటిపూట అదృశ్యమవుతాయి. లేదా అవి కనబడకుండా దాక్కుంటాయి.

14. **'అస్అస్'** (عَسْعَسَ) అంటే 'వచ్చే పోయే' అని అర్థం. కాని ఈ ఆయతులో మాత్రం ఇది తిరిగిపోయే అన్న భావంలోనే ప్రయోగించబడింది.

15. అంటే తొలి జాములోని తెలుపు లేదా తొలి పొడుపులోని ఎరుపు అన్నమాట!

16. ఎందుకంటే ఈ వాక్కును అతడు అల్లాహ్ తరఫునుండి తెచ్చాడు.

17. అతనికి ఏ బాధ్యతను అప్పగించినా చాలా వేగంగానూ, పకడ్బందీగానూ నిర్వర్తిస్తాడు.

18. అంటే – దైవదూతలు అతన్ని అనుసరిస్తారు. అతడు దైవదూతలలో కెల్లా అగ్రగణ్యుడు. దైవవాణిని అందజేసే విషయంలో చాలా ఖచ్చితంగా వ్యవహరించేవాడు.

19. మక్కావాసులను ఉద్దేశించి చెప్పబడిన వాక్యాలివి. ఇక్కడ **'సహచరుడు'** (صَاحِبُكُمْ) అంటే మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) అని భావం. ఓ మక్కావాసులారా! మీ జాతివాడు, మీ దేశస్థుడు అయిన ముహమ్మద్ (స)ను మీరు పిచ్చివాడుగా భావిస్తున్నారు (దైవం మన్నించుగాక!) మీ తలంపు సరైనది కాదు. కాస్త ఖుర్ఆన్ను పఠించి చూడండి. ఏ పిచ్చివాడైనా ఇలాంటి వాస్తవాలను, పరమార్థంతో కూడుకున్న విషయాలను వివరిస్తాడా?! గతించిన జాతుల యదార్థ గాథలను ఒక ఉన్మాది కళ్లకు కట్టినట్లుగా చిత్రీకరిస్తాడా?

23 అతనా సందేశహరుణ్ణి స్పష్టమైన గగనతలంపై చూసి ఉన్నాడు.[20]

وَلَقَدْ رَاٰهُ بِالْاُفُقِ الْمُبِيْنِ ﴿23﴾

24 ఇంకా అతను అగోచర విషయాలను తెలియపరచటంలో పిసినారి కూడా కాడు.[21]

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِيْنٍ ﴿24﴾

25 ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) శాపగ్రస్తుడైన షైతాన్ వాక్కు కూడా కాదు.[22]

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطٰنٍ رَّجِيْمٍ ﴿25﴾

26 మరి మీరు ఎటుపోతున్నారు.[23]

فَاَيْنَ تَذْهَبُوْنَ ﴿26﴾

27 ఇది సమస్త లోకవాసుల కొరకు హితోపదేశం.

اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿27﴾

28 (ముఖ్యంగా) మీలో రుజుమార్గాన నడవదలచిన వారికోసం!

لِمَنْ شَآءَ مِنْكُمْ اَنْ يَّسْتَقِيْمَ ﴿28﴾

29 సర్వలోక ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ కోరనంతవరకు మీరేదీ కోరలేరు.[24]

وَمَا تَشَآءُوْنَ اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿29﴾

20. దైవప్రవక్త (సఅసం) దైవదూత జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం)ను రెండుసార్లు అసలు సిసలు స్థితిలో చూశారన్న విషయం ఇంతకుముందు కూడా వచ్చింది. వాటిలో ఒకటి ఇక్కడ ప్రస్తావించబడినది. అది దైవదౌత్యం అందిన తొలికాలం. ఆ సమయంలో మహాప్రవక్త (స) జిబ్రయీల్‌ను చూసినప్పుడు ఆ దూతకు 600 రెక్కలున్నాయి. ఆ రెక్కలతో దిఙ్మండలమంతా నిండిపోయినట్లు కనిపించింది. రెండవసారి మేరాజ్ (గగన యాత్ర) సందర్భంగా చూశారు. నజ్మ్ సూరాలో ఈ వివరాలు వచ్చాయి.

21. అంతిమ దైవప్రవక్త (సఅసం) నిజాయితీ తత్పరత గురించి ఈ ఆయతులో చెప్పబడింది. తన వద్దకు వచ్చిన దైవవాణిని ఆయన (స) ఎలాంటి హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా మానవాళికి అందజేస్తారు. ఏ ఒక్క విషయాన్ని కూడా దాచిపెట్టరు.

22. జ్యోతిష్యుల వద్దకు, సోదె చెప్పేవారివద్దకు షైతానులు వచ్చి ఊర్ధ్వలోకాల్లోని కొన్ని విషయాలను చూచాయగా తెలియజేస్తాయేమో! కాని ఖుర్ఆన్ మాత్రం అటువంటిది కాదు. దీన్ని జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం) తప్ప వేరొకరు తీసుకురాలేరు.

23. ఈ యదార్థం మీకు తేటతెల్లమైపోయినప్పుడు మీరు దీనిపట్ల ఎందుకు విముఖత చూపుతున్నారు. ఈ సత్యాన్ని మీరు ఎందుకు ఒప్పుకోరు.

24. మీరు కోరేది ఏదైనా అది దేవుడు ఇచ్చే సద్బుద్ధిపై ఆధారపడి ఉంది. మీ ఇచ్ఛతో పాటు దైవేచ్ఛ కూడా ఉండాలి. ఆయనకు సమ్మతం కానంతవరకూ మీరు సన్మార్గాన్ని పొందలేరు. ఈ యదార్థమే అల్ ఖసస్ సూరా – 56వ వచనంలో ఈ విధంగా చెప్పబడింది – "తన మార్గదర్శకత్వాన్ని స్వీకరించే వారెవరో ఆయనకు బాగా తెలుసు."

82 వ సూరా

అల్ ఇన్ఫితార్

బ్రద్దలు కావడం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 19

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడం, తీర్పుదినం, శిక్షాబహుమానాల గురించి బోధించింది. తీర్పు దినాన చోటుచేసుకునే తీవ్రమైన రోదసీ (అంతరిక్షంలోని) మార్పులను గురించి కూడా ఈ సూరా ప్రస్తావించింది. ఆరోజున సమాధులు తెరువబడతాయి. ఆకాశం బద్దలవుతుంది. నక్షత్రాలు చెల్లాచెదరవుతాయి. ప్రతి ఒక్కరికి తాను చేసిన మంచి లేదా చెడుల గురించి తెలిసివస్తుంది. ఆరోజు వేరుపరిచే రోజు. ఆ రోజు మంచిపనులు చేసిన వారు ఆనందాన్ని ఆస్వాదిస్తారు. మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడతామన్న వాస్తవాన్ని తిరస్కరించిన సత్యతిరస్కారులు అగ్నికి ఆహుతి అవుతారు.

అల్ ఇన్ఫితార్ సూరా — سُورَةُ الانفِطَارِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
1 ఆకాశం చీలిపోయినప్పుడు,[1]	إِذَا ٱلسَّمَآءُ ٱنفَطَرَتۡ ﴿١﴾
2 నక్షత్రాలు రాలి (పడి) పోయినప్పుడు,	وَإِذَا ٱلۡكَوَاكِبُ ٱنتَثَرَتۡ ﴿٢﴾
3 సముద్రాలు ఉప్పొంగినప్పుడు,[2]	وَإِذَا ٱلۡبِحَارُ فُجِّرَتۡ ﴿٣﴾
4 సమాధులు పెళ్ళగించబడినప్పుడు,[3]	وَإِذَا ٱلۡقُبُورُ بُعۡثِرَتۡ ﴿٤﴾
5 (అప్పుడు) ప్రతి ఒక్కనికీ తాను ముందుకు పంపుకున్నదీ, వెనుక వదలి పెట్టినదీ (అంతా) తెలిసివస్తుంది.[4]	عَلِمَتۡ نَفۡسٞ مَّا قَدَّمَتۡ وَأَخَّرَتۡ ﴿٥﴾

1. అంటే – దైవాజ్ఞతో, దైవభీతితో ఆకాశం బ్రద్దలైపోతుంది. అప్పుడు దైవదూతలు క్రిందికి దిగివస్తారు.

2 అప్పుడు సముద్రాలన్నీ కలిసిపోతాయి. అప్పుడు అల్లాహ్ పంపే పశ్చిమ గాలివల్ల సముద్రంలో అగ్ని ప్రజ్వరిల్లుతుంది. ఉవ్వెత్తున మంటలు లేస్తాయి.

3. అంటే – మృతులు సమాధుల నుంచి బ్రతికి బయటికి వచ్చినప్పుడు... ఆ సమయంలో గోరీలలోని మట్టి పెళ్లగించబడుతుంది. లేదా సమాధులన్నీ అతలాకుతలం అవుతాయి.

4. అంటే – ఈ పరిణామాలన్నీ పొడసూపినప్పుడు మనిషికి తాను చేసినదంతా తెలిసి పోతుంది. తన మంచిపనులు–చెడుపనులన్నీ అతని ముందుకు వచ్చేస్తాయి. **"వెనుక వదలిపెట్టినది"** అంటే తన నడవడిక ద్వారా తన మరణానంతరం ప్రపంచంపై పడిన ప్రభావం అన్నమాట! అది మంచిదీ కావచ్చు. చెడ్డదీ కావచ్చు. ఒకవేళ అది మంచిదై ఉండి, భావితరాల వారు దాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకుని ఆచరిస్తే ఆ పుణ్యం ఎడతెగకుండా అతనికి చేరుతూ ఉంటుంది. ఒకవేళ అతను వదలిపెట్టి పోయినది చెడ్డదై ఉండి, జనులు దాన్ని అవలంబిస్తే ఆ పాపం కూడా అతనికి ఎడతెగకుండా చేరుతూ ఉంటుంది.

6 ఓ మానవుడా! ఉదాత్తుడైన నీ ప్రభువు పట్ల ఏ విషయం నిన్ను మోసంలో పడవేసింది?[5]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡإِنسَٰنُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ ٱلۡكَرِيمِ ⑥

7 (యదార్థానికి) ఆయనే నిన్ను పుట్టించాడు,[6] నిన్ను చక్కగా తీర్చిదిద్దాడు,[7] ఆపైన నిన్ను తగు రీతిలో పొందికగా మలిచాడు.[8]

ٱلَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّىٰكَ فَعَدَلَكَ ⑦

8 తాను కోరిన ఆకారంలో నిన్ను కూర్చాడు.[9]

فِيٓ أَيِّ صُورَةٖ مَّا شَآءَ رَكَّبَكَ ⑧

9 ఎన్నటికీ కాదు, మీరైతే శిక్షా బహుమానాల దినాన్ని ధిక్క రిస్తున్నారు.[10]

كَلَّا بَلۡ تُكَذِّبُونَ بِٱلدِّينِ ⑨

10 నిశ్చయంగా మీపైన పర్యవేక్షకులు నియమితులై ఉన్నారు.

وَإِنَّ عَلَيۡكُمۡ لَحَٰفِظِينَ ⑩

11 (వారు మీ కర్మలను నమోదు చేసే) గౌరవనీయులైన లేఖకులు.

كِرَامٗا كَٰتِبِينَ ⑪

12 మీరు చేసేదంతా వారికి తెలుసు సుమా![11]

يَعۡلَمُونَ مَا تَفۡعَلُونَ ⑫

5. నువ్వెందుకు ఆ కృపాకరుణ్ణి ధిక్కరిస్తున్నావు? అసలు ఏ విషయం నిన్ను ఆయన గురించి ఏమార్చింది? చూడబోతే నీకు ఉనికిని ప్రసాదించి, నీకు తెలివితేటలను ఇచ్చి, మంచి మార్గాన్ని చూపే ఏర్పాటుచేసి, నీకు మహోపకారం చేసినవాడు ఆయనే కదా!

6. మరి నిన్ను పుట్టించింది కూడా దేంతో? అత్యంత అల్పమైన రేతస్సుతో! అంతకు ముందు నీకంటూ ఒక ఉనికి ఉండేదే కాదు.

7. నిన్ను ఒక సంపూర్ణ మనిషిగా – నఖశిఖ పర్యంతం – తీర్చిదిద్దాడు. నీకు కనే, వినే, గ్రహించే శక్తులను ప్రసాదించాడు.

8. తగు రీతిలో మలచటమంటే అర్థం – శరీరావయవాల నిష్పత్తిలో ఎలాంటి లోపం లేకుండా చేశాడు. కళ్లుండవలసిన చోట కళ్లను, కాళ్లుండవలసిన చోట కాళ్ళను ఉంచాడు. రెండు చేతులను, రెండు చెవులను, రెండు పెదవులను, ముక్కును, నాలుకను సమపాళ్ళలో రూపొందించాడు. ఆలోచించే, అర్థం చేసుకునే మనోమస్తిష్కాలను వొసగాడు. వీటన్నింటినీ అనుగ్రహించి, సభ్య సమాజంలో నిన్ను ఎంతో అందమైన జీవిగా నిలబెట్టాడు. నీ ఆకృతి గురించి చెబుతూ, “మేము మానవుణ్ణి అత్యుత్తమమైన ఆకృతిలో సృజించాము” అని అన్నాడు. (సూరెతీన్)

9. దీనికి ఒక అర్థం ఇది: దేవుడు గర్భస్థ శిశువుకు తాను కోరిన వారి పోలికల్ని–అంటే తల్లి పోలికల్నిగానీ, తండ్రి పోలికల్నిగానీ, మేనమామ పోలికల్నిగానీ ప్రసాదిస్తాడు. మరొక అర్థం ప్రకారం, దేవుడు తాను కోరిన ఆకారం ఇవ్వగలడు. ఆయన గనక తలచుకుంటే భయంకరమైన జంతువు ఆకారంలో కూడా పుట్టించగలడు. కాని ఆయన పరమదాత, ఉదాత్తుడు అయినందువల్ల సాధారణంగా అలా చేయడు. మనిషిని ఆయన మంచి ఆకృతిలోనే పుట్టిస్తాడు.

10. ఓ అవిశ్వాసులారా! తీర్పుదినంపై మీకు నమ్మకం లేకపోవటం మూలంగానే అసలు మీరు దేవుడు చేసిన గొప్ప మేళ్లను మరచిపోతున్నారు. పరలోకభీతి మీలో పాదుకోనంతవరకూ మీ ఆలోచనలు వక్రంగానే ఉంటాయి.

11. తీర్పుదినాన్ని మీరు త్రోసిపుచ్చినంత మాత్రాన అది మీనుండి తొలగిపోతుందని అనుకోకండి. మీకు ఇష్టమున్నా, లేకున్నా మీరు క్షణం క్షణం దానివైపుకు తీసుకుపోబడుతున్నారు. మరోవైపు మీ కర్మలు గ్రంథస్థం అవుతున్నాయి. దైవదూతలు మీపై కావలివాళ్లుగా నియమితులై ఉన్నారు. మీ నోట వెలువడే ఒక్కో మాటా, మీ చేత జరిగే ఒక్కో

13 నిశ్చయంగా పుణ్యాత్ములు (స్వర్గ) సుఖాలలో ఉంటారు.

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ (13)

14 మరి నిశ్చయంగా పాపాత్ములు నరకాగ్నిలో ఉంటారు.[12]

وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ (14)

15 ప్రతిఫల దినాన వారు అందులోకి ప్రవేశిస్తారు.[13]

يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ (15)

16 వారు దాన్నుండి ఎన్నటికీ అదృశ్యం కాలేరు.[14]

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ (16)

17 ఆ ప్రతిఫల దినం ఎటువంటిదో నీకేం తెలుసు?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ (17)

18 మరి ఆ ప్రతిఫల దినం ఎటువంటిదో (దాని గురించి) నీకేం తెలుసు?[15]

ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ (18)

19 ఆ రోజు ఏ జీవీ మరో జీవి కోసం ఏమీ చెయ్యజాలదు. ఆ రోజు సమస్త వ్యవహారాలు (అధికారాలన్నీ) అల్లాహ్ వద్దనే ఉంటాయి.[16]

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا ۖ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ (19)

చేష్టా రికార్డు అవుతోంది. కాబట్టి మీరు ఒక మాటను పలికేముందు అది సరైనదో కాదో ఆలోచించుకోండి. ఒక పనిని చేసే ముందు అది మంచి పనో చెడ్డ పనో తేల్చుకోండి – "ఇద్దరు లేఖకులు అతనికి కుడిప్రక్కన, ఎడమప్రక్కన కూర్చొని ప్రతి విషయాన్నీ నమోదు చేస్తున్నారు. అతని నోటినుండి వెడలే ప్రతి మాటనూ వ్రాయటానికి అనుక్షణం ఒక పరిశీలకుడు సిద్ధంగా ఉంటాడు." (ఖాఫ్ – 17, 18). ఒక దైవదూత మంచిపనులను రికార్డు చేస్తే, మరొక దూత చెడుపనులను నమోదు చేస్తాడన్నమాట! ఈ డ్యూటీని రాత్రిపూట ఇద్దరు దూతలు, పగటిపూట ఇద్దరు దూతలు నిర్వహిస్తారని హదీసుల్లో వివరించబడింది.

12. మరోచోట చెప్పబడినట్లు; "ఒక వర్గంవారు స్వర్గానికి పోతే, మరో వర్గం వారు నరకానికి పోతారు" (షూరా – 7).

13. వారు ఏ శిక్షా బహుమానాల దినాన్ని ధిక్కరించేవారో సరిగ్గా ఆ దినానే తమ దుష్కర్మలకు ప్రతిగా నరకానికి ఆహుతి అవుతారు.

14. అంటే – వారు దాన్నుండి బయటపడటంగానీ, వేరుకావటంగానీ జరగదు. కలకాలం అందులోనే పడి ఉంటారు.

15. ఆ దినానికి గల ప్రాముఖ్యాన్ని, దాని ఔన్నత్యాన్ని, ఆగ్రహస్థితిని స్పష్టం చేయడానికి ఇక్కడ మళ్లీ మళ్లీ ప్రశ్నించటం జరిగింది.

16. దేవుడు మనిషిని పరీక్షించే నిమిత్తం ఈ ప్రాపంచిక జీవితంలో – తాత్కాలికంగా – మనిషికి కొన్ని అధికారాలను దత్తం చేశాడు. కాని ప్రళయదినాన మనిషికి ఏ నిర్ణయాధికారమూ ఉండదు. సర్వాధికారాలు అల్లాహ్ అధీనమై ఉంటాయి. దివ్య ఖుర్‌ఆన్‌లో సెలవీయబడినట్లు–"ఈ రోజు విశ్వసార్వభౌమాధికారం ఎవరిది? అది ఒకే దేవుడు, సర్వాధికారం గల అల్లాహ్‌దే కదా!" అని అనబడుతుంది (మోమిన్ – 16). అందుకే అంతిమ దైవప్రవక్త (స) తన ముద్దుల కూతురు (ఫాతిమా)ను, తన మేనత్త సఫియా (ర.అన్హా)ను ఉద్దేశించి ఇలా అన్నారు : "నేను మీకోసం దైవసన్నిధిలో ఏ అధికారమూ కలిగి ఉండను సుమా!" (సహీహ్ ముస్లిం–కితాబుల్ ఈమాన్). బనీ హాషిమ్, బనీ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ వారిని ఉద్దేశించి, "మిమ్మల్ని మీరు అగ్ని నుండి కాపాడుకోండి. దైవసాక్షి! దైవ సన్నిధిలో నేను మీకు ఏ విధంగానూ తోడ్పడలేను" అని చెప్పారు. (ముస్లిం : కితాబుల్ ఈమాన్).

83 వ సూరా

అల్ ముతఫ్ఫిఫీన్

కొలతలు, తూనికల్లో మోసం చేసేవారు

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 36

పరిచయం

వర్తక వ్యాపారాల్లో జరిగే మోసాలకు సంబంధించి ఈ సూరా ముఖ్యంగా చర్చించింది. మొదటి ఆయతులో కొలతలు, తూకాల్లో మోసానికి సంబంధించిన ప్రస్తావనలు వచ్చాయి. వాటి ఆధారంగానే ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. ఇతరులను మోసం చేసేవారిని ఈ సూరా హెచ్చరిస్తోంది. పరలోకంలో వారికి తీవ్రమైన, బాధాకరమైన శిక్ష తప్పదని వ్యాఖ్యానించింది. సత్యతిరస్కారులను గురించి క్లుప్తంగా వర్ణించింది. వారు చెడ్డవారు, దుర్మార్గులు, హద్దులు అతిక్రమించేవారు, తీర్పుదినాన్ని తిరస్కరించేవారు, దివ్యఖుర్‌ఆన్‌ను ప్రాచీనకాలపు కథలుగా అభివర్ణించేవారు. ఇలాంటివారు భగభగ మండే అగ్నిలోకి ప్రవేశిస్తారు. కాగా; విశ్వసించి మంచిపనులు చేసినవారు శాశ్వత ఆనందాన్ని పొందుతారు.

అల్ ముతఫ్ఫిఫీన్[1] సూరా — سُورَةُ المُطَفِّفِينَ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1 (కొలతలు, తూనికల్లో) తగ్గించి ఇచ్చే వారు నాశనమవుదురు గాక!

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ (1)

2 వారు ప్రజల నుండి కొలిచి తీసుకునేటప్పుడు మాత్రం పూర్తిగా – ఖచ్చితంగా – తీసుకుంటారు.

الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ (2)

3 కాని వారికి కొలచిగానీ, తూకం వేసిగానీ ఇచ్చేటప్పుడు మాత్రం తగ్గించి ఇస్తారు.[2]

وَإِذَا كَالُوهُمْ أَو وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ (3)

1. కొంతమంది ఈ సూరాను మక్కీ సూరాగానూ, మరికొంతమంది మదనీ సూరాగానూ భావిస్తున్నారు. ఇంకా కొందరయితే దీన్ని మక్కా – మదీనాల మధ్యలో అవతరించిన సూరాగా తలపోస్తున్నారు. ఈ సూరా అవతరణా నేపథ్యంలో ఉన్న ఒక ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సఅసం) మదీనాకు ఏతెంచినపుడు మదీనా ప్రజలు కొలతలు తూనికలలో మరీ అడ్డగోలుగా వ్యవహరించేవారని ప్రతీతి. అందువల్ల దేవుడు ఈ సూరాను అవతరింపజేశాడు. తత్ఫలితంగా మదీనావాసులు తమ కొలతలను, తూనికలను సరిచేసుకున్నారు (ఇబ్నె మాజ – వాణిజ్య ప్రకరణం).

2. అంటే – పుచ్చుకునేటప్పుడు, ఇచ్చేటప్పుడు వేర్వేరు కొలమానాలను, వేర్వేరు తూనికలను ఉంచటం, ఆ విధంగా ఎదుటివారిని మోసం చేయటం ఒక నైతిక రుగ్మత. ఈ రుగ్మత వల్ల మనిషి ధార్మికంగా, పారలౌకికంగా నాశన మవుతాడు. కొలతలు తూనికలలో మోసంచేసే జాతిపై కరువుకాటకాలు వస్తాయని, వారు ఎంత కష్టపడినా కష్టాలు తీరవని, దౌర్జన్యపరులైన పరిపాలకులు వారిపై నియమించబడతారని ఒక హదీసులో ఉంది. (ఇబ్నె మాజ–హ.నెం. 4019. అల్లామా అల్‌బానీ గారు ఈ హదీసును తన సహీహ్‌లో పొందుపరిచారు).

4 ఏమిటి, తాము (మరణానంతరం) తిరిగి లేపబడతామన్న ఆలోచన వారికి బొత్తిగా లేదా?

أَلَا يَظُنُّ أُولَٰٓئِكَ أَنَّهُم مَّبْعُوثُونَ ﴿4﴾

5 ఒక మహాదినాన....

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿5﴾

6 ఆ రోజు జనులంతా సర్వలోకాల ప్రభువు ముందు నిలబడతారు.[3]

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَٰلَمِينَ ﴿6﴾

7 ముమ్మాటికీ (వారు అనుకునేది నిజం) కాదు. నిశ్చయంగా పాపాత్ముల కర్మల చిట్టా 'సిజ్జీను'లో ఉంది.[4]

كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ الْفُجَّارِ لَفِى سِجِّينٍ ﴿7﴾

8 'సిజ్జీను' అంటే ఏమిటో నీకేం తెలుసు?

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا سِجِّينٌ ﴿8﴾

9 (అదొక) లిఖితపూర్వక గ్రంథం.

كِتَٰبٌ مَّرْقُومٌ ﴿9﴾

10 ధిక్కరించేవారికి ఆ రోజు మూడటం ఖాయం.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿10﴾

11 వారు ప్రతిఫల దినాన్ని ధిక్కరించేవారు.

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿11﴾

12 బరితెగించిన పాపాత్ముడు మాత్రమే దాన్ని ధిక్కరిస్తాడు.

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِۦٓ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿12﴾

13 వాడికి మా వాక్యాలను చదివి వినిపించినప్పుడు, "ఇవి పూర్వీకుల కట్టుకథలే కదా!"[5] అనంటాడు.

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿13﴾

---

3. కొలతలు, తూనికలలో మోసంచేసే ఈ జనులు అత్యంత భయంకరమైన తీర్పుదినం గురించి ఆలోచించటం లేదా? తామంతా అన్నీ తెలిసిన తమ ప్రభువు ఎదుట నిలబడి సమాధానం ఇవ్వాల్సి ఉందని భయపడటం లేదా? దీని భావం ఏమిటంటే, మనసులో దైవభీతి, పరలోక భీతి లేనివారు మాత్రమే ఇలాంటి అక్రమాలకు పాల్పడతారు. ఆనాడు వారు లెక్క ఇవ్వటానికి తమ ప్రభువు సమక్షంలో హాజరైనపుడు చెమట మనుషుల సగం చెవుల దాకా నిండిపోతుందని హదీసుల ద్వారా తెలుస్తోంది (సహీహ్ బుఖారీ – తత్‌ఫీఫ్ సూరా వ్యాఖ్యానం). మరొక హదీసు ప్రకారం ప్రళయ దినాన సూర్యుడు మనుషులకు ఎంతగా చేరువవుతాడంటే సూర్యునికి – ప్రాణులకు మధ్య అంతరం ఒక 'మైలు' మాత్రమే ఉంటుంది. దైవప్రవక్త (స) మైలు అని చెప్పటంలో ఆయన ఉద్దేశం దూరాన్ని సూచించే మైలో లేక కళ్లకు సుర్మా పెట్టుకునేందుకు వాడే చిన్న పుల్లో నాకు తెలియదు అని ఈ హదీసు ఉల్లేఖకులైన సులైమ్ బిన్ ఆమిర్ అన్నారు ('మీల్' అన్న పదానికి అరబీలో పైన చెప్పినట్టు రెండు అర్థాలు ఉన్నాయన్న విషయం గమనార్హం). అప్పుడు మనుషులు తమ కర్మలనుబట్టి తమ చెమటలో మునుగుతారు. కొందరి చెమట వారి మోకాళ్ళ వరకూ ఉంటే, కొందరి చెమట నడుము వరకూ ఉంటుంది. మరి కొందరి పాలిట అది కళ్లెంలా పరిణమిస్తుంది. అంటే వారు పీకల లోతు చెమటలో మునిగి ఉంటారు (సహీహ్ ముస్లిం – ప్రళయం స్వభావం).

4. **'సిజ్జీన్'** అనేది ఒక చెరసాల అని కొందరు అభిప్రాయపడ్డారు. అంటే కఠిన కారాగారం మాదిరిగా అది ఎంతో ఇరుకైన, దుర్భరమైన స్థలం అన్నమాట! మరికొంతమంది ప్రకారం 'సిజ్జీన్' అనేది భూమండలంలో అత్యంత అధమస్థానం. ఆ పాతాళ స్థానంలో అవిశ్వాసుల, ముష్రిక్కుల, దుర్జనుల ఆత్మలు, వారి కర్మలు భద్రపరచబడతాయి. అందుకే తరువాతి వాక్యంలో దానిని, **'లిఖించబడిన గ్రంథం'** అని అనటం జరిగింది.

14 అది కాదు.[6] అసలు విషయం ఏమిటంటే వారి దురాగతాల మూలంగా వారి హృదయాలకు తుప్పు పట్టింది.[7]

كَلَّا ۖ بَلْ ۜ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

15 కాదు, కాదు. ఆ రోజు వారు తమ ప్రభువును చూడకుండా వుండే విధంగా – చాటున – ఉంచబడతారు.[8]

كَلَّا إِنَّهُمْ عَن رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾

16 ఆపైన వారు తప్పకుండా నరకంలోకి త్రోయబడతారు.

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾

17 "(ఇంతకాలంగా) మీరు త్రోసిపుచ్చుతూ వచ్చిన వాస్తవం ఇదే" అని అప్పుడు వారితో అనబడుతుంది.

ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا الَّذِي كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

18 ఎన్నటికీ కాదు. నిశ్చయంగా పుణ్యాత్ముల కర్మల చిట్టా 'ఇల్లియ్యీన్'లో ఉంది.[9]

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾

19 'ఇల్లియ్యీన్' గురించి నీకేం తెలుసు?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾

20 (అదొక) లిఖితపూర్వక గ్రంథం.

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾

21 సామీప్యం పొందినవారు (దైవ దూతలు) దాన్ని కనిపెట్టు కుని ఉంటారు.

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾

5. ఇది అతని అతిక్రమణా వైఖరికి పరాకాష్ఠ! అందుకే దైవవాక్యాలు అతనికి వినిపించినపుడు అవి అతని బుర్రకెక్కలేదు. వాటిపై అతను ఆలోచించకపోగా, వాటిని పుక్కిటి పురాణాలని తేలిగ్గా కొట్టిపారేశాడు.

6. అంటే – అవిశ్వాసులు చెబుతున్నట్లు ఈ ఖుర్ఆన్ కట్టుకథల సమాహారం ఎంతమాత్రం కాదు. పైగా ఇది దైవవాక్కు. ఆయన అవతరింపజేసిన మహత్తర వాణి (వహీ) ! తన దూత అయిన జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం) ద్వారా తన కట్ట కడపటి ప్రవక్త అయిన ముహమ్మద్ (సఅసం) వద్దకు పంపిన దివ్య ఔషధం!!

7. వారు దివ్య ఖుర్ఆన్‌ను త్రోసిపుచ్చడానికి అసలు కారణమేమిటంటే, వారి పాపాల వల్ల వారి కళ్లు బైర్లుకమ్మాయి. వారి హృదయాలపై తుప్పు పేరుకుంది. సాధారణంగా మనిషి పాపాలను నిర్విఘ్నంగా చేస్తూ పోయినప్పుడు మనసుపై నల్లని మచ్చ ఒకటి ఏర్పడుతుంది. రానురాను ఆ మచ్చ పెరిగి పెద్దదవుతుంది. హదీసులో చెప్పబడినట్లు దైవదాసుడు పాపం చేసినప్పుడు అతని హృదయంపై ఒక నల్లని బిందువు ఏర్పడుతుంది. ఆ సమయంలో అతను గనక పశ్చాత్తాపం చెందితే, ఆ బిందువు రూపుమాపబడుతుంది. కాని అతను పశ్చాత్తాపం చెందేబదులు నిర్భయంగా పాపం చేస్తూపోతే ఆ నల్లని మచ్చ పెరిగి పెద్దదవుతుంది. తుదకు అది అతని హృదయాన్నంతటినీ ఆవరిస్తుంది. దివ్య ఖుర్ఆన్‌లో ప్రస్తావించబడిన ఆ 'తుప్పు' ఇదే. (తిర్మిజీ – ముతఫ్ఫిఫీన్ సూరా వ్యాఖ్యానం; ఇబ్నె మాజ – ఐహిక అనాసక్తతా ప్రకరణం).

8. తద్భిన్నంగా విశ్వాసులకు దైవదర్శన భాగ్యం లభిస్తుంది. దానికి వారు అమితంగా సంతోషిస్తారు.

9. **'ఇల్లియ్యీన్'** (عِلِّيِّين) అనేది **'ఉలువ్వున్'** నుండి వచ్చింది. అంటే ఉన్నతమైనదని అర్థం. ఇది 'సిజ్జీన్'కు వ్యతిరేకపదం. ఇది ఊర్థ్వలోకాలలో లేదా స్వర్గంలో లేదా సిదరతుల్ మున్తహా వద్ద లేదా దైవసింహాసనం (అర్ష్) దగ్గర ఉన్న ఒక ప్రత్యేక స్థలం. అక్కడ సజ్జనుల ఆత్మలు, వారి కర్మల పత్రాలు భద్రపరచబడ్డాయి. దైవసాన్నిధ్యం పొందిన దైవదూతలు వాటిని పర్యవేక్షిస్తూ ఉన్నారు.

22 నిశ్చయంగా పుణ్యాత్ములు (స్వర్గ) సుఖాలలో ఉంటారు.

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿22﴾

23 (దర్జాగా) ఆసనాలపై కూర్చుని (పరిసరాలను) వీక్షిస్తూ ఉంటారు.

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنظُرُونَ ﴿23﴾

24 వారి ముఖాలపై ఉట్టిపడే సుఖసౌఖ్యాల కళను నువ్వు (ఇట్టే) గుర్తుపడతావు.[10]

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿24﴾

25 సీలువేయబడిన స్వచ్ఛమైన మధువు వారికి త్రాపించబడు తుంది.[11]

يُسْقَوْنَ مِن رَّحِيقٍ مَّخْتُومٍ ﴿25﴾

26 పైగా అది కస్తూరితో కూడుకున్న ముద్ర (సీలు). మరి పోటీపడేవారు ఈ విషయంలో పోటీ పడాలి.[12]

خِتَامُهُ مِسْكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ﴿26﴾

27 అందులో 'తస్నీం' కలిసి ఉంటుంది.[13]

وَمِزَاجُهُ مِن تَسْنِيمٍ ﴿27﴾

28 అదొక సెలయేరు. సామీప్యం పొందిన సజ్జనులు ఆ విశిష్ట పానీయాన్ని సేవిస్తారు.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿28﴾

---

10. సాధారణంగా మనం ప్రపంచంలో చూస్తూ ఉంటాం – సిరిసంపదలతో తులతూగే వారి, ఏ చీకూచింతా లేకుండా బ్రతికేవారి మొహాలు ఎంతో తాజాగా, ఆహ్లాదకరంగా కనిపిస్తుంటాయి. వారి ఆస్తిపాస్తులు, అంతస్థులు ఇచ్చిన తాజాదనం అది. అదేవిధంగా పరలోకంలో స్వర్గవాసులపై వర్షించే వరాల జల్లు, అనంతమైన సుఖసౌఖ్యాల మూలంగా వారి మొహాలు దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతుంటాయి. వారు తమ అందచందాల వల్ల, కాంతులీనే చెంపకెంపుల వల్ల వారే స్వర్గవాసులని ఇట్టే కనుగొనబడతారు.

11. **'రహీఖ్'** (رَحِيقٌ) అంటే స్వచ్ఛమైన, పరిశుద్ధమైన,– కల్తీలేని – మధువు అని అర్థం. **'మఖ్తూమ్'** (مَخْتُومٌ) అంటే ముఖబంధితం. సీలు వేయబడింది. ఇది ఆ మధువు స్వచ్ఛతను మరింతగా స్పష్టీకరిస్తోంది.

మరి కొంతమంది ప్రకారం ఇది మిశ్రమ మధువు. అందులో కస్తూరి కలుపబడింది. దాంతో దాని రుచి రెట్టింపు అవుతుంది. దాని సువాసన ఘుమఘుమలాడుతూ మైమరపిస్తుంది. మస్తిష్కానికి ఎంతో హాయినీ, తృప్తినీ ఇస్తుంది. మరికొంతమంది 'మఖ్తూమ్'ను 'ముగింపు' అన్న అర్థంలో తీసుకున్నారు. అంటే ఆ మధువులోని చివరి గుక్కెడు కస్తూరిదై ఉంటుంది. ఇంకా కొంతమంది ఈ 'ఖితామ్'ను సుగంధ పరిమళం అన్న అర్థంలో తీసుకున్నారు. అంటే ఆ మధువు కస్తూరి సువాసనను గుబాళిస్తూ ఉంటుంది (ఇబ్నె కసీర్). హదీసులో వచ్చిన పదం కూడా ఇదే. "ఏ విశ్వాసి అయినా మరో విశ్వాసికి గుక్కెడు మంచినీరు త్రాగించి దాహం తీర్చి ఉంటే, అల్లాహ్ అతనికి **అర్రహీఖుల్ మఖ్తూమ్** త్రాపుతాడు. మరెవరయినా ఆకలిగొన్న ఒక విశ్వాసికి అన్నం పెడితే అల్లాహ్ అతనికి స్వర్గ ఫలాలు తినిపిస్తాడు. ఇంకా ఎవరయినా బట్టలులేని ఒక విశ్వాసికి వస్త్రదానం చేస్తే అల్లాహ్ అతనికి స్వర్గంలోని పచ్చని దుస్తులు తొడిగిస్తాడు." (ముస్నదె అహ్మద్–3/13, 14).

12. అంటే సదాచరణ చేసేవారు తమకు స్వర్గంలో ఇలాంటి గొప్ప గొప్ప సౌఖ్యాలు పొందే సదాచరణ చేయాలి. సత్కార్యాలలో వారు ఇతరులకన్నా ముందంజ వేసేందుకు ప్రయత్నించాలి. "ఇలాంటి విజయం కోసమే కర్మశీలురు కర్మలు చేయాలి." (సాఫ్ఫాత్ – 61).

13. **'తస్నీమ్'** అంటే ఎత్తయినది అని అర్థం. ఒంటె మూపురాన్ని అరబీలో 'సినామ్' అనీ, సమాధిని ఎత్తుగా కట్టడాన్ని 'తస్నీముల్ ఖుబూర్' అని అంటారన్న విషయం ఈ సందర్భంగా గమనార్హం. స్వర్గంలోని ఎత్తయిన స్థానం నుండి

29 అపరాధులు విశ్వాసుల స్థితిపై (చులకనగా) నవ్వేవారు.[14]

إن الذين أجرموا كانوا من الذين آمنوا يضحكون ﴿29﴾

30 వారి దగ్గరనుండి వెళుతున్నప్పుడు, పరస్పరం కన్నుగీటి మరీ సైగలు చేసేవారు.[15]

وإذا مروا بهم يتغامزون ﴿30﴾

31 తమ వారి వద్దకు తిరిగి వెళ్ళినప్పుడు కూడా (విశ్వాసులను గురించి) వేళాకోళం చేస్తూనే వెళ్ళేవారు.[16]

وإذا انقلبوا إلى أهلهم انقلبوا فكهين ﴿31﴾

32 వారిని (విశ్వాసులను) చూసినప్పుడల్లా, "నిశ్చయంగా వీళ్లు పెడదారి పట్టార"ని అనేవారు.[17]

وإذا رأوهم قالوا إن هؤلاء لضالون ﴿32﴾

33 ఇంతకీ వాళ్లు (అవిశ్వాసులు) వారిపై (విశ్వాసులపై) కావలి వాళ్లుగా చేసి పంపబడలేదు కదా![18]

وما أرسلوا عليهم حافظين ﴿33﴾

34 మరి ఈ రోజు విశ్వాసులు అవిశ్వాసుల స్థితిపై నవ్వుతారు.[19]

فاليوم الذين آمنوا من الكفار يضحكون ﴿34﴾

35 ఎత్తయిన ఆసనాలపై కూర్చుని చూస్తూ ఉంటారు.

على الأرائك ينظرون ﴿35﴾

36 ఏం?! ఈ అవిశ్వాసులు, తాము చేసుకున్న దానికి పూర్తి ప్రతిఫలం పొందారు కదా![20]

هل ثوب الكفار ما كانوا يفعلون ﴿36﴾

పుట్టే ఒక సరోవరం ద్వారా ఈ 'తస్నీమ్' సరఫరా అవుతుంది. స్వర్గంలోని చాలా నాణ్యమైన మధువులలో ఇదొకటి.

14. అంటే – వారిని మరీ అల్పుల క్రింద జమకట్టి ఎగతాళి చేసేవారు.

15. ఒండొకరికి కళ్లతోనే సైగలు చేసి ముస్లిముల పరిస్థితిని పరిహసించేవారు.

16. అంటే – తమ పరివారం ముందు విశ్వాసులను గురించి ప్రస్తావించి, వాళ్ళను ఆటపట్టించినందుకు తెగ సంబరపడిపోయేవారు. ఈ ఆయతుకు మరోభావం ఇది: వారు తమ ఇండ్లకు వెళ్ళినపుడు వారి కలిమి వారికి స్వాగతం పలికేది. వారు కోరినదల్లా వారికి లభించేది. దీనిపై వారు దైవానికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవలసింది పోయి విశ్వాసులను పరిహసించటంతోనే పొద్దుపుచ్చేవారు. (ఇబ్నె కసీర్).

17. అంటే బహుదైవారాధకుల దృష్టికి ఏకదైవారాధకులు మార్గభ్రష్టులుగా కనిపించేవారు. అవిశ్వాసుల దృష్టికి విశ్వాసులు దుర్మార్గులుగా కనిపించేవారు. విచిత్రం కదూ! ఈ పరిస్థితి ఇప్పటికీ నెలకొని ఉంది. మార్గభ్రష్టతకు గురైన ఎన్నో వర్గాలవారు నేడు సన్మార్గాన ఉన్నవారిని దారితప్పారని ఎక్కిరిస్తున్నారు.

18. ఇంతకీ వాళ్లకు ముస్లింలంటే అంతగా ఆసక్తి ఎందుకట? పొద్దస్తమానం ముస్లింల ఆచరణల గురించే వారు ఎందుకు చర్చించుకుంటున్నట్లు? దేవుడు వాళ్ళను ముస్లింలపై పర్యవేక్షకులుగా చేసి పంపలేదు కదా!

19. ఇహలోకంలో అవిశ్వాసులు విశ్వాసులను చూసి నవ్వినట్లే విశ్వాసులు తీర్పుదినాన అవిశ్వాసులను ఎగాదిగా చూసి నవ్వుతారు. అవిశ్వాసులు ఖుద్దుగా మార్గభ్రష్టులై యుండి తమను మార్గభ్రష్టుల క్రింద జమకట్టేవారే! అన్న విషయం తలచుకుని వారు గుంభనంగా నవ్వుతారు. మొత్తానికి ఈ రోజు అవిశ్వాసులకు తెలిసివచ్చింది – మార్గభ్రష్టులెవరో!

20. అవును, వారు చేసుకున్న కర్మలను ఈనాడు వారు అనుభవించక తప్పదు మరి!

84 వ సూరా

అల్ ఇన్‌షిఖాఖ్

తెరువబడటం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 25

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా తీర్పుదినం గురించి బోధించింది. మొదటి ఆయతులోనే దీనికి పేరుగా పెట్టబడిన పదాలు వచ్చాయి. తీర్పుదినం నాటి భయానక పరిస్థితులను క్లుప్తంగా అభివర్ణిస్తూ ఈ సూరా ప్రారంభమవుతుంది. రోదసి(అంతరిక్షం)లో చోటుచేసుకునే ప్రళయభీకర పరిస్థితుల గురించి ఈ సూరా వివరించింది. ఆ రోజున ఆకాశం తెరువబడుతుంది. భూమి చదునుగా చేయబడుతుంది. పర్వతాలు చెల్లాచెదరవుతాయి. అందరిని అల్లాహ్ ముందు హాజరుపరచడం జరుగుతుంది. ఈ సూరాలో అవిశ్వాసుల వైఖరిని తీవ్రంగా ఖండిస్తూ పరలోకంలో ఎదురయ్యే తీవ్రమైన శిక్ష గురించి హెచ్చరించడం జరిగింది. సన్మార్గంపై స్థిరంగా ఉన్నవారికి శాశ్వత స్వర్గవనాలు లభిస్తాయని ఈ సూరా పునరుద్ఘాటించింది.

అల్ ఇన్‌షిఖాఖ్ సూరా — سُوْرَةُ الْاِنْشِقَاقِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 ఆకాశం బ్రద్దలైపోయినప్పుడు,[1]	اِذَا السَّمَآءُ انْشَقَّتْ ﴿1﴾
2 అది తన ప్రభువు ఆజ్ఞను వింటుంది.[2] దానికదే తగినది మరి![3]	وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿2﴾
3 మరి భూమి (సాగదీయబడి) విస్తృత పరచబడినప్పుడు,[4]	وَاِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ﴿3﴾
4 అది తన లోపల ఉన్నదంతా బయట పడేసి, ఖాళీ అయి పోతుంది.[5]	وَاَلْقَتْ مَا فِيْهَا وَتَخَلَّتْ ﴿4﴾
5 అది తన ప్రభువు ఆదేశాన్ని (ఖచ్చితంగా) వింటుంది.[6] దానికదే శోభాయమానం మరి!	وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿5﴾

1. అంటే – ప్రళయం సంభవించినప్పుడు...
2. అంటే – బ్రద్దలైపొమ్మన్న తన ప్రభువు ఆజ్ఞను అది శ్రద్ధగా వినటమేగాక, దాన్ని అక్షరాలా పాటిస్తుంది.
3. ప్రభువాజ్ఞను విని, దాన్ని తు.చ. తప్పకుండా పాటించటం తప్ప దానికి వేరే మార్గాంతరం కూడా లేదు. ఎందుకంటే సర్వాధిపతి ఆ ప్రభువు మాత్రమే. అందరూ – తమకు ఇష్టం ఉన్నా లేకపోయినా – ఆయనకు లోబడి మసలు కోవలసిందే. మరలాంటప్పుడు ఆయన ఆజ్ఞను ఎదిరించే దుస్సాహసానికి ఎవరు ఒడిగట్టగలరు?
4. అంటే – భూమి పొడవు, వెడల్పు మరింత పెంచబడుతుంది. లేదా నేలపై ఉన్న పర్వతాలు తుత్తునియలుగా చేయబడి, నేలంతా చదునుగా చేయబడుతుంది. అందులో అప్పుడు ఎలాంటి ఎత్తుపల్లాలు ఉండవు.

6 ఓ మానవుడా! నువ్వు నీ ప్రభువును చేరుకునేవరకూ ఈ సాధనలో, (ఈ కఠోర పరిశ్రమలోనే) నిమగ్నుడవై ఉండి, తుదకు ఆయన్ని చేరుకుంటావు.[7]

يَاأَيُّهَا الْإِنسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ ⑥

7 (ఆ సమయంలో) ఎవరి కర్మల పత్రం అతని కుడిచేతికి ఇవ్వబడుతుందో –

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ⑦

8 అతని నుండి తేలికపాటి లెక్క తీసుకోబడుతుంది.[8]

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ⑧

9 అతను తనవారి వైపు సంబరపడుతూ వెళతాడు.[9]

وَيَنقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ⑨

5. అంటే – భూమిలోపల ఖననమై ఉన్న మృతులంతా బ్రతికి బయటికి వస్తారు. భూమి తన లోపల నిక్షిప్తమై ఉన్న నిధులు, నిక్షేపాలన్నింటినీ బయటికి కక్కేసి అది మాత్రం నిక్షేపంగా ఉండిపోతుంది.

6. భూమ్యాకాశాలే తమ ప్రభువు ఆదేశాలను యథావిధిగా పాలిస్తున్నప్పుడు మనిషికి మాత్రం ప్రభువు ఆజ్ఞలను ఎదిరించే అధికారం ఎక్కడుంది?

7. ఇక్కడ **'మానవుడు'** అన్న పదంలో మంచివారు–చెడ్డవారు, విశ్వాసులు – అవిశ్వాసులు అందరూ చేరి ఉన్నారు. **'కద్‌హున్'** (كَدْحٌ) అంటే కఠోరశ్రమ, క్లిష్టసాధన అని అర్థం. కఠోర పరిశ్రమ మంచి కోసం జరిగినా, చెడుకోసం జరిగినా శ్రమ శ్రమే కదా! దీని భావం ఏమిటంటే–ఓ మనిషీ! ప్రళయం వచ్చినప్పుడు నువ్వు నీ ప్రభువును ఎలాగూ కలుసుకుంటావు. ఆ సమయంలో నీవు చేసిన కర్మలు –అవి మంచివైనా, చెడ్డవైనా–నీ ముందు ఉంటాయి. వాటి ప్రకారమే నీకు పుణ్యఫలమో, పాపఫలమో లభిస్తుంది. దీని వివరాలు తరువాతి వాక్యాలలో వచ్చాయి.

8. తేలికపాటి లెక్క అంటే ఏమిటి? అదెలా ఉంటుంది? అంటే విశ్వాసి (మోమిన్) కర్మల పత్రం విచారణకు వస్తుంది. అతని తప్పులు కూడా అతని ముందుకు తేబడతాయి. అయితే అల్లాహ్ తన దయాదాక్షిణ్యాలతో వాటిని మన్నిస్తాడు. హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అన్హా) ఇలా అంటున్నారు : "లెక్క తీసుకోబడినవాడు చచ్చాడన్నమాటే!" అని దైవప్రవక్త (సఅసం) ప్రవచించినపుడు, "ఓ దైవప్రవక్తా (సఅసం)! దేవుడు నన్ను మీకు అర్పించుగాక! 'ఎవరికర్మల పత్రం వారి కుడిచేతికి ఇవ్వబడుతుందో వారినుండి తేలికపాటి లెక్క తీసుకోబడుతుంద'ని అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు కదా! (ఈ ఆయతు ప్రకారం లెక్క తీసుకోబడిన విశ్వాసి వినాశం పాలవుతాడని చెప్పబడలేదే!)" అని నేను సందేహపడ్డాను. అప్పుడు ఆయన (సఅసం) ఇలా విశదీకరించారు : "ఇది దైవసమక్షంలో హాజరవటం మాత్రమే (అసలు విశ్వాసి పట్ల ఖచ్చితంగా లెక్క తీసుకోబడదు). విశ్వాసులు తమ ప్రభువు ఎదుట హాజరు పరచబడతారు. ఎవడయినా నిలదీసి అడగబడ్డాడంటే అతనికి మూడినట్లే" (సహీహ్ బుఖారీ – ఇన్‌షిఖాఖ్ సూరా తాత్పర్యం). ఒక ఉల్లేఖనం ప్రకారం హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అన్హా) ఈ విధంగా తెలియజేశారు: "దైవప్రవక్త (సఅసం) అప్పుడప్పుడూ నమాజులలో **అల్లాహుమ్మ హాసిబ్‌నీ హిసాబన్ య్యసీరా** (ఓ అల్లాహ్! నానుండి తేలికపాటి లెక్క తీసుకో) అని ప్రార్థించేవారు. ఆయన నమాజును ముగించిన తరువాత **'హిసాబన్ య్యసీరా'** (తేలికపాటి లెక్క) అంటే ఏమిటని నేను అడగ్గా, 'అల్లాహ్ తన దాసుని కర్మల పత్రాన్ని స్థూలంగా చూసి, అతన్ని మన్నిస్తాడు' అని ఆయన (సఅసం) వివరించారు." (ముస్నదె అహ్మద్ – 6/48).

9. అంటే – తన కుటుంబీకుల్లో స్వర్గం పొందినవారి వద్దకు. లేదా స్వర్గం పొందిన తన తల్లిదండ్రుల వద్దకు. లేదా స్వర్గంలో తనకు లభించే కన్యల వద్దకు.

10 మరెవరి కర్మల పత్రం అతని వీపు వెనుక నుండి ఇవ్వబడు తుందో,

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ وَرَآءَ ظَهْرِهِۦ ⑩

11 అతను చావు కోసం కేకలు వేస్తాడు.[10]

فَسَوْفَ يَدْعُوا۟ ثُبُورًا ⑪

12 మరి (అతను) మండే నరకాగ్నిలోకి ప్రవేశిస్తాడు.

وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ⑫

13 ఈ వ్యక్తి (ఇహలోకంలో) తన వారి మధ్య తెగ సంబరపడే వాడు.[11]

إِنَّهُۥ كَانَ فِىٓ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا ⑬

14 తానెన్నటికీ (అల్లాహ్ వద్దకు) తిరిగి పోనని తలపోసేవాడు,[12]

إِنَّهُۥ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ ⑭

15 ఎందుకు పోడు?![13] నిజానికి అతని ప్రభువు అతన్ని బాగా గమనిస్తూనే ఉండేవాడు.[14]

بَلَىٰٓ إِنَّ رَبَّهُۥ كَانَ بِهِۦ بَصِيرًا ⑮

16 సాయంకాలపు ఎర్రని కాంతి తోడు![15]

فَلَآ أُقْسِمُ بِٱلشَّفَقِ ⑯

17 రాత్రి తోడు! అది తనలో లీనం చేసుకునే వస్తువుల తోడు![16]

وَٱلَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ⑰

18 పూర్ణచంద్రుని తోడు![17] (గా చెబుతున్నాను)

وَٱلْقَمَرِ إِذَا ٱتَّسَقَ ⑱

---

10. అంటే; అతను కేకలు వేస్తాడు, అరుస్తాడు. గోలపెడతాడు. తాను సర్వనాశనమై పోయానని తలబాదుకుంటాడు.

11. అంటే – అతను ప్రాపంచిక జీవితంలో తన మనోవాంఛలకు బానిసై, భోగభాగ్యాలలో మునిగితేలేవాడు. పొద్దస్తమానం వాడికి వాడి లోకమే తప్ప వేరే ధ్యాస ఉండేదికాదు.

12. వాడి 'సంబరానికి' కారణం పరలోకం పట్ల వాడికి విశ్వాసం లేకపోవటమే. ఈ విశ్వాస రాహిత్యం అతన్ని మరీ భౌతికవాదిగా, స్వార్థపరునిగా మార్చేసింది. 'హౌర్' అంటే మరలివెళ్ళటం అని అర్థం. మహాప్రవక్త (సఅసం) ఈ విధంగా ప్రార్థించేవారు: **"అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అవూజుబిక మినల్ హౌరి బాదల్ కౌర్"** (ఓ అల్లాహ్! విశ్వసించిన మీదట అవిశ్వాసానికి లోనవటం నుండి, విధేయత చూపిన తరువాత అవిధేయుడుగా మారటం నుండి, మేలువైపు మరలిన తరువాత కీడు వైపుకు మొగ్గిపోవటం నుండి నేను నీ శరణువేడుతున్నాను). (సహీహ్ ముస్లిం, తిర్మిజీ, ఇబ్ను మాజ).

13. తప్పకుండా తన ప్రభువు వద్దకు మరలిపోతాడు. తనకిష్టం ఉన్నా లేకున్నా అతని ఈ పయనం ఆగదు.

14. అంటే – అతను చేసే ఏ పనీ అతని ప్రభువు నుండి దాగిలేదు.

15. సూర్యాస్తమయం తరువాత ఆకాశంలో ప్రస్ఫుటమయ్యే ఎరుపుదనాన్ని **'షఫఖ్'** (ٱلشَّفَقِ) అంటారు. ఇషా నమాజు వేళ మొదలయ్యేవరకు ఈ ఎరుపుదనం ఉంటుంది.

16. చీకటిపడగానే ప్రతి వస్తువూ తన గమ్యం వైపుకు, విశ్రాంతి స్థలం వైపుకు వెళ్ళిపోతుంది. వేరే మాటల్లో చెప్పాలంటే రాత్రి చీకటి వాటిని తన ఒడిలోనికి తీసుకుంటుంది.

19 నిశ్చయంగా మీరు క్రమేణా ఒక స్థితి నుండి మరో స్థితికి సాగిపోతుంటారు.[18] لَتَرۡكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٖ ﴿19﴾

20 అసలు వారికేమైపోయిందీ, వారు ఎందుకని విశ్వసించరు? فَمَا لَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿20﴾

21 వారి ముందు ఖుర్‌ఆనును పఠించినప్పుడు వారెందుకని సాష్టాంగపడరు?[19] وَإِذَا قُرِئَ عَلَيۡهِمُ ٱلۡقُرۡءَانُ لَا يَسۡجُدُونَ۩ ﴿21﴾

22 పైగా విశ్వసించని ఈ జనులు (దీనిని) ధిక్కరిస్తున్నారు?[20] بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُكَذِّبُونَ ﴿22﴾

23 వారు తమ లోపల దాచి పెట్టుకునే లోగుట్టును గురించి అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు.[21] وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿23﴾

24 కాబట్టి వారికి బాధాకరమైన యాతనకు సంబంధించిన 'శుభవార్త'ను వినిపించు. فَبَشِّرۡهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿24﴾

25 అయితే, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసిన వారికి మాత్రం ఎన్నటికీ తరగని పుణ్యఫలం ఉంది. إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ أَجۡرٌ غَيۡرُ مَمۡنُونِۭ ﴿25﴾

17. అంటే చంద్రుని దశలు రోజు రోజుకూ పెరిగి పరిపూర్ణతను సంతరించుకున్నప్పుడు... 13వ తేదీ రాత్రి నుండి 16వ తేదీ రాత్రి వరకు చంద్రుడు 'పూర్ణచంద్రుడు'గా వెలుగొందుతాడు.

18. **'తబఖ్'** (طَبَقٌ) అంటే తీవ్రమైన, కఠినమైన అని అసలు అర్థం. ప్రళయదినాన ఎదురయ్యే ప్రతి అవస్థ పూర్వపు అవస్థకన్నా ఎంతో కఠినంగా ఉంటుంది (ఫత్‌హుల్ బారీ – ఇన్‌షిఖాఖ్ సూరా వ్యాఖ్యానం). గత ఆయతులలో చేయబడిన ప్రమాణాలకు సమాధానం ఈ ఆయతులో ఇవ్వబడింది.

19. దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం)గారు, ఆయన ప్రియసహచరులు (రజి) కూడా ఈ ఆయతు వచ్చినప్పుడు సజ్దా (సాష్టాంగ ప్రణామం) చేసేవారని హదీసుల ద్వారా రూఢీ అవుతోంది.

20. అంటే – విశ్వసించాల్సింది పోయి దానిని త్రోసిపుచ్చుతున్నారు.

21. అంటే వారు రహస్యంగా చేసే పనులు, వారు తమ ఆంతర్యాల్లో దాచిపెట్టే ధిక్కారవైఖరి – ఏదీ అల్లాహ్‌కు తెలియకుండా లేదు.

85వ సూరా

అల్ బురూజ్

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 22

విశ్వాంతరాళాల్లో ఉండే గ్రహ నక్షత్ర సముదాయాలు

పరిచయం

అల్లాహ్‌పై విశ్వాసంకోసం తన్ను తాను త్యాగం చేసుకునే వైఖరిని ఈసూరా ముఖ్యంగా ప్రస్తావించింది. ఇందులోని మొదటి ఆయతులో ప్రస్తావనకు వచ్చిన 'మహా బురుజులు' అన్న పేరునే దీనికి పెట్టడం జరిగింది. సత్యాన్ని విశ్వసించిన వారిపై వేధింపులు, దౌర్జన్యాలనుగురించి ఈసూరా ప్రస్తావించింది. ఒకే దేవుడైన అల్లాహ్‌ను విశ్వసించిన వారిని దుర్మార్గులు నానా విధాలుగా హింసించేవారు. ఒక గుంటలో అగ్నిని మండించి అందులో వారిని విసిరేసి ఆనందించేవారు. ఏకైక దేవుడిని విశ్వసించినవారు ప్రాణ త్యాగానికి సిద్ధపడ్డారు కాని తమ విశ్వాసాన్ని ఇసుమంత కూడా సడలనీయలేదు. ఈ సంఘటన లను ప్రస్తావిస్తూ, దౌర్జన్యాలు చేస్తున్నవారికి పరలోకంలో ఎదురయ్యే బాధాకరమైన శిక్ష గురించి హెచ్చరించడం జరిగింది. సమయం గడిచిపోక ముందే వారు పశ్చాత్తాపం చెందాలని అల్లాహ్ వారికి బోధించాడు. ఈ సందర్భంగా ఫిరౌన్ ప్రజల కథను, వారికి పట్టిన దుర్గతిని ప్రస్తావించి, దుర్మార్గులను, సత్యతిరస్కారులను అల్లాహ్ కఠినంగా శిక్షిస్తాడని గుర్తుచేయడం జరిగింది. దివ్యఖుర్‌ఆన్ మహోన్నతమైనదనీ, శాశ్వతమైనదనీ, మార్పులు చేర్పులకు అతీతమైనదనీ స్పష్టం చేయడం జరిగింది.

అల్ బురూజ్[1] సూరా — سُوْرَةُ الْبُرُوْجِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

1 బురుజులు గల ఆకాశం సాక్షిగా![2]

وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الْبُرُوْجِ ﴿1﴾

2 వాగ్దానం చేయబడివున్న రోజు సాక్షిగా![3]

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُوْدِ ﴿2﴾

3 సాక్ష్యదినం (సమావేశమైనవారి) సాక్షిగా! సమావేశమైన చోటు సాక్షిగా![4]

وَشَاهِدٍ وَّ مَشْهُوْدٍ ﴿3﴾

1. దైవప్రవక్త (సఅసం) తరచూ అల్ బురూజ్ సూరాను, అత్తారిఖ్ సూరాను జుహ్ర్, అస్ర్ నమాజులలో చదివేవారు.

2. **'బుర్జ్'** (بُرْجٌ) అంటే అసలు 'ప్రస్ఫుటమవటం' అని అర్థం. అసలివి నక్షత్రాల మజిలీలు. ఆకాశంలో వాటికిగల ప్రాముఖ్యం, విశిష్ఠత దృష్ట్యా వాటికి 'బురుజుల' స్థాయి లభించింది. కొంతమంది అనువాదకులు ఈ పదాన్ని నక్షత్రాలు అన్న అర్థంలో తీసుకున్నారు. మరికొంతమంది ఆకాశద్వారాలు అన్న భావంలో తీసుకున్నారు. చంద్రుని మజిలీలు అని కూడా కొందరు భావించారు (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

3. వాగ్దానం చేయబడివున్న రోజు అంటే ప్రళయదినం అన్నమాట!

4. **'షాహిద్'** మరియు **'మష్‌హూద్'** ల వ్యాఖ్యానంలో భేదాభిప్రాయం ఉంది. అయితే ఇమామ్ షౌకానీ గారు హదీసుల, చారిత్రక ఆధారాల ద్వారా వివరించిన దాని ప్రకారం ఇక్కడ 'షాహిద్' (సాక్షి) అంటే శుక్రవారం రోజు. ఆ రోజు ఎవరు ఏ ఆచరణ చేసినా ప్రళయదినాన అది దానికి సంబంధించిన సాక్ష్యమిస్తుంది. 'మష్‌హూద్' అంటే అరఫా

4 కందకం వాళ్ళు సర్వనాశనమయ్యారు.[5]

قُتِلَ اَصۡحٰبُ الۡاُخۡدُوۡدِ ﴿4﴾

5 అది ఇంధనంతో బాగా మండించబడిన అగ్ని.[6]

النَّارِ ذَاتِ الۡوَقُوۡدِ ﴿5﴾

6 ఆ సమయంలో వాళ్లు (కందకంవాళ్ళు) దాని చుట్టూ కూర్చున్నారు.

اِذۡ هُمۡ عَلَيۡهَا قُعُوۡدٌ ﴿6﴾

7 తాము విశ్వాసుల (ముస్లింల) పట్ల చేస్తున్న దాన్ని (తమాషాగా) తిలకిస్తూ ఉన్నారు.[7]

وَّهُمۡ عَلٰى مَا يَفۡعَلُوۡنَ بِالۡمُؤۡمِنِيۡنَ شُهُوۡدٌ ﴿7﴾

8 ఇంతకీ ఆ విశ్వాసులు చేసిన తప్పు – వారు సర్వశక్తుడు, స్తోత్రనీయుడైన అల్లాహ్‌ను విశ్వసించటం తప్ప మరొకటి కాదు.[8] దానికే వారు ప్రతీకారం తీర్చుకున్నారు.

وَمَا نَقَمُوۡا مِنۡهُمۡ اِلَّاۤ اَنۡ يُّؤۡمِنُوۡا بِاللّٰهِ الۡعَزِيۡزِ الۡحَمِيۡدِ ﴿8﴾

రోజు (జిల్ హజ్జ్ 9వ తేదీ). ఆ రోజు దైవదాసులు హజ్ నిమిత్తం అరఫా మైదానంలో హాజరై కొంత సమయం అక్కడ విడిది చేస్తారు.

5. అంటే – కందకాలు (గుంటలు) తవ్వి, విశ్వప్రభువును విశ్వసించేవారిని అందులో పడవేసి, అగ్నికి ఆహుతిచేసిన దుర్మార్గులు నాశనమవుతారు. ఇక్కడ **'నాశనమయ్యారు'** అనే మాట 'శపించబడ్డారు' అన్న భావంలో ఉంది.

6. ఈ కందకాలు వంటచెరకుతో నింపబడి, అగ్నితో బాగా మండించబడ్డాయి. ఏకైక దైవాన్ని నమ్మిన ముస్లింలను ఆహుతి చేయటానికి మండించబడిన అగ్ని అది.

7. అవిశ్వాసి, దైవవిరోధి అయిన రాజు, అతని మందిమార్బలమంతా ఆ కందకాల చుట్టూ కూర్చొని, ముస్లింలు మంటల్లో కాలిపోతుంటే వికటాట్టహాసం చేస్తూ వేడుక చూడసాగారు.

8. వారు ఏ నేరం చేశారని అగ్ని గుండాల్లో పడవేయబడ్డారు? సర్వాధికారి అయిన అల్లాహ్‌ను విశ్వసించటమేగా! ప్రామాణిక హదీసుల ప్రకారం ఈ సంఘటన పూర్వాపరాలివి :

కందకాల వాళ్ళగాధ:

పూర్వకాలంలో ఒక రాజు వద్ద ఒక మాంత్రికుడు ఉండేవాడు. ఆ మాంత్రికుడు వృద్ధుడైపోయాడు. తనకు తెలివితేటలున్న ఒక బాలుణ్ణి ఇస్తే, తానతనికి మంత్రతంత్రాల విద్యను నేర్పుతానని రాజుతో చెప్పాడు. రాజుగారు ఆ ముసలివాడి అభ్యర్థనపై మంచి తెలివితేటలు గల ఒక బాలుణ్ణి ఈ పని కోసం అంకితం చేశాడు. ఆ బాలుడు ప్రతిరోజూ తాంత్రిక విద్యను నేర్చుకోవటానికి ఆ వృద్ధుని ఆశ్రమానికి వెళ్ళేవాడు. మార్గమధ్యంలో ఒక మతాచార్యుని కుటీరం ఉండేది. ఆ అబ్బాయి వస్తూపోతూ కాస్సేపు ఆ కుటీరం వద్ద కూడా కూర్చుని ఆ మతాచార్యుని ఉపదేశాలను కూడా ఆలకించేవాడు. మతాచార్యుని మాటలు ఆ అబ్బాయిని ఆకట్టుకున్నాయి. రోజులు గడుస్తున్నాయి.

ఒక రోజు ఆ పసివాడు వెళుతుండగా దారిలో ఒక మృగం బైఠాయించి ఉంది. దానివల్ల ప్రజల రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగింది. అదే సమయంలో ఆ పసివాడికి ఒక ఆలోచన తట్టింది. మతాచార్యుడు చెప్పేది నిజమా? మాంత్రికుని విద్య నిజమా? అతను ఒక రాయి చేతిలో తీసుకుని, "ఓ అల్లాహ్! నీ దృష్టిలో ఈ మతాచార్యుని విధానం మాంత్రికుని పోకడకన్నా వాంఛనీయమైనదైతే ఈ రాయి ద్వారా నీవు ఈ క్రూరమృగాన్ని చంపివేయి!" అని సంకల్పించుకుని రాయి విసిరాడు. అలా చెప్పి రాయి రువ్వగానే ఆ మృగం కాస్తా చచ్చిఊరుకుంది. ప్రజల ఇబ్బంది తొలగిపోయింది. ఆ అబ్బాయి ఆ రోజు జరిగిన సంఘటననంతటినీ మతాచార్యునికి వివరించాడు. మతాచార్యుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. తరువాత ఇలా అన్నాడు: "చంటీ! నువ్విప్పుడు పరిపక్వతను సంతరించుకుంటున్నావ్‌రా! ఇకనుంచి నీకు అడుగడుగునా పరీక్షలు కూడా ఎదురవుతాయి. కాని ఎవరయినా నిన్ను నిలదీసి అడిగినప్పుడు నా పేరు చెప్పకు."

9 మరి వాస్తవానికి భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యానికి అధిపతి (కూడా) ఆయనే. మరి అల్లాహ్ అన్నింటికీ సాక్షిగా ఉన్నాడు.

الَّذِىۡ لَهٗ مُلۡكُ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ‌ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيۡدٌ ؕ‏ ﴿9﴾

10 ఎవరయితే విశ్వసించిన పురుషులను, విశ్వసించిన స్త్రీలను వేధించి (కనీసం) పశ్చాత్తాపం (కూడా) చెందలేదో వారి కొరకు నరక యాతన సిద్ధంగా ఉంది, దహించి వేసే యాతన కూడా ఉంది.

اِنَّ الَّذِيۡنَ فَتَنُوا الۡمُؤۡمِنِيۡنَ وَالۡمُؤۡمِنٰتِ ثُمَّ لَمۡ يَتُوۡبُوۡا فَلَهُمۡ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمۡ عَذَابُ الۡحَرِيۡقِ ؕ‏ ﴿10﴾

11 అయితే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారి కోసం క్రింద కాలువలు ప్రవహించే తోటలు ఉన్నాయి. ఇదే గొప్ప విజయం.

اِنَّ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمۡ جَنّٰتٌ تَجۡرِىۡ مِنۡ تَحۡتِهَا الۡاَنۡهٰرُ ؕ ذٰلِكَ الۡفَوۡزُ الۡكَبِيۡرُ ؕ‏ ﴿11﴾

12 నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు పట్టు చాలా కఠినమైనది.[9]

اِنَّ بَطۡشَ رَبِّكَ لَشَدِيۡدٌ ؕ‏ ﴿12﴾

ఈ అబ్బాయి గుడ్డివాళ్లను, కుష్టురోగులను, ఇతర వ్యాధిగ్రస్తులను నయం చేసేవాడు. అయితే తన దగ్గరకు వచ్చిన రోగులందరినీ నిజప్రభువు అయిన అల్లాహ్‌ను విశ్వసించాలన్న షరతు మీదనే చికిత్స చేసేవాడు. ఈ షరతుపైనే అతను రాజుగారి దర్బారులో అంధుడుగా ఉన్న ఒక సలహాదారునికి కంటిచూపును ఇచ్చాడు. తన దగ్గరకు ఏ రోగివచ్చినా, "ఓ అల్లాహ్! నీవు ఇతని జబ్బును (లేక లోపాన్ని) దూరం చేయి!" అని ప్రార్థించేవాడు. అతని వేడుకోలు దైవసన్నిధిలో స్వీకరించబడేది. ఎంతోమంది రోగులకు ఆరోగ్యం చేకూరింది. వారంతా ఆ బాలుడు నమ్మే ప్రభువును నమ్మి నడుచుకోవటం మొదలెట్టారు. ఆ విధంగా ఆ అబ్బాయి పేరు మార్మోగిపోసాగింది. రాజుగారి చాప క్రిందికి నీళ్లు వచ్చేశాయి. తన రాజరిక వ్యవస్థకు ముప్పువాటిల్లే ప్రమాదాన్ని పసిగట్టిన ఆ నిరంకుశ రాజు ఎంతోమంది విశ్వాసులను హతమార్చాడు. చివరికి ఆ అబ్బాయిని కూడా బంధించి, అతన్ని వధించటానికి ఒక ప్రత్యేక దళాన్ని నియమించాడు. అతన్ని ఒక పెద్ద పర్వత శిఖరం మీదికి తీసుకుపోయి, అక్కణ్ణుంచి క్రిందికి తోసెయ్యండని తన భటులకు ఆదేశించాడు. పర్వతం మీదికి పోతుండగా ఆ పసివాడు తన నిజప్రభువును ప్రార్థించాడు. అంతే! ఆ పర్వతం ప్రకంపించసాగింది. రాజభటులంతా కుప్పకూలిపోయారు. ఆ అబ్బాయి మాత్రం సురక్షితంగా ఆ ప్రమాదం నుంచి బయటపడ్డాడు. రాజు గారికి మతి పోయినంత పనయింది. తుదకు అతన్ని పడవ మీద తీసుకుపోయి, సముద్రంలో పడవెయ్యమని ఆజ్ఞాపించాడు. కాని అక్కడా రాజుగారికి శృంగభంగమే అయింది. ఆ అబ్బాయి ప్రార్థన చేయగానే పడవ మునిగిపోయింది. అందరూ సముద్రంలో మునిగి చచ్చిపోయారు. ఆ అబ్బాయి మాత్రం ప్రమాదం నుంచి తప్పించుకున్నాడు. రాజు నివ్వెరపోయాడు. అప్పుడు ఆ బాలుడు స్వయంగా సలహా యిస్తూ, "నన్ను చంపాలన్నదే నీ ధ్యేయమైతే ఒక బహిరంగ ప్రదేశంలో జనులను సమావేశపరచు. 'ఈ అబ్బాయి విశ్వసిస్తున్న ప్రభువు నామంతో' అని బిగ్గరగా పలికి నా మీద బాణాన్ని సంధించు" అన్నాడు. రాజు అలాగే చేశాడు. మరుక్షణమే బాణం గుచ్చుకుని ఆ పసివాడు మరణించాడు. మేము కూడా ఈ అబ్బాయి విశ్వసించే ప్రభువునే విశ్వసిస్తున్నాం అని ప్రజలు ఎలుగెత్తి చాటారు. రాజు మరింతగా ఆందోళన చెందాడు. అప్పుడతను పెద్ద పెద్ద కందకాలను త్రవ్వించి, అగ్నిని మండించాడు. తన మాట వినకుండా నిజ దైవాన్ని నమ్మే వారందరినీ అగ్నికి ఆహుతి చేయమని ఆజ్ఞాపించాడు. ఆ విధంగా విశ్వాసులు వరుసగా కందకాలలో త్రోసివేయబడ్డారు. ఆఖరికి ఒక స్త్రీ చంటి పిల్లవాణ్ణి ఎత్తుకుని వచ్చింది. ఆమెలోని మమకారం ఉప్పొంగగా, కందకంలో దూకటానికి తటపటాయించింది. అప్పుడు మాటలు కూడా రాని ఆ చంటిపిల్లవాడు, "అమ్మా! సందేహపడకు. నువ్వు సత్యంపై ఉన్నావు" అన్నాడు (సహీహ్ ముస్లిం – కందకాల వాళ్ళ వృత్తాంతం – టూకీగా). ఇమామ్ ఇబ్నె కసీర్ మరికొన్ని సంఘటనలను కూడా నకలు చేశారు. అవి కొంత భిన్నంగా ఉన్నాయి. బహుశా ఇలాంటి దురంతాలు ఎన్నో పలుచోట్ల పలు విధాలుగా జరిగి ఉండవచ్చు. (వివరాల కోసం తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్ చూడండి).

13 ఆయనే తొలిసారి పుట్టిస్తున్నాడు. మలిసారి ప్రభవింప జేసేవాడు కూడా ఆయనే.[10]	إِنَّهُۥ هُوَ يُبۡدِئُ وَيُعِيدُ ﴿13﴾
14 ఆయనే అపారంగా క్షమించేవాడు, అమితంగా ప్రేమించే వాడు.	وَهُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلۡوَدُودُ ﴿14﴾
15 పీఠాధిపతి, ఘనత గలవాడు.[11]	ذُو ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡمَجِيدُ ﴿15﴾
16 తలచుకున్న దాన్ని చేసితీరేవాడు.[12]	فَعَّالٞ لِّمَا يُرِيدُ ﴿16﴾
17 సైనిక దళాల సంగతిగాని నీకు చేరిందా?[13]	هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلۡجُنُودِ ﴿17﴾
18 (అనగా) ఫిరౌను మరియు సమూదు (దళాలు).	فِرۡعَوۡنَ وَثَمُودَ ﴿18﴾
19 కాని (ఈ) తిరస్కారులు మాత్రం ధిక్కార వైఖరిలోనే పడి ఉన్నారు.	بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي تَكۡذِيبٖ ﴿19﴾
20 అల్లాహ్ కూడా వాళ్లను అన్ని వైపుల నుండీ చుట్టుముట్టాడు.[14]	وَٱللَّهُ مِن وَرَآئِهِم مُّحِيطُۢ ﴿20﴾
21 కాదు... అసలు ఈ ఖుర్‌ఆన్ మహిమాన్వితమైనది.	بَلۡ هُوَ قُرۡءَانٞ مَّجِيدٞ ﴿21﴾
22 సురక్షిత ఫలకంలో (లిఖితమై ఉంది).[15]	فِي لَوۡحٖ مَّحۡفُوظِۭ ﴿22﴾

9. అంటే – తన ప్రవక్తలను ధిక్కరించే వారి భరతం పట్టాలని ఆయన అనుకున్నప్పుడు, ఆయన పట్టు నుండి వారిని ఎవరూ కాపాడలేరు.

10. అంటే – ఆయనే తన శక్తియుక్తుల ద్వారా సృష్టికి శ్రీకారం చుట్టాడు. మరి పునరుత్థాన దినాన కూడా ఆయన ప్రాణులను తొలిసారి సృష్టించినట్లే తిరిగి లేపుతాడు.

11. ఆయన ఇతర సృష్టితాలన్నింటికంటే విలక్షణమైనవాడు, సర్వోన్నతుడు. అన్నింటికన్నా ఉన్నతస్థాయిలో ఉన్న 'అర్ష్'కు ఆయన అధిపతి. ఈ విషయంలో ప్రవక్త ప్రియ సహచరులు, వారి శిష్యులు, హదీసువేత్తల నమ్మకం కూడా ఇదే. **'అల్ మజీద్'** అంటే ఘనాఘనుడు, మహిమాన్వితుడు, ఉదాత్తుడు అనే అర్థాలువస్తాయి.

12. ఆయన, తానేం కోరినా దాన్ని చేసేస్తాడు. ఆయన ఆజ్ఞను, ఆయన ప్రణాళికను అడ్డుకునే లేక వాయిదా వేయించేవాడెవడూ లేడు. ఆయన్ని ప్రశ్నించే అధికారం కూడా ఎవరికీ లేదు. హజ్రత్ అబూబక్ర్ (ర.అ) మరణ శయ్యపై ఉన్నప్పుడు ఎవరో, "ఏ వైద్యుడైనా తమరిని పరిశీలించాడా?" అని అడిగాడు. దానికాయన "అవున"ని జవాబిచ్చారు. "వైద్యుడేమన్నాడు?" అని మళ్లీ అడిగితే, "నేను తలచింది చేస్తాను. నా వ్యవహారంలో జోక్యం చేసుకునే వాడెవడూ లేడ"న్నాడు అని సమాధానమిచ్చారాయన (ఇబ్నె కసీర్). దీని ఆంతర్యం ఏమిటంటే, ఇప్పుడు పరిస్థితి వైద్యుల చేయిదాటి పోయింది. నా అంతిమ ఘడియలు ఆసన్నమయ్యాయి. అల్లాహ్‌యే ఇప్పుడు నా వైద్యుడు. ఆయన ఇచ్ఛను దాటవేసే శక్తి ఇక ఎవరిలోనూ లేదు.

13. అంటే – వారిపై నా తరఫున శిక్ష విధించబడినప్పుడు, నేను వారిని చాలా కఠినంగా పట్టుకున్నాను. ఆ సమయంలో వాళ్లను ఎవరూ ఆదుకోలేకపోయారు.

14. వాళ్లు ధిక్కరించి బాపుకునేదేమీ లేదు. ఈ ధిక్కారానికి శిక్ష ఎలాగూ తప్పదు.

15. అక్కడ దైవదూతలు దాన్ని కంటికి రెప్పలా కాపాడుతున్నారు. అందులో ఎలాంటి మార్పులు చేర్పులకు ఆస్కారం ఉండదు.

86 వ సూరా

అత్ తారిఖ్

ప్రభాత నక్షత్రం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 17

పరిచయం

ఇందులో ముఖ్యంగా ప్రస్తావించిన విషయాలు – ప్రళయం, మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడం, దైవవాణి అవతరించడం. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'తారిఖ్' (ప్రభాత నక్షత్రం) అన్న ప్రస్తావననే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. మనిషిని ఏ విధంగా వీర్యద్రవం నుంచి సృష్టించింది తెలుపుతూ అల్లాహ్ మరణించిన ప్రతి ఒక్కరిని తీర్పుదినాన మళ్ళీ లేపి నిలబెట్టగలడని, ఆ రోజున యావత్తు మానవాళి తుది తీర్పు కోసం దేవుని ముందు హాజరవుతుందని చెప్పడం జరిగింది. ఆ రోజున ప్రతిఒక్కరి మంచి లేదా చెడు పనులు బట్టబయలవుతాయి. దివ్యఖుర్ఆన్ దేవుడు పంపిన సత్యమనీ, ఇది మంచిని చెడు నుంచి వేరు చేస్తుందనీ, ఇవి వ్యర్థమైన ప్రసంగాలు కావని నొక్కి చెప్పింది.

అత్ తారిఖ్[1] సూరా سُورَةُ الطَّارِقِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 ఆకాశం సాక్షిగా! రాత్రి చీకటిలో ప్రస్ఫుటమయ్యే దాని సాక్షిగా!	وَالسَّمَآءِ وَالطَّارِقِ ①
2 రాత్రిపూట ప్రస్ఫుటమయ్యేదేమిటో నీకు తెలుసా?	وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا الطَّارِقُ ②
3 అది ప్రకాశించే నక్షత్రం.[2]	النَّجْمُ الثَّاقِبُ ③
4 తనను కనిపెట్టుకుని ఉండే దూత లేకుండా ఏ ప్రాణీ లేదు.[3]	اِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ④

1. హజ్రత్ ఖాలిద్ ఉద్వానీ (రజి) ఇలా అంటున్నారు: నేను దైవప్రవక్తను ఊతకర్ర సహాయంతోనో, ధనస్సు సహాయంతోనో సఖీఫ్ బజారులో నిలబడి ఉండగా చూశాను. ఆయన (సఅసం) నా నుండి సహాయం పొందేందుకు వచ్చారు. అక్కడే నేను ఆయన (స) నుండి అత్ తారిఖ్ సూరా విన్నాను. నేనప్పటికి ఇస్లాం స్వీకరించలేదు. అయినా ఈ సూరాను కంఠస్థం చేసుకున్నాను. ఆ తరువాత దేవుడు నాకు ఇస్లాం భాగ్యం కూడా ప్రసాదించాడు. ఇస్లాం స్వీకారం తరువాత కూడా నేను ఈ సూరాను పఠించాను (ముస్నదె అహ్మద్ – 4/335).

   హజ్రత్ ముఆజ్ (రజి) ఒకసారి మగ్రిబ్ నమాజులో అల్ బఖరా, నిసా సూరాలను పఠించారు. ఈ సంగతి దైవ ప్రవక్త(స)కు తెలిసినపుడు ఆయన, "నువ్వు ప్రజలను పరీక్షలకు లోను చేస్తున్నావా?" అంటూ ముఆజ్‌ను మందలించారు. "నువ్వు వస్సమాయి వత్తారిఖ్, వష్షమ్సి', మరలాంటి సూరాలే పఠిస్తే సరిపోతుంది కదా!" అని కూడా సూచించారు (నసాయి – కితాబుల్ ఇఫ్తితాహ్).

2. **'తారిఖ్'** (طَارِقْ) అంటే ఏమిటో స్వయంగా ఖుర్ఆనే స్పష్టం చేసింది. తారిఖ్ అనేది అసలు 'తురూఖ్' నుంచి వచ్చింది. తురూఖ్ అంటే తలుపు తట్టడం. ఆ క్రమంలోనే రాత్రివేళ ఇంటికి వచ్చేవారిని 'తారిఖ్' అంటారు. నక్షత్రాలను కూడా 'తారిఖ్'గా అభివర్ణించటంలోని ముఖ్య ఉద్దేశం ఏమిటంటే, అవి పగటివేళ కనుమరుగై పోయి, రాత్రివేళ మెరుస్తూ ప్రత్యక్షమవుతాయి.

5 ఇక మానవుడు, తాను దేంతో పుట్టించబడ్డాడో చూసుకోవాలి. فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿5﴾

6 అతను ఎగిసిపడే నీటితో పుట్టించబడ్డాడు.[4] خُلِقَ مِن مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿6﴾

7 అది వెన్నెముక, ఛాతీ భాగం మధ్య నుండి వెలువడుతుంది.[5] يَخْرُجُ مِن بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿7﴾

8 నిశ్చయంగా ఆయన, అతన్ని తిరిగి రప్పించుకునే శక్తిని కూడా కలిగి ఉన్నాడు.[6] إِنَّهُ عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿8﴾

9 ఆ రోజు లోగుట్టులన్నీ (రట్టయి) పరికించబడతాయి.[7] يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿9﴾

10 అప్పుడు అతనికంటూ ఏ (అధికార) బలమూ ఉండదు. ఏ సహాయకుడూ ఉండదు.[8] فَمَا لَهُ مِن قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿10﴾

11 వర్షం గల ఆకాశం సాక్షిగా![9] وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿11﴾

3. ప్రతి ప్రాణి (మనిషి)పై దైవదూతలు నియమించబడి ఉన్నారు. వారు అతని సత్కర్మలతోపాటు దుష్కర్మలను కూడా నమోదు చేస్తూ ఉన్నారు. మరి కొంతమంది విద్వాంసుల ప్రకారం ఇక్కడ కనిపెట్టుకుని ఉండే దూతలంటే మనిషిని కాపాడే దూతలని అర్థం. ఉదాహరణకు: అర్రాద్ సూరా 11వ వచనం ప్రకారం మనిషిని కాపాడటానికి దేవుని తరఫున నియమితులైన దైవదూతలుంటారు. వారు మనిషిని ముందు వెనుకా అంటిపెట్టుకుని ఉంటారు.

4. అంటే – వీర్యంతో! రతిక్రీడ పరాకాష్ఠకు చేరినప్పుడు అది ఉధృతంగా – దుముకుతూ– వెలువడుతుంది. ఈ వీర్యకణమే స్త్రీ గర్భాశయంలోకి పోయి – దైవాదేశానుసారం – గర్భధారణకు కారకమవుతుంది.

5. పురుషుని వెన్నెముక నుండి, స్త్రీ ఛాతీభాగం నుంచి ఈ 'నీరు' ఉత్పన్నమవుతుందని అనబడుతోంది. వీరిరువురి నీళ్ళ మిశ్రమంతోనే మానవ సృష్టి ప్రక్రియ మొదలవుతుంది. అయితే దాన్ని ఒకే నీరుగా అభివర్ణించటంలోని ఆంతర్యం ఏమిటంటే అవి రెండూ ఏకమై ఒక్కటిగా అవుతాయి. **'తరాయిబ్'** అంటే కంఠహారం వ్రేలాడుతూ ఉండే (స్త్రీ) ఛాతీ భాగం.

6. అంటే మనిషి చచ్చిన తరువాత అతన్ని తిరిగి బ్రతికించే శక్తిని, అధికారాన్ని దేవుడు కలిగి ఉన్నాడు.

7. అంటే – అంతరంగాలలో దాగి ఉన్న రహస్య విషయాలన్నీ ఆ రోజు బహిర్గతం చేయబడతాయి. ఎందుకంటే వాటి ఆధారంగానే సత్కరించటమో లేక శిక్షించటమో చేయాల్సి ఉంటుంది. "దగా చేసిన ప్రతి వ్యక్తి వెనుక ఒక జెండా ఆనవాలుగా పాతబడుతుంది. వీడు ఫలానా ఫలానా దగుల్బాజీ పనులు చేశాడని ప్రకటించబడుతుంది" అని హదీసులో చెప్పబడింది (సహీహ్ బుఖారీ – కితాబుల్ జిజ్‌యా; ముస్లిం – కితాబుల్ జిహాద్).

8. అంటే – ఆనాడు మనిషి వద్ద దైవశిక్ష నుండి తప్పించుకునే అధికారం ఉండదు. దైవాగ్రహం నుండి అతన్ని కాపాడేవాడు కూడా ఎవడూ ఉండడు.

9. **'రజ్‌వున్'** (رَجْع) అంటే తిరిగి రావటం, మరలటం అని అసలు అర్థం. వర్షం కూడా మళ్లీ మళ్లీ వస్తూ ఉంటుంది. అందుకే వర్షాన్ని 'రజ్‌వున్'గా పేర్కొనటం జరిగింది. మరి కొంతమంది చెప్పేదేమంటే; మేఘాలు సముద్రం నుండే నీటిని గ్రహించి, దాన్ని భూభాగంపై కురిపిస్తాయి. అందుచేత వర్షాన్ని 'రజ్‌వున్'గా అభివర్ణించటం జరిగింది. వర్షం మాటిమాటికీ కురుస్తూ ఉండాలన్న అభిలాషతో అరబ్బులు వర్షాన్ని 'రజ్‌వున్'గా పిలిచారని మరికొందరు వ్యాఖ్యానించారు (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

12 బీటలు వారే భూమి సాక్షిగా![10]

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿12﴾

13 నిశ్చయంగా ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నిర్ణాయకమైన వాక్కు.[11]

إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿13﴾

14 ఇదేదో ఆషామాషీ విషయం కాదు.[12]

وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿14﴾

15 వీళ్లు (ఈ అవిశ్వాసులు) కొన్ని పన్నాగాలు పన్నుతున్నారు.[13]

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿15﴾

16 నేను కూడా ఒక పన్నాగం పన్నుతున్నాను.[14]

وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿16﴾

17 కాబట్టి (ఓ ప్రవక్తా!) నువ్వు అవిశ్వాసులకు కాస్త విడుపు ఇవ్వు.[15] కొన్నాళ్ల పాటు వారిని వదలిపెట్టు.

فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ﴿17﴾

10. అంటే – నేల నుండి మొక్కలు మొలకెత్తేటప్పుడు నేల నెర్రకొడుతుంది. లేక భూమి చీలుతుంది. అలాగే భూమి చీలినపుడే దానిలోపల నుంచి నీటి ఊటలు చిమ్ముకు వస్తాయి. అలాగే ఒక రోజు రానున్నది. ఆ రోజు భూమి బ్రద్దలవుతుంది. అప్పుడు భూగర్భంలో ఉన్న మృతులంతా సజీవులై లేచివస్తారు. అందుకే భూమిని బీటలు వారేదిగా, నెర్రకొట్టేదిగా వ్యవహరించటం జరిగింది.

11. వెనుకటి రెండు ఆయతులలో ఆకాశాన్ని, భూమిని సాక్ష్యంగా పెట్టి ఈ ఆయతులో ఒక ముఖ్య విషయం చెప్పబడింది. అదేమంటే ఈ ఖుర్ఆన్ గ్రంథం విషయాన్ని ఎంతో నిర్దిష్టంగా, ఖచ్చితంగా విడమరచి చెబుతుంది. దీనిమూలంగా సత్యం నుండి అసత్యం, ధర్మం నుండి అధర్మం, మేలిమి నుండి కల్తీ వేరైపోతాయి.

12. అంటే ఇదేదో నవ్వులాట కోసం వచ్చిన వస్తువు కాదు. క్రీడా వస్తువు అంతకన్నా కాదు. కాలక్షేపం కోసం చెప్పబడే కబురు అసలే కాదు. ఇదొక మహదాశయంతో వచ్చిన స్పష్టమైన గ్రంథం.

13. అంటే – అంతిమ దైవప్రవక్త (సఅసం) తెచ్చిన సత్యధర్మాన్ని విఫలం చేయటానికి వాళ్లు కుట్ర పన్నుతున్నారు. లేదా వారు దైవప్రవక్త (సఅసం)ను మోసగించేందుకు ఎత్తుగడ వేస్తున్నారు. మనసులో లేని విషయాన్ని నోటితో పలుకుతున్నారు.

14. వారి కుట్రలు, కుతంత్రాలు నాకు తెలియకుండా లేవు. నేను కూడా వారి కుతంత్రాలకు విరుగుడుగా నా వ్యూహాన్ని రచిస్తున్నాను. **'కైద్'** (كَيْدٌ) అంటే రహస్యంగా పన్నే ఉపాయం, వ్యూహం, ఎత్తుగడ అని అర్థం. అది మంచి ఉద్దేశంతో జరిగితే మంచిదే. చెడు ఉద్దేశంతో జరిగినప్పుడు అది మాయోపాయం, కుట్ర, కుతంత్రం, పన్నాగం, వెన్నుపోటు అనిపించుకుంటుంది.

15. అంటే (ఓ ముహమ్మద్ –సఅసం!) వారిని శిక్షించమని తొందరపెట్టకు. పైగా వారికి తగినంత వ్యవధిని ఇవ్వు. ఈ గడువు లేక విడుపు కూడా దైవవిరోధుల పాలిట ఒక లాంటి వ్యూహరచనే. ఉదాహరణకు ఈ ఆయతులను గమనించండి. “మేము వారిని క్రమేణా – వారికి ఏమాత్రం తెలియకుండానే – వినాశం వైపుకు తీసుకుపోతున్నాము. నేను వారికి విడుపును ఇస్తున్నాను. నా వ్యూహం తిరుగులేనిది.” (అల్ ఆరాఫ్ – 182, 183).

87వ సూరా

అల్ ఆలా

సర్వోన్నతుడు

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 19

పరిచయం

ఇది ముఖ్యంగా ఏకదైవారాధన గురించి బోధించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'ఆలా' (సర్వోన్నతుడు) అన్న పదాన్నే దీనికి పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. దేవుని ఏకత్వం, ఆయనకున్న విశిష్టమైన సృష్టిసామర్థ్యాలను ఈ సూరా ప్రధానంగా వివరించింది. ప్రజలు హితబోధను అనుసరించాలని, అల్లాహ్ శక్తిసామర్థ్యాలను, ఆయన కారుణ్యాన్ని, ఆయన అనుగ్రహాలను, ఆయన ఆగ్రహాన్ని, శిక్షాబహుమానాలను ఇతరులకు గుర్తుచేయాలని ఈ సూరా బోధించింది. మానవులు ఇహలోక జీవితం పట్ల వ్యామోహం పెంచుకున్నారని, కాని నిజానికి మనిషికి పరలోక జీవితమే లక్ష్యం కావాలని, పరలోక జీవితం ఇంత కన్నా ఉన్నతమైనదని, శాశ్వతమైనదని ఈ సూరా ప్రబోధించింది.

అల్ ఆలా[1] సూరా — سُورَةُ الأَعْلَى

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 (ఓ ప్రవక్తా!) సర్వోన్నతుడైన నీ ప్రభువు నామం యొక్క పవిత్రతను కొనియాడు.[2]	سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ①
2 ఆయనే సృష్టించాడు, మరి ఆపైన తీర్చిదిద్దాడు.[3]	الَّذِي خَلَقَ فَسَوّٰى ②
3 ఆయనే (కావలసిన వాటిని తగురీతిలో) నిర్ధారించాడు. పిదప మార్గం చూపించాడు.[4]	وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدٰى ③

1. దైవప్రవక్త (సఅసం) సాధారణంగా జుమా నమాజులోనూ, పండుగల నమాజుల్లోనూ ఈ సూరాను, అల్ గాషియా సూరాను పారాయణం చేసేవారు. అలాగే విత్ర్ నమాజులోని మొదటి రకాత్‌లో కూడా అల్ ఆలా సూరాను పఠించేవారు. రెండవ రకాతులో కాఫిరూన్ సూరా, మూడవ రకాతులో ఇఖ్లాస్ సూరాను సాధారణంగా పఠించేవారు. హజ్రత్ ముఆజ్ (రజి) నమాజులో సుదీర్ఘమైన సూరాలు చదువుతున్నారని ఫిర్యాదు వచ్చినప్పుడు దైవప్రవక్త (స) ఆయనగారికి ఫలానా ఫలానా సూరాలు చదివితే సరిపోతుందని సూచించారు. ఆ సూరాల జాబితాలో ఈ సూరా కూడా ఉంది (సహీహ్ హదీసులలో ఈ వివరాలున్నాయి).
2. అంటే అల్లాహ్ ఔన్నత్యానికి శోభించే విధంగా ఆయన్ని స్తుతించాలి. ఈ సూరాలోని ఈ వాక్యం వచ్చినప్పుడల్లా దైవప్రవక్త (సఅసం), **"సుబ్‌హాన రబ్బియల్ ఆలా"** అనేవారని హదీసు ద్వారా తెలుస్తోంది. (ముస్నదె అహ్మద్ – 1/232; అబూ దావూద్ – కితాబుస్సలాత్; అల్‌బానీ ఈ హదీసును ప్రామాణికమైన హదీసుగా పేర్కొన్నారు.)
3. దీని వివరాల కోసం ఇన్‌ఫితార్ (82వ) సూరా 7వ ఆయతుకు ఇవ్వబడిన పాదసూచికలను చూడండి.
4. అంటే, మంచీ – చెడులనే రెండు మార్గాలను మనుషుల ముందుంచాడు. అలాగే జీవనావసరాలను సమకూర్చాడు. ఈ మార్గదర్శకత్వం పశువులకు కూడా చేయబడింది. ఆహార వస్తువులను ప్రసాదించటంతోపాటు, ఆ వస్తువుల గుణాలను, వాటి లాభనష్టాలను కూడా మనిషికి ఎరుకపరిచాడు. మనిషి వాటిని సద్వినియోగం చేసుకోవాలన్నదే దీని అసలు ఉద్దేశం.

4 మరి ఆయనే పచ్చిక బయళ్లను ఉత్పన్నం చేశాడు.[5]	وَالَّذِیْۤ اَخْرَجَ الْمَرْعٰی ﴿4﴾
5 ఆపైన వాటిని నల్లని చెత్తకుప్పగా చేసేశాడు.[6]	فَجَعَلَهٗ غُثَآءً اَحْوٰی ﴿5﴾
6 మేము నిన్ను చదివిస్తాము–మరి నువ్వు దానిని మరువలేవు.[7]	سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسٰۤی ﴿6﴾
7 అయితే అల్లాహ్ తలచినది మాత్రం (మరువగలవు). ఆయన బహిర్గతమయ్యే దానినీ, గోప్యంగా ఉన్నదానినీ ఎరిగినవాడు.[8]	اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ؕ اِنَّهٗ یَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا یَخْفٰی ﴿7﴾
8 (ఓ ముహమ్మద్ – స!) మేము నీకు సౌలభ్యాన్ని సమకూరుస్తాము.[9]	وَنُیَسِّرُكَ لِلْیُسْرٰی ﴿8﴾
9 కనుక నీవు ఉపదేశం లాభదాయకం అయితే, ఉపదేశిస్తూ ఉండు.[10]	فَذَكِّرْ اِنْ نَّفَعَتِ الذِّكْرٰی ﴿9﴾
10 (అల్లాహ్ పట్ల) భయమున్నవాడు ఉపదేశాన్ని గ్రహిస్తాడు.[11]	سَیَذَّكَّرُ مَنْ یَّخْشٰی ﴿10﴾

5. వాటిని పశువులు మేస్తాయి.

6. ఎండిపోయిన గడ్డిని **'ఘుసాఅన్'** (غُثَآءً) గా వ్యవహరిస్తారు. **'అహ్వా'** (اَحوٰی) అంటే నల్లగా మార్చేయటం. ఒకప్పుడు పచ్చగా నవనవలాడుతూ ఉండే గడ్డిని మేము తరువాత చెత్తాచెదారంగానూ, కసువుగానూ మార్చేస్తాము అని భావం.

7. దైవదూత జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం) దైవవాణిని తీసుకుని వచ్చినప్పుడు మహాప్రవక్త (సఅసం) దాన్ని కంఠస్తం చేసుకునేందుకు తొందరపడేవారు. దైవవాణి (ఖుర్ఆన్)ని మరచిపోతానేమోనన్న భయం ఆయనకు ఉండేది. దానికోసం కంగారు పడాల్సిన అవసరం లేదని, తాను అవతరింపజేసిన వాణి (వహీ)ని చదివింపజేసి, దాన్ని జ్ఞాపకం ఉంచేలా చేసే బాధ్యత తనదని దేవుడు ఈ వాక్యంలో తన ప్రవక్తకు అభయం ఇచ్చాడు. ఒకవేళ అల్లాహ్ ఏ విషయాన్నయినా మరపింపజేయదలచుకుంటే అది వేరే విషయం. కాని అలా జరగలేదు కూడా. తనపై అవతరింపజేయబడిన ఖుర్ఆన్ గ్రంథం దైవప్రవక్త (సఅసం)కు ఆసాంతం కంఠస్థం అయింది. అయితే ఖుర్ఆన్ గ్రంథంలో – దేవుడు రద్దు పరచదలచిన ఆయతులను మరపింపజేస్తాడని కొందరు పండితులు అభిప్రాయపడ్డారు (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

8. అంటే – ఖుర్ఆన్ భాగాలలో నీవు బిగ్గరగా పలికేదీ, లోలోపల పలికేదీ, అందరికీ తెలిసేవిధంగా ఆచరించేదీ, గోప్యంగా ఆచరించేదీ – అంతా అల్లాహ్‌కు తెలుసు. ఆయన నుండి ఏ విషయం కూడా దాగిలేదు.

9. అంటే – దివ్య ఖుర్ఆన్ కంఠపాఠాన్ని, దాని ప్రకారం ఆచరించటాన్ని నీకు సులభతరం చేస్తాము. ఖుర్ఆన్ చూపే మార్గంలో పురోగమించటాన్ని కూడా మేము క్రమేణా సులభతరం చేస్తాము. స్వర్గానికి పోయే మార్గాన్ని మేము నీకు సులువు చేస్తాము. శుభాలతో నిండిన ఉపదేశాలను, కర్మలను మేము నీ కొరకు తేలిక చేస్తాము. మేము నీ కొరకు ఆమోదించే ధర్మశాస్త్రాన్ని (షరీయతు) కూడా ఎంతో సరళమైనదిగా, స్థిరమైనదిగా, అనువైనదిగా, సమతూకంతో కూడుకున్నదిగా చేస్తాము. అందులో ఎలాంటి వక్రతగానీ, ఆటంకంగానీ, అపసవ్యతగానీ, ఇబ్బందిగానీ ఉండదు.

10. ఎవరికయినా హితబోధ ప్రయోజనకరం అవుతుందనుకుంటేనే హితబోధ చేయి. హితబోధకు, శిక్షణకు సంబంధించిన ఒక సూత్రం ఈ ఆయతు ద్వారా విశదీకరించబడింది (ఇబ్నె కసీర్). ఇమామ్ షౌకానీ దీనిని ఈ భావంలో తీసుకున్నారు: ప్రవక్తా! మీరు హితబోధ చేస్తూ ఉండండి. అది ప్రయోజనదాయకం అయినా కాకపోయినా సరే; మీరు మాత్రం తప్పనిసరిగా సందేశాన్ని అందజేస్తూ ఉండాల్సిందే.

11 దౌర్భాగ్యుడు మాత్రమే దాన్ని దాట వేస్తాడు.[12]

وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى ﴿١١﴾

12 వాడు పెద్ద (ఘోరమైన) అగ్నిలోకి ప్రవేశిస్తాడు.

الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى ﴿١٢﴾

13 వాడందులో చావనయినా చావడు, బ్రతకనయినా బ్రతకడు.[13] (రెంటికీ మధ్య దుర్భరస్థితిలో ఉంటాడు).

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿١٣﴾

14 పవిత్రుడైనవాడు ఖచ్చితంగా సాఫల్యం పొందాడు.[14]

قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّى ﴿١٤﴾

15 అతను తన ప్రభువు నామాన్ని స్మరించాడు. నమాజు ఆచరించాడు.

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ﴿١٥﴾

16 కాని మీరు మాత్రం ప్రాపంచిక జీవితానికే ప్రాముఖ్య మిస్తున్నారు.

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾

17 వాస్తవానికి పరలోకం ఎంతో మేలైనది, ఎప్పటికీ మిగిలి వుండేది.[15]

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾

18 ఈ విషయాలు మునుపటి గ్రంథాలలోనూ ఉన్నాయి.

إِنَّ هَٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٨﴾

19 (అంటే) ఇబ్రాహీము, మూసాల గ్రంథాలలో!

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿١٩﴾

11. మనసులో దైవభీతిగలవారు, తమ జీవితాలను తీర్చిదిద్దుకోవాలన్న తపనగలవారు నీ ఉపదేశం ద్వారా తప్పకుండా లబ్ధి పొందుతారు. అలాంటివారి విశ్వాసం నీ బోధ మూలంగా మరింత దృఢతరం అవుతుంది.

12. నీ ఉపదేశాలు వారి బుర్రకెక్కవు. ఎందుకంటే దైవధిక్కార వైఖరిపై పాతుకుపోయిన కారణంగా, నిరంతరం పాపాలు చేస్తూ ఉండటం వల్ల వారి హృదయాలకు తుప్పు పట్టింది. వారి మేధ ముకుళించుకుపోయింది.

13. నరకానికి ఆహుతి అయ్యే వారిలో కొందరు శాశ్వతంగా నరకయాతనను అనుభవిస్తారు. మరికొందరి వ్యవహారం తద్భిన్నంగా ఉంటుంది. వారు నరకంలో కొంతకాలం మాత్రమే ఉంచబడతారు. దేవుడు వారికి ఒకలాంటి చావును కూడా ఇస్తాడు. వారు అగ్నిలో మాడి బొగ్గులా తయారవుతారు. ఆ తరువాత దేవుడు తన ప్రవక్తల సిఫారసుపై వారిని వర్గాలుగా, సమూహాలుగా బయటికి తీస్తాడు. వారంతా స్వర్గకాలువలో ముంచబడతారు. స్వర్గవాసులు కూడా వారిపై నీళ్ళు కుమ్మరిస్తారు. ఆ విధంగా వారు సజీవులవుతారు – వరద వెల్లువలో కొట్టుకువచ్చిన చెత్తకుప్పపై మొలకెత్తిన విత్తనం మాదిరిగా! (సహీహ్ ముస్లిం – కితాబుల్ ఈమాన్).

14. తమ ఆంతర్యాన్ని నైతికపు రుగ్మతల నుండి, పాపిష్టికరమైన ఆలోచనల నుండి, బహుదైవోపాసనా కాలుష్యం నుండి రక్షించుకుని ఏకాగ్రతతో నిజప్రభువు మార్గాన్ని అవలంబించినవారు, దైవదాస్యమే జీవిత పరమావధిగా భావించినవారు నిశ్చయంగా కృతార్థులవుతారు. వారి జీవితం ధన్యమవుతుంది.

15. ఎందుకంటే ప్రాపంచిక జీవితం క్షణభంగురం. పరలోకం శాశ్వతం. విజ్ఞుడైనవాడు తాత్కాలిక వస్తువుకు బదులు శాశ్వత వస్తువునే కోరుకుంటాడు.

88 వ సూరా

అల్ గాషియహ్

క్రమ్ముకొనే ఆపద

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 26

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా ఏకదైవారాధన, తీర్పుదినాల గురించి ప్రస్తావించింది. ఈ సూరా మొదటి ఆయతులో వచ్చిన పదాలనే దీనికి పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. ఈ సూరాలో తీర్పుదినం గురించి వివరాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఆనాటి భయానక పరిస్థితులలో ప్రజలు దిక్కుతోచని రీతిలో ఉంటారు. ఈ సూరాలో దుర్మార్గానికి, సన్మార్గానికి మధ్య భేదాన్ని గురించి సోదాహరణంగా వివరించడం జరిగింది. అవిశ్వాసులు భగభగలాడే అగ్నిలోకి ప్రవేశిస్తారు. తీవ్రమైన పరాభవానికి గురవుతారు. వారి ముఖాలు క్రిందికి వేలాడు తుంటాయి. వారికి సలసల కాగే నీరు తాగడానికి ఇవ్వబడుతుంది. ఎండిన ముళ్ళగడ్డి తినడానికి ఇవ్వబడుతుంది. దాని వల్ల బలమూ లభించదూ, ఆకలీ తీరదు. కాగా; విశ్వాసులు శాశ్వత స్వర్గవనాలు పొంది ఆనందిస్తారు. ఈ సూరాలో అల్లాహ్‌కు గల విశిష్టమైన సృష్టి సామర్థ్యాన్ని వివరించడం జరిగింది. సత్యానికి దూరంగా పోయినవారు, అల్లాహ్‌ను తిరస్కరించినవారు అద్భుతమైన ఒంటెలను, ఆకాశాన్ని, పర్వతాలను, భూమిని ఆయన ఎలా సృష్టించినదీ చూడాలని ఉద్బోధించబడింది.

అల్ గాషియహ్[1] సూరా	سُورَةُ الغَاشِيَةِ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 క్రమ్ముకునే ఆపద సంగతిగాని నీకు చేరిందా?[2]	هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ الْغَاشِيَةِ ﴿1﴾
2 ఆ రోజు ఎన్నో ముఖాలు అవమానంతో పాలిపోయి ఉంటాయి.[3]	وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿2﴾
3 శ్రమిస్తూ, అలసి సొలసి ఉంటాయి.[4]	عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ﴿3﴾

1. కొన్ని ఉల్లేఖనాల ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) జుమా నమాజు సందర్భంగా జుమా సూరాతోపాటు అల్ గాషియహ్ సూరా కూడా పారాయణం చేసేవారు. (ముఅత్తా ఇమామ్ మాలిక్)
2. **గాషియహ్** (ఆవరించేది) అంటే ప్రళయం అని భావం. దాని భీతావహస్థితి ప్రాణులందరిపై క్రమ్ముకుంటుంది.
3. అంటే అవిశ్వాసుల, అవిధేయుల ముఖాలన్నమాట. పరాభవంతో వారి తలలు క్రిందికి వంగిపోయి ఉంటాయి. ముఖాలపై ఏమాత్రం కళ ఉండదు సరికదా ఉదాసీనత ఆవరించి ఉంటుంది.
4. **'నాసిబతున్'** అంటే అలసటతో ఢీలా పడిపోవటం అని అర్థం. ఆనాటి పరిశ్రమ ఎంత తీవ్రమైనదంటే, దాని ధాటికి వారు కోలుకోలేనంతగా అలసిపోతారు.

   మరొక అర్థం ప్రకారం వారు ప్రపంచంలో ఎంతో శ్రమించారు. ఎన్నో కర్మలు చేసుకున్నారు. కాని వారు అవలంబించిన మతం మిథ్య కావటం వల్ల వారు చేసిన కర్మలు వ్యర్థమైపోతాయి. చివరకు వారు నరకాగ్నికి ఆహుతి కావలసివస్తుంది. ఈ భావార్థం ప్రకారం ఈ వాక్యం క్రైస్తవుల నేపథ్యంలో అనబడిందని హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) భావించారు (సహీహ్ బుఖారీ – అల్ గాషియహ్ సూరా తాత్పర్యం).

4 వారు మండే అగ్నికి ఆహుతి అవుతారు.
تَصْلَىٰ نَارًا حَامِيَةً ﴿4﴾

5 వారికి ఉడికే చెలమ నీరు త్రాగించబడుతుంది.[5]
تُسْقَىٰ مِنْ عَيْنٍ آنِيَةٍ ﴿5﴾

6 వారికి తినడానికి ముండ్ల చెట్టు తప్ప వేరొకటి ఆహారంగా దొరకదు.[6]
لَّيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِن ضَرِيعٍ ﴿6﴾

7 అది వారిని లావుగానూ చేయదు, వారి ఆకలిని కూడా తీర్చదు.
لَّا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِن جُوعٍ ﴿7﴾

8 మరెన్నో ముఖాలు ఆనాడు నవనవలాడుతూ ఉంటాయి.
وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿8﴾

9 వారు తమ కృషిపై సంతోషంతో ఉంటారు,
لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿9﴾

10 ఉన్నతమైన స్వర్గంలో ఉంటారు.
فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿10﴾

11 వారక్కడ ఎలాంటి అపసవ్యమైన మాట వినరు.
لَّا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً ﴿11﴾

12 అందులో (అద్భుతంగా) ప్రవహించే ఒక సెలయేరు ఉంటుంది.
فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿12﴾

13 (ఇంకా) అందులో (రాజసం ఉట్టిపడే) ఎత్తయిన పీఠాలు వేయబడి ఉంటాయి.
فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿13﴾

14 వారికెదురుగా (మధు) పాత్రలు పేర్చబడి ఉంటాయి.
وَأَكْوَابٌ مَّوْضُوعَةٌ ﴿14﴾

15 వరుసగా వేయబడిన దిండ్లు ఉంటాయి.
وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿15﴾

16 అన్ని వైపులా పట్టు తివాచీలు పరచబడి ఉంటాయి.[7]
وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿16﴾

5. **'ఉడికే నీరు'** అంటే అత్యంత వేడి నీరు అన్నమాట (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

6. ఇదొక రకమైన ముండ్ల వృక్షం. ఇది ఎండిపోయినప్పుడు దీని ఆకులను తినడానికి పశువులు సయితం ఇష్టపడవు. ఇది కూడా జెముడు వృక్షంలాగా ఎంతో చేదుగా, చెండాలంగా ఉంటుంది. దానివల్ల శరీరానికి బలం ఎలాగూ చేకూరదు. పోనీ, ఆకలిబాధ అన్నా తీరుతుందా అంటే అదీ జరగదు.

7. ఇక స్వర్గవాసుల పరిస్థితి! వారు నరకవాసులకు భిన్నంగా ఎంతో హాయిగా, ఆనందంగా, భోగభాగ్యాలను ఆస్వాదిస్తూ ఉంటారు. **'ఐనున్'** (ఊట) అనేది మచ్చుకు ఒకటి చెప్పబడింది. నిజానికి అలాంటి ఊటలు లెక్కకు మించినవి ఉంటాయి. అక్కడ పరచబడిన తివాచీలుగానీ, వేయబడిన ఆసనాలుగానీ, పేర్చబడిన మధు పాత్రలుగానీ – అవన్నీ స్వర్గవాసుల భోగభాగ్యాలకు దర్పణం వంటివి.
'నమారిఖు' (نَمَارِقُ) అంటే దిండ్లు; **జరాబియ్యు** (زَرَابِيُّ) అంటే తివాచీలు, పరుపులు; **'మబ్‌సూసహ్'** (مَبْثُوثَةٌ) అంటే పరచబడి ఉన్నవి అని అర్థం.

17 ఏమిటి, ఒంటెలు ఎలా సృష్టించబడ్డాయో వారు చూడటం లేదా?[8]	أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ (17)
18 ఆకాశం ఎలా ఎత్తుగా చేయబడిందో వారు గమనించటం లేదా?[9]	وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ (18)
19 పర్వతాలు ఎలా పాతిపెట్టబడ్డాయో తిలకించటం లేదా?[10]	وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ (19)
20 భూమి ఎలా (విశాలంగా) పరచబడి ఉన్నదో వారు వీక్షించటం లేదా?[11]	وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ (20)
21 కనుక (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు మాత్రం బోధపరుస్తూ ఉండు. నీవు హితబోధ చేసేవాడివి మాత్రమే.[12]	فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنتَ مُذَكِّرٌ (21)
22 నీవు వారిపై కావలివాడవు కావు.[13]	لَّسْتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرٍ (22)
23 అయితే విముఖత చూపి, తిరస్కరించినవాణ్ణి,	إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ (23)
24 అల్లాహ్ అతనికి చాలాపెద్ద శిక్ష విధిస్తాడు.[14]	فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ (24)

8. ఒంటె అరేబియాలో సుప్రసిద్ధ పశువు–అది వారి 'ఎడారి ఓడ.' దానిపై వారు సుదీర్ఘ ప్రయాణాలు చేస్తారు. అందుకే దేవుడు ఇక్కడ ఒంటెను ప్రస్తావించి దాని సృష్టిపై యోచన చెయ్యమని పిలుపు ఇచ్చాడు. చూడండి! దేవుడు మీకు ఎంత గొప్ప 'ఉనికి' ని స్వాధీనం చేశాడో! ఆ జంతువులో ఉన్న అసాధారణ శక్తిని గురించి ఆలోచించారా? అయినా అది మీకు లోబడి, మీరు చెప్పినట్లు చేస్తుంది. తనపై ఎంతబరువు మోపినా మోస్తుంది. ఎంతసేపు నడిపించినా అలసిపోకుండా నడుస్తుంది. మీ సేవలో అది నిరంతరం నిమగ్నమై ఉంటుంది. మీరు దాన్ని కోసి, దాని మాంసాన్ని భుజిస్తారు. దాని పాలు తాగుతారు. దాని రోమాలతో దుప్పట్లవంటివి తయారుచేసి చలికాలంలో ఉపయోగిస్తారు. ఇన్ని రకాలుగా మీకు ఉపయోగపడుతున్న ఒంటె నిర్మాణంపై మీరెన్నడైనా ఆలోచించారా? దాని నిర్మాత గురించి చింతన చేశారా?

9. ఆకాశం ఎంత ఎత్తుగా ఉందో చూడండి! 500 సంవత్సరాలు ప్రయాణించినా అందుకోజాలని ఎత్తు ఉన్న ఆకాశం ఎలాంటి స్థంభం కూడా లేకుండా నిలబడి ఉంది. మరి ఈ గగన మండలంలో ఎలాంటి అవరోధంగానీ, వక్రతగానీ కనిపించదు. పైగా మేము దాన్ని నక్షత్రాలతో ముస్తాబు చేశాము.

10. భూమి కదలకుండా స్థిరంగా ఉండేందుకుగాను మేము ఏ విధంగా అందులో పర్వతాలను – మేకులుగా – పాతిపెట్టామో మీరు చూడటం లేదా? మరి ఆ భూమిలోపల ఉన్న ఖనిజ సంపద ద్వారా, చమురు సంపద ద్వారా మీరు పొందుతున్న ప్రయోజనం కూడా గమనించదగినదే కదా!

11. అంటే ఏ విధంగా నేల విస్తృతంగా పరచబడిందో, మరి ఏ విధంగా మీ మనుగడకు అనుకూలంగా చేయబడిందో ఆలోచించండి! దానిపై మీరు ప్రయాణిస్తున్నారు. నిర్మాణాలు చేపడుతున్నారు. వ్యవసాయం, వర్తకం చేస్తున్నారు.

12. అంటే, ఉపదేశించటం, ధర్మప్రచారం చేయటం వరకే నీ పని. అంతకుమించి నీ మీద వేరే బాధ్యత లేదు.

13. వారిని బలవంతంగా లాక్కుని వచ్చి ఇస్లాంలో చేర్చటం నీ పనికాదు. ఈ ఆయతు హిజ్రత్‌కు పూర్వం అవతరించినదని, హిజ్రత్ తరువాత ఈ ఆదేశం రద్దు పరచబడినదని కొంతమంది భావిస్తున్నారు.

25 ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ వారు మా వద్దకే తిరిగి రావలసి ఉన్నది.	إِنَّ إِلَيْنَآ إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾
26 మరి వారి నుండి లెక్క తీసుకునే బాధ్యత మాపైనే ఉంది.[15]	ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُم ﴿٢٦﴾

14. అంటే – శాశ్వతమైన నరక యాతనకు గురిచేస్తాడు.

15. దీనికి సమాధానంగా **"అల్లాహుమ్మ! హాసిబ్నా హిసాబన్ య్యసీరా"** (ఓ అల్లాహ్! మా నుండి తేలికపాటి లెక్క తీసుకో) అనే దుఆను పఠించాలని చెబుతారు. మహాప్రవక్త (సఅసం) కొన్ని కొన్ని నమాజులలో ఈ దుఆ చేసేవారని కూడా ఇంతకుముందు ఇన్షిఖాఖ్ సూరాలో వచ్చింది. కాని ఆయన (సఅసం) ప్రత్యేకంగా ఈ ఆయతుకు జవాబుగా పఠించినట్లు మాత్రం రూఢీ కాలేదు.

89 వ సూరా

అల్ ఫజ్ర్

ఉషోదయం

అవతరణ: మక్కాలో

ఆయతులు: 30

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా తీర్పుదినం గురించి బోధించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన ప్రస్తావన ఆధారంగా ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. తీర్పుదినపు భయానక పరిస్థితులను ఈ సూరా వర్ణించింది. ఆ రోజున భూమి పూర్తిగా చదును చేయబడుతుంది. పంక్తులు తీరిన దైవదూతలతో అల్లాహ్ ప్రత్యక్షమవుతాడు. నరకం తీసుకురాబడుతుంది. గుణపాఠం గ్రహించడానికి గాను ఈ సూరాలో గతకాలాలకు చెందిన మూడు జాతుల ప్రస్తావన వచ్చింది. ఆద్‌జాతి, సమూద్ జాతి, ఫిర్ఔన్ జాతిప్రజల గురించి వివరిస్తూ, వారు సత్యాన్ని తిరస్కరించినందుకుగాను, అల్లాహ్‌ను కాదన్నందుకు గాను తీవ్రంగా శిక్షించబడిన వైనాన్ని తెలియజేసింది. ఈ సూరాలో అనేక నైతిక ప్రమాణాలను కూడా బోధించడం జరిగింది.

అల్ ఫజ్ర్ సూరా	سُورَةُ الفَجْرِ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
1 ఉషోదయం సాక్షిగా![1]	وَالْفَجْرِ ﴿١﴾
2 పది రాత్రుల సాక్షిగా![2]	وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾

1. ఇక్కడ **'ఉషోదయం'** (ఫజ్ర్) అంటే అర్థం సాధారణ ఉదయమే. ఏదో ఒక ప్రత్యేక దినానికి చెందిన ఉదయం కాదు.

2. **'పది రాత్రులు'** అంటే జుల్‌హిజ్జ నెలలోని మొదటి పది రాత్రులని అత్యధిక మంది ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు. హదీసుల ద్వారా కూడా ఈ పదిరాత్రుల ప్రాముఖ్యం విదితమవుతోంది. "జుల్‌హిజ్జ నెలలోని ప్రథమ దశకంలో చేసిన పుణ్యకార్యాలు అల్లాహ్‌కు అన్నిటికన్నా ఎక్కువ ప్రియమైనవి. ఆఖరికి దైవమార్గంలో

3 సరి, బేసి (సంఖ్య)ల సాక్షిగా![3]

وَّالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿3﴾

4 గడచిపోతున్నప్పటి రాత్రి సాక్షిగా![4]

وَالَّيْلِ اِذَا يَسْرِ ﴿4﴾

5 ఏమిటి, బుద్ధిజ్ఞానం కలవానికి ఇందులోని ప్రమాణాలు చాలవా?[5]

هَلْ فِىْ ذٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِىْ حِجْرٍ ﴿5﴾

6 నీ ప్రభువు ఆద్ జాతివారి పట్ల ఎలా వ్యవహరించాడో నీవు చూడలేదా?[6]

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿6﴾

7 ఎత్తయిన స్తంభాల వారైన 'ఇరము' పట్ల[7] (నీ ప్రభువు చేసిన వ్యవహారం ఏమిటో గమనించలేదా)?

اِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿7﴾

8 అలాంటి (శక్తి గల) వారు పట్టణాలలో అసలు సృష్టించబడ లేదు.[8]

الَّتِىْ لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِى الْبِلَادِ ﴿8﴾

జరిపిన పోరాటం కూడా దీనంతగా ప్రియమైనది కాదు. అయితే మనిషి అమరగతి నొందే పోరాటం సంగతి వేరు" అని మహాప్రవక్త (స) ప్రవచించారు. (బుఖారీ – పండుగల ప్రకరణం)

3. అంటే – సరిసంఖ్య, బేసిసంఖ్య అని ఒక అర్థం. లేదా జతల రూపంలో మరియు బేసి రూపంలో ఉండే వస్తువులు అని ఇంకొక అర్థం. మరికొంతమంది అభిప్రాయం ప్రకారం వాస్తవానికి ఇది సృష్టిపై ప్రమాణం. ఎందుకంటే సృష్టిలో ఏ వస్తువైనా ఒంటరిగా ఉంటుంది లేక జంటగానైనా ఉంటుంది. అంతకుమించి వేరే రకం ఏదీ సృష్టిలో లేదు (ఐసరుత్తఫాసీర్).

4. అంటే రాకపోకలు సాగించే రాత్రి అన్నమాట. ఎందుకంటే 'సైర్' (సంచారం) అనేది రావటానికి, పోవటానికి కూడా వర్తిస్తుంది.

5. **'హిజ్రున్'** (حِجْرٌ) అంటే ఆపటం, వారించటం అని అర్థం. మానవ బుద్ధిజ్ఞానాలు కూడా మనిషిని చెడుపనుల నుండి వారిస్తాయి. అందుకే మనిషిలోని బుద్ధిని, విజ్ఞతను కూడా 'హిజ్రున్'గా అభివర్ణించటం జరిగింది. ఈ సూరాలోని మొదటి ఐదు ఆయతులలో చేయబడిన ప్రమాణాలకు సమాధానం 14వ ఆయతులో (నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు మాటేసి ఉన్నాడు అని) ఇవ్వబడింది. ధిక్కార వైఖరికి పాల్పడిన అనేక జాతులను దేవుడు ఇక్కడ ప్రస్తావించి, ఆఖరికి వాటికి పట్టిన దుర్గతిని తెలియజేశాడు. ఓ మక్కా వాసులారా! మీరు గనక ముహమ్మద్ (సఅసం) పట్ల అవలంబిస్తున్న తిరస్కార వైఖరిని మానుకోకపోతే మీకూ అదే గతి పడుతుందని హెచ్చరించటం ప్రధాన ఉద్దేశం.

6. ఆద్ జాతి వారి వైపుకు దేవుడు హూద్ అనే ప్రవక్తను పంపాడు. కాని ఆద్‌వారు హజ్రత్ హూద్ (అలైహిస్సలాం) మాటలను పెడచెవిన పెట్టారు. ఆఖరికి దేవుడు వారిపై ప్రచండమైన పెనుగాలిని పంపాడు. ఆ పెనుగాలి నిరంతరం ఏడు రాత్రులు, ఎనిమిది పగళ్లూ కొనసాగింది (అల్ హాఖ్ఖ : 7 – 10). దాంతో వారు సర్వనాశనం అయ్యారు.

7. **'ఇరము'** అనే వ్యక్తి ఆద్‌జాతి వారికి మూల పురుషుడు. వంశవృక్షం ప్రకారం ఆద్ బిన్ ఔస్ బిన్ ఇరమ్ బిన్ సామ్ బిన్ నూహు (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్). వీళ్లు ప్రాచీన ఆద్‌జాతి వారన్నమాట. **'స్తంభాల వారు'** గా వ్యవహరించటంలోని మర్మం ఏమిటంటే, వాళ్ళంతా చాలా పొడుగాటివారు. మహాబలురు. మంచి శరీరదారుఢ్యం గలవారు. వారికి తమ శక్తిసామర్థ్యాలపై అపారమైన నమ్మకం ఉండేది. ఈ గర్వం వల్లనే వారు దైవసందేశాన్ని త్రోసిపుచ్చారు. దానికి తోడు వారు భవన నిర్మాణాలలో, కళలలో మంచి ప్రావీణ్యం ఉన్నవారు. కళ్లు చెదిరే కట్టడాలను కట్టేవారు. 'ఎత్తయిన స్తంభాలవారు' అన్న బిరుదుకు ఇది కూడా ఒక కారణమే.

8. అంటే – శక్తియుక్తుల రీత్యా, శరీరదారుఢ్యం దృష్ట్యా అలాంటి జనులు లోకంలో పుట్టించబడనేలేదు. **"మాకన్నా**

9 లోయలో పెద్ద పెద్ద కొండరాళ్ళను చెక్కిన సమూదు వారి పట్ల[9] (జరిగిందేమిటో నీవు గమనించలేదా?)

وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ⑨

10 మేకులవాడైన ఫిరౌను పట్ల[10] (నీ ప్రభువు ఏ విధంగా వ్యవహరించాడో నీకు తెలియదా)?

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ⑩

11 వాళ్ళంతా పట్టణాలలో (రాజ్యాలలో) చెలరేగిపోయిన వాళ్లే.

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ⑪

12 మరి వారు వాటిలో ఎంతో అరాచకాన్ని సృష్టించారు.

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ⑫

13 అందువల్ల (ఎట్టకేలకు) నీ ప్రభువు వారందరిపై శిక్షా కొరడాను ఝుళిపించాడు.[11]

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ⑬

14 నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు (వారి కోసం) మాటేసి ఉన్నాడు.[12]

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ⑭

15 మనిషి పరిస్థితి ఎలాంటిదంటే అతని ప్రభువు అతన్ని పరీక్షించదలచి అతనికి గౌరవమర్యాదలను, అనుగ్రహ భాగ్యాలను ప్రసాదించినపుడు అతను (ఉబ్బి తబ్బిబ్బై), "నా ప్రభువు నన్ను గౌరవనీయుణ్ణి చేశాడయా!" అనంటాడు.[13]

فَأَمَّا الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ⑮

16 మరి ఆయన అతన్ని (మరో విధంగా) పరీక్షించదలచి, అతని ఉపాధిని కుదించినప్పుడు, "అయ్యో! నా ప్రభువే నన్ను పరాభవానికి గురిచేశాడు!"[14] అని వాపోతాడు.

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ⑯

ఎక్కువ బలవంతులెవరున్నారు?" అని వారు మిడిసి పడేవారు (హామీమ్ సజ్దా – 15).

9. ఇది హజ్రత్ సాలెహ్ (అలైహిస్సలాం) గారి జాతి. దేవుడు వీళ్ళకి పర్వతాలను సయితం తొలచి అందమైన భవనాలను, గుహలను నిర్మించే కళను ప్రసాదించాడు. "మీరు కొండలను తొలచి విర్రవీగుతూ వాటిలో మీ నివాస గృహాలను నిర్మిస్తారు" (షుఅరా– 149) అన్న దివ్యఖుర్ఆన్ వచనం కూడా ఈ సందర్భంగా గమనించదగినదే.

10. అంటే పెద్ద సైన్యంగల వాడని భావం. వాడు సామ్రాజ్య విస్తరణ నిమిత్తం వెడలినప్పుడల్లా మేకులు పాతి గుడారాలు వేయబడేవి. లేదా ఆ నిరంకుశరాజు (ఫిరౌను) మేకుల ద్వారా ప్రజలను చిత్రహింసలు పెట్టి చంపేవాడని ఇంకొక అర్థం (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

11. అంటే – నీ ప్రభువు వారందరిపై ఆకాశం నుంచి శిక్షను అవతరింపజేసి సర్వనాశనం చేయటమేగాక, భావితరాల వారి కోసం వారి దుర్గతిని ఒక గుణపాఠ సూచనగా చేశాడు.

12. అంటే – ఆయన అన్ని జాతులను, అన్ని సమూహాలను కనిపెట్టుకుని ఉన్నాడు. ప్రతి ఒక్కరికీ అవకాశం ఇస్తూపోతున్నాడు. వారి ఉనికి లోకానికి చాలా ప్రమాదకరంగా పరిణమించినపుడు వారిని శిక్షిస్తాడు. పరలోక శిక్ష ఎలాగూ ఉంటుంది. మరికొందరికి దేవుడు ఇహలోకంలో పూర్తిగా విడుపు ఇచ్చినప్పటికీ పరలోకంలో మాత్రం వారిని వదలిపెట్టడు.

13. అంటే – దేవుడు ఎవరికయినా ప్రాపంచిక సిరిసంపదలను, పదవులను ప్రసాదించినపుడు, దేవుడు తనను అమితంగా కటాక్షించాడని అతను సంబరపడిపోతాడు. నిజానికి ఈ ఆస్తిపాస్తులు, ఆలుబిడ్డలు, అధికారాలు – అతన్ని పరీక్షించే నిమిత్తమే ప్రసాదించబడ్డాయి.

17 అది (వాస్తవం) కాదు.[15] అసలు విషయం ఏమిటంటే మీరు అనాథలను ఆదరించరు.[16]	كَلَّا بَل لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾
18 నిరుపేదలకు అన్నంపెట్టే విషయంలో ఒకర్నొకరు ప్రోత్స హించుకోరు.	وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾
19 ఇంకా మీరు (మృతుల) ఆస్తిపాస్తులను సమీకరించి, స్వాహా చేస్తారు.[17]	وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾
20 మీరు ధనాన్ని విపరీతంగా ప్రేమిస్తారు.[18]	وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾
21 (మీ ధోరణి సరైనది) కాదు.[19] భూమి దంచి దంచి చదునుగా చేయబడినప్పుడు....	كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾
22 నీ ప్రభువు (స్వయంగా) వరుసలు తీరిన దైవదూతల సమేతంగా ఏతెంచినపుడు[20]....	وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾
23 నరకం సయితం తేబడిననాడు[21]... ఆనాడు మనిషికి జ్ఞానో దయం అవుతుంది. కాని ఆ రోజు జ్ఞానం కలిగి ఏం లాభం?[22]	وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ وَأَنَّىٰ لَهُ الذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾

14. దేవుడు ఆర్థిక ఇబ్బందులకు లోనుచేసి పరీక్షించినపుడు, మనిషి దైవకటాక్షంపైనే సందేహపడతాడు. ఆ పైవాడే తనను అవమానపరచినపుడు ఎవరికి చెప్పి ఏం లాభం? అని నిందిస్తాడు.

15. మనిషి ఈ రకంగా ఆలోచించటం సరైంది కాదు. దేవుడు కలిమిని తన ప్రియతమ భక్తులకూ ఇస్తాడు, అవిధేయులకు కూడా ఇస్తాడు. అలాగే ఆయన తన సజ్జన దాసులను కూడా లేమికి గురిచేస్తాడు. దుర్మార్గులను కూడా ఇక్కట్లకు లోనుచేస్తాడు. ఈ కలిమి లేములు సర్వసాధారణం. ఈ రెండు స్థితుల ద్వారా దేవుడు పరీక్షిస్తాడు. రెండు అవస్థల్లో కూడా నిగ్రహం, సంయమనం పాటించిన మనిషే యుక్తిపరుడు. లేమిలో కృంగిపోకుండా, కలిమిలో పొంగిపోకుండా దైవానికి విధేయత చూపాలి. ముఖ్యంగా లేమిలో సహనం వహించాలి. కలిమిలో కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవాలి. ఈ రకంగా మసలుకున్నవాడు దేవుడు పెట్టిన పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడవుతాడు.

16. తండ్రిలేని బిడ్డలు ఆదరణకు అర్హులు. కాని పేరాశకు గురైనవారు అనాథలను ఆదరించరు. దైవప్రవక్త (సఅసం) ఇలా ప్రవచించారు : "ఏ ఇంట అనాథ పట్ల సద్వ్యవహారం జరుగుతుందో ఆ ఇల్లు అత్యుత్తమమైనది. మరే ఇంట అనాథ పట్ల దుర్వ్యవహారం జరుగుతుందో ఆ ఇల్లు అధ్వాన్నమైనది." ఆ తరువాత ఆయన (సఅసం) తన చేతి వ్రేళ్ళ ద్వారా సైగ చేస్తూ, "నేనూ, అనాథను పోషించేవాడు స్వర్గంలో ఈ విధంగా (దగ్గర దగ్గరగా) ఉంటాము" అని అన్నారు. (అబూ దావూద్ – కితాబుల్ అదబ్).

17. అంటే – ఆ ఆస్తి ధర్మసమ్మతంగా వస్తోందా? లేక అక్రమ రీతిలో సంక్రమిస్తోందా? అని కూడా ఆలోచించకుండా వచ్చింది వచ్చినట్టు తీసేసుకుంటారు.

18. వారి మనసంతా ధనం పట్ల ప్రేమతో నిండిపోయింది. మరోవిధంగా చెప్పాలంటే వారు ధన వ్యామోహంలో దారుణంగా చిక్కుకుపోయారు.

19. అంటే – మీరిలా విచ్చలవిడిగా వ్యవహరించరాదు. ఎందుకంటే ఒక రోజు రానున్నది. ఆనాడు...

20. దైవదూతలు దివి నుంచి భువికి దిగివచ్చినప్పుడు ప్రతి ఆకాశంలో ఉండే దూతలు వేర్వేరుగా బారులు తీరి నిలబడతారని అనబడుతోంది. ఈ విధంగా వారు ఏడు వరుసలు తీరేసరికి భూభాగమంతా వారితో నిండిపోతుంది.

24 "అయ్యో! నేనీ (పరలోక) జీవితం కోసం ముందుగానే (జాగ్రత్తపడి ఏదైనా) చేసుకుని ఉంటే ఎంత బావుండేది!"[23] అని అతనంటాడు.

يَقُولُ يَٰلَيْتَنِى قَدَّمْتُ لِحَيَاتِى ﴿٢٤﴾

25 మరి ఆ రోజు అల్లాహ్ శిక్షించినట్లుగా శిక్షించేవాడెవడూ ఉండడు.

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾

26 అలాగే ఆయన బంధించినట్లుగా ఎవడూ బంధించలేడు.[24]

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾

27 "ఓ ప్రశాంత మనసా!"

يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفْسُ ٱلْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾

28 "నీ ప్రభువు వైపు పద![25] నువ్వు ఆయన పట్ల సంతోషించావు. ఆయన నీ పట్ల సంతోషించాడు.

ٱرْجِعِىٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾

29 "కాబట్టి (సత్కరించబడిన) నా దాసులలో చేరిపో.

فَٱدْخُلِى فِى عِبَٰدِى ﴿٢٩﴾

30 "నా స్వర్గంలో చేరిపో" (అని విధేయులతో అనబడుతుంది).

وَٱدْخُلِى جَنَّتِى ﴿٣٠﴾

21. 70 వేల కళ్ళెములతో నరకం బిగించబడి ఉంటుంది. ప్రతి కళ్ళాన్ని 70 వేల మంది దైవదూతలు పట్టుకుని లాగుతూ ఉంటారు (సహీహ్ ముస్లిం – కితాబుల్ జన్నహ్; తిర్మిజీ). చివరికి దాన్ని దైవసింహాసనానికి ఎడమ వైపున నిలబెట్టడం జరుగుతుంది. దాన్ని చూడగానే దైవసామీప్యం పొందిన దాసులు, ప్రవక్తలంతా మోకాళ్ళ ఆధారంగా క్రిందపడి "యా రబ్బ్! నఫ్సీ నఫ్సీ!" అని మొరపెట్టుకుంటారు (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

22. ఈ భీతావహ దృశ్యాన్ని తిలకించిన మనిషికి అప్పుడు బుద్ధి వస్తుంది. అతడు తన పాపకార్యాలపై, ధిక్కార వైఖరిపై సిగ్గుపడతాడు. కాని ఆ రోజు సిగ్గుపడినా ప్రయోజనమేమీ ఉండదు.

23. ఆనాటి అతని పశ్చాత్తాపం కూడా లాభకరం కాజాలదు.

24. ఎందుకంటే ఆ రోజు అధికారాలన్నీ ఒక్క అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉంటాయి. వేరెవరూ ఆయన సమక్షంలో సలహాలు ఇవ్వలేరు. నోరు మెదిపే అధికారం కూడా ఎవరికీ ఉండదు. కడకు ఆయన అనుమతి లేకుండా ఆయన సమ్ముఖంలో ఎవరూ సిఫారసు కూడా చేయలేరు. దైవ తిరస్కారులకు పట్టే దుర్గతి ఎటువంటిదో, దేవునిచే బంధించబడిన వారి పరిస్థితి ఎంత దుర్భరంగా ఉంటుందో అసలు మనం ఊహించనయినా ఊహించలేము. అయితే విశ్వసించి, విధేయతా వైఖరిని అవలంబించినవారి పరిస్థితి దీనికి –పూర్తిగా – భిన్నంగా ఉంటుంది. రానున్న ఆయతులలో దీని వివరాలున్నాయి.

25. అంటే – ప్రభువు పుణ్యఫలం వైపు పద! ఆయన సజ్జనులైన దాసుల కోసం నిర్మించిన స్వర్గం వైపు పద!! ఈ శుభవార్త ప్రళయదినాన ఇవ్వబడుతుందని కొందరు అభిప్రాయపడ్డారు. మరణ సమయంలోనే దైవదూతలు ఈ శుభవార్త వినిపిస్తారని మరి కొందరు చెప్పారు. హాఫిజ్ ఇబ్నె కసీర్ గారు ఇబ్నె అసాకిర్ ఆధారంతో నకలుచేసిన ఒక ఉల్లేఖనం ప్రకారం మహాప్రవక్త (సఅసం) ఒక వ్యక్తికి ఈ దుఆ చేయమని ఆదేశించారు: **"అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్అలుక నఫ్సన్ బిక ముత్మయిన్నతన్ తూమిను బిలిఖాయిక వ తర్జా బిఖజాయిక వ తఖ్నవు బి అతాయిక్."** (ఓ అల్లాహ్! నీ పట్ల సంతృప్తిచెందే, నిన్ను కలవటాన్ని విశ్వసించే, నీ నిర్ణయాలను అంగీకరించే, నీ ప్రసాదాలతో సరిపెట్టుకునే మనసును నాకు ప్రసాదించమని నేను నిన్ను ప్రార్థిస్తున్నాను). (ఇబ్నె కసీర్)

90 వ సూరా

అల్ బలద్

నగరం

అవతరణ
మక్కాలో

ఆయతులు
20

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా తీర్పుదినం గురించి, శిక్షాబహుమానాల గురించి వివరించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన పదం (బలద్) ఆధారంగా ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. మానవులు సహనంతో కష్టనష్టాలను భరిస్తూ మంచిపనులు కొనసాగించాలని ఇందులో బోధించడం జరిగింది. అహంభావులైన అవిశ్వాసులు తమ సంపద, అధికారాలు శాశ్వతమన్న తప్పుడు అభిప్రాయానికి గురయి ఉన్నారు. తమ సంపద, అధికారాలు తమను అన్నివిధాల కష్టాల నుంచి కాపాడుతాయన్న భ్రమలో ఉన్నారు. తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసే స్వేచ్ఛ తమకు ఉందని, తమ పనులకు ఎవరికీ జవాబు చెప్పుకోనవసరం లేదని కూడా వారు భావిస్తున్నారు. అల్లాహ్ గమనిస్తున్నాడన్న విషయాన్ని వారు మరిచిపోయారు. తీర్పుదినాన తమ కర్మలకు అల్లాహ్ ముందు జవాబు ఇవ్వవలసి వస్తుందన్న వాస్తవాన్ని వాళ్ళు నిర్లక్ష్యం చేశారు. తీర్పుదినాన అహంభావులైన ఈ సత్యతిరస్కారులు బాధాకరమైన శిక్షను చవిచూస్తారు. సన్మార్గగాములకు శాశ్వత సుఖాలు లభిస్తాయి. ఈ సూరాలో కూడా అనేక నైతిక ప్రమాణాలను బోధించడం జరిగింది.

అల్ బలద్ సూరా	سُورَةُ البَلَدِ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
1 ఈ నగరం తోడుగా (నేను చెబుతున్నాను)![1]	لَآ أُقۡسِمُ بِهَٰذَا ٱلۡبَلَدِ ١
2 (ఓ ముహమ్మద్ –సఅసం) ! నువ్వు ఈ నగరంలో స్వేచ్ఛా వాసివి.[2]	وَأَنتَ حِلُّۢ بِهَٰذَا ٱلۡبَلَدِ ٢

1. ఇక్కడ **'నగరం'** అంటే పవిత్ర మక్కానగరం అని భావించాలి. ఈ సూరా అవతరించినపుడు మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) మక్కా నగరంలోనే ఉన్నారు. ఆయన జన్మస్థానం కూడా అదే. దేవుడు ఈ ఆయతులో ఆయన (స) గారి జన్మ స్థలంపై ఒట్టేసి విషయం చెబుతున్నాడు. దీన్నిబట్టి కూడా ఈ నగరం ప్రాశస్త్యాన్ని ఊహించవచ్చు.

2. మక్కా నగరంపై మహాప్రవక్త (సఅసం)కు లభించిన విజయానికి ఇది సంకేతం! పవిత్ర మక్కా నగరంలో మారణ కాండకు అనుమతి లేదు. కాని దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ నిమిత్తం ఒకానొక ఘడియలో అంతిమ దైవప్రవక్త (సఅసం)కు దైవవిరోధుల్ని దండించే విశిష్ఠాధికారం దేవుని తరఫున లభించింది. హదీసు ప్రకారం దైవప్రవక్త (సఅసం) ఇలా ప్రవచించారు : "అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలను పుట్టించిన నాటినుంచీ ఈ నగరాన్ని నిషిద్ధ నగరంగా ఖరారు చేశాడు. కాబట్టి అల్లాహ్ నిర్ధారించినప్పటి నుండి ప్రళయం వరకూ దీని నిషిద్ధ (పవిత్ర) స్థితి ఉంటుంది. ఇక్కడి చెట్లను నరకటంగానీ, ముళ్ళకంపలను పెకలించటంగానీ సమ్మతం కాదు. నా కోసం ఒకానొక రోజులోని ఒక ఘడియలో ఇది సమ్మతం చేయబడింది. ఈ నిషేధం నిన్నటిరోజున ఎలా ఉండేదో అలాగే ఈ రోజు ఈ 'నిషిద్ధం' మళ్ళీ యధాతథంగా విధించబడింది. ... ఒకవేళ ఎవరయినా ఇక్కడ మారణకాండను సృష్టించే ఉద్దేశంతో నా ఉదాహరణను ఇస్తే, 'దేవుడు తన ప్రవక్త (స)కు మాత్రమే ఈ మేరకు అనుమతి ఇచ్చాడని, నీకు ఈ అనుమతి ఇవ్వలేద'ని అతనికి చెప్పండి." (సహీహ్ బుఖారీ – కితాబుల్ ఇల్మ్; ముస్లిం – కితాబుల్ హజ్).

3 కన్న తండ్రి (తోడుగా), అతను కన్న సంతానం (తోడుగా చెబుతున్నాను).[3]

وَوَالِدٍ وَّمَا وَلَدَ ﴿3﴾

4 నిశ్చయంగా మేము మనిషిని నిత్య కష్టాల్లో సృష్టించాము.[4]

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿4﴾

5 ఏమిటి, తనపై ఎవరి అదుపూ, అజమాయిషీ లేదని అతను అనుకుంటున్నాడా?[5]

أَيَحْسَبُ أَنْ لَّنْ يَّقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿5﴾

6 "నేను రాసులకొద్దీ ధనాన్ని ఖర్చుపెట్టాను తెలుసా!" అని అతను (గొప్పలు) చెప్పుకుంటున్నాడు.[6]

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ﴿6﴾

7 ఏమిటి, తననెవరూ చూడలేదని అతను తలపోస్తున్నాడా?[7]

أَيَحْسَبُ أَنْ لَّمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿7﴾

8 ఏమిటి, మేమతనికి రెండు కళ్లను సృజించలేదా?[8]

أَلَمْ نَجْعَلْ لَّهُ عَيْنَيْنِ ﴿8﴾

9 ఒక నాలుకను, రెండు పెదవులను (చేయలేదా)?[9]

وَلِسَانًا وَّشَفَتَيْنِ ﴿9﴾

10 మరి మేమతనికి రెండు మార్గాలు కూడా చూపాము.[10]

وَهَدَيْنٰهُ النَّجْدَيْنِ ﴿10﴾

3. ఈ ఆయతులో **'తండ్రి'** అంటే ఆదిమానవుడైన హజ్రత్ ఆదం (అలైహిస్సలాం) అనీ, **'సంతానం'** అంటే ఆయన ద్వారా ఉనికిలోనికి వచ్చిన వారని కొందరు భావించారు. మరికొంతమంది ప్రకారం ప్రతి తండ్రికి, అతని సంతతికి ఇది వర్తిస్తుంది.

4. అంటే–పుట్టినప్పటి నుండి చనిపోయే వరకు మనిషి జీవితమంతా నిరంతరం శ్రమతో, కష్టాలతో కూడుకున్నది. ఇమామ్ తబ్రీగారు కూడా ఈ భావాన్నే తీసుకున్నారు.

5. అంటే – తనను నిలదీసి అడిగేవారు, తన నుండి లెక్క తీసుకునేవారు ఎవరూ లేరని మానవుడు అనుకుంటున్నాడా?

6. **'లుబదా'** (لُبَدًا) అంటే చాలా, రాశులకొద్దీ అని అర్థం. మనిషి ప్రాపంచిక వ్యవహారాలలో బడాయి కోసం ఎంతో డబ్బును ఊదేస్తాడు. అవసరంకన్నా ఎక్కువగా దుబారా ఖర్చుచేస్తాడు. దాంతో ఊరుకోకుండా ఈ విధంగా లెక్కలేనంతగా ఖర్చుచేశానని బడాయిని చాటుకుంటాడు.

7. ఈ విధంగా దేవుని అవిధేయతా మార్గంలో ధనాన్ని విచ్చలవిడిగా ఖర్చుపెట్టినదిగాక, తనను ఎవరూ గమనించటంలేదని వాడనుకుంటున్నాడా? యదార్థానికి దేవుడు అన్నింటినీ గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. రానున్న వాక్యాలలో దేవుడు తాను మానవునికి ప్రసాదించిన కొన్ని వరాలను గుర్తుచేసి, మనిషి చేయవలసిన పనులేమిటో వివరించాడు.

8. వాటితోనే కదా వాడు చూడగలుగుతున్నాడు!

9. ఆ నాలుక ఉండబట్టే అతను మాట్లాడగలుగుతున్నాడు. తన మనోభావాన్ని వ్యక్తపరచగలుగుతున్నాడు. మేమిచ్చిన అతని రెండు పెదవులు అతని ముఖానికెంతో అందాన్నివ్వటమే గాకుండా మాట్లాడటంలో, తినటంలో, త్రాగటంలో అతనికి సహాయకారిగా ఉన్నాయి.

10. అంటే ఒక మార్గం శ్రేయస్కరమైనది – ఇంకొక మార్గం హానికరమైనది. "అవును. మేమతనికి మార్గం చూపాము. తద్వారా అతను కృతజ్ఞుడు అయినా కావచ్చు లేదా సత్యాన్ని తిరస్కరించేవాడైనా కావచ్చు" (దహ్ర్ – 3). **'నజ్ద్'** (نَجْدٌ) అంటే ఎత్తయిన స్థలం అని అర్థం. అందుకేనేమో కొంతమంది అనువాదకులు ఈ ఆయతుకు "మేము మనిషికి (తల్లియొక్క) రెండు వక్షోజాల మార్గం చూపాము" అని అనువదించారు. అంటే పసిపిల్లలకు సయితం

11 కాని అతను కఠినమైన కనుమను దాటిపోలేదు.[11]

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ⑪

12 కఠినమైన కనుమ అంటే ఏమిటో నీకు తెలుసా?

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا الْعَقَبَةُ ⑫

13 ఏ (బానిస లేక బానిసరాలి) మెడనయినా (బానిసత్వం నుండి) విడిపించటం.

فَكُّ رَقَبَةٍ ⑬

14 లేదా ఆకలిగొన్న నాడు అన్నం పెట్టడం –

اَوْ اِطْعٰمٌ فِيْ يَوْمٍ ذِيْ مَسْغَبَةٍ ⑭

15 బంధుత్వంగల ఏ అనాథకు గాని,

يَّتِيْمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ⑮

16 మట్టిలో పడివున్న ఏ నిరుపేదకు గానీ (అన్నం పెట్టడం)![12]

اَوْ مِسْكِيْنًا ذَا مَتْرَبَةٍ ⑯

17 అటుపిమ్మట, విశ్వసించి[13] పరస్పరం సహనబోధ చేసు కుంటూ, ఒండొకరికి దయాదాక్షిణ్యాల గురించి తాకీదు చేసు కునేవారైపోవాలి.[14]

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ⑰

తల్లిపాలు త్రాగే విద్య నేర్పామన్నమాట! కాని ఈ రెండవ అనువాదం కన్నా మొదటి అనువాదమే చాలావరకు సరైనది.

11. పర్వత కనుమను **'అఖబతున్' (الْعَقَبَةُ)** అని అంటారు. సాధారణంగా ఈ దారి దుర్గమమైనది. ఈ ఉపమానం ద్వారా చెప్పదలచిన అసలు విషయం ఏమిటంటే, మానవుడు 'సత్కార్యాలు' అనే కఠినమైన మార్గంలో ప్రవేశించటానికి ఇష్టపడడు. ఆ మార్గంలో ప్రవేశించకుండా షైతాన్ అతనికి అడ్డుతగిలాడు. లేదా మనిషి తన మనోవాంఛలకు లొంగిపోయి బాధలు భరించటానికి, త్యాగం చేయడానికి సుముఖుడు కాలేదు. పర్వత కనుమను దాటిపోవాలంటే మనిషికి ఓపిక ఉండాలి. వ్యయప్రయాసలను భరించగలగాలి కదా! (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

12. **'మస్‌ఘబతిన్'** (مَسْغَبَةٍ) అంటే ఆకలి అని అర్థం. ఆకలిగొన్న రోజున అంటే అతను తినటానికి ఏమీ లేకుండా ఆకలితో అలమటిస్తున్నప్పుడు. **'జా మత్రబతిన్' (ذَا مَتْرَبَةٍ)** అంటే ఒకవైపు దారిద్ర్యం, మరోవైపు దీనావస్థ మూలంగా కటికనేలపై పడి ఉన్నవాడు అని భావం. ఇల్లూ వాకిలి లేకుండా ఫుట్‌పాత్‌లపై గడిపే నిరాధారజీవి అన్నమాట!

ఈ వాక్యాల సారాంశం ఏమిటంటే ఎవరినయినా బానిసత్వం లేదా వెట్టిచాకిరీ నుండి విముక్తుల్ని చేయటం, ఒక ఆకలిగొన్నవాడికి అన్నం పెట్టడం, ఆప్తుడైన ఒక అనాథను ఆదరించటం, ఒక అభాగ్యజీవికి చేయూతనిచ్చి నిలపటం– ఇదంతా దుర్గమమైన పర్వత కనుమను దాటిపోవటం వంటిదే. ఈ మార్గం గుండా సాగిపోయిన వ్యక్తి నరకాగ్ని నుండి తనను కాపాడుకోవటమే గాక స్వర్గంలో కూడా ప్రవేశార్హత పొందుతాడు. సాధారణంగా ఒక అనాథను పోషించటం ఎంతో పుణ్యప్రదం. అందులోనూ మనం పోషించే ఆ తండ్రిలేని బిడ్డ బంధువుల్లోనివాడై ఉంటే రెట్టింపు పుణ్యఫలం లభిస్తుంది – ఒక వంతు పుణ్యం పోషించినందుకు! రెండవ వంతు పుణ్యం బంధుత్వ హక్కును నెరవేర్చినందుకు!! అలాగే బానిసకు విముక్తి కల్పించటం కూడా చాలా గొప్ప కార్యమే. ఈనాడు బానిసత్వం లేకపోయినప్పటికీ రుణగ్రస్తులు మాత్రం ఉన్నారు. అక్కడక్కడా వెట్టిచాకిరీలో మ్రగ్గుతున్నవారు కూడా పల్లెప్రాంతాల్లో ఉన్నారు. అలాంటివారిని అప్పుల ఊబి నుండి బయటికి లాగటానికి ఆర్థిక సాయం చేస్తే అది "మెడను విడిపించటం" క్రిందికే వస్తుంది.

13. అయితే మనిషి చేసే ఈ పుణ్యకార్యాలన్నీ దైవసన్నిధిలో స్వీకారయోగ్యం కావాలంటే అతను విశ్వాసి (మోమిన్) అయి ఉండటం తప్పనిసరి. విశ్వాసం (ఈమాన్) లేని పుణ్యకార్యాలు ఫలప్రదం కాజాలవు.

18 వీళ్ళే కుడిపక్షం వారు (భాగ్యవంతులు). أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿18﴾

19 మరెవరయితే మా ఆయతుల పట్ల తిరస్కార వైఖరిని అవలంబించారో వారు దౌర్భాగ్యులు. وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿19﴾

20 వారిని (అన్ని వైపుల నుంచి) అగ్ని చుట్టుముట్టుతుంది.[15] عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤْصَدَةٌ ﴿20﴾

14. ఇది విశ్వసించిన వారిలో ఉండే సుగుణం. వారు పరస్పరం సహనం, సానుభూతి, దయ, జాలి గురించి ఉపదేశించుకుంటూ ఉంటారు.

15. **'మూసదతున్'** (مُّؤْصَدَةٌ) అంటే మూయబడినది అని అర్థం. అంటే – వారిని అగ్నిలో పడవేసి అన్ని వైపుల నుంచి మార్గాలు మూసివేయబడతాయి. అందువల్ల అగ్ని సెగలన్నీ వారినే చుట్టుకుంటాయి. వారు ఎటూ పారిపోలేని పరిస్థితి అది!

91 వ సూరా

అష్ షమ్స్

సూర్యుడు

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 15

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా ఆధ్యాత్మికత గురించి, అనైతిక వ్యవహార శైలి గురించి, అనైతికత వల్ల వాటిల్లే వినాశాల గురించి వివరించింది. ఇందులోని మొదటి ఆయతులో ఈ సూరా పేరుకు సంబంధించిన పదం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. ఈ సూరా మానవుల ఆధ్యాత్మిక విధులను గుర్తు చేసింది. అల్లాహ్‌కుగల ప్రత్యేకమైన సృష్టి సామర్థ్యాన్ని వర్ణిస్తూ, సూర్యచంద్రుల ప్రకాశం, భూమి, అద్భుతమైన రోదసీ (అంతరిక్ష) వ్యవస్థల సృష్టి గురించి తెలియజేసింది. మానవులందరికీ ఇష్టమొచ్చిన మార్గాన్ని అవలంబించే స్వేచ్ఛ ఉందని, మంచిగా గాని, చెడుగా గాని వ్యవహరించే స్వేచ్ఛ ఉందని, ఏ మార్గాన నడవాలన్నది మనమే నిర్ణయించుకోవా లని తెలియజేస్తూ, అనైతికంగా వ్యవహరించి, అల్లాహ్ ఆదేశాలను నిర్లక్ష్యం చేస్తే ఫలితంగా దైవాగ్రహానికి గురి కావలసి వస్తుందని ఈ సూరా తెలియజేసింది.

అష్ షమ్స్ సూరా سُورَةُ الشَّمْسِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1 సూర్యుని సాక్షిగా! దాని ఎండ సాక్షిగా![1] وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿1﴾

2 (సూర్యుణ్ణి) వెంబడిస్తూ వచ్చేటప్పటి చంద్రుని సాక్షిగా![2] وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ﴿2﴾

3 (సూర్యుణ్ణి) దేదీప్యమానం చేసినప్పటి పగటి సాక్షిగా![3] وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا ﴿3﴾

1. ఎండ సాక్షిగా అనటానికి బదులు పగటిసాక్షిగా అని కూడా అనవచ్చు.

4 (సూరీడును) క్రమ్ముకున్నప్పటి రాత్రి సాక్షిగా![4]	وَالَّيْلِ إِذَا يَغْشٰهَا ﴿٤﴾
5 ఆకాశం సాక్షిగా! దాని (అద్భుత) నిర్మాణం సాక్షిగా![5]	وَالسَّمَآءِ وَمَا بَنٰهَا ﴿٥﴾
6 భూమి సాక్షిగా! దాన్ని సుగమం చేసిన ప్రక్రియ సాక్షిగా![6]	وَالْأَرْضِ وَمَا طَحٰهَا ﴿٦﴾
7 ఆత్మ సాక్షిగా! దాన్ని తీర్చిదిద్దిన వాని సాక్షిగా![7]	وَنَفْسٍ وَّمَا سَوّٰىهَا ﴿٧﴾
8 మరి (ఆయన) దానికి చెడునూ, చెడు నుంచి తప్పించుకుని మసలుకునే ప్రేరణను ఇచ్చాడు.[8]	فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوٰىهَا ﴿٨﴾
9 దానిని (అంతరాత్మను, మనసును) పరిశుద్ధ పరచుకున్నవాడు సాఫల్యం పొందాడు.[9]	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكّٰىهَا ﴿٩﴾
10 దాన్ని అణచి పెట్టినవాడు నష్టపోయాడు.[10]	وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰىهَا ﴿١٠﴾
11 సమూదు (జాతి) వారు తమ పొగరు మూలంగా (వారి ప్రవక్తను) ధిక్కరించారు.[11]	كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوٰىهَا ﴿١١﴾

2. ఒక మాసంలో మొదటి 15 రోజులు చంద్రుడు సూర్యుణ్ణి వెంటాడుతూనే ఉదయిస్తాడు. సూర్యుడు అస్తమించగానే చంద్రుడు ఉదయిస్తాడు.

3. ఇక్కడ చీకటి గురించి వేరుగా ప్రస్తావించలేదు. కాని పగటి వెలుగు రాత్రి చీకటి తెరలను చీల్చుకుంటూ వస్తుంది (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

4. క్రమ్ముకుంటూ వచ్చే రాత్రి కూడా గమనించదగినదే. అది సూర్యుణ్ణి తెరమరుగు చేయటంతో పాటు అన్నివైపులా గాఢాంధకారం అలుముకునేలా చేస్తుంది.

5. లేదా ఆకాశాన్ని నిర్మించినవాని సాక్షిగా!

6. లేదా భూమిని సుగమం చేసిన వాని సాక్షిగా!

7. లేదా ఆత్మను సంస్కరించిన తీరు సాక్షిగా!

8. ఇక్కడ **'ప్రేరణ'** అంటే అర్థం ఏమిటి? మంచి ఏదో, చెడు ఏదో మనిషికి స్పష్టంగా బోధపరచటం కావచ్చు. లేదా ప్రవక్తల ద్వారా, గ్రంథాల ద్వారా చూపించిన మార్గం కావచ్చు. లేదా మానవ నైజంలోనే మంచీ చెడులను పరికించే గుణాన్ని ప్రోదిచేసి ఉండవచ్చు. మానవుడు మంచిని అనుసరించి చెడుల నుంచి తన్ను కాపాడుకో వాలన్నదే దీని ఉద్దేశం.

9. అంటే – షిర్కు నుండి, పాపాల నుండి, నైతికపు రుగ్మతల నుండి తన ఆత్మను ప్రక్షాళనం చేసుకుని, పరలోక సాఫల్యం పొందిన వాడన్నమాట.

10. అంటే – తన అంతరాత్మ ప్రబోధాన్ని అణచివేసినవాడు, దాన్ని కప్పిపుచ్చినవాడు, దాన్ని దాని మానాన వదలివేసినవాడు, అంతరంగాన్ని దైవాజ్ఞాపాలన కోసం సంసిద్ధం చేయనివాడు, సత్కార్యాల వైపు మరలనివాడు. ఇలాంటివాడు దారి తప్పి నష్టపోయిన వానితో సమానం.

12 అప్పుడు వారిలోని ఒక పెద్ద దౌర్భాగ్యుడు (వారి తలబిరుసు పోకడలకు సారథిగా) నిలబడ్డాడు.[12]

إِذِ انْۢبَعَثَ اَشْقٰىهَا ﴿12﴾

13 "మీరు దేవుని ఈ ఆడ ఒంటె విషయంలో, దాని నీళ్ల వంతు విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండండి" అని దైవప్రవక్త వారిని హెచ్చరించాడు.[13]

فَقَالَ لَهُمْ رَسُوْلُ اللّٰهِ نَاقَةَ اللّٰهِ وَسُقْيٰهَا ﴿13﴾

14 కాని వారు మాత్రం తమ ప్రవక్త (మాటల)ను త్రోసిపుచ్చి, దాని గిట్టెలను నరికి(చంపేశారు).[14] అంతే! వారి ప్రభువు వారి దురాగతాల కారణంగా వారిపై వినాశాన్ని పంపాడు.[15] వారందరినీ సమానం (నేలమట్టం) చేశాడు.[16]

فَكَذَّبُوْهُ فَعَقَرُوْهَا ۙ۬ فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْۢبِهِمْ فَسَوّٰىهَا ﴿14﴾

15 దాని పరిణామాలను గురించి ఆయన ఏమాత్రం భయపడడు.[17]

وَلَا يَخَافُ عُقْبٰهَا ﴿15﴾

11. **'తుగ్‌యాన్'** (طُغْيَانٌ) అంటే హద్దుమీరిపోవటం అన్నమాట. ఈ దుర్మార్గం వల్లనే వారు తమ ప్రవక్త మాటలను పెడచెవిన పెట్టారు.
12. వాడిపేరు ఖుదార్ బిన్ సాలిఫ్ అని ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతలు పేర్కొంటున్నారు. దైవధిక్కార వైఖరిలో వాడు పోషించిన కీలకపాత్ర కారణంగా సమూదు జాతిలోని పొగరుబోతులంతా వాణ్ణి తమ నాయకునిగా ఎన్నుకున్నారు.
13. అంటే – ఆ ఒంటెకు ఎలాంటి కీడు తలపెట్టరాదని దైవప్రవక్త (హజ్రత్ సాలెహ్) వారికి సూచించారు. త్రాగునీరు కోసం ఆ ఒంటెకు కేటాయించబడిన 'వంతు' విషయంలో కూడా ఆటంకం సృష్టించరాదని నచ్చజెప్పారు. త్రాగునీరు కోసం సమూద్ జాతికి ఒక రోజు, దేవుని సూచనగా ఉన్న ఆ ఆడ ఒంటెకు ఒక రోజు వంతులు వేయబడ్డాయి. కాని ఆ దుర్మార్గులు ఆ సూచనను సయితం ధిక్కరించారు.
14. ఒంటెను చిత్రహింసలుపెట్టి చంపే ఆ తంతునంతా ఖుదార్ ఒక్కడే నిర్వహించాడు. అయితే ఆ మహాపరాధంలో ఆ జాతివారంతా అతనికి అండగా నిలిచిన కారణంగా వారంతా అపరాధులుగానే ఖరారు అయ్యారు. ఈ ఉదంతం ద్వారా స్పష్టమయ్యే ఒక సూత్రప్రాయమైన విషయం ఏమిటంటే, ఒక చెడుకు పాల్పడేవారు కొద్దిమందే అయినప్పటికీ సమాజ సభ్యులంతా దాన్ని ఖండించే బదులు సుముఖత తెలిపితే లేక తెలిసీ తెలియనట్లుగా వదలివేస్తే, అప్పుడు దేవుని దృష్టిలో ఆ సమాజ సభ్యులంతా ఆ చెడులో భాగస్థులుగానే పరిగణించబడతారు.
15. అంటే – చాలా భయంకరమైన విపత్తును వారిపైకి అవతరింపజేశాడు.
16. ఆ విపత్తును ఏ కొద్దిమంది కొరకు గాకుండా అందరికీ వర్తించే విధంగా చేశాడు. ఆ జాతిలోని పిన్నలు – పెద్దలు, స్త్రీలు – పురుషులు అందరూ ఆ దెబ్బకు తా అన్నారు.
17. వారిని ఆ విధంగా నాశనం చేసినందుకు ఎవరయినా తనపై ప్రతీకారం తీర్చుకుంటారన్న భయం దైవానికి లేదు. ప్రతీకారం తీర్చుకునేదెవరు? ఆ శక్తి ఎవరికుందని? ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలంటే సమ ఉజ్జీ అయి ఉండటం అవసరం. కాని విశ్వప్రభువుతో సరితూగగల వాడెవడున్నాడని?

92వ సూరా

అల్ లైల్

రాత్రి

అవతరణ
మక్కాలో

ఆయతులు
21

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా అల్లాహ్ మార్గంలో కృషిచేయడం గురించి, ఇహలోకంలో మన సంఘర్షణ గురించి తెలియజేసింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'లైల్' (రాత్రి) అన్న ప్రస్తావన ఆధారంగా ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టబడింది. ఇహలోక జీవితం ఒక సంఘర్షణ అని, ఇహపర లోకాల్లో సాఫల్యం లేదా వైఫల్యం అన్నది ఈ సంఘర్షణపై ఆధారపడి ఉందని, మనం అల్లాహ్‌ను విశ్వసించి మంచి పనులు చేస్తే, అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉండి దానధర్మాలు చేస్తే, సత్యాన్ని విశ్వసిస్తే సాఫల్యం పొందగలమనీ, అల్లాహ్ మనకు శాశ్వత స్వర్గవనాలు ప్రసాదిస్తాడని ఈ సూరా తెలిపింది. కాని మనిషి దుర్మార్గానికి ఒడిగట్టి, అల్లాహ్‌కు దూరమైతే, స్వార్థంతో, దురాశతో వ్యవహరిస్తే, సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే దారుణంగా విఫలమవు తాడు. అల్లాహ్ ఆదేశాలను తిరస్కరించిన వారికి భగభగమండే అగ్నిశిక్ష సిద్ధంగా ఉందని ఇందులో హెచ్చరించడం జరిగింది.

అల్ లైల్ సూరా — سُوۡرَةُ اللَّيۡلِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

1 (చీకటిని) అలుముకున్నప్పటి రాత్రి సాక్షిగా![1]

وَالَّيۡلِ اِذَا يَغۡشٰى ۙ‏ (1)

2 వెలుగును విరజిమ్మేటప్పటి పగటి సాక్షిగా![2]

وَالنَّهَارِ اِذَا تَجَلّٰى ۙ‏ (2)

3 మగ, ఆడ జాతులను సృష్టించిన వాని సాక్షిగా![3]

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالۡاُنۡثٰٓى ۙ‏ (3)

4 నిశ్చయంగా మీ కృషి (ప్రయత్నం) అనేక విధాలుగా ఉంటుంది.[4]

اِنَّ سَعۡيَكُمۡ لَشَتّٰى ؕ‏ (4)

1. పగలు - రేయి, వెలుగు - చీకటి, ఆడ - మగ మొదలగునవి ఒండొకదానికి విరుద్ధంగా ఉన్నట్లే మనిషి చేసే కర్మల్లో కూడా మంచీ - చెడు అనే పరస్పర విరుద్ధమైనవి ఉంటాయి. రానున్న వాక్యాలలో ఆ విషయం చెప్పటానికి ఈ ప్రమాణం చేయబడింది. రాత్రి చీకటి కూడా పగటి వెలుగును వెంటాడుతూ ఉంటుంది.
2. పగలును రాత్రి తరుముకుంటూ వచ్చినట్లే రాత్రిని పగలు కూడా వెంటాడుతూ వస్తుంది. తెల్లవారు జామున ఆకాశంలో ధవళరేఖలు ప్రస్ఫుటం అయ్యేకొలదీ చీకటి విడిపోతూ ఉంటుంది. చివరికి మసక మసక వెలుతురు కాస్తా చీకటి తెరలను చీలుస్తూ పూర్తిగా ప్రత్యక్షమవుతుంది.
3. ఇక్కడ దేవుడు తన గురించి తానే ప్రమాణం చేశాడు. ఎందుకంటే లోకంలో ఆడ - మగ (లేక పెంటి - పోతు) జతలను సృష్టించినవాడు స్వయంగా ఆయనే.
4. అంటే కొందరు సత్కర్మలు చేసుకుంటారు. మరికొందరు దుష్కర్మలు చేస్తారు. సత్కర్మలు చేసినవారు తమ సంపాదనకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గం పొందుతారు. దుష్కర్మలకు పాల్పడినవారు తమ సంపాదనకు బదులుగా నరకానికి ఆహుతి అవుతారు.

5 ఎవరయితే (దైవమార్గంలో) ఇచ్చాడో, (తన ప్రభువుకు) భయపడుతూ ఉన్నాడో,[5]	فَاَمَّا مَنْ اَعْطٰى وَاتَّقٰى ⑤
6 ఇంకా సత్పరిణామాన్ని సత్యమని ధృవపరిచాడో,[6]	وَصَدَّقَ بِالْحُسْنٰى ⑥
7 అతనికి మేము సులువైన మార్గపు సౌకర్యం వొసగుతాము.[7]	فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْيُسْرٰى ⑦
8 మరెవరయితే పిసినారిగా తయారై, నిర్లక్ష్యధోరణిని ప్రదర్శిం చాడో,[8]	وَاَمَّا مَنْۢ بَخِلَ وَاسْتَغْنٰى ⑧
9 సత్పరిణామాన్ని త్రోసిపుచ్చాడో,[9]	وَكَذَّبَ بِالْحُسْنٰى ⑨
10 అతనికి మేము కఠిన (దుర్) మార్గపు సామగ్రిని సమకూరు స్తాము.[10]	فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْعُسْرٰى ⑩
11 అతను పడిపోయే సమయంలో అతని ధనం అతనికే విధంగానూ పనికిరాదు.[11]	وَمَا يُغْنِيْ عَنْهُ مَالُهٗۤ اِذَا تَرَدّٰى ⑪

5. అంటే, ఎవరు మంచి పనుల కొరకు తన ధనాన్ని ఖర్చుపెడతాడో, దేవుడు అధర్మంగా ఖరారు చేసిన పనులకు దూరంగా ఉంటాడో ఆ వ్యక్తి.

6. అంటే – దైవమార్గంలో ధనాన్ని వెచ్చించినందుకు, భయభక్తులతో జీవితం గడిపినందుకు దేవుడు బహుమానం ఇస్తాడని ఎవరు దృఢంగా నమ్ముతారో....

7. **'యుస్రా'** అంటే సత్కార్యాలు లేక సద్బుద్ధి. అంటే, ఇలాంటి సజ్జనునికి మేము మంచి పనులు చేసే, దైవవిధేయతా మార్గాన నడిచే సద్బుద్ధిని ప్రసాదిస్తాము. ఆ మార్గాన్ని అతని కొరకు సులభతరం చేస్తాము. ఈ ఆయతు హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) నేపథ్యంలో అవతరించినదని ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు. అబూబకర్ (రజి) ఆరుగురు బానిసలకు బానిసత్వం నుండి విముక్తి కల్పించారు. వారు ఇస్లాం స్వీకరించినందుకు మక్కా అవిశ్వాసులు వారిని తీవ్రంగా వేధించేవారు (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

8. అంటే దైవమార్గంలో ఖర్చుపెట్టకుండా, దైవాజ్ఞలను లక్ష్యపెట్టకుండా నిర్భయంగా ఉండే వ్యక్తి.

9. ఇంకా – పరలోకంలో దేవుడు ఇచ్చే బహుమానాన్ని లేక విధించే శిక్షను నమ్మనివాడు.

10. **'ఉస్రా'** (**عُسْرٰى**) అంటే గడ్డుస్థితి అని అర్థం. చెడుల మార్గం, నష్టకరంగా పరిణమించే విధానం అన్నమాట! అంటే దైవమార్గంలో పిసినిగొట్టుగా తయారై, దైవాదేశాలను సయితం ఖాతరు చేయకుండా పోయేవాడికి మేము అవిధేయతా మార్గాన్ని మరింత సులువు చేస్తాము. దాంతో అతనికి మంచిని, శుభాన్ని ఆస్వాదించే భాగ్యం మరింత కష్టమైపోతుంది. దివ్య ఖుర్ఆన్‌లో ఈ విషయాన్ని దేవుడు పలుచోట్ల పలు విధాలుగా వివరించాడు. సారాంశం మాత్రం ఒక్కటే – శ్రేయస్కర మార్గాన్ని అవలంబించిన వ్యక్తికి దేవుడు ఆ మార్గంలో ఇంకా ముందుకు సాగిపోయే సౌకర్యాన్ని ఇస్తాడు. దానికి బదులు దుర్మార్గాన్నే అంటిపెట్టుకుని ఉండే వాడ్ని దేవుడు వాడి మానాన వదలిపెట్టేస్తాడు. ఇదంతా దేవుడు తన జ్ఞానంతో రాసిపెట్టిన విధివ్రాత ప్రకారమే జరుగుతుంది (ఇబ్నె కసీర్). ఈ మాటే హదీసులో ఈ విధంగా చెప్పబడింది : "మీరు ఆచరణకు ఉపక్రమించండి. ప్రతి వ్యక్తీ తానేపని కోసం పుట్టించబడ్డాడో అది అతని కోసం సులభతరం చేయబడుతుంది. సౌభాగ్యవంతునికి సౌభాగ్యానికి నోచుకునే కర్మలను చేసే సద్బుద్ధి వొసగబడుతుంది. దౌర్భాగ్యునికి దౌర్భాగ్యానికి లోను చేసే కర్మలు సులభతరం చేయబడతాయి" అని మహనీయ ముహమ్మద్ (సఅసం) చెప్పారు. (సహీహ్ బుఖారీ – అల్ లైల్ సూరా వ్యాఖ్యానం).

12 నిజంగా మార్గం చూపే బాధ్యత మాదే.[12]	إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ﴿12﴾
13 పరలోకం, ఇహలోకం కూడా నిజంగా మా అధీనంలోనే ఉన్నాయి.[13]	وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ﴿13﴾
14 మరి నేను మటుకు నిప్పులు చెరిగే నరకాగ్ని గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరించాను.	فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿14﴾
15 దౌర్భాగ్యుడు మాత్రమే దానికి ఆహుతి అవుతాడు.[14]	لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ﴿15﴾
16 వాడు(సత్యాన్ని) ధిక్కరించి, (దాన్నుండి) ముఖం తిప్పుకుని పోయాడు.	الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿16﴾
17 దైవభీతిపరుడు మాత్రం దాన్నుండి సురక్షితంగా ఉంచ బడతాడు[15] –	وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ﴿17﴾
18 (ఎందుకంటే) అతను పవిత్రుడయ్యే నిమిత్తం తన ధనాన్ని ఇస్తాడు.[16]	الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ﴿18﴾
19 పోనీ, అతనెవరికయినా ప్రత్యుపకారం చేస్తున్నాడా అంటే, అతనిపై ఒకరి ఉపకారం కూడా లేదాయె.[17] (అయినాసరే అతను ఉపకారం చేస్తూనే ఉన్నాడు).	وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰ ﴿19﴾

11. అంటే – వాడు నరకంలో పడిపోయే సమయంలో వాడు కూడబెట్టిన ధనం వాడికేమాత్రం ఉపయోగపడదు.

12. అంటే – ధర్మాధర్మాలను, మంచీచెడులను, ఉచితానుచితాలను, సత్యాసత్యాలను విడమరచి చెప్పి సన్మార్గమేదో – అపమార్గమేదో సూచించే బాధ్యత మామీదే ఉన్నది (అయితే ఆ పనిని మేము చేసేశాము) అని దేవుడంటున్నాడు.

13. అంటే–ఇహపరాలు రెండింటికీ యజమానులం మేమే. ఈ రెండు లోకాలలో కూడా మేము తలచినట్లుగా చేస్తాము. కాబట్టి మా దాసులలో ఎవరయినాసరే – తమకు ఇహం కావాలన్నా, పరం కావాలన్నా – మమ్మల్నే అడగాలి. ఎందుకంటే అభ్యర్థించే ప్రతి ఒక్కరికీ మేమే మా ప్రణాళిక ననుసరించి ప్రసాదిస్తాము.

14. ఈ ఆయతును అర్థం చేసుకోవటంలో ముర్జియా అనే ఒక వర్గంవారు పొరబడ్డారు. అవిశ్వాసులు మాత్రమే నరకానికి ఆహుతి అవుతారని, ముస్లింలు ఎన్ని పాపాలు చేసినా వారిని నరకాగ్ని తాకదని వక్రభాష్యం చెప్పారు. ఈ భాష్యం సరైనది కాదు. ఎంతోమంది ముస్లింలు కూడా తమ పాపాల మూలంగా నరకానికి పోతారు. అయితే దేవుడు వారిని, వారి దురాగతాలకుగాను కొంతకాలం పాటు శిక్ష విధించి, దైవప్రవక్తల, దైవదూతల, పుణ్యపురుషుల సిఫారసుపై వారిని నరకం నుంచి విముక్తి కల్పిస్తాడు. కరడుగట్టిన అవిశ్వాసులు దౌర్భాగ్యులనీ, నరకం అసలు వారికోసమే చేయబడిందని చెప్పటం ఈ ఆయతు ముఖ్యోద్దేశం. వారు నరకంలో శాశ్వతంగా ఉంటారు. అదే ముస్లింలలోని తలబిరుసులు, అవిధేయులైతే వారు తమ పొగరు మూలంగా నరకానికి తప్పకుండా ఆహుతి అవుతారు. కాని వారు నరకంలో కలకాలం ఉండరు. కొంతకాలం తరువాత నరకం నుంచి తీయబడతారు (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

15. అంటే, అతను నరకానికి దూరంగా ఉంచబడతాడు. స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయబడతాడు.

16. అంటే – అతను తన సంపదను దైవాజ్ఞల కనుగుణంగా ఖర్చుచేస్తాడు. తద్వారా తన ఆత్మను పరిశుద్ధపరచుకోవటంతో పాటు, తన సంపదను కూడా పరిశుద్ధపరచుకుంటాడు. జకాత్ ద్వారా ధనం పరిశుద్ధమవుతుంది కదా!

20 మహోన్నతుడైన తన ప్రభువు ప్రసన్నతను పొందటానికి మాత్రమే అతను ఈ పని చేస్తున్నాడు.[18] | إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ⑳

21 కాబట్టి ఆయన (కూడా) తప్పకుండా సంతోషిస్తాడు.[19] | وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ㉑

17. అంటే – ఒకరు తనకు చేసిన ఉపకారానికి బదులు తీర్చుకునే ఉద్దేశంతో గాకుండా మేలుచేసే ఉద్దేశంతో ఇస్తాడు.

18. అతను ఎవరికి ఏ ఉపకారం చేసినా, ఎవరికి ఏ సహాయం చేసినా, ఎన్ని దానధర్మాలు చేసినా అతని లక్ష్యం ఒక్కటే అయి ఉంటుంది – తన ప్రభువును ప్రసన్నుణ్ణి చేయాలి, తద్వారా స్వర్గం పొందాలి.

19. దీన్ని రెండు విధాలుగా అర్థం చేసుకునేందుకు ఆస్కారం ఉన్నది. 1. ఆయన (అంటే అల్లాహ్) కూడా సంతోషిస్తాడు. లేదా 2. ఈ సద్గుణాలున్న వ్యక్తికి దేవుడు స్వర్గభాగ్యాలు ప్రసాదిస్తాడు. దాంతో ఆ వ్యక్తి ఎంతగానో సంతోషిస్తాడు. ఈ ఆయతు హజ్రత్ అబూ బకర్ సిద్దీఖ్ (రజి) నేపథ్యంలో అవతరించిందని చాలామంది ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతలు ఆధారాలతో సహా అభిప్రాయపడ్డారు. అయితే ఈ వాక్యం సదరు సద్గుణాలున్న విశ్వాసులందరికీ వర్తిస్తుందనేది నిజం.

93వ సూరా

అజ్ జుహా

పగటి ప్రకాశం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 11

పరిచయం

ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం)కు అల్లాహ్ ప్రసాదించిన అనుగ్రహాలు ఇందులో ముఖ్యంగా ప్రస్తావించడం జరిగింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన ప్రస్తావన ఆధారంగా ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. ప్రవక్త (సఅసం)కు ఊరటనిస్తూ, అల్లాహ్ ఆయన్ను వదలిపెట్టలేదని చెప్పడం జరిగింది. ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) అనాథ బాలునిగా ఉన్నప్పుడు ఆయనకు సహాయం చేసింది అల్లాహ్‌యేనని, మార్గం తెలియని స్థితిలో ఉన్నప్పుడు మార్గం చూపింది అల్లాహ్‌యేనని, బీదరికంలో ఉన్నప్పుడు సంపద ప్రసాదించింది అల్లాహ్‌యేనని గుర్తుచేయడం జరిగింది. రాబోయే కాలం గతకాలం కన్నా నిశ్చయంగా మేలైనదిగా ఉంటుందని చెప్పడం జరిగింది. అనాథల పట్ల దయతో వ్యవహరించాలని, యాచకులను కసురుకోరాదని, అల్లాహ్ ప్రసాదించిన వరాలను గురించి అందరికీ తెలియజేయాలని చెప్పడం జరిగింది.

అజ్ జుహా[1] సూరా | سُورَةُ الضُّحَىٰ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం | بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1 పొద్దెక్కుతున్నప్పటి ఎండ సాక్షిగా![2] | وَٱلضُّحَىٰ ①

1. ఒకసారి దైవప్రవక్త ముహమ్మదు (సఅసం) వారికి జబ్బుచేసింది. రెండు మూడు రాత్రులు ఆయన (సఅసం) తహజ్జుద్ నమాజుకై లేవలేకపోయారు. ఒక స్త్రీ వచ్చి ఆయన్ని రెచ్చగొట్టే ఉద్దేశంతో, "ఓ ముహమ్మద్ (సఅసం) ! నీ దెయ్యం నిన్ను విడిచిపెట్టేసినట్టుందే! నాకు తెలిసినంతవరకు రెండు మూడు రాత్రుల నుండి అది నీ దగ్గరకు

2 కుదుటపడిన రాత్రి సాక్షిగా![3]	وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰى ﴿2﴾
3 (ఓ ముహమ్మద్ – సఅసం!) నీ ప్రభువు నిన్ను వదలిపెట్టనూ లేదు, నీతో విసిగిపోనూ లేదు.[4]	مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰى ﴿3﴾
4 నిశ్చయంగా నీ కోసం చివరికాలం తొలికాలం కన్నా మేలైనదిగా ఉంటుంది.[5]	وَلَلْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْاُوْلٰى ﴿4﴾
5 నీ ప్రభువు త్వరలోనే నీకు (గొప్ప బహుమానం) వొసగుతాడు. దాంతో నీవు సంతోషపడతావు.[6]	وَلَسَوْفَ يُعْطِيْكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰى ﴿5﴾
6 ఏమిటి, నువ్వు అనాథగా ఉండటం చూసి, ఆయన నీకు ఆశ్రయం కల్పించలేదా?[7]	اَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيْمًا فَاٰوٰى ﴿6﴾
7 మరి నిన్ను మార్గం తెలియనివానిగా గ్రహించి, సన్మార్గం చూపలేదా?[8]	وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدٰى ﴿7﴾
8 ఇంకా – నిన్ను అభాగ్యునిగా పొంది భాగ్యవంతునిగా చేయలేదా?[9]	وَوَجَدَكَ عَآىِٕلًا فَاَغْنٰى ﴿8﴾

రావటంలేదు కదూ!"అన్నది. ఈ నేపథ్యంలోనే అల్లాహ్ ఈ సూరాను అవతరింపజేశాడు (సహీహ్ బుఖారీ– అజ్జుహా సూరా వ్యాఖ్యానం). ఇంతకీ ఆ స్త్రీ ఎవరోకాదు, ఆమె అబూలహబ్ భార్య అయిన ఉమ్మె జమీల్. (ఫత్‌హుల్ బారీ)

2. సూర్యుడు ఉజ్వలంగా ప్రకాశిస్తూ పైకెక్కే సమయాన్ని అరబీలో **'జుహా'** (ضُحىٰ) అంటారు.

3. **'సజా'** (سَجىٰ) అంటే శాంతించిన, కుదుటపడిన, నిశ్చలమైన అని అర్థం. రాత్రి దట్టమైన చీకటిని అలుముకున్నప్పుడు ఈ స్థితి ఏర్పడుతుంది. ఎందుకంటే ఆ సమయంలో నలువైపులా ప్రశాంతత, నిశ్శబ్దం ఆవరిస్తుంది.

4. నీ ప్రభువు నిన్ను అనాథగా, అనామకునిగా విడిచిపెట్టేశాడని ఈ అవిశ్వాసులు అనుకుంటున్నారు కదూ! ముమ్మాటికీ అది నిజం కాదు.

5. లేదా (మరొక అర్థం ప్రకారం) పరలోకం ఇహలోకంకన్నా శ్రేష్ఠమైనది. రెండు అర్థాలు కూడా సందర్భం రీత్యా సరైనవే.

6. అంటే – ప్రపంచంలో నీ ప్రభువు నీకు గొప్ప విజయాలు ప్రసాదించటంతో పాటు, పరలోకంలో కూడా నీకు అనంతమైన పుణ్యఫలాన్ని అనుగ్రహిస్తాడు. మహాప్రవక్త (సఅసం) తన అనుచర సమాజంలోని పాపాత్ముల కోసం చేసే సిఫారసు కూడా ఈ బహుమానంలో చేరి వుంది.

7. అంటే – నువ్వు కూడా బాల్యంలో తండ్రి నీడను కోల్పోయావు. మేము నీకు అండగా ఉన్నాము. నీ పోషణకు కావలసిన ఏర్పాట్లు చేశాము.

8. ఒకప్పుడు నీకు ధర్మజ్ఞానంగానీ, షరీయతు పరిజ్ఞానంగానీ ఉండేది కాదు. మరి మేము నీకు దారి చూపాము. ప్రవక్త పదవిని అనుగ్రహించాము. నీపై గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. అంతకుముందైతే నువ్వు సన్మార్గం కోసం చింతాగ్రస్తుడై ఉండేవాడివి.

فَاَمَّا الْيَتِيْمَ فَلَا تَقْهَرْ ⑨

9 కాబట్టి (ఓ ప్రవక్తా!) నువ్వు కూడా అనాధ పట్ల దురుసుగా ప్రవర్తించకు.[10]

وَاَمَّا السَّآىِٕلَ فَلَا تَنْهَرْ ⑩

10 యాచించేవానిని కసిరికొట్టకు.[11]

وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ⑪

11 ఇంకా నీ ప్రభువు అనుగ్రహాలను గురించి పొగుడుతూ ఉండు.[12]

---

9. అంటే – ఒకరిపై ఆధారపడకుండా నిన్ను స్వతంత్రునిగా, నిరపేక్షాపరునిగా చేశాను. నీవు లేమిలో సహనశీలునిగానూ, కలిమిలో కృతజ్ఞుడిగానూ ఉండి సరైన మార్గాన్నే ఎన్నుకున్నావు. అందుకే దైవప్రవక్త (సఅసం) ఈ విధంగా అంటూ ఉండేవారు: "పుష్కలమైన సాధనసంపత్తులే 'కలిమి'కి చిహ్నం కావు. అసలు సిసలు కలిమి హృదయంలోని కలిమి (నిరపేక్షాభావం) మాత్రమే." (సహీహ్ ముస్లిం – జకాత్ ప్రకరణం).

10. పైగా నువ్వు తండ్రిలేని బిడ్డపట్ల మృదువుగా వ్యవహరించు. అతనిపై జాలి చూపు.

11. అర్థించేవారిని అదిలించకు. వారిపై విసుగును, అసహనాన్ని ప్రదర్శించకు. కరకు మాటలతో వారి మనసు నొప్పించకు. వారికేదన్నా చెప్పవలసివస్తే మంచిగా, ప్రేమగా చెప్పు, అంతే.

12. అంటే (ఓ ముహమ్మద్ – సఅసం!) దేవుడు నీకు చేసిన అపారమైన మేళ్లను మరచిపోకు. ఉదాహరణకు : దేవుడు నీకు సన్మార్గం చూపటమే కాకుండా నిన్ను తన ప్రవక్తగా ఎన్నుకున్నాడు. నీవు ఒక అనాధ అయినప్పటికీ నీ పోషణకు గొప్ప ఏర్పాటు చేశాడు. నీకు ఆత్మతృప్తినీ, నిరపేక్షాభావాన్నీ ప్రసాదించాడు. కాబట్టి నువ్వు కృతజ్ఞతా వైఖరి ద్వారా ఈ అనుగ్రహాలను వ్యక్తపరుస్తూ ఉండు. దీనిద్వారా అవగతమయ్యేదేమిటంటే దైవానుగ్రహాలను వ్యక్తపరచటం, మెచ్చుకోలుగా చెప్పుకోవటం దైవానికి ఇష్టకరమైనది. అయితే అలా వ్యక్తం చేస్తున్నప్పుడు మనిషిలో అహంకారంగానీ, బడాయిగానీ తొంగిచూడకూడదు. పైగా దేవునిపట్ల వినయంతో, కృతజ్ఞతాభావంతో అతని గుండెలు కరిగి, కళ్ల ద్వారా వర్షించాలి. అదే సమయంలో దేవుని మహోజ్వలానికి కించిత్ భయం కూడా చెందాలి. ఎందుకంటే ఈ అనుగ్రహ భాగ్యాలు ఏ క్షణంలోనయినా దక్కకుండా పోవచ్చన్న భయం మనిషిని వినమ్రునిగా ఉంచుతుంది.

94వ సూరా

అష్ షరహ్

హృదయాన్ని తెరవటం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 8

పరిచయం

ప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅసం)పై అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను ఈ సూరాలో ముఖ్యంగా ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఈ సూరా మొదటి ఆయతులో వచ్చిన ప్రస్తావన ఆధారంగా ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. ప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅసం) హృదయాన్ని అల్లాహ్ కారుణ్యంతో నింపాడు. ప్రజలందరినీ ఆహ్వానించే విశాల హృదయం ప్రసాదించాడు. కష్టనష్టాలను తొలగించి, ఆయన హోదా గౌరవాలను ఇనుమడింపచేసాడు. కాబట్టి, అధైర్యపడకుండా, క్రుంగిపోకుండా, అల్లాహ్ ప్రసన్నత పొందడానికి తీరిక లభించినపుడు ఆరాధనలో నిమగ్నమై పోవాలని ఆయనకు బోధించడం జరిగింది.

అష్ షరహ్ సూరా

سُورَةُ الشَّرۡحِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1 (ఓ ముహమ్మద్ – స!) ఏమిటి, మేము నీ హృదయాన్ని నీ కోసం విప్పలేదా?[1]

أَلَمۡ نَشۡرَحۡ لَكَ صَدۡرَكَ ①

2 ఇంకా నీ మీది నుంచి నీ భారాన్ని కూడా మేము దించేశాము.[2]

وَوَضَعۡنَا عَنكَ وِزۡرَكَ ②

1. ఈ సూరాను అలమ్ నష్రహ్ లేదా అష్ షర్హ్ సూరా అని కూడా అంటారు. వెనుకటి (జుహా) సూరాలో దేవుని మూడు అనుగ్రహాలు ప్రస్తావించబడ్డాయి. మరో మూడు మహదానుగ్రహాలు ఈ సూరాలో కూడా పేర్కొనబడ్డాయి. హృదయాన్ని విప్పారజేయటం వీటిలో మొదటిది. దీని ఆంతర్యం ఏమిటంటే మేము (ఓ ముహమ్మద్) నీ హృదయాన్ని జ్యోతిర్మయం చేశాము. నీకు హృదయవిశాలతను ప్రసాదించాము. తత్కారణంగా సత్యవాక్కు నీకు శీఘ్రంగా అవగతమవుతుంది. అది నీ పాలిట ఫలవంతమవుతుంది. ఈ విషయాన్నే దివ్య ఖుర్ఆన్‌లోని ఈ ఆయతులో ఇలా చెప్పటం జరిగింది : "అల్లాహ్ తాను సన్మార్గం చూపగోరిన వ్యక్తి హృదయాన్ని ఇస్లాం కొరకు విప్పారజేస్తాడు" (అల్ అన్ఆమ్ – 125). అప్పుడు ఆ వ్యక్తి ఇస్లాంను సత్యధర్మంగా తెలుసుకోవటమేగాక, దాన్ని హృదయపూర్వకంగా గ్రహిస్తాడు కూడా.

   హృదయాన్ని విప్పారజేసే ఈ ప్రక్రియలో **'రొమ్మును చీల్చటం'** కూడా అంతర్లీనమై ఉంది. ప్రామాణిక ఆధారం ప్రకారం రెండుసార్లు అంతిమ దైవప్రవక్త (సఅసం) వారి రొమ్ము చీల్చబడింది. ఒకసారి బాల్యంలో ఈ పని జరిగింది. ఆయన (స) నాల్గవ యేటలో ఉండగా దైవదూత హజ్రత్ జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం) వచ్చి ఆయన రొమ్మును చీల్చి, అందులోని పైశాచిక భాగాన్ని తీసివేశారు. (ఈ పైశాచిక ప్రవృత్తి ప్రతి మనిషిలో దాగి ఉంటుంది). తరువాత ఆ రొమ్మును కడిగి, దాన్ని మూసివేశారు (సహీహ్ ముస్లిం – కితాబుల్ ఈమాన్). రెండవసారి మేరాజ్ (గగన యాత్ర) సందర్భంగా ఈ పని జరిగింది. ఈసారి ఆయన (సఅసం) రొమ్మును చీల్చి హృదయాన్ని బయటికి తీసి, దాన్ని జమ్‌జమ్ జలంతో కడిగి, యథాస్థానంలో ఉంచటం జరిగింది. దాన్ని విశ్వాసంతో, యుక్తితో నింపటం జరిగింది. (సహీహ్ బుఖారీ, ముస్లిం – మేరాజ్ అధ్యాయాలు, నమాజు ప్రకరణం).

2. ఈ భారం ప్రవక్తగా నియమించబడక మునుపు గల 40 ఏండ్ల ఆయన (స) జీవితానికి సంబంధించినది. ఈ 40

3 అది నీ వీపును విరిచివేస్తూ ఉండేది. الَّذِيْٓ اَنْقَضَ ظَهْرَكَ ③

4 ఇంకా – మేము నీ కీర్తిని ఉన్నతం చేశాము.[3] وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ④

5 అయితే (ప్రతి) కష్టంతోపాటే సౌలభ్యం కూడా ఉంది. فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ⑤

6 నిశ్చయంగా (ప్రతి) కష్టంతోపాటే సౌలభ్యం కూడా ఉంది.[4] اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ⑥

7 కాబట్టి నీకు తీరిక చిక్కినప్పుడు (ఆరాధనలో) గట్టిగా శ్రమించు.[5] فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ ⑦

8 నీ ప్రభువు వైపే మనసును లగ్నం చెయ్యి.[6] وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ⑧

ఏండ్ల కాలంలో ఆయన పాపకార్యాలకు దూరంగా ఉండినప్పటికీ, ఏ విగ్రహం ఎదుట కూడా ఆయన సాష్టాంగ ప్రణామం చేయనప్పటికీ, ఎన్నడూ సారాయి త్రాగనప్పటికీ, ఇతరత్రా చెడులకు ఆమడ దూరంగా ఉన్నప్పటికీ– ఈ కాలంలో తాను సజావుగా దైవారాధన చేయలేకపోయానే! అన్న భావన ఆయన్ని కృంగదీసేది. నిజానికి అందులో ఆయన దోషం ఏమీ లేకపోయినప్పటికీ, ఒక సుదీర్ఘకాలం జీవితం అర్థరహితంగా, లక్ష్యరహితంగా కరిగిపోయిందే అన్న బాధ లోలోపలే కలిగి, ఆయన(స) కుమిలిపోతుండేవారు. ఈ భారాన్ని ఆయన (స) పైనుంచి దించివేస్తున్నట్లు దేవుడు ప్రకటించి ఆయన (స)కు మహోపకారం చేశాడు. "అల్లాహ్ నీ పూర్వపు పొరపాట్లను, భావికాలపు పొరపాట్లను మన్నించదలిచాడు"(అల్ ఫత్హ్–2) అన్న ఆయతు కూడా దాదాపు ఈ నేపథ్యంలోనే ఉంది.

మరికొంతమంది ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఈ 'భారం' ప్రవక్త పదవీ బాధ్యతలకు సంబంధించినది. ఈ బాధ్యతలు మానసికంగా ఆయన్ని (స) తీవ్రమైన ఒత్తిడికి లోనుచేసేవి. అందువల్ల దేవుడు దాన్ని తేలికచేశాడు. అంటే ఈ మార్గంలో ఎదురయ్యే బాధలను ఓర్పుతో, నేర్పుతో భరించే స్థయిర్యాన్ని ప్రసాదించాడు. దైవధర్మ ప్రచార కార్యంలో గల కొన్ని అవరోధాలను సులభతరం చేశాడు.

3. అంటే – ఓ ముహమ్మద్ (సఅసం)! నీ పేరు మార్మోగిపోయేలా చేశాము. దీని భావం ఏమిటంటే 'అల్లాహ్' పేరు వచ్చిన చోటల్లా ముహమ్మద్ (సఅసం) పేరు కూడా వస్తుంది. ఉదాహరణకు : అజాన్, ఇఖామత్, నమాజులలోనూ, ఇతరత్రా ధార్మిక సదనాలలోనూ మీరు ఈ విషయాన్ని గమనిస్తారు. వెనుకటి ఆకాశగ్రంథాలలో కూడా ఆయన (స) పేరు, గుణగణాలు ప్రస్తుతించబడ్డాయి. దైవదూతలు సయితం ఊర్ధ్వలోకాలలో ఆయన (స) స్మరణ చేస్తూ ఉంటారు. ఆయన (స)కు విధేయత చూపటం తనకు విధేయత చూపటం వంటిదేనని దేవుడు సెలవిచ్చాడు.

4. ఈ వాక్యంలో దైవప్రవక్త (స)కు, ఆయన ప్రియసహచరులకు శుభవార్త ఉంది. దైవ మార్గంలో కష్టాలు ఎదురైనంత మాత్రాన మీరు కలత చెందవలసిన అవసరం లేదని, ఈ కష్టాల తరువాత సుఖాలు కూడా వస్తాయని తెలియజేయ బడింది. చివరికి జరిగింది కూడా అదే. యావత్ప్రపంచానికి ఈ సంగతి తెలిసిందే.

5. అంటే దైవధర్మ ప్రచార కార్యక్రమం నుండి, మిథ్యావాదులకు వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటం నుండి వెసులుబాటు లభించినప్పుడల్లా ప్రార్థనల్లో లీనమై తీవ్రంగా పరిశ్రమించాలి. సుదీర్ఘమైన దుఆలు చేయాలి. అలసిపోయే వరకూ అల్లాహ్‌ను ఆరాధిస్తూనే ఉండాలి.

6. అంటే నీ ప్రభువు పైనే ఆశలు పెట్టుకో. ఆయన నుంచే స్వర్గాన్ని కోరు. నీకేం కావాలన్నా ఆయన్నే అర్థించు. వ్యవహారాలన్నింటిలోనూ ఆయనపైనే నమ్మకం పెట్టుకో. ఆయనే నమ్మదగ్గ నేస్తం.

95వ సూరా

అత్ తీన్

అంజూరం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 8

పరిచయం

సృష్టిరాసులన్నింటిలోను మానవునికి అత్యున్నత స్థానాన్ని ఇవ్వడం జరిగిందన్న విషయాన్ని ఈ సూరా ముఖ్యంగా ప్రస్తావించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'తీన్' (అంజూరం) అన్న పదాన్ని ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. మనిషిని చక్కని రూపులో సృష్టించడం జరిగిందని, ఉత్తమమైన శారీరక, మానసిక శక్తులు ప్రసాదించడం జరిగిందని, ఇవన్నీ అల్లాహ్ అనుగ్రహాలని ఈ సూరా తెలియజేసింది. అందువల్ల మనిషి అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞుడై ఉండాలని బోధించింది. అల్లాహ్‌కు దూరమైతే మనిషి తన హోదాను కోల్పోతాడనీ, అవమానాలపాలై పతనమవుతాడనీ, పరలోకం అనివార్యమని హెచ్చరించింది.

అత్ తీన్ సూరా	سُورَةُ التِّين
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 అత్తిపండు సాక్షిగా! ఆలివు సాక్షిగా!	وَالتِّيْنِ وَالزَّيْتُوْنِ ①
2 సినాయ్ పర్వతం సాక్షిగా![1]	وَطُوْرِ سِيْنِيْنَ ②
3 శాంతియుతమైన ఈ నగరం (మక్కా) సాక్షిగా![2]	وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمِيْنِ ③
4 నిశ్చయంగా మేము మానవుణ్ణి అత్యుత్తమమైన ఆకృతిలో సృజించాము.[3]	لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِيْٓ اَحْسَنِ تَقْوِيْمٍ ④

1. దేవుడు తన ప్రవక్త అయిన మూసా (అలైహిస్సలాం)తో సంభాషణ జరిపినది ఈ పర్వతం మీదే.
2. శాంతియుతమైన నగరం అంటే మక్కా నగరం. ఈ నగరంలో హత్యాకాండకు అనుమతి లేదు. ఈ నగరంలో ప్రవేశించిన వారికి రక్షణ లభిస్తుంది.

   మరికొంతమంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఈ సూరాలో మూడు ప్రదేశాలపై ప్రమాణం చేయబడింది. ఈ మూడు ప్రదేశాలు కూడా చరిత్రాత్మకమైనవి. ఎందుకంటే ఆ స్థలాలలో గొప్ప గొప్ప ప్రవక్తలు, షరీయతు ప్రదాతలు వచ్చారు. "అత్తిపండు, ఆలివ్‌ల సాక్షిగా!" అంటే అత్తిపండ్లు, ఆలివ్‌పండ్లు విరివిగా ఉత్పత్తి అయ్యే ప్రదేశం అని అర్థం. అది బైతుల్ మఖ్దిస్ (జెరూసలేము) ప్రదేశం. దైవప్రవక్త ఈసా (ఏసుక్రీస్తు) ఆ ప్రదేశంలో ప్రభవించారు. సినాయ్ పర్వతంపై మూసా (అలైహిస్సలాం)కు ప్రవక్త పదవి ఇవ్వబడింది. కాగా; మక్కానగరంలో అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) జన్మించారు (ఇబ్నె కసీర్).
3. పై మూడు ఆయతులలో చేయబడిన ప్రమాణానికి జవాబు ఈ ఆయతులో ఇవ్వబడింది. అదేమంటే ఈ లోకంలో మానవుణ్ణి దేవుడు అత్యుత్తమ రీతిలో సృజించాడు. ఇతర ప్రాణులతో, జంతువులతో పోల్చుకున్నప్పుడు ఈ తేడా

5 అటుపిమ్మట అతణ్ణి అధమాతి అధమ స్థానానికి మళ్ళించాము.[4]

ثُمَّ رَدَدْنٰهُ اَسْفَلَ سٰفِلِيْنَ ۟ۙ

6 అయితే విశ్వసించి, ఆ పైన మంచి పనులు చేసిన వారికి మాత్రం ఎన్నటికీ తరగని పుణ్యఫలం ఉంది.[5]

اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ۟ؕ

7 మరైతే (ఓ మానవుడా!) ప్రతిఫల దినాన్ని ధిక్కరించమని ఏ వస్తువు నిన్ను పురమాయిస్తున్నది?[6]

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّيْنِ ۟ؕ

8 ఏమిటి, అధికారులందరికంటే అల్లాహ్ గొప్ప అధికారి కాడా?[7]

اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَحْكَمِ الْحٰكِمِيْنَ ۟۠

కొట్టొచ్చినట్లే కనిపిస్తుంది. ఇతర జీవుల ముఖాలు క్రిందికి వంగి ఉంటాయి. కాని దేవుడు మనిషిని మాత్రం నిటారుగా నిలబడి నడిచేవానిగా, అందగాడుగా మలిచాడు. ఇతర ప్రాణులకు భిన్నంగా మానవుడు తన చేతులతో సంపాదించి తింటాడు. త్రాగుతాడు. అతని శరీరావయవాలు ఎంతో పొందికగా ఉన్నాయి. వేర్వేరు అవయవాల మధ్య చాలినంత ఎడం ఉంది. ఇతర ప్రాణుల మాదిరిగా వాటిమధ్య అస్తవ్యస్తతగానీ, అసౌకర్య పరిస్థితిగానీ లేదు. ముఖ్యమైన అవయవాలు రెండేసి చేయబడ్డాయి. మరి అతనిలో కనే, వినే, ఆలోచించే, అర్థంచేసుకునే శక్తియుక్తులు పొందుపరచబడ్డాయి. "దేవుడు ఆదంను తన ఆకారంపై పుట్టించాడ"న్న హదీసును (ముస్లిం – కితాబుల్ బిర్....) విద్వాంసులు ఈ నేపథ్యంలో ఉదాహరించటం కూడా గమనార్హ విషయమే. మానవ సృజనలో ఈ విషయాలన్నింటి మేళవింపే **"అహ్సని తఖ్వీమ్"** (అందమైన ఆకృతి). అందునా దేవుడు మూడుసార్లు ప్రమాణం చేసిన తరువాత ఈ మాట చెప్పాడు (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

4. ఈ ఆయతును పలువురు వ్యాఖ్యాతలు పలు విధాలుగా గ్రహించారు. కొంతమంది ప్రకారం ఈ ఆయతు మనిషి యొక్క హీనాతి హీనమైన వార్ధక్యాన్ని (ముసలితనాన్ని) సూచిస్తోంది. ఈ వయసులో మనిషి జ్ఞాపకశక్తి క్షీణిస్తుంది. అతను విచక్షణా జ్ఞానాన్ని సయితం కోల్పోయి పసిపిల్లవాడిలా ప్రవర్తిస్తాడు. మరికొంత మంది ప్రకారం మానవుడు తన దురాగతాల కారణంగా నైతికంగా దిగజారి పాతాళానికి త్రోసివేయబడతాడు. పాముల, క్రిమికీటకాల కన్నా హీనుడిగా తయారవుతాడు. ఇంకా కొంత మంది ప్రకారం నరకంలో అవిశ్వాసులకు పట్టే దురవస్థ ఇది! అంటే మానవుడు దైవాన్ని, దైవప్రవక్త (స)ను ఎదిరించి, తనను అత్యుత్తమ స్థానం నుంచి ఎగదోసుకుని నరకంలోని అధమాతి అధమ స్థానంలో పడవేసుకుంటాడు.

5. అయితే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసిన వారిని మాత్రం దేవుడు ఈ దుష్పరిణామం నుండి మినహాయించాడు.

6. ఇది మనిషికి చేయబడే హెచ్చరిక! ఓ మనిషీ! నిన్ను అత్యుత్తమ ఆకృతిలో పుట్టించి, గౌరవోన్నతుల్ని వొసగిన ప్రభువు అత్యంత అధమస్థితికి చేర్చే శక్తి కూడా కలిగి ఉన్నాడని మరచిపోకు. అలాగే నిన్ను తిరిగి బ్రతికించటం కూడా ఆయనకు ఏమాత్రం కష్టతరం కాదు. ఇది తెలిసి కూడా నువ్వు ప్రళయదినాన్ని, శిక్షాబహుమానాన్ని త్రోసిపుచ్చుతున్నావా? మరికొందరు దీని అర్థం ఇలా చెబుతారు: (ఓ ముహమ్మద్!) దీని తరువాత తీర్పుదినానికి సంబంధించి నిన్ను ఎవరు ధిక్కరించగలరు?

7. ఆయన ఏ ఒక్కరికీ అన్యాయం చేయడు సరికదా, తీర్పు దినాన్ని నెలకొల్పి అన్యాయం జరిగిన వారందరికీ న్యాయం చేస్తాడు. ఈ సూరా చివరిలో **"బలా వ అన అలా జాలిక మినష్షాహిదీన్"** (ఎందుకు కాదు?! ఈ విషయానికి నేను సయితం సాక్షినే) అని పలకాలని తిర్మిజీ గ్రంథంలోని ఒక బలహీన హదీసు ద్వారా తెలుస్తోంది.

96 వ సూరా

అల్ అలఖ్

రక్తపు ముద్ద

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 19

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా దైవవాణి అవతరణ గురించి బోధించింది. ఇందులోని రెండవ ఆయతులో ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టబడిన పదం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. దైవవాణి అవతరణను ఈ సూరా వివరించింది. అల్లాహ్ మానవులకు ప్రసాదించిన బుద్ధీజ్ఞానాల అనుగ్రహాల గురించి కూడా ఇందులో ప్రస్తావించడం జరిగింది. సన్మార్గాన్ని అవలంబించడం, మంచిపనులు చేయడం ఎంత ముఖ్యమో ఈ సూరాలో స్పష్టంగా తెలియజేయడం జరిగింది. అల్లాహ్‌కు దగ్గరై ఆయనకు విధేయతతో ఆరాధించవలసిన అవసరాన్ని వివరించింది. అల్లాహ్ కొందరికి సమృద్ధిని ప్రసాదించాడని, కాని వారు తిరుగుబాటు వైఖరిని అవలంబించి, అల్లాహ్‌కు దూరమయ్యారని విమర్శించింది.

అల్ అలఖ్ సూరా | سُورَةُ العَلَق

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

1 (ఓ ముహమ్మద్ – సఅసం!) చదువు, సృష్టించిన నీ ప్రభువు పేరుతో.[1]

اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِىْ خَلَقَ ﴿1﴾

2 ఆయన మనిషిని నెత్తుటి ముద్దతో సృష్టించాడు.[2]

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿2﴾

3 నువ్వు చదువుతూ పో. నీ ప్రభువు దయాశీలి.[3]

اِقْرَاْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ ﴿3﴾

4 ఆయన కలం ద్వారా (జ్ఞాన) బోధ చేశాడు.[4]

الَّذِىْ عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿4﴾

1. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) హిరా కొండ గుహలో దైవధ్యానంలో ఉండగా ఆయన (స)పై అవతరించిన మొట్టమొదటి దైవవాణి (వహీ) ఇది. దైవదూత జిబ్రీల్ (అలైహిస్సలాం) వచ్చి, 'చదువు' అని ఆయన్ని పురమాయించగా, "నేను చదువుకున్నవాణ్ణి కాను" అని ఆయన (స) చెప్పారు. దైవదూత ఆయన్ని పట్టుకుని గట్టిగా కుదిపి, "చదువు" అని మళ్ళీ పురమాయించాడు. "నాకు చదవటం రాదు" అనే ఆయన (స) బదులిచ్చారు. ఈసారి దైవదూత మూడుసార్లు ఆయన్ని కుదుపుతూ ఈ ఆయతులను పఠించాడు. ఆయన (స) చేత కూడా చదివించాడు.
2. జగతిలో ఎన్నో జీవరాసులున్నాయి. కాని దేవుడు మనిషి పుట్టుక తీరును గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించటాన్నిబట్టి ఈ లోకంలో మానవ సృష్టికి ఉన్న ప్రాముఖ్యాన్ని అర్థం చేసుకోవచ్చు.
3. 'నాకు చదువురాద'న్న ప్రవక్త నిస్సహాయతకు సమాధానంగా దేవుడు మళ్లీ మళ్లీ 'చదువు' అని అన్నాడు. దీని అంతరంగం ఏమిటంటే దేవుడు గొప్ప కృపాకరుడు. మానవుని బలహీనతల దృష్ట్యా అతన్ని క్షమించి, కనికరించటం ఆయన ప్రధానగుణం.
4. 'జ్ఞానం'లో కొంతభాగం మనిషి మనోమస్తిష్కాలలో నిక్షిప్తమై ఉంటుంది. మరికొంత భాగం అతని నోటి ద్వారా వ్యక్తమవుతుంది. ఇంకా కొంత భాగాన్ని మనిషి 'కలం' ద్వారా అక్షర రూపం ఇస్తాడు. మేధస్సులో నాటుకున్నదంతా

5 ఆయన మనిషికి, అతడు ఎరుగని దానిని నేర్పాడు.

عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

6 అది కాదు. అసలు విషయం ఏమిటంటే మానవుడు హద్దుమీరి పోతున్నాడు.

كَلَّا إِنَّ الْإِنسَانَ لَيَطْغَىٰ ﴿٦﴾

7 ఎందుకంటే, తనకు ఎవరి అవసరమూ లేదన్న భావన అతనికుంది.

أَن رَّآهُ اسْتَغْنَىٰ ﴿٧﴾

8 నిశ్చయంగా (అందరూ) మరలిపోవలసింది నీ ప్రభువు వైపే.

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ﴿٨﴾

9 అడ్డు తగిలేవాడిని నీవు చూశావా?[5]

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿٩﴾

10 ఒక దాసుణ్ణి, అతను నమాజు చేస్తుండగా (అడ్డుకున్నాడు).

عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾

11 ఇదిగో చూడు! ఒకవేళ అతను గనక సన్మార్గాన ఉంటే[6]....

أَرَأَيْتَ إِن كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ﴿١١﴾

12 లేదా అతను భయభక్తులను గురించి ఆజ్ఞాపిస్తూ ఉన్నట్లయితే.... (అతని గురించి నీ ఉద్దేశం ఏమిటి?)[7]

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾

13 ఇదిగో చూడు! వాడేమో ధిక్కార వైఖరిని అవలంబిస్తూ, ముఖం త్రిప్పుకుని పోతుంటే...(వాడి గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటి)?[8]

أَرَأَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾

14 ఏమిటి, అల్లాహ్ తనను గమనిస్తున్నాడన్న విషయం అతనికి తెలియదా?[9]

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾

అతనితోపాటే వెళ్ళిపోతుంది. అతను నోటితో చెప్పింది కూడా చాలా వరకు సురక్షితంగా ఉండదు. అయితే పెన్నుతో రాసిపెట్టింది మాత్రం (అది వృధా కాకుండా ఉన్నట్లయితే) చాలాకాలం వరకు సురక్షితంగా ఉంటుంది. ఈ 'కలము' ద్వారా వెనుకటి జాతుల గాధలు, మహనీయుల జ్ఞానసుధ చరిత్రపుటల్లో సురక్షితంగా ఉన్నాయి. దీన్నిబట్టి పెన్నుకు ఉన్న ప్రాధాన్యత ఎటువంటిదో ఊహించటం కష్టం కాదు. అందుకే అల్లాహ్ అన్నిటికన్నా ముందు 'కలము'ను సృష్టించి, ప్రాణులందరి విధివ్రాతను లిఖించమని దానికి ఆజ్ఞాపించాడు.

5. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)కు అడ్డుతగిలే ఆ వ్యక్తి ఎవరో కాదు, ఇస్లాం బద్ధవిరోధి అయిన అబూజహలే అని ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతలంటున్నారు. **'దాసుడు'** (అబ్దున్) అంటే ముహమ్మద్ (సఅసం).

6. అంటే – సన్మార్గాన ఉన్న ఒక వ్యక్తిని నమాజు చేయకుండా ఆపటం ముమ్మాటికీ దౌర్జన్యమే.

7. అంతిమ దైవప్రవక్త అయిన ముహమ్మద్ (స) బోధించే విషయాలు మామూలు విషయాలు కావు. అవి ఏకదైవారాధన (తౌహీద్), సదాచరణ (అమలె సాలెహ్), చిత్తశుద్ధి (ఇఖ్లాస్)తో కూడుకున్న విషయాలు. వాటిద్వారా మానవ సమాజంలో ధర్మపరాయణత, దైవభీతి, పరలోక భీతి వంటి సుగుణాలు ఆవిర్భవిస్తాయి. అవి మనుషులను నరకాగ్ని నుండి కాపాడుతాయి. మరి ఇలాంటి ఉత్తమ విషయాలను నిరోధించటం సమంజసమా? వీటిని ప్రబోధించే వ్యక్తిని బెదిరించటం సహేతుకమా??

8. ముహమ్మద్ (స)ను పొద్దస్తమానం వేధిస్తూ వెంటపడిన అబూజహల్ పోకడలు మంచివేనా? అతని పెడసరి ధోరణి వల్ల మానవతకు కలిగే ప్రయోజనం ఏమిటో చెప్పండి?

15 కానేకాదు. ఒకవేళ వాడు గనక (తన వ్యతిరేక ధోరణిని) మానుకోకపోతే మేము వాడి నుదుటి జుత్తును పట్టి ఈడుస్తాము.[10]

كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾

16 అబద్ధాలతో, దురంతాలతో కూడుకున్న (వాడి) నుదుటి జుత్తును![11]

نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾

17 (కావాలంటే) వాడు తన సలహా మండలి సభ్యులను (సహాయార్థం) పిలుచుకోవచ్చు.

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ﴿١٧﴾

18 మేము కూడా (నరక) భటులను పిలుస్తాము.[12]

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾

19 తస్మాత్ జాగ్రత్త! నువ్వు వాడి మాట వినకు. (నీ ప్రభువు సన్నిధిలో) సాష్టాంగ పడి, సామీప్యం పొందు.

كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِب ﴿١٩﴾ السجدة

9. ఏమిటీ, సర్వోన్నత ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ సదా తన చేష్టలను చూస్తూనే ఉంటాడని అబూజహల్‌కు తెలీదా?

10. అంటే, దైవప్రవక్త (సఅసం) పట్ల విరోధాన్ని మానుకోకపోతే, ఆయన (సఅసం) నమాజు చేస్తుండగా ఆటంకాలు సృష్టించే పనిని మానుకోకపోతే, మేము వాడి ముంగురులు పట్టి ఈడుస్తాము. హదీసులో వచ్చిన వివరాల ప్రకారం; "ముహమ్మదు గనక కాబా గృహం వద్ద నమాజు చేయటం మానుకోకపోతే నేనతని మెడపై కాలుపెట్టి తొక్కేస్తాన"ని అబూజహల్ సవాలు విసిరాడు. ఈ విషయం దైవప్రవక్త (సఅసం)కు తెలిసినప్పుడు, "అతనే గనక ఈ చేష్టకు పాల్పడితే దైవదూతలు అతన్ని పట్టుకుంటార"ని ఆయన పలికారు. (సహీహ్ బుఖారీ – అల్ అలఖ్ సూరా వ్యాఖ్యానం).

11. అంటే అబూజహల్ ఇస్లాంకు వ్యతిరేకంగా సత్యవిరుద్ధమైన ప్రగల్భాలు పలికేవాడు. పైగా జంకూ గొంకూ లేకుండా పాపకార్యాలకు పాల్పడేవాడు.

12. హదీసులో వచ్చిన వివరాల ప్రకారం ఒక రోజు దైవప్రవక్త (సఅసం) కాబా గృహం వద్ద నమాజు చేస్తూ ఉన్నారు. అబూజహల్ అటు వైపుగా సాగిపోతూ, "ఓ ముహమ్మద్ (స)! ఇక్కడ నమాజు చేయరాదని నీకు చెప్పానా? లేదా?" అంటూ తీవ్రంగా మందలించాడు. అతని మాటలకు మహాప్రవక్త (సఅసం) కూడా కాస్త తీవ్రంగానే స్పందించారు. అప్పుడతను, "ముహమ్మద్ (సఅసం)! జాగ్రత్తగా ఉండు! దైవసాక్షిగా చెబుతున్నా. ఈ (మక్కా) లోయలో నా మద్దతు దారులు, సభాసదులు అందరికన్నా ఎక్కువన్న సంగతిని మరచిపోకు" అని బెదిరించాడు. ఈ సందర్భంగానే ఈ ఆయతు (వాడు తన సలహామండలి సభ్యులను పిలుచుకోవచ్చు) అవతరించింది. ఒకవేళ అతను గనక తన భజనపరులను పిలిచివుంటే అప్పటికప్పుడే దైవదూతలు అతన్ని పట్టుకుని శిక్షించి ఉండేవారని హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) అభిప్రాయపడ్డారు (తిర్మిజీ, తఫ్సీర్ సూరయె ఇఖ్రా, ముస్నదె అహ్మద్ –1/329, తఫ్సీర్ ఇబ్నె జరీర్).

సహీహ్ ముస్లిం ప్రకారం : వాడు (అబూజహల్) ముందుకు వెళ్ళి ఆయన (సఅసం) మెడపై కాలుపెట్టి తొక్కాలని సంకల్పం చేసుకున్నాడు. అంతే! మరుక్షణమే వెనక్కి తిరిగి, తన చేతులతో తనను విడిపించుకోసాగాడు. "ఏమిటి, సంగతి?" అని తనను ఎవరో అడిగితే "నాకూ–ముహమ్మద్ (సఅసం)కి మధ్య అగ్ని గుండం ఏర్పడింది. ఈ దృశ్యం ఎంతో భయంకరంగా ఉంది. నాకు వ్యతిరేకంగా ఎంతోమంది ప్రత్యక్షమయ్యార"ని చెప్పాడు. "ఒకవేళ అతనే గనక నా జోలికి వచ్చివుంటే దైవదూతలు అతన్ని చీల్చిచెండాడి ఉండేవారు" అని మహాప్రవక్త (స) అన్నారు. (ప్రళయదిన ప్రకరణం). **'జబానియహ్'** (زَبَانِيَة) అంటే భటులు, కావలివాళ్లు, ప్రత్యేక భద్రతా దళాలు అనే అర్థాలొస్తాయి.

97వ సూరా

అల్ ఖద్ర్

ఘనమైనది

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 5

పరిచయం

ముఖ్యంగా దైవవాణి అవతరణ గురించి ఇందులో చెప్పడం జరిగింది. 'లైలతుల్ ఖద్ర్' (ఘనమైన రాత్రి) అన్న ప్రస్తావన ఆధారంగా ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. దివ్యఖుర్ఆన్ అవతరించిన రాత్రి ఎంత ఘనమైనదో ఇందులో చెప్పడం జరిగింది. ఆ ఘనమైన రాత్రి అల్లాహ్‌ను ఆరాధిస్తే వెయ్యి మాసాలపాటు చేసిన ఆరాధనకు సమానమవుతుంది. అంటే 83 సంవత్సరాల 4 నెలల ఆరాధనకు సమానమవుతుంది. ఆ ఘనమైన రాత్రి దైవదూతలు, జిబ్రయీల్(అస) దేవుని అనుమతితో దైవాదేశాలు తీసుకుని అవతరిస్తారు.

అల్ ఖద్ర్[1] సూరా — سُورَةُ القَدْرِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
1 నిశ్చయంగా మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆనును) ఘనమైన రాత్రి యందు అవతరింపజేశాము.[2]	إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ①
2 ఘనమైన రాత్రి గురించి నువ్వేమనుకున్నావు?[3]	وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ②

1. ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించిందా? లేక మదీనాలో అవతరించిందా? అనే దానిపై ద్వంద్వాభిప్రాయాలున్నాయి. ఈ సూరా పేరు గురించి కూడా భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. **'ఖద్ర్'** (القَدْرُ) అంటే విలువైనది, ఘనత గలది అని ఒక అర్థం. అందుచేత దీనిని విలువైన రాత్రి అనీ, ఘనత గల రాత్రి అనీ అంటారు. 'ఖద్ర్' అంటే నిర్ధారించటం, లెక్కించటం అని ఇంకొక అర్థం. ఈ రాత్రిపూట ఒక ఏడాది కాలానికి సంబంధించిన వ్యవహారాలన్నీ సమీక్షించి, నిర్ణయించబడతాయి. అందువల్ల దీనిని మహత్పూర్వకమైన రేయిగా, నిర్ణయాత్మక రాత్రిగా, ఉత్తర్వులను జారీచేసే రాత్రిగా కూడా వ్యవహరిస్తారు. 'ఖద్ర్' అంటే 'ఇరుకైనది' అని వేరొక అర్థం. ఈ రాత్రియందు దివి నుంచి దిగివచ్చిన దైవదూతలతో భువి అంతా కిక్కిరిసిపోతుంది. ఈ కారణంగా దీనిని 'కిటకిటలాడే రాత్రి'గా కూడా అభివర్ణిస్తారు. ఈ రాత్రి యందు చేసే దైవారాధన మహత్పూర్వకమైనది. ఎంతో పుణ్యప్రదమైనది. అందువల్ల దీనిని మహిమాన్వితమైన రాత్రి అని కూడా అంటారు. ఇంతటి విలువైన ఈ రాత్రి ఇంతకీ ఎప్పుడు? అనే విషయమై భిన్నాభిప్రాయముంది (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్). అయితే హదీసులను, చారిత్రక ఉల్లేఖనాలనుబట్టి ఇది రమజాన్ నెల చివరి దశకంలోని బేసి రాత్రుల్లో ఏదో ఒక రాత్రి నెలకొంటుందని తెలుస్తోంది. ఈ సంగతి అస్పష్టంగా ఉండటంలో కూడా ఒక పరమార్థం ఉన్నది. రమజాన్ చివరిలో – బేసిరాత్రుల్లో ఈ విలువైన రాత్రిని అన్వేషించే ప్రయత్నంలో భక్తులు వీలైనంత ఎక్కువగా దైవారాధన చేసి, పాపాల మన్నింపు కోసం వేడుకోవాలన్నదే దీని పరమార్థం.
2. దేవుడు దివ్య ఖుర్ఆన్‌ను 'లౌహె మహ్‌ఫూజ్' నుండి భూమండలానికి సమీపంలోనున్న ఆకాశంపై దింపాడు.

3 ఘనమైన రాత్రి వెయ్యి నెలల కంటే కూడా మేలైనది.[4]

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ③

4 ఆ రాత్రి యందు దైవదూతలు, ఆత్మ (జిబ్రయీల్) తమ ప్రభువు ఉత్తర్వుపై సమస్త విషయాల (నిర్వహణ) నిమిత్తం (దివి నుంచి భువికి) దిగివస్తారు.[5]

تَنَزَّلُ الْمَلَٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ④

5 ఆ రాత్రి ఆసాంతం శాంతియుతమైనది[6] – తెల్లవారే వరకూ (అది ఉంటుంది).

سَلَٰمٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ⑤

అక్కడి నుండి అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)పై – అంచెల వారీగా, కొద్దికొద్దిగా – 23 ఏండ్ల కాలంలో పూర్తిగా అవతరింపజేశాడు. **'లైలతుల్ ఖద్ర్'** అనేది రమజాన్ మాసంలోనే వస్తుంది."దివ్య ఖుర్ఆన్ అవతరించిన నెల రమజాన్ (నెల)" అన్న ఆయతు ఈ సందర్భంగా గమనించదగినది (అల్ బఖర – 185).

3. ప్రశ్నార్థకమైన ఈ వాక్యం ద్వారా కూడా ఈ రాత్రికి గల మహత్తు స్పష్టమవుతోంది. మానవమాత్రులెవరూ దీని లోతుల్లోకి పూర్తిగా పోలేరు. ఆ సంపూర్ణ జ్ఞానం అల్లాహ్‌కు మాత్రమే ఉంది.

4. అంటే – ఈ రాత్రి యందు చేసే దైవారాధన వెయ్యి మాసాలలో చేసే ఆరాధన కంటే కూడా గొప్పది. వెయ్యి మాసాలంటే మామూలు విషయమా? 83 సంవత్సరాల 4 నెలలన్న మాట! అతి తక్కువ కాలంలో అత్యంత అధికంగా పుణ్యం సంపాదించుకునేందుకు వీలుగా దేవుడు ముహమ్మద్ (సఅసం) అనుచర సమాజంపై చేసిన మహోపకారం ఇది.

5. ఇక్కడ **'రూహ్'** (ఆత్మ) అంటే జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం) అని మరువరాదు. దైవదూత జిబ్రయీల్ తన తోటి దూతలందరితో కలసి భూమండలంపై దిగుతారు. ఆ సంవత్సరం దేవుడు సమ్మతించి ఆమోదించిన విషయాలకు కార్యరూపం ఇచ్చే నిమిత్తం వస్తారు.

6. అంటే – ఆ రాత్రియందు కీడు అన్నదే లేదు. అది పూర్తిగా శాంతితో కూడుకున్నది. ఆ రాత్రి పూట దైవదాసులంతా షైతాన్ కీడు నుంచి సురక్షితంగా ఉంటారు. లేదా దైవదూతలు విశ్వాసులకు 'సలాం' పంపిస్తారు. ఆ రాత్రియందు ఈ దుఆ చేయాలని దైవప్రవక్త (స) గట్టిగా నొక్కి వక్కాణించారు: **"అల్లాహుమ్మ ఇన్నక అఫువ్వున్ తుహిబ్బుల్ అఫ్వ ఫాఫు అన్నీ"** (తిర్మిజీ – దుఆల ప్రకరణం; ఇబ్ను మాజా – దుఆ ప్రకరణం).

(**అర్థం:** ఓ అల్లాహ్! నిశ్చయంగా నీవు క్షమించేవాడవు. క్షమాభిక్ష పెట్టడమంటే నీకు మహా ఇష్టం. కాబట్టి నన్ను క్షమించు).

98 వ సూరా

అల్ బయ్యినహ్

స్పష్టమైన నిదర్శనం

అవతరణ మదీనాలో

ఆయతులు 8

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా ఏకదైవారాధన, ప్రవక్తల పరంపర గురించి బోధించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'బయ్యినహ్' (స్పష్టమైన నిదర్శనం) అన్న ప్రస్తావనను ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. గ్రంథ ప్రజలు, విగ్రహారాధకులు సత్యాన్ని తిరస్కరించడాన్ని ఈ సూరాలో ఖండించడం జరిగింది. వారు స్పష్టంగా కనబడుతున్న సత్యాన్ని అహంభావంతో తిరస్కరించడమే కాదు, దేవుని ఏకత్వాన్ని నిరాకరించడం కొనసాగిస్తున్నారు. నిజానికి గ్రంథ ప్రజలు (యూదులు, క్రయిస్తవులు) అందరికన్నా ముందుగా ఈ దైవవాణిని ఆహ్వానించి స్వీకరించి ఉండాల్సిందని, ఎందుకంటే వారి ఆకాశ గ్రంథాలు ఈ విషయమై వారికి బోధించాయని ఈ సూరా తెలియజేసింది. కేవలం అల్లాహ్‌ను మాత్రమే ఆరాధించాలని, నమాజు స్థాపించాలని, జకాత్ చెల్లించాలని బోధించడం జరిగింది. నరకాగ్ని గురించి హెచ్చరించడంతో పాటు సన్మార్గులకు లభించే స్వర్గవనాల గురించి కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది.

అల్ బయ్యినహ్[1] సూరా

سُورَةُ البَيِّنَةِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

1 గ్రంథవహులకు చెందిన తిరస్కారులు,[2] బహుదైవారాధకులు[3] తమ వద్దకు స్పష్టమైన నిదర్శనం రానంతవరకూ (తమ తిరస్కార వైఖరిని) మానుకోనివారుగా ఉండేవారు. (ఇంతకీ ఆ నిదర్శనం ఏమిటంటే...)

لَمْ يَكُنِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ وَالْمُشْرِكِيْنَ مُنْفَكِّيْنَ حَتّٰى تَاْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ①

2 పరిశుద్ధమైన గ్రంథ పత్రములను[4] చదివి వినిపించే దైవ ప్రవక్త[5] తమ వద్దకు రావాలి.

رَسُوْلٌ مِّنَ اللهِ يَتْلُوْا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ②

1. ఈ సూరాను 'లమ్ యకున్' సూరాగా కూడా వ్యవహరిస్తారు. దైవప్రవక్త(సఅసం) ఒకసారి ఉబై బిన్ కాబ్ (రజి)తో, "లమ్‌యకునిల్లజీన సూరాను నీకు చదివి వినిపించవలసిందిగా దేవుడు నన్ను ఆజ్ఞాపించాడు" అన్నారు. దానికి హజ్రత్ ఉబై (రజి), "ఏమిటీ, దేవుడు నా పేరుపెట్టి మరీ ఇలా చెప్పాడా?" అని అడిగారు. "అవున"న్నారాయన (స). అప్పుడు (ఆనందంతో) హజ్రత్ ఉబై గారి కళ్లలో నీళ్లు ఉబికి వచ్చాయి (సహీహ్ బుఖారీ – లమ్ యకున్ సూరా వ్యాఖ్యానం).
2. ఇక్కడ **'గ్రంథవహులు'** అంటే యూదులు, క్రైస్తవులని గమనించాలి.
3. **'బహు దైవారాధకులు'** అంటే విగ్రహాలను, చెట్లను, పుట్టలను, అగ్నిని పూజించే అరబ్బులు, అరబ్బేతరులు. **'స్పష్టమైన నిదర్శనం'** (బయ్యినహ్) అంటే మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స). ఈ వాక్యం సారాంశం ఏమిటంటే, యూదులు క్రైస్తవులు తమకు ఖుర్ఆన్ గ్రంథ వాక్యాలను చదివి వినిపించి, తమ మార్గవిహీనత గురించి విడమరచి చెప్పే,

3 మరి వాటిలో (ఆ గ్రంథ పత్రాలలో) స్థిరమైన, సవ్యమైన ఆదేశాలు ఉండాలి.[6]

فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ﴿3﴾

4 మరి (ఈ) గ్రంథవహులు తీరా తమ వద్దకు స్పష్టమైన నిదర్శనం వచ్చేసిన తరువాతే (విభేదించుకుని) చీలిపోయారు.[7]

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿4﴾

5 వారు అల్లాహ్‌నే ఆరాధించాలని, ధర్మాన్ని ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోవాలనీ, ఏకాగ్రచిత్తులై[8] – నమాజును నెలకొల్పాలనీ, జకాత్‌ను ఇస్తూ ఉండాలని మాత్రమే వారికి ఆదేశించబడింది.[9] ఇదే స్థిరమైన, సవ్యమైన ధర్మం.[10]

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ﴿5﴾

6 గ్రంథవహులలో తిరస్కారవైఖరికి పాల్పడినవారు, బహు దైవారాధకులు తప్పకుండా నరకాగ్నికి ఆహుతి అవుతారు. వారందులో కలకాలం ఉంటారు. వారు సృష్టితాలలో అందరి కంటే చెడ్డవారు.[11]

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿6﴾

తమను విశ్వాసమార్గం వైపు పిలిచే అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) తమ వద్దకు రానంతవరకూ తమ పెడసరి పోకడలను విడిచిపెట్టరు.

4. అంటే – లౌహె మహ్‌ఫూజ్‌లో సురక్షితంగా ఉన్న దివ్య ఖుర్‌ఆన్ అన్నమాట.

5. అంటే దేవుని చిట్టచివరి ప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) అన్నమాట.

6. ఇక్కడ **'కుతుబున్'** (كُتُبٌ) అంటే శాసనాలు, ఆదేశాలు, నిర్దేశిక నియమాలు, మార్గదర్శక సూత్రాలు అని భావం. **'ఖయ్యిమతున్'** (قَيِّمَةٌ) అంటే స్థిరమైనవి, సవ్యమైనవి, నిర్దిష్టమైనవి, ఖచ్చితత్వం గలవి, సమత్వం సమతూకంతో కూడుకున్నవి అని అర్థం.

7. అంతిమ దైవప్రవక్త (సఅసం) రాకకు ముందు గ్రంథం ప్రసాదించబడిన ప్రజలు కలసికట్టుగా ఉండేవారు. కాని అంతిమ ప్రవక్త (సఅసం) ప్రభవనం జరగగానే వారు విభేదించుకున్నారు. వారిలో కొందరు విశ్వసించగా అనేకులు విశ్వాస భాగ్యానికి నోచుకోకుండాపోయారు. ముహమ్మద్ (స) రాకను, ఆయన దైవదౌత్యాన్ని 'స్పష్టమైన నిదర్శనం'గా పేర్కొనటంలోని ఔచిత్యం ఏమిటంటే ఆయన్ని దైవప్రవక్తగా విశ్వసించటం వినా మార్గాంతరంలేదు. కాని గ్రంథవహులు కేవలం అసూయతో, వైరభావంతో ఆయన్ని ధిక్కరించారు. ఈ కారణంగానే విభేదించుకున్న వారి జాబితాలో కేవలం గ్రంథవహుల (యూదుల, క్రైస్తవుల) పేర్లు మాత్రమే ప్రస్తావించబడ్డాయి. మరి చూడబోతే ఇతరులు కూడా ఈ విషయంలో విభేదించుకోకపోలేదు. అయితే గ్రంథవహులు జ్ఞానసంపన్నులు, అంతిమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) లక్షణాల గురించి క్షుణ్ణంగా తెలిసి ఉండి కూడా ఆయన్ని త్రోసిపుచ్చటం చాలా తీవ్ర విషయమవటం చేత వారిని గురించి ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా ఎత్తిచూపటం జరిగింది.

8. **'హనీఫ్'** (حَنِيفٌ) అంటే ఏకోన్ముఖుడు, మనసును పూర్తిగా లగ్నం చేసుకున్నవాడు అని అర్థం. **'హునఫాఅ'** (حُنَفَآءَ) అనేది బహువచనం. షిర్క్ నుండి ఏకదైవారాధన వైపుకు మరలాలనీ, ఇతరత్రా మతధర్మాలతో, మిథ్యా వాదాలతో తెగత్రెంపులు చేసుకుని ఇస్లాం ధర్మానికే పూర్తిగా అంకితం అయిపోవాలనీ, ఈ విషయంలో దైవప్రవక్త హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) స్థిరచిత్తాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకోవాలని గ్రంథవహులకు చెప్పటం జరిగింది.

7 అయితే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసినవారు; నిశ్చయంగా సృష్టిలో వారే అందరికన్నా ఉత్తములు.[12]

8 వారికి ప్రతిఫలంగా వారి ప్రభువు దగ్గర శాశ్వతమైన స్వర్గ వనాలున్నాయి. వాటి క్రింద కాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. వాటిలో వారు కలకాలం ఉంటారు. అల్లాహ్ వారి పట్ల ప్రసన్ను డయ్యాడు.[13] వారు అల్లాహ్‌పట్ల సంతోషపడ్డారు.[14] ఈ అనుగ్రహ భాగ్యం తన ప్రభువుకు భయపడేవానికి మాత్రమే.[15]

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾

جَزَاؤُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

9. అంటే – వారి గ్రంథాలైన తౌరాతు, బైబిల్‌లలో వారికి ఈ ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి.

10. అరేబియాలోని ముష్రిక్కులు బహుదైవారాధన చేస్తూనే ఇబ్రాహీము ప్రవక్త సన్మార్గాన ఉన్నాడని గొప్పలు చెప్పుకునేవారు. మరి చూడబోతే ఖుర్ఆన్ ప్రబోధించే మార్గం ఇబ్రాహీం అనుసరించిన మార్గమే. అందువల్ల బహుదైవారాధకులు ఖుర్ఆనును త్రోసిపుచ్చినట్లయితే ఇబ్రాహీము మార్గాన్ని కూడా త్రోసిపుచ్చినట్లే లెక్క. వారు గనక సవ్యమైన ధర్మంపై ఉండాలంటే ఒక్కడైన అల్లాహ్‌ను నిష్కల్మషమైన మనసుతో నమ్మాలి. నమాజులు చేయాలి. విధి దానాలు ఇస్తూ ఉండాలి. ఇదే ఖుర్ఆను మార్గం, ఇదే ఇబ్రాహీం విధానం కూడా! ఈ ఆయతు ప్రకారం మనిషి కర్మలు ఈమాన్ (విశ్వాసం)లో అంతర్లీనమై ఉంటాయని చాలామంది ఇమాములు సూత్రీకరించారు (ఇబ్నె కసీర్).

11. దైవప్రవక్తలను, దైవగ్రంథాలను తిరస్కరించేవారికి పట్టే దుర్గతి ఇది. పైగా వారు జీవరాశులలోకెల్లా నీచమైన వారుగా ఖరారు చేయబడ్డారు.

12. అంటే – హృదయపూర్వకంగా విశ్వసించి, మంచిపనులను ధనపరంగానూ, శారీరకంగానూ చేసినవారు సృష్టితాల లోకెల్లా శ్రేష్ఠులుగా ఖరారు చేయబడతారు. విశ్వాసులైన మనుషులు దైవదూతలకన్నా గొప్పవారని విద్వాంసులు భావిస్తున్నారు. దానికి వారు చూపే నిదర్శనాలలో ఈ ఆయతు కూడా ఒకటి.

13. వారి విశ్వాసం (ఈమాన్), విధేయత, సదాచరణ మూలంగా వారికీ అనుగ్రహ భాగ్యం దక్కింది. "అల్లాహ్ ప్రసన్నత అన్నింటికన్నా గొప్పది" (తౌబా – 72) కదా!

14. అవును. దేవుడు వారికి ప్రసాదించిన అనుగ్రహాలే అలాంటివి మరి! వాటితో వారి తనువు మనసూ – రెండూ పులకించాయి.

15. అంటే – ఇహలోకంలో దైవానికి నిత్యం భయపడుతూ, దేవుని అవిధేయతకు ఒడిగట్టకుండా జాగ్రత్తగా జీవితం గడిపిన వారికి మాత్రమే ఈ వరాలు ప్రత్యేకం. ఒకవేళ ఎప్పుడైనా మానవ సహజమైన దౌర్బల్యం వల్ల తప్పు జరిగిపోయినా వారు వెంటనే తమ తప్పును గ్రహించి పశ్చాత్తాపపడతారు. క్షమాపణ కోరుకుంటారు. ఇకమీదట అలాంటి తప్పు జరగకుండా జాగ్రత్తపడతారు. కడకు వారు విశ్వాసస్థితిలోనే తనువు చాలిస్తారు. దీని భావం ఏమిటంటే నిజంగా దైవానికి భయపడే వ్యక్తి పాప కార్యాలను పదే పదే చేయడు. ఎవరయితే ఈ విధంగా చేస్తాడో అతని మనసులో దైవభీతి లేనేలేదు.

99 వ సూరా

అజ్ జిల్‌జాల్

భూకంపం

అవతరణ మదీనాలో

ఆయతులు 8

పరిచయం

తీర్పుదినం గురించి ఈ సూరా ముఖ్యంగా బోధించింది. ఈ సూరాలో ప్రస్తావనకు వచ్చిన 'జిల్‌జాల్' (భూకంపం) అన్న పదాన్ని దీనికి పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. తీర్పుదినం నాటి భయానక స్థితిని, ఆనాటి ప్రకంపనాలను ఈ సూరా వర్ణించింది. ఆ రోజు భూమి తీవ్రంగా కుదిపివేయబడుతుంది. భూమి తనలో ఉన్న సమస్తాన్ని వెళ్ళగ్రక్కుతుంది. అంటే మృతులను బయట పడేస్తుంది. ప్రజలు ఆ రోజు తమ కర్మలను చూసుకునేందుకు భిన్న పరిస్థితుల్లో తమ ప్రభువు వైపునకు మరలుతారు. శిక్షా లేదా బహుమానాలు పొందుతారు.

అజ్ జిల్‌జాల్[1] సూరా | سُورَةُ الزَّلْزَالِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 భూమి చాలా తీవ్రమైన తన ప్రకంపనలతో కంపింపజేయబడినప్పుడు,[2]	اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿1﴾
2 మరి భూమి తన బరువులన్నింటినీ తీసి బయటపడవేసినప్పుడు,[3]	وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ﴿2﴾
3 "అరె! దీనికేమైపోయిందీ?" అని మనిషి (కలవరపడుతూ) అంటాడు.[4]	وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿3﴾
4 ఆ రోజు భూమి తన సంగతులన్నీ వివరిస్తుంది.[5]	يَوْمَىِٕذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَا ﴿4﴾

1. ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించిందా? లేక మదీనాలో అవతరించిందా? అన్న విషయంలో భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. ఈ సూరా మహత్తుకు సంబంధించి కూడా ఎన్నో ఉల్లేఖనాలు ఉన్నాయి. కాని అవి ప్రామాణికమైనవి కావు.
2. అంటే – ఆ తీవ్ర ప్రకంపనలకు భూమి అంతా దద్దరిల్లుతుంది. దానిపై ఉన్న పెద్ద వస్తువులు, నిర్మాణాలన్నీ కుప్పకూలిపోతాయి. తొలిసారి శంఖం పూరించబడినప్పుడు ఈ ప్రళయం సంభవిస్తుంది.
3. భూమిలో ఖననం చేయబడిన వారంతా భూమిలోని భారమే. ఈ భారాన్ని ప్రళయ దినాన భూమి బయటపడవేస్తుంది. అంటే, దైవాజ్ఞ కాగానే భూమిలో ఉన్నవారంతా సజీవులై బయటికి వస్తారు. భూమిలో నిక్షిప్తమైవున్న ఇతర నిధులు కూడా ఆ రోజు బయటపడతాయి. రెండవసారి శంఖం ఊదబడినప్పుడు ఇది జరుగుతుంది.
4. ఆ క్షణంలో మనిషికి ఏమీ పాలుపోదు. అతను తీవ్రంగా ఆందోళన చెందుతూ, "ఈ భూమికి ఏమైపోయిందీ? ఇదెందుకిలా ఊగిపోతోంది? ఇందులోని వస్తువులు ఎందుకలా బయటపడుతున్నాయి?" అని అంటాడు.

5 ఎందుకంటే నీ ప్రభువు దానికి, ఆ మేరకు ఆజ్ఞాపించి ఉంటాడు.[6]	بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿5﴾
6 ఆ రోజు జనులు– వారి కర్మలు వారికి చూపబడేందుకుగాను[7] – వేర్వేరు బృందాలుగా తరలివస్తారు.[8]	يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿6﴾
7 కనుక ఎవడు అణుమాత్రం సత్కార్యం చేసినా దాన్ని అతను చూసుకుంటాడు.[9]	فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿7﴾
8 మరెవడు అణుమాత్రం దుష్కార్యం చేసినా దాన్ని అతను చూసుకుంటాడు.[10]	وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿8﴾

5. హదీసు ప్రకారం ఒకసారి దైవప్రవక్త (సఅసం) ఈ ఆయతును పఠించి,"ఇంతకీ భూమి సంగతులేమిటో మీకు తెలుసా?" అని అడిగారు. "దైవానికి, దైవప్రవక్తకే బాగా తెలుసు" అని ప్రియసహచరులు చెప్పారు. అప్పుడాయన(స) "ఏ దాసుడు, ఏ దాసురాలు భూమి వీపుపై ఏ ఏ కార్యాలు చేశారో వాటిని గురించి అది సాక్ష్యమిస్తుంది. ఫలానా వ్యక్తి ఫలానా పని చేశాడని, ఫలానా రోజున ఈ విధంగా చేశాడని భూమి పూసగుచ్చినట్లు చెబుతుంది." (తిర్మిజీ– ప్రళయదిన వివరణకు సంబంధించిన అధ్యాయాలు, జిల్‌జాల్ సూరా వ్యాఖ్యానం; ముస్నదె అహ్మద్–2/374).

6. అంటే – భూమికి ఈ మాట్లాడేశక్తిని అల్లాహ్ ప్రసాదిస్తాడు. అందువల్ల ఈ విషయంపై ఆశ్చర్యచకితులు కానవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఆనాడు మనిషి శరీరావయవాలకు మాట్లాడేశక్తిని ఇచ్చినట్లే దేవుడు నేలకు కూడా తన గోడును వినిపించుకునే శక్తిని ఇస్తాడు. అప్పుడది తన ప్రభువు ఆజ్ఞను పురస్కరించుకుని మాట్లాడుతుంది.

7. మనుషులందరికీ–వారి కర్మలు వారికి ఎలాగూ చూపబడతాయి. వారు గనక ఒకవేళ కాదు, కూడదు అంటే వారికి వ్యతిరేకంగా వారి శరీరావయవాలు సాక్ష్యమిస్తాయి. వారు సంచరించిన భూమి సయితం జరిగింది జరిగినట్లుగా చెబుతుంది.

8. అంటే – వారు సమాధుల నుండి లేచి లెక్కలు తేల్చబడే స్థలానికి వస్తారు లేదా లెక్కలు తేల్చబడిన తరువాత తమ గమ్యస్థానమైన స్వర్గానికిగానీ, నరకానికిగానీ తిరిగి వెళతారు. అప్పుడు వారు జట్లు జట్లుగా విడిపోతారు. వారిలో కొన్ని గుంపులు నిశ్చింతగా ఉంటే మరికొన్ని గుంపులు ఆందోళనకు గురై ఉంటాయి. కొందరి ముఖాలు దేదీప్యమానంగా ఉంటాయి. వారు స్వర్గవాసులై ఉంటారు. మరికొందరి ముఖాలపై నలుపు ఆవరించి ఉంటుంది. వారు నరకానికి ఆహుతి కానున్నారనటానికి అదొక చిహ్నం. కొందరు కుడి వైపు సాగిపోతుంటే, మరికొందరు ఎడమవైపు పోతుంటారు. ఆయా ప్రజల అభిమతాలను, కర్మలను బట్టి వేర్వేరు గుంపులుగా విభజించటం జరుగుతుంది.

9. దాన్ని చూసుకుని అతను అమితంగా సంతోషిస్తాడు.

10. దాన్ని చూసుకుని అతను సిగ్గుతో కుంచించుకుపోతాడు. తనకు పట్టబోయే దుర్గతిని తలచుకుని కలవరం చెందుతాడు. **'జర్రతిన్'** (ذَرَّةٍ) అంటే అణుమాత్రం, రేణువు లేక రవ్వంత అనే అర్థాలు వస్తాయి. అది చీమకన్నా చిన్నదిగా ఉండేది అని కొందరు భావించగా, మనిషి మట్టిపై చేయిని కొట్టినప్పుడు అతని చేతికి అంటేది రేణువు అని మరికొంతమంది విద్వాంసులు అభిప్రాయపడ్డారు. ఏదైనా రంధ్రంలో నుంచి సూర్యకిరణాలు ప్రసరిస్తున్నప్పుడు ఆ వెలుగులో తేలియాడుతున్నట్లు కనిపించే దుమ్ము ధూళి నలకలే రేణువులని ఇంకా కొందరు భావిస్తున్నారు. ఇమామ్ షౌకానీగారైతే ఈ మూడింటిలో మొదటి అభిప్రాయమే సరైనదని అన్నారు. ఇమామ్ ముఖాతిల్ ఇలా అంటున్నారు: "ఇద్దరు వ్యక్తుల గురించి ఈ వాక్యాలు అవతరించాయి. వారిలో ఒకడు : యాచకునికి అత్యంత అల్పమైన దానం చేయటానికి కూడా వెనుకాడడు. మరొకడు చిన్నపాటి పాపం చేయటానికి కూడా భయపడడు." (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

100 వ సూరా

అల్ ఆదియాత్

పరుగెత్తే గుర్రాలు

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 11

పరిచయం

అల్లాహ్ పట్ల మనిషి కృతఘ్నుతను, ప్రాపంచిక జీవితం పట్ల వ్యామోహాన్ని ఈ సూరా ప్రస్తావించింది. ఈ సూరాకు పెట్టిన పేరు మొదటి ఆయతులో ప్రస్తావనకు వచ్చింది. ఈ సూరా యుద్ధ రంగంలో విశ్వాసులు ఉపయోగించే గుర్రాలకు సంబంధించిన వర్ణనతో ప్రారంభమయ్యింది. ప్రజలు తమ సంపద పట్ల, ప్రాపంచిక భోగభాగ్యాల పట్ల ఎలా వ్యామోహం పెంచుకుంటారో వివరించింది. అల్లాహ్ పట్ల ఎలా కృతఘ్నులు అవుతారో తెలిపింది. తీర్పుదినాన ప్రతి ఒక్కరి కర్మల చిట్టా అతని ముందు ఉంటుందని, ప్రతి ఒక్కరి రహస్యాలు బట్టబయలవుతాయని తెలియజేసింది.

అల్ ఆదియాత్ సూరా	سُورَةُ العَادِيَاتِ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 రొప్పుతూ, రివ్వున దూసుకుపోయే గుర్రాల సాక్షిగా![1]	وَالْعٰدِيٰتِ ضَبْحًا ﴿1﴾
2 మరి డెక్కల రాపిడితో నిప్పు రవ్వలను చెరిగేవాటి సాక్షిగా![2]	فَالْمُوْرِيٰتِ قَدْحًا ﴿2﴾
3 మరి ప్రభాత సమయాన (ప్రత్యర్థులపై) మెరుపుదాడి చేసేవాటి సాక్షిగా![3]	فَالْمُغِيْرٰتِ صُبْحًا ﴿3﴾
4 మరి ఆ సమయంలో అవి దుమ్ము ధూళిని రేపుతాయి.[4]	فَاَثَرْنَ بِهٖ نَقْعًا ﴿4﴾

1. **'ఆదియాత్'** (**العٰدِيَاتُ**) అంటే చాలా వేగంగా పరుగెత్తే గుఱ్ఱాలని అర్థం. **'జబ్‌హున్'** (ضَبْحٌ) అంటే వగర్చటం, రొప్పటం అని ఒక అర్థం. సకిలించటం అని మరో అర్థం. అంటే రొప్పుతూ లేక ఆవేశంతో సకిలిస్తూ రణరంగంలో శత్రుసేనల వైపు దూసుకుపోయే గుర్రాలని భావం.
2. అవి పరుగెత్తుతూ పోతున్నప్పుడు వాటి డెక్కల రాపిడికి నిప్పు కూడా పుడుతుంది. ముఖ్యంగా అవి పర్వత కనుమల మీదుగా పోతున్నప్పుడు, రాతి ప్రదేశాలలో తమ ఖురములను నేలకు కొడుతూ పోతున్నప్పుడు ఈ దృశ్యం కనిపిస్తుంది. అటువంటి అశ్వాల మీద ప్రమాణం చేసి రానున్న వాక్యాలలో ఒక ముఖ్య విషయం చెప్పబడుతోంది.
3. **'ముగీరాత్'** (**مُغِيْرَاتُ**) అంటే ఆకస్మిక దాడి జరిపేవి అని అర్థం. పూర్వం అరేబియాలో సాధారణంగా ఉదయం పూటే యుద్ధం మొదలయ్యేది. రాత్రిపూట అందరూ ఆదమరిచి నిద్రపోతుండగా శత్రు శిబిరాలపై విరుచుకుపడటం పిరికితనానికి నిదర్శనమని, శూరులైన వారెవరూ అలాంటి వెన్నుపోటుకు పాల్పడరని వారు భావించేవారు.
4. అంటే – ఆ గుర్రాలు వేగంగా దూసుకుపోతున్నప్పుడు, శత్రుశిబిరంపై ఆకస్మిక దాడులు జరిపినప్పుడు ఆ ప్రాంత మంతా దుమ్ముధూళితో నిండిపోతుంది.

5 మరి దాంతోపాటు (శత్రు) సైనిక పంక్తుల మధ్యలోకి చొచ్చుకు పోతాయి.[5]

فَوَسَطْنَ بِهٖ جَمْعًا ⑤

6 అసలు విషయం ఏమిటంటే మానవుడు తన ప్రభువు (విషయంలో) చేసిన మేలును మరచినవాడుగా తయారయ్యాడు.[6]

اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهٖ لَكَنُوْدٌ ⑥

7 నిజానికి ఈ విషయానికి స్వయంగా అతనే సాక్షి![7]

وَاِنَّهٗ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَهِيْدٌ ⑦

8 యదార్థానికి అతను ధన ప్రేమలో మహా ఘటికుడు.[8]

وَاِنَّهٗ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيْدٌ ⑧

9 ఏమిటి, సమాధుల్లోని వాటిని బయటికి కక్కించబడే సమయం గురించి అతనికి తెలియదా?[9]

اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِى الْقُبُوْرِ ⑨

10 గుండెల్లోని గుట్టంతా రట్టు చేయబడే సమయం గురించి[10] (అతనికి తెలీదా?)

وَحُصِّلَ مَا فِى الصُّدُوْرِ ⑩

11 నిశ్చయంగా ఆ రోజు వారి ప్రభువుకు వారి గురించి బాగా తెలిసి ఉంటుంది.[11]

اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيْرٌ ⑪

5. **'వసత్న'** (**وَسَطْنَ**) అంటే మధ్యలోకి అని అర్థం. తాము రేపిన దుమ్ముతో ఆ ప్రదేశమంతా కలుషితమై, ఏమీ కానరాని పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు ఆ గుర్రాలు అకస్మాత్తుగా శత్రువుల శ్రేణులలోకి చొచ్చుకుపోయి కలకలాన్ని సృష్టిస్తాయి.

6. మొదటి ఐదు ఆయతులలో చేయబడిన ప్రమాణాలకు సమాధానం ఈ (6వ) ఆయతులో ఇవ్వబడింది. ఇక్కడ 'మానవుడు' అంటే సత్య తిరస్కారి, దైవధిక్కారి అయినవాడు అన్నమాట! మేలును మరచిన వారే ఇలా తయారవుతారు.

7. అంటే – మనిషి తన ప్రవర్తన ద్వారా, మాటల ద్వారా తాను దేవుని కృతఘ్నుణ్ణి అని ఖుద్దుగా నిరూపించుకుంటున్నాడు.

8. ఇక్కడ **'ఖైర్'** అనే అరబీ పదం ధనం, డబ్బు, సిరిసంపదలు అన్న అర్థంలో ప్రయోగించబడింది. ఉదాహరణకు: అల్ బఖరా సూరాలోని 180వ వచనంలో **"ఇన్ తరకల్ ఖైరా...."** ను చూడండి. అక్కడ ఆ పదం ఆస్తిపాస్తులు, సిరిసంపదలు అన్న అర్థంలోనే ఉంది. **'షదీద్'** అంటే 'చాలా గట్టివాడు' అని అసలు అర్థం. అయితే ధనాశ కలవాడు, పిసినారి అని కూడా చెప్పవచ్చు. సాధారణంగా సంపద వ్యామోహంలో చిక్కుకు పోయినవాడే పిసినిగొట్టుగా, పేరాశాపరునిగా తయారవుతాడు.

9. అంటే – సమాధులలో ఉన్న మృతులంతా బ్రతికించబడి, లేపబడే సమయం....

10. అంటే – హృదయాలలో దాగివున్న రహస్య విషయాలన్నీ బయటపెట్టబడిన వేళ.

11. మృతులను సమాధుల నుంచి సజీవంగా లేపిన పరమప్రభువు, వారి ఆంతర్యాల్లోని రహస్య విషయాలను వెళ్ళగ్రక్కించే దేవుడు ఎంతటి సూక్ష్మద్రష్టయో ఊహించవచ్చు. ఆయన నుండి ఏ వస్తువూ దాగిలేదు. మరి ఆయన ప్రతి ఒక్కరికీ వారి కర్మలనుబట్టి పుణ్యఫలమో, పాపఫలమో ఇస్తాడు. దైవానుగ్రహాలను అనుక్షణం ఆస్వాదిస్తూ దేవుని మేళ్లను మరచి విర్రవీగే వారికి ఇదొక హెచ్చరిక! అలాగే ధనవ్యామోహంలో పడిపోయి తమ సంపదలో నుంచి హక్కుదారుల హక్కు చెల్లించకుండా ఉండే పిసినారులకు కూడా ఇది హెచ్చరికే!

101 వ సూరా

అల్ ఖారిఅహ్

మహోపద్రవం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 11

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా తీర్పుదినం గురించి వివరించింది. ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టబడిన పదం మొదటి ఆయతులో ప్రస్తావనకు వచ్చింది. తీర్పుదినం నాటి భయానక పరిస్థితులను ఇందులో వివరించడం జరిగింది. ఆ రోజున తీవ్రమైన ప్రకంపనాలు సంభవిస్తాయి. పర్వతాలు దూదిపింజాల్లా ఎగురుతాయి. మానవులు దిక్కుతోచని స్థితిలో నిస్సహాయంగా చెల్లాచెదరయిన దీపపు పురుగుల్లా కనబడతారు. చేసిన కర్మలకు తగిన విధంగా శిక్ష లేదా బహుమానాలు ఆ రోజున లభిస్తాయి.

అల్ ఖారిఅహ్ సూరా	سُورَةُ القَارِعَة
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
1 ఎడా పెడా బాదేది.	ٱلۡقَارِعَةُ ①
2 ఏమిటీ, ఆ ఎడా పెడా బాదేది?[1]	مَا ٱلۡقَارِعَةُ ②
3 ఆ ఎడా పెడా బాదే దాని గురించి నీకేం తెలుసు?	وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلۡقَارِعَةُ ③
4 ఆ రోజు మనుషులు చెల్లాచెదురైన దీపపు పురుగుల్లా అయి పోతారు.[2]	يَوۡمَ يَكُونُ ٱلنَّاسُ كَٱلۡفَرَاشِ ٱلۡمَبۡثُوثِ ④
5 పర్వతాలు ఏకిన రంగు రంగుల దూది పింజాల్లా (లేక ఉన్నిలా) అయిపోతాయి.[3]	وَتَكُونُ ٱلۡجِبَالُ كَٱلۡعِهۡنِ ٱلۡمَنفُوشِ ⑤

1. **'అల్ ఖారియహ్'** (**القَارِعَة**) కూడా ప్రళయదినానికి గల అనేక పేర్లలో ఒక పేరు. ఉదాహరణకు: ఇంతకుముందు వచ్చినట్టు 'అల్ హాఖ్ఖా', 'అస్సాఖ్ఖతు', 'అస్సాఅతు', అల్ వాఖియహ్ మొదలగునవి. 'అల్ ఖారియహ్' అంటే తట్టేది, బాదేది అని అసలు అర్థం. సాధారణంగా తలుపును నెమ్మదిగా తడితే దాన్ని తలుపు తట్టడం అంటారు. అదే ధబధబా, వేగంగా, నిరంతరం కొడితే దాన్ని తలుపు బాదడం అంటారు. అర్థరాత్రి పూట ఇంట్లో అందరూ నిద్రపోతున్న సమయంలో ఎవరయినా అకస్మాత్తుగా తలుపుబాదితే ఏమవుతుందో ఊహించుకోండి. ఆ సమయంలో ఇంట్లోనివారు భయాందోళన చెందటం సహజం. ప్రళయదినాన్ని 'అల్ ఖారియహ్'గా వ్యవహరించటం లోని మర్మం అదే. అది ఎప్పుడు వచ్చినా అందరినీ కలవరపరచే విధంగానూ, గుండె దడ పెంచే విధంగానూ ఉంటుంది.
2. **'ఫరాష్'** అంటే చీకటిలో దీపం చుట్టూ పరిభ్రమించే ఉసుళ్లు, దీపపు పురుగులు, దోమలు అని అర్థం. ఒక పద్ధతీ పాడూ లేకుండా అవి జ్యోతి చుట్టూ తిరుగుతుంటాయి. ప్రళయదినాన మనుషుల పరిస్థితి కూడా ఇంచుమించు అంతే.
3. పర్వతాలు ఎంత స్థిరంగా తమ ఉనికిని చాటుకుంటూ ఉంటాయో అందరికీ తెలిసిందే. దేవుడు వాటిని గురించి

6 ఎవరి త్రాసు పళ్ళాలు బరువుగా ఉంటాయో.[4]

فَأَمَّا مَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿6﴾

7 అతను మనసు మెచ్చిన భోగభాగ్యాలతో కూడిన జీవితంలో ఉంటాడు.[5]

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿7﴾

8 మరెవరి త్రాసు పళ్ళాలు తేలికగా ఉంటాయో,[6]

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿8﴾

9 అతని నివాస స్థానం 'హావియా' అవుతుంది.[7]

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿9﴾

10 అదేమిటో ('హావియా' అంటే ఏమిటో) నీకేం తెలుసు?[8]

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ ﴿10﴾

11 అది దహించివేసే అగ్ని.[9]

نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿11﴾

దివ్య ఖుర్ఆన్‌లో చెబుతూ, మేము పర్వతాలను ఎలా మేకులుగా పాతిపెట్టామో గమనించటం లేదా? అన్నాడు. అటువంటి స్థిరమైన పర్వతాలే ఆనాడు పేకమేడల్లా కూలిపోయి, నుజ్జునుజ్జయిపోతాయి. ఏకిన ఉన్ని వలే గాలిలో ఎగిరిపోతాయి. దీన్నిబట్టి ఆ ప్రళయ ఘడియ ఎంత భయానకంగా ఉంటుందో అంచనా వేసుకోవచ్చు. రానున్న వాక్యాలలో కర్మల దృష్ట్యా రెండు వర్గాల పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో సంక్షిప్తంగా తెలుపబడింది.

4. **'మవాజీన్'** (مَوَازِيْنُ) అనేది **'మీజాన్'** కు బహువచనం. ఈ తక్కెడ పళ్ళెములలో సత్కర్మలు తూయబడతాయి. అల్ ఆరాఫ్ సూరా 8వ వచనం ద్వారా, అల్ కహఫ్ సూరా 105వ వచనం ద్వారా, అంబియా సూరా 47వ వచనం ద్వారా తెలుపబడినది కూడా ఇదే. మరి కొంతమంది విద్వాంసుల ప్రకారం ఇక్కడ 'మవాజీన్' అంటే అర్థం త్రాసుపళ్ళాలు కాదు, దైవసన్నిధిలో ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యం గల సత్కర్మల బరువు అని భావం (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్). కాని మొదటి అర్థమే సరైనది, ఎన్నదగినదీను. దీనిప్రకారం ఎవరి సత్కర్మలు అధికంగా ఉంటాయో, తూకం వేయబడినప్పుడు వారి సత్కర్మల పళ్ళెం బరువుగా ఉంటుంది.

5. అంటే – ఆ వ్యక్తి కోరుకున్నవి అతనికి ప్రాప్తిస్తాయి.

6. అంటే – సత్కర్మలకన్నా దుష్కర్మలు అధికంగా ఉన్న వ్యక్తి అన్నమాట! ఆ వ్యక్తి కర్మలు తూకం వేయబడినప్పుడు దుష్కర్మల పళ్ళెం వంగుతుంది.

7. **'హావియహ్'** అనేది నరకం పేర్లలో ఒకటి. 'హావియా' అంటే నరకంలో అత్యంత అడుగున ఉండే స్థలం. ఆ రోజు నరకవాసులు నరకంలోని లోతైన గోతిలో పడతారు.

8. నరకాగ్ని తీవ్రత గురించి అందరికీ అర్థమయ్యేలా చెప్పటానికి ఇక్కడ ఇలా ప్రశ్నించటం జరిగింది. నిజానికి దాని తీవ్రత మనిషి అంచనాలకు అందనిది. మానవ మేధ దాన్ని అంచనా వేయజాలదు.

9. హదీసులో తెలియజేయబడిన దాని ప్రకారం ప్రపంచంలో మనిషి మండించే అగ్ని తీవ్రత నరకాగ్ని తీవ్రతలో 70వ వంతు మాత్రమే. నరకాగ్ని తీవ్రత ఈ లోకంలోని అగ్నికన్నా 69 రెట్లు ఎక్కువ (సహీహ్ బుఖారీ – కితాబ్ బదవుల్ ఖల్ఖ్; సహీహ్ ముస్లిం – కితాబుల్ జన్నహ్). వేరొక హదీసు ప్రకారం ; అగ్ని తన ప్రభువుతో, 'ప్రభూ! నాలోని ఒక భాగం మరో భాగాన్ని తినేస్తున్నది' అని విన్నవించుకున్నది. అప్పుడు పరమ ప్రభువు దానికి రెండుసార్లు నిట్టూర్చేందుకు అనుమతి ఇచ్చాడు. వాటిలో ఒకటి వేడిని బయటికి వదిలేది. రెండవది చల్లగా గాలివదిలేది. చల్లని గాలిని వదిలినప్పుడు తీవ్రమైన చలి వేస్తుంది. వేడి గాలిని వదిలినప్పుడు తీవ్రమైన ఎండలుంటాయి (సహీహ్ బుఖారీ). వేరొక హదీసులో మహనీయ ముహమ్మదు (స) వారు ఇలా ప్రవచించారు : "వేసవి తీవ్రంగా ఉన్నప్పుడు నమాజును, చల్లపడ్డాక చేయండి. ఎందుకంటే వేసవి తీవ్రతకు ముఖ్యకారణం నరక తాపమే." (ముస్లిం – కితాబుల్ మసాజిద్).

102 వ సూరా

అత్ తకాసుర్

అధికంగా ప్రోగుచేయటం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 8

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా సంపద పట్ల వ్యామోహం గురించి వివరించింది. మానవులు విపరీతంగా ప్రాపంచిక సుఖభోగాల వ్యామోహం కలిగి ఉంటారు. ఎల్లప్పుడు తమ సంపదను ఇంకా పెంచుకోవాలని చూస్తుంటారు. తమ హోదాను, అధికారాన్ని పెంచుకోవాలని ప్రయత్నిస్తూ ఉంటారు. ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలను సాధించడంలో పూర్తిగా నిమగ్నులైపోయి పరలోకాన్ని విస్మరిస్తారు. నిజానికి పరలోకం మనిషి భవిష్యత్తు. మృత్యువు ఆసన్నమైనప్పుడు, సమాధిలో వాస్తవాన్ని గుర్తిస్తారు. తీర్పుదినాన వారు తమ కళ్ళారా నరకాన్ని చూసుకుంటారు. అల్లాహ్‌కు దూరమైనందుకు, నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించినందుకు బాధాకరమైన శిక్షను అనుభవిస్తారు.

అత్ తకాసుర్ సూరా — سُورَةُ التَّكَاثُرِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

1 అధికంగా పొందాలన్న ఆశ మిమ్మల్ని పరధ్యానంలో పడ వేసింది.[1]

اَلْهٰىكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿1﴾

2 ఆఖరికి మీరు (ఈ ఆశల ఆరాటంలోనే) సమాధులకు చేరు కుంటారు.[2]

حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿2﴾

3 ఎన్నటికీ కాదు.[3] మీరు తొందరగానే తెలుసుకుంటారు.

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿3﴾

4 మరెన్నటికీ కాదు... మీరు చాలా తొందరగానే తెలుసు కుంటారు.[4]

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿4﴾

1. **'అల్‌హా'** అంటే ఏమరుపాటుకు లోనుచేయటం, మరుపుకు గురిచేయటం, అలసత్వంలో పడవేయటం అని అర్థం. పరధ్యానం అన్నా అదే. 'తకాసుర్' అంటే మరీ ఎక్కువగా పొందాలన్న ఆశ. అది సిరిసంపదలకు, సంతానానికి, పదవులకు, బంగారం వజ్రవైఢూర్యాలకు – అన్నింటికీ వర్తిస్తుంది. మనిషికి వస్తువుల పట్ల ఆశ ఉండటంలో తప్పులేదు. కాని వాటిని జుర్రుకోవాలన్న ఆరాటం అతన్ని దైవాజ్ఞల పట్ల, ధర్మాదేశాల పట్ల ఏమరుపాటుకు గురిచేయకూడదు. దేవుడు మనిషిలోని ఈ బలహీనతను ఎత్తిచూపటంలోని అసలు ఉద్దేశం ఏమిటంటే మానవ సమాజాల్లో చాలామంది ఈ పరీక్షలో బోల్తా కొడుతూ ఉంటారు.

2. దీని భావమేమిటంటే ఈ ఆశల ఆరాటంలో మనిషి తీవ్రంగా పోరాడుతూ ఉంటాడు. ఆఖరికి తన జీవిత లక్ష్యాన్ని కూడా మరచిపోతాడు. అంతలోనే అతను కాటికి చేరుకోవలసి వస్తుంది.

3. అంటే మీలోని పేరాశ మంచిది కాదు. అది మిమ్మల్ని బాగుపడనివ్వదు.

5 అది కాదు. మీరు గనక నిశ్చిత జ్ఞానంతో తెలుసుకున్న ట్లయితే (అసలు పరధ్యానంలోనే పడిఉండరు).[5]	كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾
6 మీరు నరకాన్ని చూసి తీరుతారు.[6]	لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾
7 అవును! మీరు దానిని ఖచ్చితంగా కళ్ళారా చూస్తారు సుమా![7]	ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾
8 మరి ఆ రోజు (దేవుని) అనుగ్రహాల గురించి మిమ్మల్ని తప్పకుండా ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది.[8]	ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

4. అంటే దీని (పేరాశ) పరిణామం ఏమిటో మీరు త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు. ఈ విషయం బాగా గుర్తుంచుకోవాలన్న ఉద్దేశంతో ఒకటికి రెండుసార్లు నొక్కి వక్కాణించబడింది.
5. దీని భావం ఇది : మీ పరధ్యానం వల్ల మీకు వాటిల్లే నష్టం ఏమిటో మీరు తెలుసుకున్నట్లయితే మీరెన్నటికీ ఈ ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడరు. పైగా మీరు దైవానికి భయపడుతూ మధ్యేమార్గం అవలంబిస్తారు. అటు దేవుని హక్కులను, ఇటు దాసుల హక్కులను కూడా సరిగ్గా నిర్వర్తిస్తారు.
6. దైవసాక్షి! పేరాశవల్ల పరధ్యానంలో పడినవారు నరకయాతనకు తప్పక గురవుతారు.
7. తొలిచూపు దూరం నుంచి, ఈసారి చూపు చాలా దగ్గరి నుంచి. అందుకే దీన్ని నిశ్చిత కన్నులతో చూస్తారని అనటం జరిగింది.
8. అంటే – మనిషికి దేవుడు ప్రసాదించిన వివిధ వరాలను గురించి నిలదీసి అడగటం జరుగుతుంది. ఉదాహరణకు: కళ్ళు, చెవులు, మనోమస్తిష్కాలు, కాళ్ళుచేతులు, ఆస్తిపాస్తులు, ఆలుబిడ్డలు, ఆయురారోగ్యాలు ఇత్యాదివి. ఇంతకీ ప్రశ్నించబడేదెవరు? అవిశ్వాసులు మాత్రమేనా? వీటిని గురించి ప్రతి ఒక్కరూ ప్రశ్నించబడతారని కొందరు అభిప్రాయపడగా అవిశ్వాసులు మాత్రమే ప్రశ్నించబడతారని మరికొంతమంది అన్నారు. ఈ దైవానుగ్రహాలను సద్వినియోగం చేసుకున్నవారు (ప్రశ్నించబడినప్పటికీ) శిక్ష నుండి సురక్షితంగా ఉంటారు. దైవానుగ్రహాలను దుర్వినియోగపరచిన వారికి మాత్రం శిక్ష తప్పదు.

103 వ సూరా

అల్ అస్ర్

కాలం

అవతరణ
మక్కాలో

ఆయతులు
3

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా సన్మార్గం గురించి బోధించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'అస్ర్' (కాలం) అన్న పదాన్నే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. అల్లాహ్‌ను విశ్వసించినవారు, మంచి పనులు చేసినవారు, పరస్పరం హితబోధ చేసుకున్నవారు తప్ప మిగిలిన వారందరూ తీర్పుదినాన నష్టానికి గురవుతారని ఈ సూరా తెలియజేసింది. ఈ సూరా సన్మార్గానికి సంబంధించిన ప్రధానమైన సూత్రాలను ప్రతిపాదించింది. అవి: అల్లాహ్‌ను విశ్వసించడం, మంచి పనులు చేయడం, సత్యం, సహనాల విషయమై ఒకరినొకరు ప్రోత్సహించుకోవడం.

అల్ అస్ర్ సూరా

سُوْرَةُ الْعَصْرِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

1 కాలం సాక్షిగా![1]

وَالْعَصْرِ ⑴

2 నిశ్చయంగా మానవుడు నష్టంలో పడి ఉన్నాడు.[2]

اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ ⑵

3 అయితే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసినవారు,[3] పరస్పరం సత్యం గురించి ఉపదేశించినవారు,[4] ఒండొకరికి సహనం (స్థయిర్యం) గురించి తాకీదు చేసినవారు[5] మాత్రం నష్టపోరు.

اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ ۙ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ⑶

1. **'కాలం'** (اَلْعَصْر) అంటే రేయింబవళ్ళ చక్రభ్రమణం. రాత్రి వచ్చినప్పుడు చీకటి అలుముకుంటుంది. పగలు వచ్చినప్పుడు సర్వం వెలుగుమయం అవుతుంది. అదీగాక ఈ రేయింబవళ్లు తరుగుతూ పెరుగుతూ ఉంటాయి. పగలు సుదీర్ఘంగా ఉన్నప్పుడు రాత్రి చిన్నదిగా ఉంటుంది. రాత్రి పెద్దదిగా ఉన్నప్పుడు పగలు చిన్నదిగా ఉంటుంది. రేయింబవళ్లలోని ఈ ఎగుళ్లు దిగుళ్ల మిశ్రమమే 'కాలం'. ఇది దేవుని అపార శక్తికి, అసాధారణ కార్యదక్షతకి ఒక దర్పణం. అందుకే పరమ ప్రభువు 'కాలం'పై ప్రమాణం చేశాడు. ఇంతకుముందు కూడా చెప్పినట్లు దేవుడు తన సృష్టితాలలో తాను తలచిన దానిపై ప్రమాణం చేయగలడు. కాని మానవులు మాత్రం దేవునిపై తప్ప మరే వస్తువుపై కూడా ప్రమాణం చేయకూడదు.

2. మనిషి కష్టనష్టాలు సుస్పష్టమే. అతడు బ్రతికున్నంత కాలం అహోరాత్రులు నిరంతరం పరిశ్రమిస్తూ ఉంటాడు. తుదకు అతనికి మరణం వస్తుంది. అయితే మరణించిన పిదప అయినా అతనికి విశ్రాంతి, సుఖం ప్రాప్తిస్తుందా అంటే అదీ లేదు. పైగా అతను నరకానికి ఆహుతి అవుతున్నాడు.

3. అయితే **'విశ్వాసం'** (ఈమాన్) అనే భాగ్యాన్ని పొంది, ఆపైన మంచిపనులు చేస్తూ జీవితం గడిపినవారు మాత్రం ఈ నష్టం నుండి సురక్షితంగా ఉండగలుగుతారు. మరణానంతరం వారు శాశ్వితమైన దైవానుగ్రహాలను, స్వర్గలోక భాగ్యాలను ఆస్వాదిస్తారు. తరువాతి వాక్యంలో విశ్వాసులలోని మరో రెండు సుగుణాలు ప్రస్తావించబడ్డాయి.

4. అంటే దైవధర్మాన్ని, దైవాజ్ఞలను గురించి ప్రబోధిస్తూ, దేవుడు నిషేధించిన విషయాలకు, పాపకార్యాలకు దూరంగా ఉండాలని ఉపదేశించేవారు...

5. ఇంతకీ సహనం (ఓర్పు, నిగ్రహం) దేనిపై? అంటే – కష్టాలపై ! దైవశాసనాల ప్రకారం జీవితం గడిపే సమయంలో ఎదురయ్యే పరీక్షలపై! పాపకార్యాలు, నీతిబాహ్యమైన విషయాలు ఎదురుపడినప్పుడు! మనోవాంఛలను త్యాగం చేయవలసి వచ్చినప్పుడు! ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మనిషి ఓపిక పట్టి, సత్యధర్మంపై స్థిరత్వం కనబరచాలి. ఇది నిజంగా సాహసోపేతమైన విషయమే. 'సహనం' కూడా 'సత్యం'లో ఇమిడి ఉన్న విషయమే అయినప్పటికీ ఈ సూరాలో దీన్ని ప్రత్యేకంగా విడదీసి చెప్పటం జరిగింది. దీన్నిబట్టి ధర్మావలంబనలో 'సహనానికి' గల ప్రాముఖ్యత ఎంతటిదో అవగతం అవుతోంది.

104 వ సూరా

అల్ హుమజహ్

నిందలు వేసేవాడు

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 9

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా అపనిందలు వేయడాన్ని, సంపద పట్ల విపరీతమైన వ్యామోహాన్ని చర్చించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'హుమజహ్' (నిందలు వేసేవాడు) అన్న పదాన్నే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. అపనిందలు మోపడం, ఇతరుల గురించి చెడుగా మాట్లాడడం వంటి రుగ్మతలను ఇందులో తీవ్రంగా ఖండించడం జరిగింది. అలాగే సంపదను ప్రోగుచేయడంలో మునిగిపోయి, దానధర్మాలు చేయని వారిని ఈ సూరా తీవ్రంగా హెచ్చరించింది. ఈ రెండు రకాల ప్రజలు నరకాగ్ని శిక్ష పొందుతారని తెలిపింది.

అల్ హుమజహ్ సూరా — سُوْرَةُ الْهُمَزَةِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

1 (ఇతరుల) తప్పులెన్నుతూ, పరోక్ష నిందకు పాల్పడే ప్రతి ఒక్కడికీ మూడుతుంది.[1]

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿1﴾

2 వాడు ధనాన్ని పోగుచేసి, పదే పదే లెక్కపెడుతూ ఉంటాడు.[2]

الَّذِىْ جَمَعَ مَالًا وَّعَدَّدَهٗ ﴿2﴾

3 తన ధనం ఎల్లకాలం తన వెంటే ఉంటుందని వాడనుకుంటు న్నాడు.[3]

يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهٗۤ اَخْلَدَهٗ ﴿3﴾

4 ఎన్నటికీ అలా జరగదు.[4] వాడు తుత్తునియలు చేసివేసే దాంట్లో విసిరివేయబడతాడు.[5]

كَلَّا لَيُنْۢبَذَنَّ فِى الْحُطَمَةِ ﴿4﴾

---

1. **'హుమజహ్' (هُمَزَةٌ), 'లుమజహ్' (لُمَزَةٌ)** పదాలను కొంతమంది ఒకే అర్థంలో తీసుకున్నారు. మరికొంతమంది రెండు వేర్వేరు అర్థాలలో తీసుకున్నారు. 'హుమజహ్' అంటే అదేపనిగా ఇతరులలోని లోపాలను ఎంచటం అనీ, లుమజహ్ అంటే ఒకరి వీపు వెనుక నిందించటమనీ అన్నారు. కళ్లతో, చేతులతో సైగలు చేస్తూ హేళన చేయటం 'హుమజహ్' క్రిందికి వస్తుందని, నోటితో నిందించటం 'లుమజహ్'గా పరిగణించబడుతుందని ఇంకా కొందరు వ్యాఖ్యానించారు.
2. డబ్బును లెక్కపెట్టి ఉంచటం, ధనాన్ని సర్దిపెట్టడం స్వతహాగా తప్పుకాదు. కాని డబ్బును దైవమార్గంలో ఖర్చుపెట్టకుండా, జకాత్ సదకా వంటి దానధర్మాలు చేయకుండా కడుపులు కొట్టి, మూటలు కట్టి దాచటం, పదే పదే దాన్ని సర్దిపెడుతూ మురిసిపోతూ ఉండటమే ఖండించదగినది. మనిషికి ధనవ్యామోహం ఎక్కువై పోయినప్పుడే ఇలా చేస్తాడు.
3. **'అఖ్లద'** అనే పదానికి సరైన తర్జుమా 'తనను ఎల్లకాలం సజీవంగా ఉంచేది' అని. అంటే ఈ ధనం వల్ల తన ఆయుషు పెరుగుతుందని, తానెన్నటికీ చావనని వాడనుకుంటున్నాడా?

5 ఆ తుత్తునియలు చేసివేసేదాన్ని గురించి ఏమనుకున్నావు?[6]	وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿5﴾
6 అది అల్లాహ్ రాజేసినటువంటి అగ్ని.	نَارُ اللّٰهِ الْمُوْقَدَةُ ﴿6﴾
7 అది హృదయాల వరకూ చొచ్చుకు పోయేటటువంటిది.[7]	الَّتِيْ تَطَّلِعُ عَلَى الْاَفْـِٕدَةِ ﴿7﴾
8 ఆ అగ్ని వారిపై అన్ని వైపుల నుండీ మూసివేయబడుతుంది.[8]	اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّؤْصَدَةٌ ﴿8﴾
9 వారు పొడవాటి స్తంభాల (అగ్నికీలల) మధ్య (చిక్కుకుని ఉంటారు).	فِيْ عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ﴿9﴾

4. వాడి అంచనా సరైనది కాదు.
5. ఇలాంటి పిసినిగొట్టు ఎవరయినాసరే **'హుతమహ్' (الْحُطَمَةُ)** లో పారేయబడతాడు. 'హుతమహ్' అనేది నరకానికి గల అనేక పేర్లలో ఒక పేరు. అది నుజ్జు నుజ్జు చేసి వేసేది.
6. దాని భయంకర స్థితిని వర్ణించటానికి ఈ విధంగా ప్రశ్నించటం జరిగింది. అది ఎంత తీవ్రంగా దహించే అగ్ని అంటే అది మీ బుద్ధిజ్ఞానాలకు అందనిది. అది మీ ఆలోచనలకు అందనిది.
7. దాని ఉష్ణోగ్రత (సెగ) హృదయాంతరాళాల దాకా చొచ్చుకుపోతుంది. ఆ మాటకొస్తే ప్రపంచంలోని అగ్ని సయితం తక్కువేమీ కాదు. అది కూడా ప్రతి వస్తువునూ దహించి వేస్తుంది. కాని ప్రపంచంలోని అగ్ని మానవ హృదయంలోకి చొచ్చుకోక ముందే మనిషి చచ్చిపోతాడు. అయితే నరకాగ్ని అలా కాదు. అది గుండెల దాకా చేరినప్పటికీ అక్కడ మనిషికి చావు రాదు. చావుకోసం మనిషి కోరుకుంటాడు. కాని చావు రాదు.
8. అంటే – నరకమార్గాలు, ద్వారాలు అన్నీ మూసివేయబడతాయి. తత్కారణంగా నరకవాసులు బయటికి పారిపోలేరు. పైగా వారిని ఇనుప మేకులతో బంధించటం జరుగుతుంది. అవి మామూలు మేకులు కావు – స్తంభాల్లా ఉంటాయి. కొంతమంది ఇనుప గొలుసులనీ, గుదిబండలనీ అభిప్రాయపడ్డారు.

105 వ సూరా

అల్ ఫీల్

ఏనుగు

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 5

పరిచయం

సత్య తిరస్కారులకు పట్టిన దుర్గతిని ముఖ్యంగా ఈ సూరా ప్రస్తావించింది. మొదటి ఆయతులో 'ఫీల్' (ఏనుగు) గురించిన ప్రస్తావననే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) పుట్టుకకు రెండు నెలల ముందు జరిగిన ఒక చారిత్రక సంఘటనను ఈ సూరా ప్రస్తావించింది. యమన్‌కు చెందిన అబ్రహా రాజు మక్కాపై దండయాత్రకు వచ్చాడు. ఏనుగుల మహాసైన్యంతో దాడికి దిగాడు. కాని అల్లాహ్ ఆ దుర్మార్గపు దాడిని నిరోధించాడు. ఆ సైన్యంపైకి పక్షుల్ని గుంపులు గుంపులుగా పంపాడు. అవి వారిపై గట్టి కంకరరాళ్ళను విసిరాయి. వాటి ధాటికి ఆ సైన్యం నాశనమయ్యింది.

అల్ ఫీల్ సూరా

سُوْرَةُ الْفِيْلِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన
అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

1 ఏమిటీ, నీ ప్రభువు ఏనుగుల వారిపట్ల వ్యవహరించిన తీరును నీవు చూడలేదా?[1]

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحٰبِ الْفِيْلِ ﴿1﴾

2 ఏమిటీ, వాళ్ల కుట్రను (ఆయన) భగ్నం చేయలేదా?[2]

اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِيْ تَضْلِيْلٍ ﴿2﴾

3 వాళ్లపై ఆయన గుంపులు గుంపులుగా పక్షులను పంపించాడు.[3]

وَّاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابِيْلَ ﴿3﴾

4 అవి వారిపై మట్టితో తయారైన కంకర్రాళ్ళను కురిపించసాగాయి.[4]

تَرْمِيْهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّنْ سِجِّيْلٍ ﴿4﴾

1. కాబా గృహాన్ని నేలమట్టం చేసే ఉద్దేశ్యంతో యమన్ నుండి వచ్చిన ఏనుగుల వారిపట్ల నీ ప్రభువు ఎలా వ్యవహరించాడో (ఓ ముహమ్మద్!) నీకు తెలియనిది కాదు. ఈ సంగతి నీ పట్టణవాసులకు కూడా తెలిసిందే. ఇలా ప్రశ్నించటంలోని ఉద్దేశం ఏమిటంటే, ఈ సంఘటన జరిగి ఎక్కువ కాలం కాలేదు. మక్కావాసులు దీనిని అంత సులువుగా మరచిపోలేరు. సుప్రసిద్ధ ఉల్లేఖనాల ప్రకారం ఏనుగుల వాళ్ళ సంఘటన మహాప్రవక్త (సఅసం) జన్మించిన సంవత్సరమే జరిగింది. క్లుప్తంగా ఈ సంఘటన ఇది :

   అబిసీనియా చక్రవర్తి తరపున అబ్రహా యమన్ ప్రాంతానికి గవర్నరుగా ఉండేవాడు. అతను 'సన్ఆ' అనే పట్టణంలో చాలా పెద్ద చర్చీని నిర్మించాడు. ఆ ప్రాంతంలోని జనులంతా మక్కాలోని కాబా గృహానికి బదులు ఆ చర్చీకి వచ్చి ప్రార్థనలు జరపాలన్నది అతని అభిలాష. అబ్రహా ప్రయత్నాలు మక్కావాసులకు, ఇతర అరేబియా తెగలకు మింగుడు పడలేదు. ఆ ఉక్రోషంతోనే అరేబియాకు చెందిన ఒక వ్యక్తి అబ్రహా కట్టించిన ప్రార్థనాలయంలో మలినం వేసి అపవిత్రం చేశాడు. ఈ సంగతి తెలుసుకున్న అబ్రహా ఆగ్రహోదగ్రుడయ్యాడు. కాబా గృహాన్ని నేలమట్టం చేసే సంకల్పంతో అతను ఓ పెద్ద సైన్యం తీసుకుని మక్కా వైపుకు దండెత్తి వచ్చాడు. అతని వెంట ఓ గజదళం కూడా ఉంది. తీరా అబ్రహా సైన్యం కాబా పరిసరాల్లోకి రాగానే దేవుడు ఆ సైన్యంపైకి ఓ పక్షుల గుంపును పంపాడు. అవి ఆ సైన్యంపై కంకర్రాళ్ళు పడేయటం మొదలెట్టాయి. ఆ కంకరరాళ్లు పడిన సైనికులు తీవ్రమైన దురదతో శరీరాలు గోక్కోసాగారు. ఆ గోకుడుకు కొద్దిసేపట్లోనే వారి శరీరాల మాంసం ఊడిపోసాగింది. ఆ విధంగా ఎంతోమంది సైనికులు నేలకొరిగారు. ఈ వింత పరిణామానికి అబ్రహా సైతం బెంబేలెత్తి తోకముడిచాడు. అతను సైతం 'సన్ఆ' పట్టణానికి చేరుకోగానే దురదను భరించలేక చనిపోయాడు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన గృహాన్ని అపూర్వంగా కాపాడాడు. అంతకుముందు అబ్రహా మక్కా పొలిమేరల్లో విడిది చేసి మక్కా సర్దారు, మహాప్రవక్త (స) తాతగారైన అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఒంటెలను వశపరచుకున్నాడు. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అబ్రహా దగ్గరకు వచ్చి, "నీ సైనికులు వశపరచుకున్న నా ఒంటెలను నాకు అప్పగించు. ఇక కాబా గృహమంటావా?! అది దైవగృహం. దాన్ని పడగొట్టే ఉద్దేశంతో నువ్వొచ్చావ్. ఆ వ్యవహారం నీకూ – అల్లాహ్‌కు మధ్య ఉంది. ఆయన స్వయంగా దాన్ని కాపాడుకుంటాడు" అని పలికారు. (ఐసరుత్తఫాసీర్).

2. అంటే, కాబా గృహాన్ని పడగొట్టడానికి వచ్చిన ఏనుగుల వాళ్ల కుయుక్తులను అల్లాహ్ వమ్ముచేశాడు.
3. **'అబాబీల్'** అంటే గుంపులు గుంపులుగా వచ్చినవి అని అర్థం.
4. **'సిజ్జీల్'** అంటే మట్టిని అగ్నిలో కాల్చి తయారుచేసిన కంకర్రాళ్ళని అర్థం. ఈ చిన్న చిన్న కంకర్రాళ్ళే ఆ సమయంలో శతఘ్నుల మాదిరిగా, మిజైళ్ళ మాదిరిగా పని చేశాయి.

5 ఎట్టకేలకు, ఆయన వారిని తిని (తొక్కి వేసి)న తొక్కు మాదిరిగా చేసేశాడు.[5]	فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

5. అంటే వారి శరీరాలు పశువులు తిని తొక్కేసిన పొట్టు లేక చెత్త మాదిరిగా అయిపోయాయి.

106 వ సూరా

ఖురైష్

ఖురైషులు

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 4

పరిచయం

ఖురైష్ ప్రజలకు అల్లాహ్ ప్రసాదించిన అనుగ్రహాలను ఇందులో ప్రస్తావించడం జరిగింది. 'ఖురైష్' అన్న పదాన్నే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. ఖురైషు తెగ ప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅసం) స్వంత తెగ. అరేబియాలో అత్యంత ఉన్నతమైన తెగ. కాబా ధర్మకర్తృత్వ బాధ్యతను నిర్వర్తిస్తున్న తెగ. అల్లాహ్ ఈ తెగకు హోదా, సంపద, భద్రతలు ప్రసాదించాడు. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను గుర్తించాలని, కేవలం అల్లాహ్‌ను మాత్రమే ఆరాధించాలని, దైవప్రవక్త(సఅసం)కు, అవతరిస్తున్న దైవవాణి (వహీ)కి మద్దతు ఇవ్వాలని ఈ సూరాలో వారికి బోధించడం జరిగింది.

ఖురైష్[1] సూరా	سُورَةُ قُرَيْشٍ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 ఖురైషులను అలవాటు చేసిన కారణంగా,	لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾
2 (అంటే) చలికాలపు, ఎండాకాలపు ప్రయాణాలకు వారిని అలవాటు చేసిన కారణంగా,[2]	إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾
3 వారు ఈ (కాబా) గృహం యొక్క ప్రభువునే ఆరాధించాలి.	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَٰذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾

1. ఈ సూరాను **'ఈలాఫ్ సూరా'** అని కూడా అంటారు. వెనుకటి సూరా (అల్ ఫీల్ సూరా)తో ఈ సూరాకు విడదీయరాని సంబంధం ఉన్నది.

2. **'ఈలాఫ్'** అంటే అలవాటు పడిపోవటం, చేరువ కావటం అని అర్థం. అంటే ఏదైనా పనివల్ల లేక ఏదైనా వ్యవహారం వల్ల కలిగే అసౌకర్యం, ఇబ్బందిని తేలిగ్గా అధిగమించగలగటం అన్నమాట. ఆనాడు మక్కాకు చెందిన ఖురైషు జనుల ప్రధాన వృత్తి వ్యాపారం. ఏడాదిలో రెండుసార్లు వారి వర్తకబృందాలు సుదీర్ఘ ప్రయాణాలు చేసి విదేశాలకు వెళ్ళేవి. ఉష్ణోగ్రత అధికంగా ఉండే యమన్ ప్రదేశానికి చలికాలంలో వెళ్ళి, శీతల ప్రదేశమైన సిరియాకు వేసవి కాలంలో వెళ్ళేవారు. కురైషులు కాబా గృహ సేవకులవటం చేత అరబ్బులంతా వారిని అమితంగా ఆదరించేవారు.

4 ఆయనే వారికి ఆకలిగొన్నప్పుడు అన్నం పెట్టాడు.[3] భయాందోళనల స్థితిలో భద్రత కల్పించాడు.[4]	الَّذِیۡۤ اَطۡعَمَهُمۡ مِّنۡ جُوۡعٍ ۙ وَّ اٰمَنَهُمۡ مِّنۡ خَوۡفٍ ﴿4﴾

వారు ఏ ప్రదేశాలకు వెళ్ళినా ప్రజలు హృదయ పూర్వకంగా స్వాగతించేవారు. ఈ ప్రయాణాలలో వారికెక్కడా, ఎలాంటి అవరోధాలు ఎదురయ్యేవి కావు. ఈ సంగతినే దేవుడిక్కడ ప్రస్తావించాడు. ఓ ఖురైషు జనులారా! మీకు లభించే ఈ స్వాగత సన్మానాలకు, గౌరవాదరణలకు అసలు కారణం కాబా గృహమే. ఈ కాబా గృహం వల్లనే మీరు మక్కాలో సుఖశాంతులతో వర్ధిల్లుతున్నారు.

కాబట్టి మీరు మీ ప్రభువు దయానుగ్రహాన్ని మరువకండి. ఈ కాబా గృహం యొక్క ప్రభువును ఆరాధించండి. ఆయనకు సాటి కల్పించకండి. ఆయన మీకు చేసిన మహోపకారానికిగాను కృతజ్ఞులై ఉండండి. ఎందుకంటే, మీ ప్రభువు అండదండలే గనక మీకు లేకుండా ఉంటే మీరు ఏడాదిలో రెండు పెద్ద ప్రయాణాలు చేయగలిగేవారు కాదు. ఏనుగుల వాళ్ళను కూడా తరిమికొట్టి మేము మీ గౌరవోన్నతులకు విఘాతం కలగకుండా చూశాము. ఒకవేళ అబ్రహాయే గనక తన దురుద్దేశంలో కృతకృత్యుడై ఉంటే మీ పేరు ప్రతిష్ఠలన్నీ మంటగలసిపోయేవి. మీ వాణిజ్యం కూడా దెబ్బతినేదే. కనుక మీరు మీ ప్రభువుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోండి. ఆయన్ని ఆరాధించండి. చిత్తశుద్ధితో కాబా గృహం సేవలు చేయండి.

3. అంటే, వర్తకం ద్వారా, సుదీర్ఘ ప్రయాణాల ద్వారా వారి ఆకలి బాధను తీర్చాడు.

4. ఆనాడు అరేబియా అంతటా అశాంతి అలజడులు ఉండేవి. సర్వత్రా రక్తపాతం జరిగేది. కాని పవిత్ర గృహం కారణంగా మక్కాలోని కురైషులకు ఈ బెడద తప్పింది. వారు సుఖంగా, ప్రశాంతంగా జీవించేవారు.

107 వ సూరా

అల్ మాఊన్

సామాన్య వాడుక వస్తువులు

అవతరణ: మక్కాలో

ఆయతులు: 7

పరిచయం

అవిశ్వాసులు, కపట విశ్వాసుల గురించి ఈ సూరా ముఖ్యంగా ప్రస్తావించింది. ఈ సూరా చివరి ఆయతులో వచ్చిన 'మాఊన్' (సామాన్య వాడుక వస్తువులు) అన్న పదాన్నే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. రెండు రకాల ప్రజలను ఈ సూరాలో తీవ్రంగా విమర్శించడం జరిగింది.

1 తీర్పుదినాన్ని నిరాకరిస్తున్న అవిశ్వాసులు. వారు అనాథలను కఠినంగా కసరి కొడతారు. నిరుపేదలకు సహాయం చేయడాన్ని వారు ప్రోత్సహించరు.

2. కపట విశ్వాసులైన ముస్లిములు - నమాజులకు ఆలస్యం చేస్తారు. వేళకు నమాజు చేయరు. అందరూ చూడాలని మంచి పనులు చేస్తారు. చిన్న చిన్న విషయాలలో కూడా తమ తోటి వారికి సహాయం చేయడానికి ముందుకు రారు.

అల్ మాఊన్[1] సూరా

سُوْرَةُ الْمَاعُوْنِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

1 తీర్పు (దినము)ను ధిక్కరించే వాడిని నీవు చూశావా?![2]

اَرَءَيْتَ الَّذِيْ يُكَذِّبُ بِالدِّيْنِ (1)

2 వీడే అనాథను గెంటివేసేవాడు.[3]

فَذٰلِكَ الَّذِيْ يَدُعُّ الْيَتِيْمَ (2)

3 నిరుపేదకు అన్నం పెట్టమని కనీసం (ఇతరులకు) ప్రేరేపించనివాడు.[4]

وَلَا يَحُضُّ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكِيْنِ (3)

4 ఆ నమాజీలకు వినాశం తప్పదు ('వైల్' అనే నరక స్థానం వారికొరకు ఉన్నది).

فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّيْنَ (4)

5 (ఎందుకంటే) వారు తమ నమాజుల పట్ల అశ్రద్ధ వహిస్తారు.[5]

الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ (5)

1. ఈ సూరాను సూరయె దీన్‌గా, సూరయె అరఐత్‌గా, సూరయె యతీమ్‌గా కూడా వ్యవహరిస్తారు (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

2. నీవు చూశావా? లేక నీవు గమనించావా? అని దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం)తో అనబడిన మాటలివి. తీర్పుదినాన్ని, శిక్షా బహుమానాలను త్రోసిపుచ్చే వ్యక్తి ఎలా ఉంటాడో నీవు పరికించావా? వాడి గుణం ఎలా ఉంటుందో తదుపరి వాక్యంలో చెప్పబడింది.

3. 1. వాడు పరమ పీనాసి. 2. అంతిమ దినాన్ని తిరస్కరించేవాడు. ఇలాంటివాడు తండ్రిలేని బిడ్డలను ఎలా ఆదరిస్తాడు? మానవీయ విలువల పట్ల, నైతిక నియమాల పట్ల నమ్మకం గలవాడు, పరలోకంలోని శిక్షాబహుమానాలను సత్యమని విశ్వసించేవాడు మాత్రమే సాధారణంగా అనాథల, నిరాధార జీవుల యెడల దయతో మెలగుతాడు. అలా కాకుండా ధన వ్యామోహంలో పడి, పిసినిగొట్టుగా తయారైనవాడు అభాగ్య జీవులపై జాలి చూపడు. వాడి గుండె కరకు గుండెగా మారిపోతుంది.

4. నిరుపేదలకు అన్నం పెట్టమని ప్రోత్సహించే పని కూడా పరలోకంపై దృఢ విశ్వాసం గలవాడు మాత్రమే చేస్తాడు. ఎందుకంటే తాను చేసిన ఈ పుణ్య కార్యానికిగాను తన ప్రభువు పుణ్యఫలం ఇస్తాడన్న ఆశ అతనికి ఉంటుంది.

5. ఎవరు వీరు? అసలు నమాజులను పట్టించుకోనివారు. లేదా ఒకప్పుడు నమాజు చేస్తూ ఉండి ప్రస్తుతం నమాజు చేయటం మానేసినవారు. లేదా నమాజులను నిర్ణీత వేళకు చేయకుండా తమకు వీలు చిక్కినప్పుడు చేసేవారు. నమాజులలో ఏకాగ్రత పట్ల, అణకువ, వినమ్రత పట్ల తగినంత శ్రద్ధ చూపకుండా చాలా అజాగ్రత్తగా వుండేవారు. మరీ బద్ధకంతో, బలవంతంగా నమాజు చేసేవారు. – ఈ అంశాలన్నీ ఈ **'అశ్రద్ధ'**లో ఇమిడి ఉన్నాయి. కాబట్టి నమాజు చేసేటప్పుడు ఈ లోపాలన్నింటినీ అధిగమించి, శ్రద్ధాభక్తులతో నమాజు చేయాలి. సాధారణంగా పరలోకంపై లెక్కల ఘడియపై గట్టి నమ్మకం లేనివారు మాత్రమే తమ ప్రార్థనలలో ఈ రకమైన ఏమరుపాటుకు, అలసత్వానికి గురవుతుంటారు. ముఖ్యంగా కపట విశ్వాసులలో ఇలాంటి ధోరణి అధికంగా ప్రబలుతుంది. అందుకే వారినుద్దేశించి ఇలా అనబడింది–"వారు నమాజ్ కొరకు లేస్తే, బద్ధకంగా, కేవలం ప్రజలకు చూపేందుకే లేస్తారు. అల్లాహ్‌ను చాలా తక్కువగా స్మరిస్తారు." (అన్ నిసా – 142).

6 వారు (ఒకవేళ నమాజు చేసినా) పరులకు చూపటానికి చేస్తారు.[6]	الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ⑥
7 అతి సామాన్యమైన వాడుక వస్తువులు సయితం ఇవ్వటానికి వారు నిరాకరిస్తారు.[7]	وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ⑦

6. అసలు ఇలాంటి వారి నమాజులో చిత్తశుద్ధి ఉండదు. వారు జనుల వెంట ఉన్నప్పుడు మాత్రం నమాజు చేస్తారు. అన్యథా అసలు నమాజు గురించే ఆలోచించరు. అంటే కేవలం నలుగురికి చూపే ఉద్దేశంతో మాత్రమే వారు నమాజు చేస్తారు.

7. **'మాఊన్'** (**مَاعُونُ**) అంటే 'జకాత్ అని కొందరు అభిప్రాయపడ్డారు. 'జకాత్' కూడా చాలా తక్కువ పరిమాణంలో (కేవలం రెండున్నర శాతం) ఉండటం వల్ల బహుశా 'మావూన్' అనేది ఇదే అని వారి వాదన. మరికొంతమంది ప్రకారం 'మావూన్' అంటే ఇండ్లలో ఉపయోగించే చాలా చిన్న చిన్న వస్తువులు, సాధారణ పనిముట్లు. ఇరుగుపొరుగు వారు వాటిని అవసరానికి అడిగి తీసుకుంటూ ఉంటారు. ఇలాంటి వస్తువులను తమ పొరుగువారు అడిగినప్పుడు అన్యథా భావించకుండా ఇస్తూ ఉండటం మంచి లక్షణం. దీనికి భిన్నంగా పిసినారితనం ప్రదర్శించటం మంచిది కాదు. పైగా ఇది పరలోకంపై విశ్వాస రాహిత్యానికి నిదర్శనం.

108 వ సూరా

అల్ కౌసర్

సమృద్ధి

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 3

పరిచయం

ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)కు అల్లాహ్ ప్రసాదించిన అనుగ్రహాలను ఈసూరాలో ముఖ్యంగా ప్రస్తావించడం జరిగింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'కౌసర్' (సమృద్ధి) అన్న పదాన్నే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. ప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅసం)కు ప్రసాదించబడిన అసంఖ్యాక అనుగ్రహాలను ప్రస్తావిస్తూ, అల్లాహ్‌ను కొనియాడాలని, ఆయనకు కృతజ్ఞత చూపాలని బోధించడం జరిగింది. అవిశ్వాసుల వైరం, వారి గర్వం ప్రవక్త(సఅసం)ను ఏమాత్రం నష్టపరచలేవని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది.

అల్ కౌసర్[1] సూరా | سُورَةُ الْكَوْثَرِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 నిశ్చయంగా మేము నీకు కౌసర్ (సరస్సును, మరెన్నో వరాల)ను ప్రసాదించాము.[2]	إِنَّا أَعْطَيْنٰكَ الْكَوْثَرَ ①

1. ఈ సూరాను సూరతు'న్నహ్ర్'గా కూడా వ్యవహరిస్తారు.

2. **'కౌసర్'** (**كَوْثَر**) అనే పదం బహుళార్థకాలకు సంకేతం. దీని అర్థాలు కూడా అనేకం. ఇబ్నె కసీర్ గారు 'అత్యధిక

2 కాబట్టి నువ్వు నీ ప్రభువు కోసమే నమాజు చెయ్యి, ఖుర్బానీ ఇవ్వు.[3]	فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾
3 ముమ్మాటికీ నీ శత్రువే నామరూపాల్లేకుండా పోయేవాడు.[4]	إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

శుభాలు' అన్న అర్థానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. ఎందుకంటే ఇతరత్రా అర్థాలు కూడా ఈ పదంలో ఇమిడి ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు ప్రామాణిక హదీసులలో వచ్చిన వివరాల ప్రకారం కౌసర్ అనేది స్వర్గంలో మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం)కు వొసగబడే ఒక కాలువ. మరికొన్ని హదీసులలో కౌసర్ అనేది ఒక 'సరస్సు' అని, విశ్వాసులు స్వర్గంలో ప్రవేశించే ముందు మహాప్రవక్త (సఅసం) చేతుల మీదుగా ఆ సరస్సు నీరును త్రాగుతారని, ఆ సరస్సులోకి వచ్చే నీరు కూడా స్వర్గంలోని ఆ కాలువకే చెందింది అయి ఉంటుందని తెలుపబడింది. అలాగే ఇహలోకంలో మహాప్రవక్త (సఅసం) వారికి లభించిన విజయాలు, కీర్తి ప్రతిష్ఠలు, పరలోకంలోని పుణ్యఫలాలు – ఇవన్నీ ఈ "అత్యధిక శుభాలు" లోకి వచ్చేస్తాయి. (ఇబ్నె కసీర్).

3. అంటే నమాజు కూడా కేవలం ఒక్కడైన అల్లాహ్ కొరకే చేయాలి. ఖుర్బానీ కూడా ఒక్కడైన ఆ అల్లాహ్ పేరిటే ఇవ్వాలి. బహుదైవారాధకుల మాదిరిగా ఈ ఖుర్బానీలో ఇతరులను భాగస్వాములుగా చేర్చరాదు. 'నహ్ర్' అంటే ఒంటె గొంతుపై ఈటెతోగానీ, కత్తితోగానీ కొట్టి, ఆ తరువాత దానిని 'జిబహ్' చేయటం అని అసలు అర్థం. అయితే ఇతర పశువులను మాత్రం నేలపై పరుండబెట్టి గొంతు కోయటాన్ని 'జిబహ్'గా వ్యవహరిస్తారు. కాని ఈ ఆయతులో 'నహ్ర్' అంటే అసలు సిసలు అర్థం ఖుర్బానీ. ఇక ఇతరత్రా దానధర్మాలుగా పశువును ఖుర్బానీ చేయటం, హజ్ సందర్భంగా 'మినా' పర్వత లోయలో పశువును ఖుర్బానీ చేయటం, బక్రీద్ పండుగ సందర్భంగా ఖుర్బానీ ఇవ్వటం– ఇవన్నీ ఇందులో అంతర్భాగాలే.

4. **'అబ్తర్'** అంటే తోక తెగటం అని అసలు అర్థం. ఒకరి వంశపరంపర ముందుకు సాగకుండా ఆగిపోయిన వారిని, పేరు కూడా ప్రస్తావించకుండా వదిలివేసిన అనామకులను 'అబ్తర్'గా వ్యవహరిస్తారు. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) వారి మగపిల్లలు చనిపోవటం గమనించిన కొంతమంది అవిశ్వాసులు ఆయన్ని 'అబ్తర్'గా అవహేళన చేయసాగారు. అప్పుడు దేవుడు ఆయన్ని (స) ఓదారుస్తూ ఈ వాక్యాలను అవతరింపజేశాడు –

"ఓ ముహమ్మద్ (స)! నీవు అనామకుడవు కావు. నీ విరోధులే అనామకులవుతారు" అని ధైర్యం చెప్పాడు. మహాప్రవక్త (స) ఆడపిల్లల ద్వారానే దేవుడు ఆయన సంతతికి ప్రపంచంలో గొప్ప కీర్తి ప్రతిష్ఠల్ని ప్రసాదించాడు. ఒకవిధంగా చెప్పాలంటే, ఆయన (సఅసం) అనుచర సమాజమంతా ఆయన బిడ్డల్లాంటివారే. వారి సంఖ్యాబలంపై ఆయన (స) ప్రళయదినాన గర్వపడతారు. అదీగాక ఆయన (స) గౌరవమర్యాదలను దేవుడు ఎంతగానో పెంచాడు. లోకమంతా నేడు ఆయన (స) పేరును ఎంతో భక్తితో, వినయంతో ప్రస్తావిస్తుంది. ఆయన (సఅసం)పై శాంతీశుభాలు కురవాలని లోకవాసులంతా ప్రార్థిస్తారు. అదే సమయంలో మహాప్రవక్త (స) శత్రువులు చరిత్రపుటలకే పరిమితం అయిపోయారు. ఒకవేళ ఎవరయినా వారి ఊసు ఎత్తినా వారిని దుష్టులుగానే చూస్తారుగాని మంచివారుగా చూడరు.

109 వ సూరా

అల్ కాఫిరూన్

తిరస్కారులు

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 6

పరిచయం

అవిశ్వాసాన్ని, అవిశ్వాసులను తిరస్కరించడం ఈ సూరా ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. మొదటి ఆయతులో అవిశ్వాసుల (కాఫిరూన్) గురించిన ప్రస్తావనను ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. ఏకదైవారాధన పట్ల ఎన్నడూ రాజీపడరాదు. అల్లాహ్‌ను తప్ప మరెవ్వరినయినా గాని, లేదా మరి దేన్నయినా గాని ఆరాధించడాన్ని ఈ సూరా తిరస్కరించింది.

అల్ కాఫిరూన్[1] సూరా	سُوْرَةُ الْكٰفِرُوْنَ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 (ఓ ప్రవక్తా! వారికి) చెప్పు : "ఓ తిరస్కారులారా![2]	قُلْ يٰۤاَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ ①
2 "మీరు ఆరాధించే వాటిని నేను ఆరాధించటం లేదు.	لَاۤ اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ②
3 "నేను ఆరాధిస్తున్న వానిని మీరు ఆరాధించరు.	وَلَاۤ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَاۤ اَعْبُدُ ③
4 "మీరు ఆరాధించే వాటిని నేను ఆరాధించబోను.	وَلَاۤ اَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُّمْ ④
5 "మరి నేను ఆరాధించేవానిని మీరెలాగూ ఆరాధించరు.[3]	وَلَاۤ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَاۤ اَعْبُدُ ⑤
6 "మీ ధర్మం మీది, నా ధర్మం నాది."[4]	لَكُمْ دِيْنُكُمْ وَلِيَ دِيْنِ ⑥

1. దైవప్రవక్త (సఅసం) కాబా గృహ ప్రదక్షిణ సందర్భంగా రెండు రకాతుల నమాజు చేసినప్పుడు గానీ, మగ్రిబ్, ఫజ్ర్‌లలోని సున్నత్ నమాజులలోగాని ఈ సూరాతోపాటు, ఇఖ్లాస్ సూరా పఠించేవారని ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా రూఢీ అవుతోంది. రాత్రిపూట ఈ సూరా (ఖుల్ యా అయ్యుహల్ కాఫిరూన్) పఠించి నిద్రపోతే షిర్క్‌తో తెగత్రెంపులు చేసుకున్నవారుగా ఖరారవుతారని ఆయన (స) ప్రియసహచరులు కొందరికి చెబుతూ ఉండేవారు (ముస్నదె అహ్మద్- 5/456; తిర్మిజీ -3403; అబూ దావూద్-5055; మజ్‌మవుజ్జవాయెద్ - 10/121). ఆయన (సఅసం) స్వయంగా కూడా ఈ విధంగా ఆచరించేవారని మరికొన్ని ఉల్లేఖనాల ద్వారా తెలుస్తోంది (ఇబ్నె కసీర్).
2. ఈ సూరాలోని 'కాఫిరూన్' (సత్యతిరస్కారులు, విశ్వసించటానికి నిరాకరించినవారు) అనే పదం ప్రత్యేకంగా కొంతమందికి మాత్రమే వర్తిస్తుంది. వారెవరో అల్లాహ్‌కే తెలుసు. ఎందుకంటే ఈ సూరా అవతరించిన తరువాత మక్కాకు చెందిన అనేకమంది అవిశ్వాసులు విశ్వసించి, అల్లాహ్‌ను ఆరాధించారు. (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).
3. చెప్పిన విషయమే ఇంకొకసారి చెప్పబడింది. కొంతమంది అనువాదకులు మొదటి వాక్యాలను (2, 3) వర్తమాన కాలంగా, తరువాతి వాక్యాలకు (4,5) భవిష్యత్కాలంగా తీసుకున్నారు. దీని గురించి మరీ అంతగా సతమతం కావలసిన అవసరం ఏమీ లేదంటారు ఇమామ్ షౌకానీ. ఎందుకంటే విషయాన్ని నొక్కి వక్కాణించటానికి మాటను

పునరావృతం చేయటం అరబీ భాష విశిష్టత. దివ్య ఖుర్‌ఆన్‌లో కూడా అనేకచోట్ల ఈ శైలి అవలంబించబడింది. ఉదాహరణకు : అర్రహ్మాన్ సూరా, ముర్సలాత్ సూరాలలో ఒకే ఆయతు అనేకసార్లు పునరావృతం అవుతుంటుంది. అల్ కాఫిరూన్ సూరాలో ఒకటికి రెండుసార్లు చెప్పిన మాటే చెప్పటంలోని ఉద్దేశం ఏమిటంటే, "ఓ అవిశ్వాసులారా! మీరంతా కోరుతున్నట్లు నేను ఏకేశ్వరోపాసనా మార్గాన్ని వీడి బహుదైవోపాసనా మార్గాన్ని అవలంబించటమన్నది ఎన్నటికీ జరగని పని. ఒకవేళ దేవుడు మీ నొసట సన్మార్గ భాగ్యం రాసి ఉండకపోతే మీరు ఏకదైవారాధనకు నోచుకోలేరు." ఒక సంవత్సరకాలం పాటు నీవు మా దేవతలను పూజిస్తే, ఒక సంవత్సరకాలం పాటు మేము నీ ఆరాధ్య దైవాన్ని పూజిస్తామని అవిశ్వాసులు మహాప్రవక్త (స) ముందు ప్రతిపాదించినప్పుడు ఈ సూరా అవతరించింది.

4. (ఓ అవిశ్వాసులారా!) మీరు మీ దేవీదేవతలను వదలుకోవటానికి సిద్ధంగా లేనపుడు నేను నా నిజదైవాన్ని ఎందుకు వదలు కోవాలి. నేను నా ధర్మంపై సంతోషంగా ఉన్నాను."మా కర్మలు మావి. మీ కర్మలు మీవి." (అల్ ఖసస్-55).

110 వ సూరా

అన్ నస్ర్

సహాయం

అవతరణ మదీనాలో

ఆయతులు 3

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా విశ్వాసులకు హామీ ఇవ్వబడిన దేవుని సహాయం గురించి ప్రస్తావించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'నస్ర్' (సహాయం) అన్న ప్రస్తావననే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. ప్రజలు తండోపతండాలుగా సత్యధర్మాన్ని స్వీకరిస్తారని ఈ సూరా తెలిపింది. అల్లాహ్ ఔన్నత్యాన్ని స్తుతిస్తూ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయన సన్నిధిలో పొరబాట్లకు క్షమాపణ కోరుకుంటూ వినమ్రులై ఉండాలని ఈ సూరా ఉద్బోధించింది.

అన్ నస్ర్[1] సూరా — سُورَةُ النَّصرِ

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ
1 (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ సహాయం అందినప్పుడు, విజయం వరించినప్పుడు,	اِذَا جَآءَ نَصۡرُ اللّٰهِ وَالۡفَتۡحُ ۙ‏ (1)
2 ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా అల్లాహ్ ధర్మంలోకి వచ్చి చేరటాన్ని నీవు చూసినప్పుడు,[2]	وَرَاَيۡتَ النَّاسَ يَدۡخُلُوۡنَ فِىۡ دِيۡنِ اللّٰهِ اَفۡوَاجًا ۙ‏ (2)

1. ఖుర్‌ఆన్ అవతరణా క్రమం ప్రకారం ఇది చివరి సూరా (సహీహ్ ముస్లిం - వ్యాఖ్యాన ప్రకరణం). ఈ సూరా అవతరించినప్పుడు; దైవప్రవక్త (సఅసం) మరణకాలం సమీపించిందని, అందుకే దైవస్తోత్రం, క్షమాపణ గురించి ఆయన (స)కు ఆజ్ఞాపించబడిందని కొంతమంది సహాబీలకు అర్థమైపోయింది. బుఖారీలో ప్రస్తావించబడిన హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్, హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అన్‌హుమా)ల సంఘటనే దీనికి నిదర్శనం. (అన్నస్ర్ సూరా వ్యాఖ్యానం).

2. **'అల్లాహ్ సహాయం'** (نَصۡرُ اللّٰهِ) అంటే మిథ్యావాదంపై, మిథ్యావాదులపై ఇస్లాం మరియు ముస్లింలకు లభించిన

3 నీవు నీ ప్రభువు స్తోత్రంతో సహా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండు. మన్నింపుకై ఆయన్ని ప్రార్థించు. నిస్సందేహంగా ఆయన మహా గొప్పగా పశ్చాత్తాపాన్ని ఆమోదించే వాడు.[3]	فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ③

తిరుగులేని ఆధిక్యం. 'విజయం' అంటే మక్కా విజయం అన్నమాట! మక్కా నగరం దైవప్రవక్త జన్మస్థలం. కాని అవిశ్వాసులు ఆయన్ని అక్కడ ప్రశాంతంగా ఉండనివ్వలేదు. ఆయన్ని, ఆయన ప్రియసహచరులను వలసపోక తప్పని పరిస్థితులను సృష్టించారు. కాని దైవప్రవక్త హిజ్రీ శకం 8వ ఏట మక్కాలో విజేతగా తిరిగి వచ్చినప్పుడు జనులు జట్లు జట్లుగా వచ్చి ఇస్లాంలో ప్రవేశించసాగారు. అంతకు ముందు ఈ విధంగా భారీ సంఖ్యలో ప్రజలు ఇస్లాంలో చేరేవారు కాదు. మక్కా విజయం తరువాత పరిస్థితి అనూహ్యంగా మారింది. ముహమ్మద్ (స) దేవుని నిజప్రవక్త అనీ, ఇస్లాం నిజధర్మమని ప్రజలు తెలుసుకున్నారు. తమ మోక్షానికి ఇస్లాం తప్ప మార్గాంతరం లేదని వారు గ్రహించారు. ఈ నేపథ్యంలోనే అల్లాహ్ ఈ విధంగా సెలవిచ్చాడు....

3. ఓ ముహమ్మద్ (స)! దైవసందేశాన్ని జనులకు చేరవేయవలసిన నీ బాధ్యత పూర్తికావచ్చింది. నీవు ఇహలోకం నుండి ప్రస్థానం చేయవలసిన సమయం కూడా దగ్గర పడింది. కాబట్టి నువ్వు సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా దైవస్తోత్రంలో నిమగ్నుడవై ఉండు. పొరపాట్ల మన్నింపు కోసం నీ ప్రభువును వేడుకుంటూ ఉండు. ఈ దైవోపదేశాన్ని బట్టి అవగతమయ్యేదేమిటంటే జీవితపు చరమదశలో మనిషి వీలైనంత అధికంగా దైవధ్యానం చేయాలి. క్షమాభిక్షకై వేడుకుంటూ ఉండాలి.

111వ సూరా

అల్ లహబ్

అగ్నిజ్వాల

అవతరణ: మక్కాలో

ఆయతులు: 5

పరిచయం

ఈ సూరా ముఖ్యంగా ప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅసం) పట్ల అవిశ్వాసుల తీవ్రవిద్వేషాన్ని ప్రస్తావించింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'లహబ్' (అగ్నిజ్వాల) అన్న ప్రస్తావననే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. ఈ సూరా ప్రవక్త (సఅసం) పినతండ్రి గురించి ప్రస్తావించింది. అతడి అహంకారాన్ని, సంపద చూసుకుని గర్వించడాన్ని, అబూలహబ్ భార్య ప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅసం) పట్ల ప్రదర్శించిన తీవ్రమైన ద్వేషాన్ని తెలియజేసింది. అబూలహబ్, అతడి భార్య – ఇద్దరికీ పరలోకంలో తీవ్రమైన శిక్ష తప్పదని తెలిపింది.

అల్ లహబ్[1] సూరా	سُورَةُ اللَّهَبِ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
1 అబూ లహబ్ చేతులు రెండూ విరిగి పోయాయి. వాడు సయితం నాశనమై పోయాడు.[2]	تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ①

1. ఈ సూరాను **'సూరతుల్ మసద్'**, **'సూరయె తబ్బత్'** అని కూడా అంటారు.

పూర్వరంగం: బంధుమిత్రులకు దైవధర్మాన్ని పరిచయం చేయమని దేవుడు తన ప్రవక్త (సఅసం)కు ఆదేశించినపుడు,

2 వాడి ధనంగానీ, వాడి సంపాదన గాని వాడికేమాత్రం పనికి రాలేదు.[3]	مَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُ مَالُهُۥ وَمَا كَسَبَ ﴿2﴾
3 త్వరలోనే వాడు భగ భగ మండే అగ్నికి ఆహుతి అవుతాడు.	سَيَصۡلَىٰ نَارٗا ذَاتَ لَهَبٖ ﴿3﴾
4 ఇంకా అతని భార్య; పుల్లలు మోసుకుంటూ ఆమె కూడా[4] (నరకానికి పోతుంది).	وَٱمۡرَأَتُهُۥ حَمَّالَةَ ٱلۡحَطَبِ ﴿4﴾
5 ఆమె మెడలో (ఖర్జూర ఆకుతో) గట్టిగా పేనిన ఒక త్రాడు ఉంటుంది.[5]	فِي جِيدِهَا حَبۡلٞ مِّن مَّسَدِۭ ﴿5﴾

ఆయన (స) 'సఫా' కొండపైకెక్కి "యా సబాహా!" అని బిగ్గరగా నినదించారు. ఇలాంటి పిలుపును అరబ్బులు ప్రమాద సంకేతంగా తలపోసేవారు. అందుకే అందరూ హడావిడిగా అక్కడికి తరలివచ్చారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) అందరినీ ఉద్దేశించి, "ఈ పర్వతానికి ఆవలివైపున ఒక అశ్వదళం మనపై దండెత్తడానికి సిద్ధంగా ఉందని నేను చెబితే మీరు నమ్ముతారా?" అని అడిగారు. "ఎందుకు నమ్మము?! నువ్వు ఎన్నడూ అబద్ధం చెప్పినట్లు మేమెరుగము" అన్నారంతా ముక్తకంఠంతో. "అయితే వినండి! నేను మిమ్మల్ని ఒక పెద్ద శిక్ష గురించి భయపెట్టడానికి వచ్చాను. మీరు గనక ఈ అవిశ్వాసాన్ని, బహుదైవారాధనను మానుకోకపోతే మీకు శిక్ష తప్పదు" అని ఆయన (స) చెప్పారు. ఇది విని అబూ లహబ్ మండిపడ్డాడు. "నువ్వు నాశనమవ్వ! ఇది చెప్పటానికేనా నువ్వు మమ్మల్ని పిలిచింది?!" అని అవహేళన చేశాడు. దీనిపై అల్లాహ్ ఈ సూరాను అవతరింపజేశాడు. (సహీహ్ బుఖారీ – సూరయె లహబ్).

అబూలహబ్ అసలు పేరు అబ్దుల్ ఉజ్జా. తన అందచందాల రీత్యా, దేదీప్యమానమైన ముఖవర్చస్సు దృష్ట్యా అతను అబూలహబ్ (జ్వాలాముఖి)గా పిలువబడేవాడు. ఇకపోతే; పరిణామం రీత్యా కూడా అతడు అగ్నిజ్వాలలకే ఆహుతి కావలసి ఉన్నది. చూడబోతే అతడు మహాప్రవక్త (సఅసం)కు స్వయాన పినతండ్రి. కాని సైద్ధాంతికంగా మాత్రం మహాప్రవక్త (స)కు బద్ధవిరోధి. అతని భార్య ఉమ్మె జమీల్ కూడా శత్రుత్వంలో భర్తకు ఏమాత్రం తీసిపోదు.

2. సాధారణంగా పెద్ద నష్టం సంభవించినప్పుడు చేతులు విరిగిపోయాయి అంటారు. అబూలహబ్ పతనాన్ని సూచించే పలుకులు ఇవి. వాడు మహాప్రవక్త (సఅసం)ను శపించిన సంగతి తెలిసిందే. కాని దేవుడు వాడి శాపాన్ని వాడిపైన్నే తిప్పికొట్టాడు. అంతేకాదు, చాలా శీఘ్రంగానే వాడు చావనున్నాడన్న సంగతి కూడా ఈ సూరాలో తెలుపబడింది. చెప్పినట్లే జరిగింది కూడా. బద్ర్ యుద్ధం జరిగిన కొన్నాళ్ళకే వాడు ప్లేగు లాంటి ఒక విచిత్రమైన రోగంతో, కుళ్ళి, కృశించి చచ్చాడు. అతని కుటుంబ సభ్యులెవరూ అతని దగ్గరకు పోలేదు. మూడు రోజుల వరకూ శవం అలాగే పడి ఉండింది. కుళ్ళి కంపుకొట్ట సాగింది. ఎట్టకేలకు అతని కొడుకులు అంటు వ్యాధులు వ్యాపిస్తాయేమోనన్న భయంతో అసహ్యించుకుంటూనే అల్లంత దూరం నుంచి అతని శరీరంపై రాళ్లు మట్టివేసి పూడ్చివేశారు. (ఐసరుత్తఫాసీర్).

3. **'సంపాదన'**లో అతని పదవులు, పరువుప్రతిష్ఠలు, సంతానం – అన్నీ చేరివున్నాయి. అంటే దేవుడతన్ని శిక్షించదలచు కున్నప్పుడు అతని ఆస్తిపాస్తులుగానీ, ఆలుబిడ్డలుగానీ, అధికారాలుగానీ ఏమీ ప్రయోజనకరం కాలేకపోయాయి.

4. అంటే ఆమె నరకంలో కట్టెలు మోసుకుంటూ వచ్చి తన భర్తను (అబూ లహబ్) కాల్చే అగ్నిపై వేస్తూ ఉంటుంది. దాంతో ఆ అగ్ని మరింతగా మండుతుంది. ఇదంతా దేవుని తరఫున విధించబడినది. ఎందుకంటే ఆమె ఇహలోకంలో భర్తకు చేదోడు వాదోడుగా ఉంటూ విశ్వాసులను అవమానపరిచేది. పరలోకంలో కూడా తన భర్తను శిక్షించటంలో తోడ్పడుతుంది (ఇబ్నె కసీర్). మరికొన్ని ఆధారాల ప్రకారం ఆమె (ఇహలోకంలో) ముళ్ళచెట్లు మోసుకుంటూ వచ్చి దైవప్రవక్త (స) మార్గంలో వేసేది. వేరొక ఆధారం ప్రకారం చాడీలు చెప్పే దురలవాటును ఎత్తిచూపటానికి ఇలా

అనబడింది. ఈమె ఖురైషు అవిశ్వాసుల వద్దకు వెళ్ళి దైవప్రవక్త (స)ను పరోక్షంగా నిందించేది. దైవప్రవక్త (స)కు వ్యతిరేకంగా జనులను రెచ్చగొట్టేది. (ఫత్‌హుల్ బారీ).

5. **'జీద్'** (جِيۡد) అంటే మెడ అనీ, **'మసద్'** అంటే బాగా పేనిన త్రాడు అనీ అర్థం. ఈ త్రాడు గురించి కూడా విభిన్న వ్యాఖ్యానాలున్నాయి. వాటన్నింటినీ అలా ప్రక్కన పెట్టి ఆలోచిస్తే నరకంలో ఇది ఆమె దురవస్థను సూచిస్తుంది.

112వ సూరా

అల్ ఇఖ్లాస్

ప్రత్యేకించుకోవటం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 4

పరిచయం

ముఖ్యంగా ఏకదైవారాధన గురించి ఈ సూరా బోధించింది. ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టబడిన పదం ఇందులో ఎక్కడా ప్రస్తావనకు రాలేదు, కాని ఈ సూరా భావానికి సూచనగా ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. ఈ సూరా ఏకదైవారాధనను వివరిస్తూ, అల్లాహ్ గుణగణాలను తెలియజేసింది. ఒకే ఒక్క దేవుడైన అల్లాహ్‌నే ఆరాధించాలని నొక్కి చెప్పింది. అల్లాహ్ ఎలాంటి అవసరమూ లేనివాడు, ఆయనకు కుమారులు ఎవరూ లేరు. ఆయనకు తండ్రి, తల్లి, భాగస్వాములు ఎవరూ లేరు. అందరూ, అన్ని వస్తువులు ఆయనపైననే ఆధారపడి ఉన్నాయి.

అల్ ఇఖ్లాస్[1] సూరా	سُورَةُ الإخلاص
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
1 (ఓ ముహమ్మద్–స!) వారికి ఇలా చెప్పు: ఆయన అల్లాహ్ (నిజమైన ఆరాధ్యుడు) ఒక్కడు.	قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ۝١
2 అల్లాహ్ నిరపేక్షాపరుడు.[2] (ఏ అక్కరా లేనివాడు).	ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ۝٢
3 ఆయన (ఎవరినీ) కనలేదు. ఆయన (కూడా) ఎవరికీ పుట్టినవాడు కాదు.[3]	لَمۡ يَلِدۡ وَلَمۡ يُولَدۡ ۝٣
4 ఆయనకు సరిసమానుడు (పోల్చదగిన వాడు) ఎవడూ లేడు.[4]	وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدُۢ ۝٤

1. పైకి చాలా క్లుప్తంగా కనిపించే ఈ సూరా భావార్థం రీత్యా చాలా గొప్పది. మహత్పూర్వకమైనది. అందుకే మహనీయ ముహమ్మద్ (సఅసం) ఈ సూరాను మూడోవంతు ఖుర్ఆన్‌గా ఖరారు చేశారు. రాత్రిపూట ఈ సూరాను చదువుతూ ఉండవలసిందిగా ఆయన (స) నొక్కి వక్కాణించారు (బుఖారీ – తౌహీద్ ప్రకరణం, ఖుర్ఆన్ మహిమోన్నతుల ప్రకరణం). కొంతమంది సహాబీలు నమాజు సందర్భంగా ప్రతి రకాతులోనూ ఇతర సూరాలతోపాటు ఈ సూరాను కూడా కలిపి పారాయణం చేసేవారు. తన ప్రియసహచరుల ఈ పద్ధతిని గమనించిన మహాప్రవక్త (స), "ఈ సూరా పట్ల మీకు గల మక్కువ మిమ్మల్ని స్వర్గానికి చేరుస్తుంది" అన్నారు. (బుఖారీ– తౌహీద్ ప్రకరణం; అజాన్

ప్రకరణం; ముస్లిం – ప్రయాణీకుల నమాజు ప్రకరణం). నీ ప్రభువు పుట్టుపూర్వోత్తరాలను, ఆయన వంశపరంపరను గురించి కాస్త వివరించమని బహుదైవారాధకులు మహాప్రవక్త (స)ను డిమాండు చేసిన నేపథ్యంలో ఈ సూరా అవతరించింది. (ముస్నదె అహ్మద్ – 5/133 – 134).

2. అంటే ఆయనకు ఎవరి అవసరమూ లేదు. ఆయన ఎవరిపైనా ఆధారపడినవాడు కాడు. అందరికీ ఆయన అవసరం ఉంది. అందరూ ఆయన పైనే ఆధారపడి ఉన్నారు. అల్లాహ్ అందరికన్నా వేరైనవాడు, నిరపేక్షాపరుడు.

3. అంటే ఆయనకు సంతానం లేదు. ఆయనకు సైతం తల్లిదండ్రులు లేరు. మరి ఆయన కూడా ఎవరినీ కుమారులుగాగానీ, కూతుళ్ళుగాగానీ చేసుకోలేదు.

4. ఆయన ఉనికిలోగానీ, ఆయన గుణగణాలలోగానీ, ఆయన అధికారాలలోగానీ ఆయనకు భాగస్వాములు లేరు. ఆయన్ని పోలినవారూ లేరు. ఆయనకు సరిజోడీ కూడా లేరు. "ఆయన లాంటి వస్తువు సృష్టిలో ఏదీలేదు" (షూరా – 11). ఒక హదీసె ఖుద్సీలో అల్లాహ్ ఈ విధంగా సెలవిచ్చాడు: "మానవుడు నన్ను దూషిస్తున్నాడు. అంటే నాకు సంతానాన్ని ఆపాదిస్తున్నాడు. వాస్తవానికి నేను ఒక్కడినే. నేను నిరపేక్షాపరుణ్ణి. నేనెవరినీ కనలేదు. నేనెవరికీ పుట్టనూ లేదు. నాకు సరిజోడీ కూడా ఎవరూ లేరు." (సహీహ్ బుఖారీ – ఖుల్‌హు వల్లాహు అహద్ సూరా వ్యాఖ్యానం). ఈ సూరా ద్వారా బహుదైవారాధకుల మూఢనమ్మకాలు, అల్లాహ్‌కు కుమారులను ఆపాదించే వారి మిథ్యావాదాలు, దైవానికి భాగస్వాములను కల్పించే వారి కాల్పనిక సిద్ధాంతాలు – అన్నీ నిర్ద్వంద్వంగా ఖండించబడ్డాయి.

113 వ సూరా

అల్ ఫలఖ్

ఉషోదయం

అవతరణ మక్కాలో

ఆయతులు 5

పరిచయం

ప్రతి దుష్టశక్తి నుంచి అల్లాహ్ శరణు కోరడాన్ని ఇందులో ముఖ్యంగా ప్రస్తావించడం జరిగింది. మొదటి ఆయతులో వచ్చిన 'ఫలఖ్' (ఉషోదయం) అన్న ప్రస్తావననే ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. దుష్ట ప్రాణుల, దుష్ట పథకాల, ప్రజల ఈర్ష్యాసూయల నుంచి ఈ సూరా ద్వారానే దేవుని శరణు కోరాలని ఈ సూరా బోధించింది.

అల్ ఫలఖ్[1] సూరా	سُورَةُ الفَلَقِ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
1 చెప్పు : నేను ప్రాతఃకాలపు ప్రభువు శరణు కోరుతున్నాను[2]–	قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿1﴾

1. ఈ సూరా తరువాత సూరతున్నాస్ రాబోతోంది. ఈ రెండు సూరాల మహత్తు గురించి ఎన్నో హదీసులున్నాయి. ఉదాహరణకు : ఒక హదీసులో మహాప్రవక్త (సఅసం) ఇలా అన్నారు : "ఈ రోజు రాత్రి నాపై కొన్ని ఆయతులు అవతరించాయి. అటువంటి ఆయతులను నేను కనీ వినీ ఎరుగను." ఇలా చెప్పిన తరువాత ఆయన ఈ రెండు సూరాలను పఠించారు. (సహీహ్ ముస్లిం – ప్రయాణీకుల నమాజు ప్రకరణం; తిర్మిజీ). అబూ హాబిస్ జుహనీ (రజి)తో ఆయన (సఅసం) ఒకసారి, "ఓ అబూ హాబిస్! శరణుకోరే వారు ఏ తావీజు ఆధారంగా శరణుకోరుతారో

2 ఆయన సృష్టించిన వాటన్నింటి కీడు నుండి,[3]	مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾
3 కటిక చీకటి క్రమ్ముకున్నప్పటి రాత్రి చీకటి కీడు నుండి,[4]	وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾
4 (మంత్రించి) ముడులలో ఊదే వారి కీడు నుండి,[5]	وَمِنْ شَرِّ النَّفَّٰثَٰتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾
5 అసూయాపరుడు అసూయచెందినప్పటి కీడు నుండి[6] (నేను నా ప్రభువు రక్షణ కోరుతున్నాను).	وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

దాని గురించి నీకు తెలుపనా?" అన్నారు. దానికి ఆయన, 'తప్పకుండా తెలుపండి' అని అభ్యర్థించారు. అప్పుడు మహాప్రవక్త (సఅసం) ఈ రెండు సూరాలను ప్రస్తావించి, **"ఇవి రెండూ 'ముఅవ్వజతైన్' (రక్షణ కోరబడేవి)"** అని అన్నారు. (సహీహ్ నసాయి– లిల్ అల్బానీ. నెం.5020). మానవుల, జిన్నుల దిష్టినుండి దైవప్రవక్త (స) శరణు కోరేవారు. ఈ రెండు సూరాలు అవతరించిన తరువాత ఆయన (స) వాటిని పారాయణం చేయటం ఆనవాయితీగా చేసుకుని, ఇతరత్రా వాటిని వదలివేశారు. (సహీహ్ తిర్మిజీ – లిల్ అల్బానీ:2150). మహాప్రవక్త సతీమణి హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అన్హా) ఇలా తెలిపారు: "ఆయన (స)కు ఎప్పుడు, ఏ బాధ కలిగినా 'ముఅవ్వజతైన్' (ఖుల్ అవూజు బిరబ్బిల్ ఫలఖ్, ఖుల్ అవూజు బిరబ్బిన్నాస్ సూరాలు) పఠించి తన దేహంపై ఊదేవారు. చివరి రోజుల్లో ఆయన (స) బాధ మరీ పెరిగి పోయినప్పుడు నేను ఈ రెండు సూరాలను పఠించి, శుభం జరుగుతుందన్న ఆశతో ఆయన రెండు చేతులను ఆయన (స) శరీరంపై స్పర్శించేదాన్ని." (బుఖారీ – ఫజాయిలె ఖుర్ఆన్; ముస్లిం – కితాబుస్సలామ్).

దైవప్రవక్త (సఅసం)కు చేతబడి జరిగినప్పుడు దైవదూత జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం) ఈ రెండు సూరాలనే తీసుకుని వచ్చి, ఒక యూదవ్యక్తి ఆయన (స)పై చేతబడి చేశాడని, ఆ చేతబడికి సంబంధించిన సామగ్రి అంతా ఫలానా బావిలో ఉందని తెలియజేశారు. మహాప్రవక్త (సఅసం) హజ్రత్ అలీ (రజి)ని పంపి ఆ వస్తువులను తెప్పించారు. (ఆ వస్తువులలో ఒక దువ్వెన, కొన్ని వెంట్రుకలు, నరం ఉన్నాయి. ఆ నరానికి పదకొండు ముడులు వేయబడివున్నాయి. సూదులు గుచ్చబడిన ఒక మైనపు దిష్టిబొమ్మ కూడా ఉంది. జిబ్రయీల్ సూచన ప్రకారం ఆయన (సఅసం) ఈ రెండు సూరాలలోని ఒక్కొక్క ఆయత్‌ను పఠిస్తూపోతే, ఒక్కొక్క ముడి విచ్చుకోసాగింది. చివరి ఆయతు వరకూ వచ్చేసరికి ముడులన్నీ విచ్చుకున్నాయి. సూదులన్నీ ఊడిపడ్డాయి. దాంతో ఆయన (స)కు సంపూర్ణ స్వస్థత చేకూరింది. అప్పటివరకూ ఇబ్బంది పడుతూ ఉన్న ఆయన(స)కు పూర్తి స్వేచ్ఛ లభించినట్టయింది. (సహీహ్ బుఖారీ – ఫత్‌హుల్ బారీతో సహా – కితాబుత్తిబ్; ముస్లిం – కితాబుస్సలామ్). సాధారణంగా మహాప్రవక్త (సఅసం) రాత్రి నిద్రించే సమయంలో ఇఖ్లాస్ సూరాను, ముఅవ్వజతైన్‌ను పఠించి తన రెండు అరచేతులపై ఊదేవారు. ఆ తరువాత అరచేతులను తన శరీరంపై తుడిచేవారు. మొదట తలను, పిదప మోహాన్ని, తర్వాత ఉదరభాగాన్ని, ఆ తర్వాత శరీరంలోని మిగతా భాగాన్ని తుడిచేవారు. ఆయన (స) మూడుసార్లు ఈ విధంగా చేసేవారు. (సహీహ్ బుఖారీ – ఖుర్ఆన్ మహిమల ప్రకరణం).

2. **'ఫలఖ్'** (**فَلَقٌ**) అంటే అసలు ఉషోదయం లేక ప్రభాత సమయం అని అర్థం. దేవుడు ఏ విధంగా చిమ్మచీకట్లను చీల్చి పగటి వెలుగును ప్రస్ఫుటం చేస్తాడో అదే విధంగా ఆ దేవుడు భయోత్పాతాన్ని, వ్యాకులతను దూరం చేసి, తన రక్షణ కోరేవారికి శాంతి భద్రతలను చేకూరుస్తాడు. లేదా గాఢాంధకారంలో గడిపే మనిషి తెల్లవారి వెలుగు కోసం ఎలా వేచి ఉంటాడో అలాగే భీతిగొన్నవాడు దేవుని శరణు ద్వారా శుభసమయం కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటాడు. (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

3. సృష్టితాలు అనే పదం సర్వసామాన్యం. ఈ సృష్టితాలలో షైతాను, వాడి మానసపుత్రులు, నరకం మరియు మనిషికి హాని కలిగించే సమస్తమూ వచ్చేస్తాయి.

4. రాత్రిపూట దట్టమైన చీకటిలో క్రూరమృగాలు, విషసర్పాలు స్వైరవిహారం చేస్తాయి. నేరప్రవృత్తి గలవాళ్ళు ఈ సమయంలోనే తమ పథకాలను అమలుపరుస్తారు. అందువల్ల ఈ వాక్యం ద్వారా దుష్టశక్తులన్నింటి కీడు నుంచి శరణు జొచ్చటం జరిగింది. **'ఘాసిఖున్'** (غَاسِقٍ) అంటే రాత్రి అని అర్థం. **'వఖబ్'** (وَقَبَ) అంటే వ్యాపించటం, క్రమ్ముకోవటం, ఆవరించటం, అలుముకోవటం అని భావం.

5. ముడులలో మంత్రించే వారంటే చేతబడి, క్షుద్రవిద్యకు పాల్పడే వారన్నమాట. **'నఫ్ఫాసాత్'** (نَفّٰثٰتِ) అనే పదం స్త్రీలింగాన్ని సూచిస్తున్నప్పటికీ క్షుద్రవిద్యకు ఒడిగట్టే స్త్రీ పురుషులందరికీ ఇది వర్తిస్తుంది. ఈ మాంత్రికులు భూత పిశాచాలను ఆశ్రయించి ఈ ముదనష్టపు పనులు చేస్తారు. సాధారణంగా వారు ఎవరిపై చేతబడి చేయదలుస్తారో వారికి చెందిన కొన్ని వస్తువులను తెలివిగా రాబడతారు. ఉదాహరణకు : వెంట్రుకలు, దువ్వెనలు, దుస్తులు.

6. అసూయాపరుడు, తాను అసూయ చెందేవారి దగ్గరున్నదంతా నాశనమైపోవాలని కోరుకుంటాడు. అందుకే అసూయా పరుని కీడు నుండి కూడా శరణుకోరటం జరిగింది. అసూయ కూడా అత్యంత దారుణమైన నైతిక రుగ్మతే. అది మనిషిలోని మంచినంతటినీ హరించివేస్తుంది.

114 వ సూరా

అన్ నాస్

మానవులు

అవతరణ: మక్కాలో

ఆయతులు: 6

పరిచయం

షైతాన్ నుంచి అల్లాహ్ శరణు కోరుకోవాలని ఈ సూరా ముఖ్యంగా బోధించింది. ఈ సూరాలోని మొదటి ఆయతు మొదలు అనేక ఆయతుల్లో ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టబడిన పదం 'నాస్' (మానవులు) ప్రస్తావనకు వచ్చింది. షైతాన్ దుర్మార్గం నుంచి అల్లాహ్ శరణు కోరుకోవాలని ఈ సూరా ప్రబోధించింది. షైతాన్ మానవాళికి ప్రధాన శత్రువు. అల్లాహ్ యావత్తు మానవాళికి ప్రభువనీ, ఆయనే అందరి చక్రవర్తి, అందరి ఆరాధ్య దైవమనీ తెలిపింది. షైతాన్ మన హృదయాలలో భ్రమలు కలిగిస్తాడనీ, ఆ విధంగా మన విశ్వాసాన్ని దెబ్బ తీయడానికి ప్రయత్నిస్తాడనీ, మంచీచెడుల విచక్షణ కోల్పోయేలా చేస్తాడని వివరించింది.

అన్ నాస్[1] సూరా	سُوْرَةُ النَّاسِ
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
1 (ఈ విధంగా) చెప్పు : "నేను మానవుల ప్రభువు రక్షణ కోరుతున్నాను.[2]	قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿1﴾

1. దీని మహత్తు గురించి ఇంతకుముందే చెప్పటం జరిగింది. వేరొక హదీసులో ఇలా ఉంది: ఒకసారి దైవప్రవక్త (సఅసం) నమాజు చేస్తూ ఉండగా ఆయనకు తేలు కుట్టింది. నమాజు ముగించిన తరువాత ఆయన (స) ఉప్పు,

2 మానవుల చక్రవర్తిని,[3]	مَلِكِ النَّاسِ ⑵
3 మానవుల ఆరాధ్య దైవాన్ని (ఆశ్రయిస్తున్నాను)[4] –	إِلَٰهِ النَّاسِ ⑶
4 దురాలోచనలను రేకెత్తించి, తప్పించుకునేవాడి కీడు నుండి,[5]	مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ⑷
5 వాడు జనుల హృదయాలలో దురాలోచనలను రేకెత్తిస్తాడు –	الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ⑸
6 – వాడు జిన్ను వర్గానికి చెందినవాడైనా సరే, మానవ వర్గానికి చెందినవాడైనా సరే![6]	مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ⑹

నీరు తెప్పించి తేలుకుట్టినచోట పూసారు. ఆ తరువాత ఆయన (స) **ఖుల్ యా అయ్యుహల్ కాఫిరూన్... , ఖుల్‌హు వల్లాహు అహద్...., ఖుల్ అవూజు బిరబ్బిన్నాస్** సూరాలు పఠించసాగారు. (మజ్‌మవుజ్జవాయెద్ – 5/ 111).

2. **'ప్రభువు'** (రబ్బ్) అనే పదం చాలా విస్తృత భావంలో ఉంది. మనిషి తల్లి కడుపులో పడినప్పటి నుంచీ ఆయన అతన్ని పోషిస్తాడు. అంచెలవారీగా అతన్ని తీర్చిదిద్దుతాడు. ఆ విధంగా మనిషి పెరిగి పెద్దవాడవుతాడు. మరి ఈ నిర్వహణ, పరిపోషణ కొందరికి మాత్రమే ప్రత్యేకం కాదు. సమస్త మానవులకు వారికి కావలసిన వాటిని సమకూరుస్తాడు. కేవలం మానవులకేనా !? అంటే మానవులకు మాత్రమే కాదు, సమస్త సృష్టిరాశులకు ఆయన పోషకత్వం వర్తిస్తుంది. ఈ సూరాలో మాత్రం ఒక్క మానవుల విషయమే ప్రస్తావించబడింది.

3. సమస్త జనుల జీవికకు కావలసిన వస్తుసామగ్రినంతటినీ సమకూర్చి, వారిని నిత్యం కనిపెట్టుకుని ఉన్నవాడు మాత్రమే వాస్తవానికి ఈ జగతికి పాలకుడు, చక్రవర్తి, రాజాధిరాజు కాగలుగుతాడు.

4. సమస్త జగతిని నడిపేవాడు, సమస్త విశ్వానికి సామ్రాట్టు అయినవాడే జనుల దాస్యానికి, ఆరాధనలకు అర్హుడు కాగలడు. అందువల్ల నేను ఆ గొప్ప శక్తిమంతుని శరణు జొచ్చుతున్నాను.

5. **'దురాలోచన'** (వస్‌వస) లేక దుష్ప్రేరణ అనేది చాలా మెల్లగా, శబ్దం లేకుండా నూరిపోయబడుతుంది. షైతాన్ కూడా మనిషి ఆంతర్యంలో ఎంతో చాకచక్యంగా, తెలీకుండా ఈ దుష్టభావాలను కలుగజేస్తాడు. **'ఖన్నాస్'** (**الْخَنَّاسِ**) అంటే జారుకునేవాడు, తప్పించుకునేవాడు, వెనక్కి తగ్గేవాడు, మరలిపోయేవాడు, తోక ముడిచేవాడు అని అర్థం. ఈ గుణాలు షైతాన్‌లో పుష్కలంగా ఉంటాయి. ఈ ధూర్తుడు దైవనామస్మరణ జరుగుతున్నప్పుడు మెల్లగా జారుకుంటాడు. దైవధ్యానం పట్ల ఏమరుపాటుకు లోనైనపుడు అమాంతం మనిషి మనసును ఆవరిస్తాడు.

6. దురాలోచనలను రేకెత్తించేవారిలో రెండు రకాల వారున్నారు.

మొదటి రకం: మానవులను పెడత్రోవ పట్టించే శక్తిని దేవుడు జిన్నుల్లోని షైతానులకు ఇచ్చి ఉన్నాడు. అదీగాక ప్రతి మనిషి వెంట ఒక షైతాను ఉంటాడు. వాడతన్ని ఎంతసేపటికీ మార్గం తప్పించేందుకు యత్నిస్తుంటాడు. ఈ విషయాన్ని దైవప్రవక్త (స) తన సహచరులకు తెలియజేసినప్పుడు, "ఓ దైవప్రవక్తా (సఅసం)! వాడు తమరిని కూడా వెన్నంటి ఉంటాడా?" అని సహచరులు అడిగారు. దానికాయన(స), "అవును. నా వెంట కూడా ఉంటాడు. అయితే వాడికి వ్యతిరేకంగా అల్లాహ్ నాకు తోడ్పడ్డాడు. అందువల్ల వాడు నాకు లొంగిపోయాడు. వాడు నాకు మంచిని గురించి తప్ప మరే విషయంలోనూ శాసించడు" అని బదులిచ్చారు. (సహీహ్ ముస్లిం – ప్రళయదిన లక్షణాల ప్రకరణం).

అలాగే వేరొక హదీసు ప్రకారం దైవప్రవక్త (సఅసం) ఏతెకాఫ్‌లో ఉండగా, ఆయన్ని పలకరించటానికి ఆయన (స) ధర్మపత్ని హజ్రత్ సఫియా (ర.అన్‌హా) మస్జిదుకు వచ్చారు. అది రాత్రి సమయం. ఆయన (స) ఆమెను ఇంటి దగ్గర వదలిపెట్టడానికి ఆమె వెంట నడిచారు. దారిలో ఇద్దరు అన్సార్ సహచరులు ఎదురుపడ్డారు. ఆయన (స) వారిని బిగ్గరగా పిలుస్తూ, "ఈవిడగారు ఎవరో కాదు, ఈమె నా ధర్మపత్నియగు సఫియా బిన్తె హుయి" అని వివరించారు. ప్రియసహచరులు ఈ మాట విని, "దైవప్రవక్తా (సఅసం)! ఇదంతా మీరు మాకు చెప్పాలా?! మీ పట్ల మాకు దురనుమానం కలుగుతుందా?!" అని చెప్పగా, "అది సరేననుకోండి. కాని షైతాను మాత్రం అలాంటివాడు కాదు. వాడు మనిషి నరాల్లో రక్తంలా ప్రవహిస్తూ ఉంటాడు. వాడు మీ ఆంతర్యాల్లో ఎక్కడ దురాలోచనను రేకెత్తిస్తాడోనని నాకు భయమేసింది" అని మహాప్రవక్త (సఅసం) విశదీకరించారు. (సహీహ్ బుఖారీ – ఆదేశాల ప్రకరణం).

రెండవ రకం : ఇక రెండవ రకం షైతానులు మానవుల్లోనే ఉంటారు. వారు ఎదుటివారి బాగోగులను కోరేవారుగా, ప్రేమానురాగాలు గలవారుగా నటించి మనుషులను పెడదారి పట్టిస్తారు.

మరి కొంతమంది ప్రకారం షైతాను మనుషులను, జిన్నులను కూడా దారి తప్పించే వాడై ఉంటాడు. జిన్నులు కూడా షైతాను మాయమాటలకు, దుష్ప్రేరణలకు మోసపోతుంటారు.

(శుభ సమాప్తం)